דבר

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

קוסטים

היום בדבר
- שנאת עתונאים/ דני רובינשטיין
- המלים/ חדגי
- השאלה הגדולה/ יוסי מלמן
- דיראן זה לא סולל בונה/ מוריה אבנימלך
- שותפים למהלך מדיני/ יעקב צור
- בורסה וכלכלה/ (עמ' 5־4), עכשיו (9), ספורט (11) בידור (12)

מזג האויר

תחזית: מזג האויר יעשה מעונן וגשם יחל לרדת לקראת הערב ברוב חלקי הארץ.
ירושלים: 6–14; רמת הגולן: 8–14; צפת: 6–11; נמל חיפה: 11–17; טבריה: 12–21; נצרת: 9–15; עפולה: 10–18; השומרון: 7–15; הקריה ת"א 12–18; נתניה: 10–18; ירדנה: 11–22; עזה: 12–18; באר שבע: 10–20; אילת: 10–23.

יום שני, כ"ז בשבט תשמ"ח, 15 בפברואר 1988 ● גליון 19345

היום 12 עמודים ● המחיר 1.20 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.04 ש"ח

שולץ: יוקרתי על כף המאזניים – אקדיש את זמני להתחלת יישום ההסדר עוד השנה

נווה שלום...

הפגנת אנשי נווה שלום מול משרד ראש הממשלה. (צילום: יצחק הררי)

...מול אוהל הסירוב

הפגנת אנשי „התחיה" מול משרד ראש הממשלה. (צילום: יצחק הררי)

מאת אמנון דנקנר ויוסי מלמן, סופרי „דבר"

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ החליט להקדיש את רוב זמנו בחודשים שנותרו עד סיום כהונתו של הממשל הנוכחי לתהליך השלום במזרח התיכון. שולץ אמר למקורביו, כי הוא יחלק את סדר היום שלו בין המגעים עם הסובייטים לקראת הפסגה במוסקווה לבין טיפול ביוזמת השלום שלו למזה"ת.

שולץ הביע אופטימיות לגבי סיכויי ההתקדמות של התהליך והדגיש, כי אלמלא היה רואה תקווה להישגים, לא היה נוסע למזרח־התיכון. „יוקרתי ואמינותי האישית מונחות כאן על כף המאזניים", אמר שולץ והוסיף, כי הוא מתכוון אמנם להיעזר בריצ'ארד מרפי ובפיליפ חביב, אך הוא יודע כי העול יפול בעיקר על שכמו.

אתמול הודיע ראש הממשלה יצחק שמיר, כי הקבינט הממשלה כולה יקיימו דיון מקיף לקראת ביקורו הצפוי של שולץ במזרח־התיכון.

ריגן מתייב

בשיחות עם אישים ישראלים בסוף השבוע אמר שולץ, כי נשיא

(המשך בעמוד 2)

„פתח": ננקום דמם של שלושת אנשינו שהמוסד רצח בלימסול
רצח השלושה עשוי לטרפד את הפלגת „ספינת השיבה"

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

ארגון „פתח" איים אתמול לנקום את דמם של שלושת פעילי מנגנון הפיגועים של הארגון – הידוע בשם „מגזרת הגזרה המערבית" – שנהרגו אתמול בלימסול שבקפריסין. דוברי אש"ף האשימו את „המוסד" הישראלי בביצוע הרצח.

השלושה מצאו את מותם כאשר מטען חומר נפץ שמולכד התפוצץ במכוניתם מסוג „פולקסוואגן גולף" באיזור מגורים, לא הרחק מחוף הים.

שלושת ההרוגים הם: אל"מ, מרוואן כיאלי, פעיל בכיר בוועדת לבנון שבמנגנון „הגזרה המערבית", שהיה אחראי באופן פורמאלי על „העניינים ההומניטאריים של אש"ף בלבנון". כיאלי היה גם חבר המועצה הצבאית העליונה של אש"ף.

ההרוג השני הוא סא"ל, באסם סולטאן אל־תמימי (המכונה חמדי) שהיה הגורם שתכנן את הפיגוע בבית „הדסה" בחברון ב־1980.

ההרוג השלישי, שנקלע כנראה במקרה למקום ההתנקשות, הוא מוחמד בחיים. שלושתם היו יוצאי גדוד הג'רמק של „פתח", שפעל בשעתו בדרום לבנון. יש לציין, שבצורה דומה נרצח לפני כשנה באתונה מנהיג אברגואלה, מי ששימש כראש הגדוד הימית של „פתח".

פיגוע בלימסול

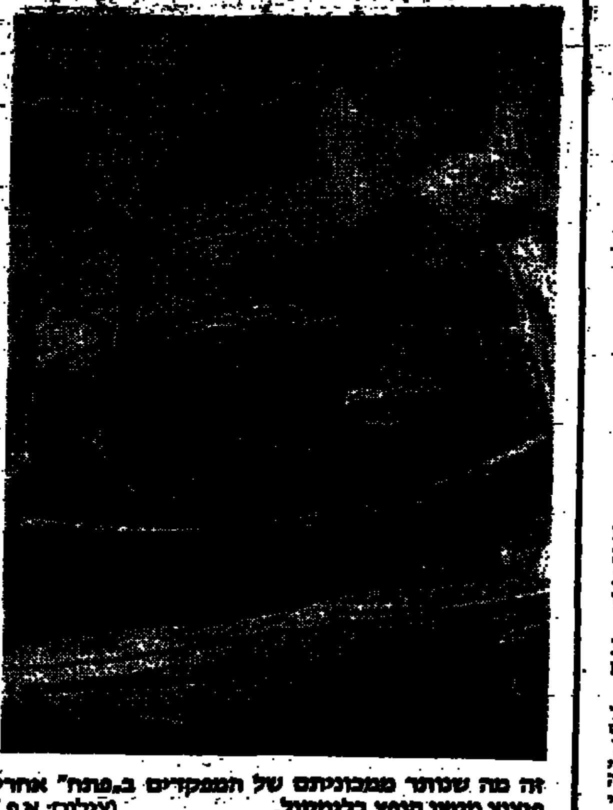

זה מה שנותר ממכוניתם של המפקדים ב„פתח" אחרי פיצוץ מטען הנפץ בלימסול. (צילום: א.פ.)

מקורות באש"ף הביעו אמש חשש, שרצח של השלושה יסתום את הגולל על נסיונות אש"ף להפליג עם ספינה, המגורשים לישראל. מקורות ערביים שונים מסרו בקפריסין, כי בהנהגת אש"ף מתכוונים בהמשך לשכור ספינה שעליה יפליגו 131 המגורשים. על פי אחד הדיווחים הצליח הארגון לשכור שלושה ספינה, שתפליג כנראה מחופי קפריסין או מחופי מדינה אחרת הסמוכה לישראל – במקום מיוון. עיתונאים ופעילים אש"פיים נוספים טענו אתמול, שהספינה תצא לדרכה היום או מחר.

★

אש"ף: נצא ב־11 בבוקר

אתונה (ע"צ) – „ספינת השיבה", תפליג מיוון היום, כך הודיע אתמול במסיבת עתונאים באתונה נציג אש"פ בבירת יוון, פואד אל־ביטאר.

הוא אף הזמין את כל האנשים האמורים לשוט בספינה להתאסף היום בשעה 11.00 לפי שעון מקומי בשלושה בתי מלון גדולים באתונה. „משם נצא אל האניה", הצהיר ביטאר, מבלי לציין את שמו של כלי השיט, את הדגל שהוא מניף, או את מקום עגינתו.

הוא אמר רק שהאניה תפליג מיוון לקפריסין, ומשם לנמל חיפה.

ועדת זוסמן תמליץ לבטל סולמות וקידום אוטומאטי
הממשלה החליטה לא להמשיך בגביית מס יסף; עיירות הפיתוח נגד המלצות ועדת ששינסקי

מאת חיים ביאור, אמנון אמר, יוסי מלמן ויצחק פרידור, סופרי „דבר"

ביטול סולמות השכר הנפרדים בכל מיגזר עובדים שבמסגרת השירות הציבורי וקביעת סולם שכר אחיד בשירות הציבורי – זו אחת ההמלצות המרכזיות המתגבשות בוועדה הציבורית בראשות פרופ' צבי זוסמן, שיוגשו בקרוב לשר האוצר.

קיומם של סולמות נפרדים, רותם קבוצות עובדים להיצמד בשכרן לקבוצות אחרות וגורם, לדעת חוגים משקיים, להתנדדות ביחסי העבודה ורוגמת המצב במערכת הבריאות.

הוועדה, שבה חברים נציגי האוצר, ההסתדרות, „כור" ואישי אקדמיה, נוטה להמליץ על הפסקת הקידום האוטומטי של עובדים. הקידום ייעשה רק עם המעבר לתפקיד אחר או „בשים לב" לרמת ההישגיות של העובד.

המלצה אחרת היא ביטול התוספות הייחודיות החלות כיום על קבוצות עובדים שונות, כגון תוספת כוננות, אחזקת רכב, ועוד – והכללתן בשכר המשולב. באופן זה יגדל השכר המחושב לפנסיה. יצויין, שכיום משתכרים גמלאים רבים, גם אם צברו את הוותק המקסימלי, בשיעור שאינו עולה על 40 אחוז מהשכר ששולם להם בטרם פרשו.

מקור בוועדת זוסמן אמר אמש כי הוועדה תשלים את עבודתה בעוד שישה עד שמונה שבועות. מסקנותיה אמורות לשמש בסיס למשא־ומתן על הסכמי השכר

(המשך בעמוד 2)

2 חיילים נעצרו בחשד להתעללות בכפר־סאלם
עדיפות עליונה לחקירה – צפויים עוד מעצרים

מאת סופרי „דבר" טלי ליפקין־שחק ואריאל בן־עמי והכתבי מזרחים

שני חיילי צה"ל נעצרו ומעצרים נוספים צפויים בגין האירוע שהיה בכפר סאלים סמוך לשכם, בו כיסו חיילי צה"ל בעפר תושבים מקומיים.

כזכור, תושבים מקומיים מהכפר סאלים טענו, כי ביום ג' בשבוע שעבר, בעקבות הפרות־סדר, הקמת מחסומי אבנים וידוי אבנים בכביש המוליך לאלון מורה, הגיע למקום כוח צה"ל, כשהוא מלווה בדחפור לעבודות עפר.

התושבים טוענים, כי הכוח היה מלווה במתנחלים מאלון מורה, ביניהם נסים תבה, אביו של רמי חבה שנרצח בישוב ועדיין לא נתגלו עקבות רוצחיו. התושבים טענו כי החיילים הורו להם לפנות את המחסומים מן הכביש ולאחר־מכן הקימו תל עפר באחד הכבישים המוליכים אל הכפר.

עם סיום העבודות שפכו מבצעי הפעולה, לטענת המתלוננים, חול על ארבעה מתושבי המקום, כשאחרים מחזיקים בהם בכוח. הצעירים ניצלו על־ידי חבריהם שחשו למקום.

בעקבות תלונתם הורה אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע על פתיחת חקירה על ידי מצ"ח בעניין האירוע. לחקירה ניתנה עדיפות עליונה.

כאמור, מסרו אמש מקורות צבאיים כי בעקבות חקירת מצ"ח נעצרו עד עתה שני חיילי־צה"ל וצפויים מעצרים נוספים.

עשרות פצועים ועצורים במהומות מג'דל־שמס הסריקות והמעצרים התנהלו במשך כל הלילה

גם הדרוזים מפגינים

מעצר מפגין דרוזי במג'דל שמס. (צילום: אביהו שפירא/ חדשות)

מאת שמעון וייס, מוסבה חלבי, דני צדקוני, יוסי ליבוביץ' וכתבי עתיים

כוחות משטרה גדולים ביותר נשארו במשך שעות אמש והלילה בחוצות הכפר הדרוזי מג'דל שמס ובמבואותיו מחשש שהפגנות התושבים והפרות הסדר יימשכו גם היום. זאת, למרות השקט היחסי שהשתרר אתמול אחה"צ בכפר. למשטרה הגיע מידע כי הקיצונים הדרוזים במג'דל שמס מתכוונים להמשיך בהפרות הסדר גם היום. אמש ובשעות הלילה, פשטו כוחות הבטחון על הכפר ועצרו תושבים החשודים באירגון ההתפרעויות וההסתה. גורמים בכירים במשטרת מרחב הגליל אמרו אתמול, כי המשטרה תנקוט מעתה יד קשה ביותר נגד מתפרעים ולא תבליג על הפרות הסדר כפי שנהגה אתמול.

25 תושבים דרוזים ממג'דל שמס נעצרו במרוצת יום אתמול כחשודים בהשתתפות בהתפרעויות האירגונן. מרבית העצורים הם צעירים, אך יש בהם גם מבוגרים. כמה מן העצורים הם נכבדים דרוזים ובהם בני משפחת קאנג' שהיא הגדולה והמובילה בקיצוניותה בכפרים הדרוזים, בגולן בכלל, ובמג'דל שמס בפרט. במהומות, שהיו מן הקשות ביותר שידע האזור מזה עשרים שנה, נפצעו ארבעה שוטרים ובהם שוטרת

(המשך בעמוד 2)

בשטחים: שקט יחסי

מאת אריאל בן־עמי, דני רובינשטיין, דני צדקוני, יצחק פרידור והכתבי שטחים

אתמול שרר שקט יחסי ברצועת עזה ומלבד שני מקרים של ידויי אבנים במרכז עזה, שמבצעיהם פוזרו על־ידי צה"ל, לא הופר הסדר הציבורי. שביתת המסחר הכללית נמשכה בכל ערי האזור ורק כמחצית מתלמידי בתי־הספר היסודיים הופיעו ללימודים לא סדירים בבתי־הספר. בתי־הספר התיכוניים ואוניברסיטת „אל אזהר" שבתו גם אתמול.

המסיתים ניסו אתמול בבוקר למנוע יציאת עובדים מרצועת עזה לישראל ובתוך כך הציתו אוטובוס „אגד". נערים השליכו אבנים על כלי רכב שהסיעו פועלים לעבודה. יחד עם זאת, מתוך כ־60 אלף תושבי הרצועה המועסקים בישראל, יצאו אתמול כמחציתם למקומות העבודה בישראל.

כבר בשעות הבוקר המוקדמות נתקפו עשרות כלי רכב ברצועת עזה בדרכם להסיע פועלים לעבודה בישראל. זאת, לאחר שכלי הרכב עלו על מסמרים ועל דוקרנים, שפוזרו בכבישי האזור וגרמו לתקרים בגלגלי המכוניות. בצומת „סג'עיה" בעזה נאספו אלפי פועלים שהמתינו להסעות למקומות העבודה.

דרך מחסום „בית חנון", המוביל לכיוון הנגב, היתה יציאה רגילה של כלי רכב להסעת פועלים והתנועה ללא הפרעה. במקומות אחרים נערים ידו אבנים לעבר מכוניות ישראליות וערביות כאחד, שהסיעו פועלים מהרצועה למקומות העבודה בישראל. כך היה בצומת „נצרים" ובצומת גוש קטיף בשעות הבוקר המוקדמות. מיידי האבנים נמלטו מהמקום, עם

(המשך בעמוד 2)

שמיר ממריא לאיטליה על־רקע ביקורת קשה

מאת מיכל פלג, סופרת „דבר" באיטליה

רומא (מיוחד ל„דבר").– ביקורו של יצחק שמיר באיטליה המתחיל היום יתקיים על רקע ביקורת חריפה על ישראל גם מתוך הקהילה היהודית כאן.

במהלך קבלת הפנים שמאורגן לשמיר השגריר הישראלי מחר בערב מתכננת קבוצה של יהודים איטלקים להגיש לו מכתב מחאה שעליו חתומים למעלה מ־500 איש, מתוך כוונה לקרוא אותו בקול רם. הכוונה היא לתת למסמך „אופי של מחאה מתוך העולם היהודי" והוא מגנה באופן חמור את התגובה הישראלית להתקוממות הפלשתינית בשטחים.

מארגני המחאה, ביניהם כמה מחברי מועצת איגוד הקהילות היהודיות, הצהירו כי בכוונתם לחזק את השמאל בישראל ולנפץ את כוונת הממשלה לשכנע את אזרחי ישראל כי יהודי הגולה תומכים בשמיר. „אנו רוצים שהדמוקרטים והפציפיסטים בישראל יידעו שאנו אתם".

ח"כ צבן מוכן להסיר חסינותו ולעמוד לדין

מאת עליזה ולך, שלמה גינוסר ומרגה צימוקי, סופרי „דבר"

ח"כ יאיר צבאן (מפ"ם) אמר אתמול כי הוא מוכן להסיר את חסינותו בעקבות הקריאות מה„ליכוד" ומ"התחיה" להעמידו לדין באשמת הסתה להפרת חוק, בדברים שנשא בעצרת „שלום עכשיו" במוצאי שבת.

„אינני חוזר בי מקריאתי לדבין להבהיר בפומבי כי פקודות מסויימות הן בלתי חוקיות בעליל ואל לחיילים לציית להן" אמר ח"כ צבן. אף שלדעתו אין עילה לבקשה שיסיר את חסינותו יעתר לה „ברצון", כמעשה יוצא דופן, כדי לאפשר לבית־המשפט לומר את דברו בפרשה קשה זו.

מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אליעזר גרנות, הגיב על מיתקפת הימין באמרו כי מקהלת החכ"ים מנסה לעוות את דבריו של צבן, שקרא לשר הבטחון להבהיר ולהגדיר מה הן פקודות בלתי חוקיות שלמפקדים אסור לתיתן ולחיילים אסור לבצען.

מי שטוען שפניה כזו לשר הבטחון היא בבחינת המרדה הופך את ארץ הצבי לארץ הקרקר וחבל שגם חכ"ים ממפלגת העבודה נתפסו לעוול והצטרפו למקהלה.

בקשה ליו"ר

לשכת יו"ר הכנסת מעבירה הבוקר לוועדת הכנסת בקשה של סגן יו"ר הכנסת, ח"כ מאיר כהן אבידוב (ליכוד), להסיר חסינותו של ח"כ יאיר צבן ממפ"ם.

ח"כ כהן אבידוב מאשים את צבן ב„הסתה למרד" בעקבות קריאתו לחיילי צה"ל לסרב למלא פקודות מסויימות.

הבמאי יורי ליובימוב ישתקע בקרוב בארץ

מאת דליה שורץ, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר").– הבמאי הרוסי הנודע יורי ליובימוב ישתקע בירושלים עם אשתו היהודיה קטינה ובנם בן ה־8. ליובימוב, בן 70, ואשתו החליטו לחיות בישראל בגלל המספר הגדול של עולים מברה"מ בארץ.

ליובימוב שהה עתה בלונדון לרגל ההעלאה מחדש של מחזה „ינופה" ב„קובנט גארדן". לפני שלוש וחצי שנים גורש מן המפלגה הקומוניסטית ונלקחה ממנו אזרחותו הרוסית, משום שגינה את הביורוקראטיה התרבותית במוסקווה בראיון שנתן בלונדון כאשר ביים את „החטא ועונשו". מאז היו במקומות שונים במערב, אך עתה החליט, למען בנו, להתיישב במקום קבע.

בשנת 1986 ביקר גורבצ'וב בתיאטרון „טגאנקה" שאותו הקים ליובימוב במוסקווה ב־1964, ושאל מדוע אין מעלים את מחזותיו. בחודשים האחרונים העלה התיאטרון אחדים ממחזותיו, בלי להזכיר את שמו. המשורר יבגני יבטושנקו (באבי־יאר), שביקר באיטליה, הבטיח לעשות למען טיהור שמו. „גם תחת הגלאסנוסט", אומר ליובימוב, „כנראה שאתה צריך למות כדי שיטהרו את שמך".

הבנקים מפחיתים את ריבית החובה מהיום

מאת דני גוב, סופר „דבר" לענייני כלכלה

שלושת הבנקים הגדולים „הפועלים" „דיסקונט" ובל"ל מפחיתים מהיום את ריבית החובה ללקוחות. במסגרת, ההפחתה מקטינים את תוספת הסיכון שחלה על משיכות יתר והיא תעמוד על שיעור מירבי של 1.75 אחוז לחודש, שהם 21 אחוז לשנה. עד כה, התוספת המירבית היתה מעבר לריבית הבסיסית של 2 אחוזים, כלומר 24 אחוז לשנה.

בנוסף לזה מפחיתים את תוספת הריבית החריגה על משיכות חריגות והיא תעמוד על 1 אחוז לחודש, שהם 12 אחוז בשנה, בהשוואה ל־1.25 אחוז לחודש, שהם 15 אחוז לשנה עד כה.

סוף־סוף החלטה בממשלה:

שעון־קיץ לשלוש שנים מאפריל עד ספטמבר

מאת יורם לוי ויוסף מיכלסקי, סופרי „דבר"

הממשלה החליטה אתמול להנהיג שעון קיץ למשך שלוש שנים. בעקבות זאת תתם מנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי על צו לפיו יחל השנה שעון הקיץ במוצאי שבת, 9 באפריל בחצות, ויסתיים במוצאי שבת 3 בספטמבר, סך הכל 147 יום. בתקופה זו יוקדם השעון בשעה אחת.

במשרד האנרגיה סבורים כי הפעלת שעון הקיץ תביא לחסכון של 9 מיליון דולאר. יודגש כי הצו להפעלת שעון הקיץ הוא למשך שנה למרות שהחלטת הממשלה היא להפעילו לשלוש שנים.

هكذا من الأصل

חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ●

חשיפה ראשונה

בפעם הראשונה הורשו העתונאים להתבונן ולצלם מקרוב את טילי ה„ס.ס.־20" הסובייטיים. הטילים הוצגו לעתונאים במחוז רצ'יסה בברה"מ. (צילום: א.פ.)

שמיר יכנס את שרי חירות לבדוק זירוז ליכוד הליכוד

מאת עליזה וולך,
כתבת „דבר" לענייני מפלגות

שני חברי ועדת ההידברות מטעם המפלגה הליברלית, השרים מודעי ושריר, נפגשו אתמול עם ראש הממשלה יצחק שמיר כדי לדרבן אותו להוציא אל הפועל את האיחוד בין שתי המפלגות אחרי שהושג שלום־בית במפלגה הליברלית.

בפגישה שנמשכה רבע שעה, אחרי ישיבת הקבינט אתמול אמר שמיר כי הוא מקדם בברכה את שלום הבית שהושג במפלגה הליברלית, וכי אחרי שובו מאיטליה, במחצית השניה של השבוע, יזמן פגישה של שרי „חירות" כדי לבחון „איך להניע את הגלגלים קדימה".

לדברי שמיר, עליו להתייעץ עם חבריו השרים איך לתרגם את טיוטת הסכם לורנסים, כיוון שעשויים לצמוח רעיונות חדשים או הסתייגויות. נקודות המחלוקת העשויות להתעורר נוגעות לשריון הייצוג לליברלים ולאופן בחירתם לרשימה לכנסת.

שרי הליברלים הרגישו את הבשורה שבכינוס יסוד של ליכוד ה„ליכוד" בהקדם, ושמיר אף הוא ציין כי כינוס כזה יכול לשמש פתיחה נאותה למערכת הבחירות.

איצטדיון בירושלים – עוד דחייה
משרד הפנים: בדיקתנו נמשכת

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

מנכ"ל משרד הפנים לא מאשר לפי שעה את תוכנית האיצטדיון של ירושלים משום שעדיין לא הסתיימה בדיקת ההתנגדויות לתוכנית. כך נאמר בתשובת המדינה שהוגשה אתמול לבג"צ על העתירות שהגישו לפני חודשים עיריית ירושלים וח"כ דדי צוקר („רצ"). בעתירות נדרש ראש הממשלה כממלא מקום שר הפנים לנמק מדוע אין הוא מאשר את התוכנית. עדיין לא נקבע מועד לדיון בעתירות.

בתשובת המדינה נאמר כי משרד הפנים אינו יכול לאשר לפי שעה את התוכנית משום שהמתנגדים הגישו חומר נוסף אשר טרם נבדק. החומר שהוגש כולל שתי חוות דעת: האחת תכנונית־מקצועית, המפרטת מדוע אי אפשר לאשר את התוכנית ומציינת את ההכרח לעשות בדיקות נוספות, במיוחד לגבי קיומן של תוכניות נוספות בסביבה הקרובה כמו הקמת קניון, גן חיות, הרחבת שטח המגורים בשכונת מנחת, ועוד. חוות הדעת השניה היא תחבורתית מקצועית השוללת את הפתרונות המוצעים בתוכנית בנושא החניה.

עוד טוענת המדינה כי שר הפנים קיבל אלפי פניות להימנע מלאשר את התוכניות מגורמים דתיים וחינוכיים ולכן יש עדיין צורך לבדוק ולשקול את אישור התוכנית במכלול הרחב של השיקולים. בעיריית ירושלים הגיבו במורת רוח על הודעתו של מנכ"ל משרד הפנים לבג"צ. בעירייה סבורים כי במקרה זה נעשה שימוש לרעה בתהליך התכנוני על ידי גורמים המתנגדים לתוכנית.

מחסן המשמש מלון פועלים ערבים ננעל והוצת עליהם
שניים נכוו ואושפזו ● המשטרה: רקע לאומני

(עז). – שני צעירים ערבים נכוו בינוני בדליקה שפרצה לאחר שננעלו במחסן שבו נהגו ללון במרכזי המושב קדימה בשרון. הם אושפזו בבית־החולים „מאיר" בכפר־סבא.

במשטרה מעריכים, כי המדובר בנסיון על רקע לאומני לפגוע בפועלים ערבים, הבאים לעבוד במושבי האיזור בחקלאות למען יהודים.

יום קודם לכן פורסמו כרוזים בערבית באיזור כולו ובהם הוזהרו פועלים מהשטחים, כי מי שיעבוד עם יהודים ייפגע.

הפועלים שנפגעו, תושבי איזור טול כרם, ישנו במחסן המשמש לאחסנת ציוד חקלאי. אחד מהם התעורר לאחר שחש בריח עשן. הוא העיר את חבריו וגילה, כי דלת המחסן ננעלה. הם הקימו רעש במקום וניסו לכבות את הדליקה. בינתיים הוזעקה עזרה ולמקום הגיעו גם מפקד מרחב השרון, נצ"מ משה פרידמן ומפקד משטרת נתניה דוד שרה. השוטרים פינו את הפועלים שנכוו לבית־החולים.

במשטרה סבורים, כי באחרונה מנסים מסיתים מישובי השומרון למנוע בכל דרך מפועלים ערבים לצאת לעבודה אצל יהודים מעבר לקו הירוק. פועלים ערבים נוהגים להסתנן בדרכך לא דרך בשעות הלילה, למרות העוצר, ולהגיע אל מעבידיהם באיזור מושבי עמק חפר והשרון. הפועלים נשארים ללון במחסנים באיזור וחוששים לחזור לכפריהם פן יבולע להם.

גילוי: תושבת מאה שערים חיה זה שנים בכפר ערבי

מאת אבי שוברט

אשה שמוצאה משכונת מאה שערים חיה מזה שנים רבות בכפר ערבי לאחר שנישאה לערבי, זה אחד המקרים אותם גולל אתמול ד"ר יוסי גינת לשעבר יועצו של השר עזר וייצמן לענייני ערבים, שערך סקר על נישואי תערובת בין יהודים לערבים, במהלך יום עיון שהוקדש לנושא „דור לדור על המשפחה היהודית" שנערך בבית־התפוצות ברמת־אביב.

980 מקרים של נישואי תערובת נתגלו במהלך סקר שערך ד"ר גינת. מרביתם נערכו בין נשים יהודיות לגברים ערבים, ומיעוטם, שבעה מקרים, בהם נישאו גברים יהודים לנשים ערביות. 24 מקרים נתגלו בכפר ערבי הקרוב למרכז הארץ, ואילו בכפר ערבי בגליל התגלו 21 מקרים.

במהלך הסקר התגלה, כי מרבית הנשים היהודיות שנישאו לערבים באו ממשפחות הרוסות, מיעוטן נישאו מטעמים אידיאולוגיים ואחרות נמשכו לשונה ולמוזר. רוב הנשים התאסלמו בטענה, כי עשו זאת מטעמי נוחות, למען השתלבותן והשתלבות ילדיהן בחיי הכפר הערבי. בבדיקה שערך ד"ר גינת מתברר, כי משרד הדתות ביקש להקשות על נישואי התערובת והורה לקאדים להמנע מלהשיא זוגות מעורבים ובכך השיג את ההיפך. נשים שרצו לשמור על יהדותן נאלצו להתאסלם כדי לשאת את בחיר ליבן.

בסקר שלא הקיף את כלל האוכלוסיה ולא כלל זוגות בהם אחד מבני הזוג מתגורר מעבר לקו הירוק, התברר שבמרבית המקרים חל פירוד בין בני הזוג.

גורן: כל השירותים בשטחים מתמוטטים

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר"

מתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן הביע אתמול חשש להמשך קיומם ותיפקודם של שירותי הבריאות, החינוך, הרפואה והתברואה בגדה המערבית ובעזה, נוכח המהומות המתמשכות.

גורן אמר שהמינהל האזרחי ימשיך לקיים את השרותים לאוכלוסיה במידת היכולת, והבהיר כי הקשיים מתרבים והולכים. הוא אמר שמלבד הקשיים של הפעילות הבטחונית, עוצר, מחסומים, וכד', נתונים רבים מהעובדים הערבים ללחצים ואיומים להפסיק את עבודתם. לחץ דומה מופעל על ראשי העיריות וחברי המועצות, על לשכות המסחר, השוטרים המקומיים ועובדים אחרים.

„יש גופים, אש"ף ואחרים, המעוניינים לדרדר את השטחים למצב של אנרכיה", אמר גורן והביע חשש שהאוכלוסיה תיפגע מכך. עוד אמר גורן שנקבעו נהלים חדשים כדי לנסות ולמנוע הכנסת כספי אש"ף לשטחים, כספים שנועדו לממן את המהומות. עד כה הבטיח אש"ף סכומים ניכרים לתושבי השטחים, אולם ההבטחות לא מומשו.

מתאם הפעולות בשטחים הוסיף שמוקד הבעיות בשטחים הוא פוליטי ולא תלוי בהישגים או מחדלים של המינהל האזרחי.

עשרות פצועים

(המשך מעמוד 1)

הנפת דגלים סוריים, קרוא קריאות תמיכה במתפרעים וקריאות גנאי והנאצה כלפי השוטרים ומדינת ישראל.

עטשי: פילוג בין הדרוזים בישראל ובגולן

הח"כ הדרוזי ויידאן עטשי מתנועת המרכז סבור שאי־כיבוד בקשתו של מנהיגם הרוחני של הדרוזים בישראל, השייח' אמין טריף וראשי העדה בישראל ע"י הדרוזים ברמת הגולן, מהווה עימות בין הדרוזים בישראל לבין הדרוזים בגולן. ח"כ עטשי שנשאל על כך אתמול בעת סיור ברצועת עזה, אמר שהדבר מביך את הדרוזים בישראל ומכרסם במעמדם. הוא הביע צער על שפנייתו למפקד המחוז הצפוני של המשטרה לדלל את כוחות המשטרה שרוכזו בגולן לא נענתה.

ליס: האש תאכל את מציתיה

ראש המועצה האזורית רמת הגולן, איתן ליס, אשר לא הופתע מהפגנות הסרד, ציין: „זהו חלק מהמהלך הכללי של חוסר תגובה מצד האמריקאים על הפגנות המדיניות האחרונות הניזונות בחורי חרדים וכהם מחכר הגולן. הדרוזים מבקשים להביע נאמנות לסורים מחשש שהאזור יוחזר לסורים בשלב מסויים ואז הם ישלמו את המחיר על נאמנותם לישראל. אם הם היו יודעים בוודאות כי הגולן נשאר ברשותנו, יתכן והתנהגותם היתה שונה". ליס הזהיר את הדרוזים ואמר, כי אם הם רוצים לחיות בשכנות טובה, עליהם לשנות את דרכיהם. „האש הזאת סופה שתאכל את מציתיה", אמר.

„התנועה הדרוזית הציונית" מגנה אלימות הדרוזים ברמת הגולן

הנהלת התנועה הדרוזית הציונית יצאה אמש בגינוי חריף נגד הדרוזים ברמת הגולן בשל ההתפרעויות האלימות של צעירי העדה שהיו בכפר מג'דל שאמס. יו"ר התנועה יוסף נאסר א דין שלח בשם חברי ההנהלה איחולי החלמה מהירה לאנשי כוחות הבטחון שנפגעו בהתפרעויות.

בהמשך נקראו הדרוזים ברמת הגולן שלא להמשיך ולנצל את חולשתה של המדינה בהתייחסותה לבני העדה הדרוזית בישראל לשמחתם של שונאי ישראל מבפנים ומבחוץ. התנועה הדרוזית הציונית מונה כ־2000 חברים בכל הכפרים בצפון הארץ וכולם משוחררי צה"ל. חלקם שרתו גם בכוחות בטחון אחרים.

והאשמה: בר־לב אשם במהומות

„צר לנו על מה שקרה אתמול ברמת הגולן, אך אנו מטילים את מלוא האחריות על שר המשטרה חיים בר־לב, אשר יצר הנקמה שלו נגד הדרוזים גבר על התבונה והשכל הישר. חרף פניות ראשי העדה הדרוזית, בראשם ראש העדה שייח אמין טריף, מזה למעלה מחודש, ובקשתנו להוריד פרופיל ולמנוע עימות בין הדרוזים למשטרה, החליט השר לנקום בדרוזים ולהכות בהם בעצם הכנסת כוחות מוגברים לכפרים הדרוזים".

מברק בנוסח זה נשלח אתמול בערב אל ראש הממשלה יצחק שמיר על־ידי מזכיר ועד הוילים המשוחררים הדרוזים, סמיר והאבה, בתגובה למהומות ולהתפרעויות שארעו בכפרי הדרוזים בגולן.

ועד המתגמה תובעים להחיש לבטל שירות החובה לדרוזים

„אנו תובעים את ביטול שירות החובה בצבא הכיבוש הישראלי, המוטל על בני העדה הדרוזית בישראל, וזאת מטעמי מצפון, משום שאנו מסרבים להיות מקל נגד אחינו הפלשתינים הדרוזים ברצועת עזה, בגדה המערבית וברמת הגולן" – נאמר במברק ששיגר יו"ר ועד היוזמה הדרוזי בעכו מוערי לשר הבטחון יצחק רבין. העתק המברק נשלח לראש הממשלה.

בשטחים: שקט יחסי

(המשך מעמוד 1)

התקרבותם של כלי רכב צבאיים והתנועה המשיכה לזרום כסידרה.

בעזה הוצת אוטובוס „אגד" על־ידי מסיתים. המקרה ארע סמוך לשעה 5.30 בבוקר, כאשר נהג האוטובוס, תושב עזה, הבחין באנשים שאותתו לו לעצור ברחוב יפו במרכז העיר. הנהג סבר, שאלה הם פועלים המבקשים להסעה, אך משעצר, הורו לו הצעירים לצאת מהאוטובוס, שפכו נפט על המושבים והציתו אותם. המציתים ברחו מיד לאחר מכן והנהג הצליח לכבות את האש, שגרמה רק נזקים קלים. האוטובוס הסיע פועלים לעבודה בישראל, למרות הפגיעה בו.

העצירות ברחובות הראשיים של ערי הרצועה עדיין סגורות ושביתת המסחר נמשכת. הלימודים במרבית בתי־הספר לא חודשו ובמקומות שונים נמשכים ידויי אבנים והבערת צמיגים. על חוסי החשמל ליד חוף הים בעזה הונפו בשעות הבוקר המוקדמות דגלים שחורים וכוחות הבטחון הסירו אותם, עם גילויים.

הרמטכ"ל נפגש עם ראשי יש"ע:
אין שינוי במדיניות הבטחון

הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, נפגש אתמול בפיקוד מרכז עם ראשי מועצת יש"ע. ראשי המתיישבים דרשו מהרמטכ"ל להתמיד בעונשי הגירושים ולפתור מקרי ידי ואולם הרמטכ"ל השיב, כי לפי שעה אין שינוי במדיניות הבטחון בשטחים. הוא אמר עוד שתוצאותיהן של פעולות גירוש וידוי אינן ברורות ולכן לפי שעה לא ינקטו בהן, מעבר לקיים היום. הרמטכ"ל אמר לראשי יש"ע כי שילוב ההתיישבות והבטחון הינו חשוב ביהודה ושומרון כמו בכל מקום אחר בארץ.

ההערכה במערכת הבטחונית היא שרק חלק מההתקוממות בשטחים היא מאורגנת וגם אם יעצרו את המארגנים לא תהיה רגיעה משום שחלק ניכר מההפגנות והשביתות הן ספונטאניות ועממיות ללא ארגון מסודר.

קופמן נפסל; נרקיס וגורדון מועמדים

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

מועמדותו של חיים קופמן לכהונת גזבר הסוכנות נפסלה אתמול פה אחד על־ידי ועדת „ההתייעצות וההסכמה" של ראשי המגבית בחבר הנאמנים של הסוכנות.

חברי הוועדה אישרו את מועמדותם של אורי גורדון ועוזי נרקיס לכהונת ראש מחלקת העלייה. לפיכך יפתחו היום מעטפות הקלפי שהתקיימה ביום ה' שעבר ויוודעו תוצאות ההצבעה.

ועדת זוסמן תמליץ

(המשך מעמוד 1)

הבאים. עם זאת, יתכן שיחלפו שנים עד שמסקנות הוועדה יושמו במלואן.

בלי מס יסף

בתום מתבת של כחמישה שבועות החליטה אתמול הממשלה סופית שלא להמשיך בגביית מס־היסף. בעד הצעתו של שר הכלכלה גד יעקבי להמשיך בגביית המס במשך שנה נוספת הצביעו עשרה שרים: תשעה שרי המערך ושר העבודה משה קצב. מספר זהה של שרים הצביע נגד ההצעה: כל שרי הליכוד והשר יגאל הורביץ. שני שרים, דוד לוי וזבולון המר, נמנעו, ואילו מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס נעדר מחדר הישיבות בעת ההצבעה.

לאחר הישיבה שיגר פרס מכתב לראש הממשלה ובו תבע למנות את קולו בעד המשך גביית המס. מזכירות הממשלה דחתה את תביעתו.

היעדרותו מההצבעה של יו"ר מפלגת העבודה עוררה אתמול תרעומת בחוגי המפלגה. אותם חוגים הסבירו אתמול כי בהעדרותו הביא פרס לדחיית הצעה שהוא עצמו העלה לפני כחודש וחצי, בעת הדיונים על תקציב המדינה.

פרס עצמו הכחיש בתוקף את הטענות כאילו נעדר בכוונה תחילה מההצבעה. דקות ספורות לפני שהוחלה ההצבעה הפתיע שר החוץ את חבריו למפלגה כשיצא מחדר הישיבות, ובהיעדרו נוצר תיקו. מיד לאחר הישיבה טענו שרים בליכוד כי פרס יצא במכוון מהאולם כדי שהחוק יבוטל. מלשכתו של פרס הכחישו טענות אלה ואף הפקידו במזכירות הממשלה מכתב שבו מבהיר פרס כי היה תומך בעמדת ועדת ששינסקי.

התוספות לשכר הנטו כתוצאה מישום המלצות ועדת ששינסקי יסתכמו בין 7 ל־8 אחוזים בממוצע. הנהנים העיקריים מהנהגת הנטו יהיו אלה ששכר הברוטו שלהם נע בין 2,000 ש"ח ל־4,000 ש"ח לחודש. התוספת לשכר הנטו תתאפשר על־ידי תיקון מדרגות המס. כתוצאה מכך יגדל שכר הנטו של מרבית האוכלוסיה וכמה עשרות אלפים נוספים יצאו ממעגל החייבים בתשלום מס־הכנסה.

אבל לא כולם יהנו מהגדלת שכר הנטו. חלק מהאוכלוסיה הנהנה כיום ממספר גדול יחסית של פטורי מס עלול להפגע מישום ההמלצות. כך למשל, המתגוררים באיזורי פיתוח העובדים במשכורות אשר יש להם קרנות השתלמות, יפגעו בשכר הנטו שלהם.

מחאות ערי הפיתוח

המלצות ועדת ששינסקי לבטל את ההנחות במס לערי הפיתוח הזעיקו את ראשיהן. יו"ר ארגון ראשי ערי הפיתוח וראש מועצת מגדל העמק, שאול עמור, מתח אתמול ביקורת קשה על ועדת ששינסקי: „ההמלצות מעידות שהוועדה מנותקת מכל מה שקורה כיום בגליל ובנגב. הם יושבים על פלנטה אחרת ולא מבינים שההטבות מסתכמות בסכומים זעירים, שנועדו לכסות את ההוצאות היתרות שלנו".

עמור סבור כי יש להגדיל את ההנחות לערי הפיתוח, ובמקום 3־4 אחוזים שמקבלים כיום, צריך להעניק הנחות של 20־25 אחוז.

ראשי ערי הפיתוח, שכבר פנו אתמול במברקים אל ראש הממשלה ואל שר האוצר, בדרישה למנוע את ביטול ההנחות המוצע על־ידי ועדת ששינסקי, עומדים להתכנס בשבוע הבא לדיון בהשלכות ההמלצות.

גפהארדט וגור: שני המועמדים המועדפים מבחינתה של ישראל

מאת אמנון דנקנר,
סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – גורמים ישראליים בארה"ב מעריכים, כי שניים מהמתמודדים על מועמדות לנשיאות של המפלגה הדמוקראטית, ריצ'רד גפהארדט ואלברט גור, הם המועמדים העדיפים מבחינתה של ישראל.

על פי ניתוחם של הגורמים האלה חבר הקונגרס ממיסורי ריצ'ארד גפהארדט, שזכה במקום הראשון בבחירות המוקדמות באיובה, הוא חלק מחבורה של צירי בית הנבחרים שיש להם עבר של תמיכה מובהקת בישראל ושיש להם השפעה רבה על גפהארדט. המועמד גם גילה בעבר עמדות פרו־ישראליות מובהקות וסייע לנציגי ישראל בנושא הסכם הסחר החופשי בין ארה"ב לישראל.

המועמד השני, על פי ניתוחם של גורמים אלה, הוא אלברט גור, הסנאטור הצעיר מטנסי, הצפוי לקצור הישגים בבחירות המוקדמות שייערכו ב־8 במארס ב־20 מדינות, בעיקר בדרום ארה"ב. גור נבדל משאר המועמדים הדמוקראטים בכך שהוא תומך במדיניות חוץ ובטחון תקיפה והוא רואה חשיבות רבה במרכיב הישראלי בהיערכות בין־לאומית תקיפה של ארה"ב.

לעומת זאת סבורים הגורמים הישראליים, כי מושל מסצ'וסטס מייקל דוקאקיס, הצפוי לנצח בקלות בבחירות המוקדמות בניו־המפשייר הוא מועמד בעייתי מבחינתה של ישראל, כיוון שמדיניות החוץ שלו היא פופוליסטית וכיוון שלא ידוע על סנטימנטים מיוחדים שיש לו כלפי ישראל. דוקאקיס נשוי לאשה יהודיה, אולם הגורמים הישראליים הביעו חשש כי דווקא עובדה זו עלולה להניע אותו לנקוט במדיניות מאוזנת במופגן במזרח התיכון, לבל יואשם בהעדפה אישית על פי סיבות משפחתיות.

במפלגה הריפובליקאית מעריכים הגורמים הישראליים, כי גם ממשל של בוב דול וגם ממשל של ג'ורג' בוש יהיו ידידותיים פחות לישראל מאשר ממשל רייגן.

צווי־ריתוק נוספים בבתה"ח; מגעים שקטים עם השובתים

מאת דנקה הררי, סופרת „דבר"

2,290 עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים חזרו בסוף שבוע שעבר לעבודה בכוח צווי הריתוק, ואתמול הוציאה נציבות שירות המדינה צווי ריתוק נוספים לכמה עשרות עובדים. מהוסקי מצמצמים מכשירי הרנטגן את עבודתם למתכונת שבת בלבד למשך שלושת הימים הקרובים, והרופאים המרדימים משביתים היום את חדרי הניתוח בבתי־החולים „איכילוב", „כרמל", „שערי צדק" ו„פוריה".

צווי הריתוק מופעלים רק נגד „חוטבי עצים ושואבי מים" – טען מזכיר הסתדרות עובדי המדינה ראובן בן עמי בישיבת הוועדה המרכזת אתמול ותבע „לגנות את האפליה המשוועת הזו". בסיכום הדיון הסתייגה הוועדה המרכזת מהוצאת צווי הריתוק לעובדי המינהל והמשק.

המצב בבתי־החולים הממשלתיים ממשיך להיות קשה מאוד, והעובדים המרותקים אינם משתלטים לא על הנקיון, לא על הכביסה וגם לא על המטבח. ברוב בתי־החולים ממשיכים החולים לקבל מנות קייטרינג. מנהלי בתי־החולים מזהירים, שאם השביתה לא תסתיים מיד, תעבור תקופה ארוכה עד שיהיה אפשר להתגבר על בעיות הנקיון והתחזוקה, להחזיר את המלאים השונים למצב הדרוש ועוד. המנהלים מציינים, כי השביתה גורמת להוצאות עצומות בתקציב הבריאות ואין כל הכנסות, כי גם הגזברות מושבתות.

מטה השביתה הארצי של עובדי המינהל והמשק קיבל אתמול מהמשטרה אישור לקיום הפגנה, אך טרם נמסר על מועדה ומקומה. ראשי המטה טוענים, כי המגעים שמקיימים איתם „אינם משמעותיים", ובכל זאת מורגש שיש מצדם מאמץ לא להחריף את המצב.

מהשיחות שקיימה סופרת „דבר" מתברר, כי כל הזמן נמשכים מגעים שקטים, מוסתרים בפני כלי התקשורת, ומוביל אותם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד בשיתוף עם משרד הבריאות ובתיאום שוטף עם האוצר. במשרד האוצר היתה אתמול מורגשת אף „אופטימיות זהירה" לגבי אפשרות סיום השביתה בימים הקרובים.

צוות בין־משרדי בראשותו של הממונה על התקציבים באוצר פתח אתמול בדיון עם רופאי המדינה על קיצור תורים לניתוחים בכל בתי החולים בארץ. בדיון זה משתתף נציג קופת־חולים ד"ר אשר פורת. היום נכנס לתוקפו ההסכם של קופת חולים על קיצור התורים לניתוחים בבתי־החולים שלה, אולם הפעלתו בפועל עוכבה בגלל העיצומים של הרופאים המרדימים. אחד מסעיפי ההסכם קובע, כי עיצומי המרדימים רוזים את הפעלת הניתוחים בשעות העבודה הנוספות ב־45 יום. „היתה ישיבה טובה" – אמר דובר משרד האוצר על התחלת הדיון בענין קיצור התורים לניתוחים בכל מערכת האישפוז.

„צווי ריתוק לא יפתרו את הסכסוך במערכת הבריאות" – כך טען אתמול בישיבת הוועדה המרכזת מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. לדבריו, הולכת הממשלה על הוצאת צווי ריתוק לעובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים היתה מוקדמת ונחפזת, שהרי עוד לפני שהוצאו הצווים הללו כבר נטו העובדים – בהתערבות ההסתדרות ושרת הבריאות – להקל על השביתה ולהמשיך במשא־ומתן על השוואה לקופת חולים, כמי שקבעה ועדת פרה, שמימצאיה אינם ניתנים לערעור.

קיסר ציין, כי עד לישיבת מועצת עובדי המינהל והמשק, שמתכנסת היום אחר הצהרים, עוד ניתן למצות את המשא־ומתן ולמנוע הקצנה שמקורה בעצות של „יועצים" אינטרסנטיים למיניהם, שכוונתם להחריף את הסכסוך ולא ליישבו בדרך של הסכמה בין הצדדים. הוא הביע מורת רוח על ניצול המשבר במערכת הבריאות בידי חברי כנסת מסוימים „שאותם לא מעניין ולא מחייב דבר, אלא רק להסית את העובדים".

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד אמר, כי ההסתדרות תמימת דעים עם עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים בדבר השוואת התנאים עם עובדי קופת חולים והמשא והמתן מתנהל ברוח זו. עם זאת הבהיר הברפלד, קשה להגיע למצב של השוואה „תלוש מול תלוש" במציאות הנתונה וצריכים להגיע ל„מבנה משותף" ליישוב הסכסוך.

שולץ: יוקרתו על כף המאזניים

(המשך מעמוד 1)

ארה"ב ורונלד רייגן מחויב אישית לקידום יוזמת השלום האמריקאית החדשה. שולץ הדגיש, כי הנשיא רייגן הטיל עליו לטפל באורח אישי ביוזמה ויש בכוונתו לעשות זאת במהלך ביקורו במזרח־התיכון בעוד כעשרה ימים.

שולץ אמר כי הדרישה הירדנית לתאריך יעד היא הגיונית וכי הוא תומך בה. הוא דוחה את הביקורת שנמתחה על התבטאותו בדבר החלת העקרון של שטחים תמורת שלום ואמר, כי אי־אפשר עוד לשחק במחבואים וכי ישראל יודעת היטב שזה העקרון המונח בבסיסם של החלטה 242 ושל כל גילויי המדיניות האמריקאית לגבי המזרח התיכון, מאז תוכנית רוג'רס ועד יוזמת רייגן מ־1982. הוא אמר, כי הגיע הזמן שארה"ב תבהיר בצורה תקיפה והחלטית מהי עמדתה לגבי מהות הפתרון הרצוי וכי חשוב שהצדדים ידעו שארה"ב אינה מנהלת מדיניות המבכבה, אלא דבקה בקו עקבי.

שולץ הביע שביעות רצון מיוחדת מהעמדה הסעודית, כפי שהוצגה לו על ידי ריצ'רד מרפי וכפי שהובעה בשבוע שעבר בפגישתו עם שר החוץ הסעודי בוואשינגטון. הוא גילה כי הסעודים הביעו תמיכה מוחלטת ביוזמה האמריקאית.

תפקיד ברוסיה

שולץ היה אופטימי גם לגבי הסיכויים שברה"מ תבקש למלא תפקיד חיובי בתהליך השלום במזרח התיכון. הוא אמר, כי הסובייטים מתרכזים עתה בעיקר בענייני פנים, ולכן הם נוטים יותר לשכנוע בתחומי מדיניות החוץ, לבד מזאת אמר, כי קשיי הסובייטים ביציאה מאפגניסטאן והעזרה שנותנה ארה"ב להושיט להם בשכנוע מנהיגי המורדים האפגאנים להקל את יציאת הסובייטים ולמנוע מרחץ דמים בממשלת הבובות בקאבול, אחרי היציאה של הכוחות הרוסיים משם, יוצרים אווירה היכולה להועיל להסכמה בין המעצמות על המזרח התיכון.

ריפאעי דן עם אסד

(רויטר־עתים וע"צ).– ראש ממשלת ירדן, זייד א־ריפאעי, דן אתמול בדמשק עם נשיא סוריה, חאפז אסאד בדרכים לגיבושה של תגובה ערבית מאוחדת ליוזמת השלום האמריקאית החדשה למזה"ת. דיפלומטים בדמשק שמסרו על כך הוסיפו כי ריפאעי דן עם אסאד גם בהתקוממות בגדה המערבית וברצועת עזה, וחזר אחר כך לירדן. סוריה כבר דחתה בתוקף את היוזמה האמריקאית החדשה, והגדירה אותה כפתרון חלקי, שמטרתו להסית את דעת הקהל מן הנעשה בשטחים. חוסיין, מלך ירדן, הגיב בזהירות, אך הבהיר שלא יוכל שיחות שלום אלא במסגרת של ועידת שלום בינלאומית בחסות האו"ם. משקיפים מציינים כי תמיכתה של סוריה חיונית להצלחתה של התוכנית האמריקאית. הם מזכירים כי יוזמות אמריקאיות קודמות, שלא זכו לתמיכת דמשק – נכשלו בסופו של דבר. שר החוץ הסורי פארוק א־שארע דחה בשבת באורח רשמי את יוזמת וואשינגטון. הוא גם נקב בתנאיה של סוריה לישוב הסכסוך במזה"ת ואמר „כי המדינות הערביות תמכו בתנאים אלה בועידת הפיסגה הערבית ברבת עמון בנובמבר אשתקד. לדבריו, כוללים תנאים אלה את כינוסה של ועידת שלום בינלאומית „בעלת סמכויות" בהשתתפות כל הצדדים הנוגעים בדבר, לרבות אש"ף. התנאים גם כוללים הכרה בזכות הפלשתינאים להגדרה עצמית ולהקמת מדינה עצמאית.

בנתב"ג פרצה שביתת מתדלקים

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

שביתת־פתע של מתדלקי נמל התעופה בן־גוריון פרצה אמש, אולם לפי שעה אין צפויים שיבושים של ממש בלוח־הטיסות. השביתה אינה נתמכת על־ידי ההסתדרות.

השביתה פרצה אמש ב־20.00 במחאה על סירובה של הנהלת חברת הדלק לפתוח במו"מ על חידוש הסכם העבודה.

לרשות שדות־התעופה נודע אתמול בבוקר על סכנת השביתה והיא הזהירה מראש את כל חברות־התעופה. טיסה 005 לניו־יורק יצאה עם הדלק שהיה במיכלי המטוס והיא נחתה באתונה לתידלוק. מטוסי החברות הזרות מגיעים עם די דלק כדי לשוב לנמלי היעד שלהם או כדי לתדלק באמצע מסלול־התעופה בדרך.

היום יישקלו צעדים נוספים להבטחת תנועה תקינה של המטוסים בנתב"ג.

אנו משתתפים בצערה של חברתנו לעבודה
שרה שוורץ
במות אמה ז"ל
תנובה סניף מחוזי חיפה
ההנהלה והעובדים

לחברתנו כהן אסתל
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מרכזי
ההנהלה והעובדים

לחברתנו חבשווילי אנה
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף קרית־היובל
ההנהלה והעובדים

לחברתנו שלזינגר סוזי
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מרכזי
ההנהלה והעובדים

לחברתנו חנוך לוין
איתך באבלך על מות
אביך ז"ל
בנק מסד בע"מ
ההנהלה והעובדים

לחברתנו פולג גילה
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף רמתיים
ההנהלה והעובדים

לחברנו לוגרון ישעיהו
הננו להביע לך את השתתפותנו העמוקה
באבלך הגדול בהילקח ממך אשת נעוריך
אידה ז"ל
ללא עת
מי יתן ולא תדע עוד דאבה
הנהלת נשר
הועדים
ועד גמלאי נשר

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
צבי עוגן ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת חשמל לישראל
והחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

אנו משתתפים באבלם הכבד של
משפחת חורי
במות ראש המשפחה
יוסף חורי
הארגז בע"מ

במלאת שלושים לפטירתו
של יקירנו האהוב
ישעיהו אברך
ז"ל
נעלה לגלוי המצבה ביום שני ד' באדר תשמ"ח
22.2.88 בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין
בקרית שאול.
נפגשים על יד השער.
המשפחה

דבר
DAVAR دبار
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נמי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת וההנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א: בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ב
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 442111־2־3
33104

כ־50 מפעלים בקיבוצים במשבר; יביאו מומחי שיקום ושיווק מחו"ל

יצוא התעשייה הקיבוצית גדל ב־33 אחוז – ל־465 מיליון דולאר

מאת דני גוב, הכתב הכלכלי של „דבר"

בין 40 ל־60 מפעלים קיבוציים נמצאים במצוקה, והדבר סימני את שנת 1987 בהפסד. איגוד התעשייה הקיבוצית מנהל בימים אלה מגעים עם משרד התעשייה והמסחר על הקמת קרן מיוחדת, שתסייע למפעלים הללו להיחלץ ממשבר.

בין השאר, אמורה הקרן לדאוג להבאתם של מומחים זרים לשיקום מפעלים ולשיווק. המו"מ עם משרד התמ"ס, שהשר שרון תומך בו, מיועד להכריע גם בשאלה כיצד תיבנה הקרן ואילו מפעלים יש לסגור, אם בכלל.

המצב הקשה ביותר שורר בענף המתכת הקיבוצי, וגם ביתר הענפים היו זעזועים, כמו בענף הפלאסטיק, הכפוף לתנודות המחירים החדות בשווקים העולמיים.

מרכז איגוד התעשייה הקיבוצית, עמוס אפשטיין, אמר אתמול במסיבת עתונאים, כי האיגוד בוחן עתה אפשרויות של איחוד מפעלים לצרכי שיווק משותף בארץ ובחו"ל. בינתיים כבר מדובר באיחוד כזה במסגרת „מועדון השקיה", המורכב מארבעה מפעלים קיבוציים, או „מועדון קבלנות המשנה", שגם בו ארבעה מפעלים.

השנה יחול צמצום בהיקף ההשקעות בתעשייה הקיבוצית, אך לא ידועים עדיין נתונים מדוייקים. היקף ההשקעות אשתקד ירד לעומת 1986, בה הושקעו 140 מיליון דולאר, והסתכם בכ־100 מיליון דולאר, מהם 60 מיליון דולאר לחידוש מפעלים. אפשטיין אומר כי באיגוד לא נתקבלו פניות להקמת מפעלים חדשים מזה כמה חודשים והפניות המיידות הן להרחבת מפעלים או להחלפת ציוד.

כלל היצוא של מפעלי התעשייה הקיבוצית, הגיע אשתקד ל־465 מיליון דולאר, עליה של 33 אחוז לעומת 1986, בה היה היצוא כ־350 מיליון דולאר. התעשייה הקיבוצית מייצאת כיום 8.7 אחוזים מכלל היצוא התעשייתי של ישראל.

ענף הפלאסטיקה והגומי הוא ענף היצוא המוביל, שהסתכם אשתקד ב־160.5 מיליון דולאר. ענף המזון גדל אשתקד ב־29 אחוז והוא הסתכם ב־110.5 מיליון דולאר. ענף המתכת גדל אשתקד ב־64 אחוז והסתכם ב־106.5 מיליון דולאר.

בתעשייה הקיבוצית מעריכים, כי תוך חמש שנים ניתן יהיה להכפיל את היצוא לכ־900 מיליון דולאר בשנה.

גידול בתיירות בינואר

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני תיירות

על אף האירועים בשטחים, חל בינואר גידול של 18 אחוז במספר התיירים בהשוואה לחודש המקביל אשתקד – כך עולה מנתוני הלשכה המרכזית ומשרד התיירות.

בחודש ינואר השנה באו לישראל 89,000 תיירים. מהם באו בדרך האוויר 70,900, לעומת 60,000 שבאו בדרך האוויר בחודש המקביל אשתקד. בדרך היבשה באו 17,000 תיירים, לעומת 12,100 תיירים שבאו בדרך זו בחודש ינואר 1987, כלומר גידול בשיעור 40 אחוז. בדרך הים באו 1,100 תיירים, לעומת 700 תיירים שבאו בדרך זו בחודש המקביל אשתקד.

★ סכום כולל של 85 מיליון דולר יגוייס בחו"ל להשקעות בפרוייקטים חברתיים ותרבותיים ב־17 מועצות מקומיות ועיריות וראשיהן עושים באחרונה מאמצים בניסיון להשיג את הכסף.

ועכשיו: מאות עובדים מפולין עשויים לבוא לעבוד בישראל

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

עובדים מפולין עשויים להצטרף בקרוב אל אלפי העובדים מפורטוגל, תאילנד, יוגוסלאוויה, יוון וארצות אחרות המועסקים בישראל. תהיה זו הפעם הראשונה שפולנים מגיעים לעבודה בארץ.

את המגעים להבאתם ארצה של כ־300 עובדים מפולין, מנהלת חברת „תפנית", העוסקת בהשמת כח אדם בתעשייה. מנהל החברה, ארתור כהן, לשעבר סמנכ"ל שירות התעסוקה, מקיים קשר בעניין זה עם החברה הפולנית „פול סרוויס", הכפופה למשרד הממשלתי לסחר חוץ במדינה זו.

החברה הישראלית מתכוונת להביא ארצה מפולין בעיקר בעלי מקצוע בתחום עבודות המתכת וגם עובדים מקצועיים בענפי הטכסטיל והפלסטיקה. שכרם של הפולנים ינוע בין 400,000 ל־800,000 דולאר, בהתאם למיומנותם ולתפקיד שיבצעו, כאשר אחוז מסויים מהסכום ייגבה כעמלה על־ידי „פול סרוויס". יצויין, שהשכר הממוצע בפולין עומד על 50 דולאר.

ארתור כהן מתכוון להביא את העובדים מפולין כבר במארס הקרוב, לאחר שיקבל את האישורים הדרושים ממשרדי העבודה והפנים. בכל מקרה יועסקו הפולנים תקופה שאינה עולה על שנה, פרט לחריגים.

בארץ מועסקים כיום 2,200 עובדים מאירופה באופן רשמי, אך מלבדם מועסקים עוד 6,000 אזרחי מדינות אירופה, ללא אישורים של משרדי הממשלה.

מניחים לתעשיות עתירות־הידע לגווע – קובלים התעשיינים

ארבע חברות רב־לאומיות פתחו כאן סניפים להוצאת ידע לחו"ל

מאת דני גוב, סופר „דבר"

ארבע חברות רב־לאומיות גדולות הקימו באחרונה סניפים בישראל כדי להבריח באמצעותם ידע מקורי ישראלי מתחומי הטכנולוגיה והתעשייה. נודע, כי החברות הזרות פעילות בעיקר בתחומי הכימיה, האלקטרוניקה והמחשבים.

משה כהן, יו"ר ארגון התעשיות עתירות הידע בישראל, אמר שלשום לסופר „דבר", כי החברות הללו מבצעות בשלב הראשון בדיקה מה מתאים להן, ובשלב שני מציעות למפעל המקומי להקים מפעל דומה בחו"ל, נוכח העדר הסיכוי לפריצה לשוק המקומי. ברוב המקרים העסקה מסתיימת במכירת הידע הישראלי.

לדברי כהן, הידע שנמכר לחו"ל ממומן על־ידי משרד המדען הראשי של משרד התעשייה והמסחר.

הקמת סניפי החברות האלה היא תוצאה ישירה של מדיניות הממשלה, שאינה מסייעת לתעשיה עתירת הידע לצמוח, להתפתח ולפרוץ לשווקים בין־לאומיים. „הממשלה נותנת לה לגווע אט אט ובבטחון", אמר משה כהן.

לדבריו, כל אחד מבכירי התעשייה הללו פנה למפעלים מתוחכמים מארגונו והציע להם להעביר את הידע שהצטבר במפעלים לחו"ל. בפגישה עם תעשיינים צעירים מהתאחדות התעשיינים מסר כהן, כי הגיע למסקנה הקשה שאין דרך לממש את הידע המדעי בארץ, וזאת לאור שיחותיו עם שרים, ח"כים ואנשי כלכלה וכספים ולאחר שביקר במוקדים פיננסיים בקצרה ארה"ב ולונדון, ונפגש עם משקיעי חוץ.

„כל מי שצבר ידע בתחום מדעי כלשהו, לא יוכל לצפות לממש את הידע הזה בשנה־שנתיים הקרובות, בשל חוסר היכולת של התעשייה המתוחכמת לגייס הון לצורך השיווק", אמר כהן.

„הידע היחיד, שניתן לממשו כיום בארץ, הוא הידע איך לפתוח במהירות בית קפה, מסעדה, סטיקיה, ספריית וידאו או מאפיית באגטים. זוהי התוצאה של מדיניות ממשלת ישראל כלפי התעשייה עתירת הידע" טוען כהן. הוא סיפר כי קברניטי המשק אומרים לו בגלוי שאינם יכולים לעשות דבר עקב הבחירות הקרובות וכי כל ההכרעות הכלכליות הקשות תידחינה לשנה הבאה.

רכז הכותנה, קיבוץ שדות ים:

הצלנו את מערכת הטפטוף!!!

ברשותנו 1800 דונם כותנה בשטח הנקרא שטח „יזיתא", מתוכם משקים בטפטוף „לגו־מצרפלס" אינטגרלי (1.0 מ"ק־2 ל/ש־Ø20 מ"מ) 485 דונם. אנו משקים במי מאגר – מים המכילים לכלוך רב (חומר אורגני, אצות, שאריות דגים, טין ואחר). מערכת הסינון אינה מונעת מכבנויות לכלוך מכרות להגיע לשלוחות בטפטוף.

בעונה האחרונה בדקנו את ספיקת המערכת והתברר שהיא ירדה בעשרות אחוזים. בבדיקה התברר שחלק ניכר מהטפטפות היו סתומות לחלוטין.

החלטנו לשטוף את המערכת בלחץ המים. „ינטרלנו" את וסתי הלחץ והעלינו את הלחץ בשלוחות ל־7 אטמוספירות!!! וזאת למספר דקות. עם תום השטיפה בדקנו את הספיקה והתברר שחזרה לספיקה המתוכננת (הנומינלית)! את המשך העונה עברנו ללא שום תקלה נוספת.

בעונה הקרובה אנו נבצע שטיפה תקופתית בלחץ – וזאת כתחליף להשקעה עצומה נוספת בסינון (להערכתנו, באיכות מי המאגר שלנו – כל השקעה בסינון לא תבטיח מפני סתימה!!) יכולת המערכת לשטוף עצמה בלחץ היא ההופכת את הטפטוף האינטגרלי של „לגו־מצרפלס" לאופטימלי עבורנו.

בברכה
איתן שחר
רכז הכותנה – שדות־ים

שתי תכונות הופכות את הטפטוף האינטגרלי של „לגו־מצרפלס" לאידיאלי לגידולי שלחין:

★ שני דופן – עבה במיוחד – יותר מכל ציוד מטפטפי מתחרות.

★ טפטפת אינטגרלית בתוך הצינור. טפטפת לבידינגס עם מכסה – כולה יצוקה בתוך הצינור. העובי הרב מאפשר עבודה בעומסים גבוהים על השלוחה – במיוחד בפריסת הציוד והאיסוף מהשטח. (בדרך כלל משק פורס כ־150 עד 200 דונם שלוחות ביום).

הטפטפת הכוללת מכסה, מאפשרת את השטיפה בלחץ. מכיוון שהצינור עבה במיוחד – ניתן להעלות, ללא חשש, את הלחץ ל־4 אטמוספירות ויותר. בלחצים אלו ניתק המכסה מהמבוך הכלכוך משתחרר ונשטף החוצה.

עם ירידת הלחץ – חוזרת השלוחה לתפקוד תקין והספיקה מתייצבת בשיעור הספיקה הנומינלית של השלוחה.

תכונות אלו נותנות לשלוחה האינטגרלית של „לגו־מצרפלס" אריכות חיים ואמינות רבה לשנים ארוכות.

זכור! עלות המערכת היא רק מרכיב אחד בחישוב הכלכלי. המרכיב השני הוא הקיים!!! וגם בעלות אנו מתחייבים להיות אטרקטיביים!!!

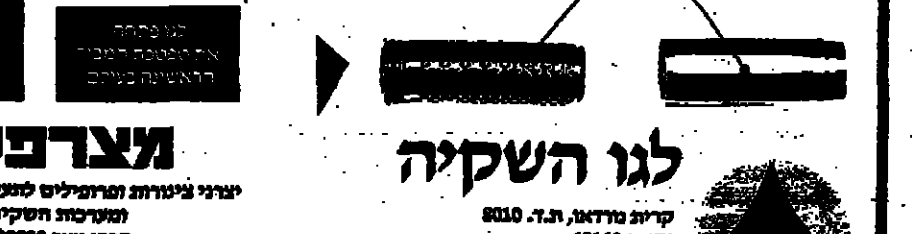

שלוחת הטפטוף המתקדמת ביותר בעולם

לגו פתחה את הטפטפת הבידי הראשונה בעולם

מצרפלס
יצרני צינורות ופרופילים לתעשיה ובנין ומערכות השקיה וטפטוף
קבוץ מצר 38820 ד.נ. חפר
טל. 063-70171-2-3-4
TELEX: 46324 MEZER IL.
FAX: (972-63)78436

לגו השקיה
קרית נורדאו, ת.ד. 8010
נתניה 42160
טל. 053-59074, 053-59883
TELEX: 35790 LEGO IL.
FAX: 972-53-58280

עדיין מאיר

פנסי הרחוב על גדות נהר הסן בפאריס עדיין דלקו בשבת, אף כי הנהר מציף את סביבותיו בלב הבירה הצרפתית. גם אתמול המשיך הנהר לגאות. ברקע נראה מגדל סאן ז'אק. (צילום: א.פ.)

נדחתה הצעה לאסור עבודת ערבים בישראל

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

שר הבטחון יצחק רבין דחה אתמול בממשלה הצעה של השר יוסף שפירא להטיל הגבלות על פועלים ערבים מהשטחים ולמנוע מהם לעבוד בישראל אם מישהו מבני משפחתם קשור בארגון המהומות. רבין אמר, כי זה עונש קיבוצי, שרק יגביר את העוינות והאיבה. הישיבה הוקדשה לסקירות של שר המשטרה ושר הבטחון, שבהן הודגש כי בשבוע האחרון שורר „שקט יחסי" בשטחים, אך לא נאמר אם צפויה בעתיד הקרוב רגיעה במצב.

לאחר הסקירות החלו שרים בליכוד לשאול שאלות. שר התחבורה חיים קורפו שאל, בהתייחסו להערותיו של שר החוץ שמעון פרס, אם נשקלה אפשרות להכניס צבא לירושלים. הוא גם ביקש לדעת משר המשטרה חיים בר־לב מדוע אישר ל„שלום עכשיו" ולחד"ש לקיים הפגנות בירושלים וחיפה דווקא כש„אתה מתלונן על מחסור בכוח אדם ועייפות של השוטרים". השר בר־לב לא השיב על השאילתות ואמר לאחר הדיון כי „הבליג על שאלות פרובוקטיביות".

ננזף איש קריית־ארבע שלא עובד עם ערבים

מאת בת זבולוני, סופר „דבר" בירושלים

פועל יהודי מקריית־ארבע, אשר סירב לעבוד יחד עם פועלים ערבים, התסיס את המוסד שהוא עובד בו ואת הפועלים הערבים, והם איימו לעזוב את מקום העבודה ולשוב לבתיהם.

בית־האבות „המאוחד" בירושלים, המאכלס בתוכו מאות זקנים ובהם חולים המרותקים למיטותיהם, מעסיק יהודים וערבים. בשבת האחרונה, כאשר רוב העובדים במקום היו ערבים, קם הפועל היהודי מקריית־ארבע והודיע קבל עם ועדה, כי אינו מוכן לעבוד עם הערבים.

20 הפועלים הערבים קמו כאיש אחד והחלו לארוז את חפציהם בדרכם לבתיהם אשר בשטחים. המנהל התורן יעקב לבני ניסה להרגיע את הרוחות הסוערות ודיבר על לב הערבים לבל יעזבו את מקום העבודה, ואילו היהודי ננזף על התפרצותו.

המשטרה: שופט ערבי מקל בדין המתפרעים

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

המשטרה העבירה בסוף השבוע לראש הממשלה יצחק שמיר ולשר המשפטים אברהם שריר חומר הקשור לפסקי דין של שופט השלום בירושלים נאשף ראסם.

נאשף ראסם חשוד, כי פסקי הדין שלו בענייני ערבים נעשו על פי קריטריון של איפה ואיפה.

לסופרת „דבר" נודע, כי ההחלטה על כך התקבלה על דעת שר המשטרה ונדונה בקבינט בשבוע שעבר. בידי המשטרה מצויים פסקי דין והחלטות על שחרור של מתפרעים ערבים, שנדונו על ידי השופט הערבי מבית חנינא, כאשר נגד החשודים היו ראיות חותכות על מעורבותם.

המשטרה התלוננה, כי אחד מהם שוחרר, אף כי היו נגדו ראיות על זריקת בקבוק תבערה.

יתכן שכרוזים המופצים בעזה נדפסים בישראל

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

ייתכן שחלק מהכרוזים הבלתי־חוקיים, המופצים ברצועה, מודפסים בישראל. השערה כזו מתבססת על איכות ההדפסה של אחד הכרוזים שהופצו בסוף השבוע שעבר בעזה.

מבחינה טכנית ניתן להדפיס כרוזים כאלה בעזה, אבל ארבעת בתי הדפוס המסוגלים להדפיס כרוזים באיכות בהסוג הזה, ביניהם זה הממוקם במרכז הקהילתי של ראשד א־שאווה, מוכרים לשלטונות, ולכן אין להניח כי הודפסו שם.

על הכרוזים שהופצו בעיר היו חתומים ארגונים שונים ובהם אש"ף, ה„ג'יהאד האיסלאמי", „ההתנגדות האיסלאמית", „אסירי אש"ף" ועוד.

לסופר „דבר" נאמר, כי חלק מההכשרה החבלנית של מי שהיו או הנם חברי ארגוני החבלה כולל לימוד „מקצועות הדפוס", כמו הפיכת מכונת כביסה למכונת שיכפול לכרוזים. יצויין, כי ברצועה מצויים כיום מכונות שיכפול ישנות, ומכונות צילום חדישות, שניתן לנצלן להדפסת כרוזים.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י – הועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך | הועדה לקידום החינוך המקצועי

טכס חלוקת הפרס
בית הספר המצטיין
בחינוך המקצועי והערכי

יתקיים מחר, יום שלישי, כ"ח בשבט, 16.2.88, בשעה 16.30 באולם הישיבות של הועד הפועל (קומה ז) רח' ארלוזורוב 93, תל־אביב.

ברכות ודברים:
נחום פסה – יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך
אורי אגמי – יו"ר רשות עמל ויו"ר הועדה לקידום החינוך המקצועי בהסתדרות
מסקנות חבר השופטים:
ד"ר יצחק פרי – יו"ר חבר השופטים
בשם בתי הספר הזוכים:
הדווה איש שלום – מנהלת בית הספר דוגרק, ירושלים.
תכנית אמנותית: מקהלת רשות „עמל".
מנחה: יהושע בן יהודה

הַיים הביתה!

קרוב ל־10,000 איש השתתפו בהפגנה בווינה בקריאה להתפטרות הנשיא קורט ואלדהיים. (צילום: א.פ.)

לוחצים על ואלדהיים להתפטר: הקנצלר וראניצקי עשוי לפרוש

מאת ריטה קרן, סופרת „דבר" באוסטריה, וכתבי סוכנויות הידיעות

נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים אמר אתמול כי מצפונו הנקי מסייע לו לעמוד נגד תביעות להתפטרותו והוא הביע תקווה, כי הסערה המתחוללת עתה בעולם בקשר לעברו הצבאי בזמן מלחמת העולם השניה – תחלוף. לעומתו, איים קאנצלר אוסטריה פראנץ וראניצקי כי הוא עשוי להתפטר אם יימשך השיתוק שנכפה על ממשלתו בעקבות פרשת ואלדהיים.

„קודם כל, יש להביא לשקט באוסטריה ורק אח"כ יבוא שקט גם בחו"ל", אמר ואלדהיים בראיון לעתון האוסטרי רב התפוצה „קוריר". „אני מקווה כי במהרה תגיע נקודת מפנה במחלוקת, אולם אני יודע כי דבר כזה לא יקרה בין לילה. אני משוכנע כי הרוב הגדול של העם האוסטרי רוצה שאני אשאר בתפקידי".

במרכז וינה התקיימה ביום א' אחר הצהריים הפגנת מחאה נגד ואלדהיים אשר בה השתתפו כ־10,000 איש מכל הזרמים הפוליטיים. בין הנואמים היתה גם ההיסטוריונית היהודיה פרופ' אריקה ויינצירל אשר קראה לחבריה במפלגת העם להתלכד ולדרוש גם הם את התפטרותו של הנשיא. הקהל הגדול הגיב בתשואות על דברי הנואמים נגד ואלדהיים ונגד התעוררות האנטישמיות באוסטריה והמון רב נע אחר כך לארמון הקיסר, בו שוכנים משרדי הנשיא.

ההפגנה עברה ללא כל הפרעה, בהבטחה שאם ואלדהיים עדיין יעמוד בראש המדינה ביום מלאות 50 שנה לסיפוח אוסטריה לרייך השלישי ינועו מאות אלפי מתנגדיו אל אותה הכיכר, בה ברכו בזמנו המוני וינה בהתלהבות את היטלר.

קאנצלר אוסטריה פראנץ וראניצקי איים ביום ראשון להתפטר בנימוק כי הפולמוס מסביב לנשיא ואלדהיים מונע מבעד ממשלתו מלטפל בבעיות אחרות. וראניצקי פקפק אם יוכל ואלדהיים אי־פעם לחדש את אמינותו שנפגעה בעקבות דו"ח ההיסטוריונים. הוא אמר, כי „ואלדהיים לא התייחס בכובד ראש לאמת".

וראניצקי המשיך לסרב לדרוש בגלוי את התפטרותו של ואלדהיים, באומרו כי בהתחשב בהלך רוחו הנוכחי של מזכיר האו"ם לשעבר, דרישה כזו עלולה להוביל להתפרקות הממשלה במקום להביא לפרישת הנשיא. הקאנצלר אישר ידיעות לפיהן איים ואלדהיים ביום שני שעבר להפעיל את סמכויותיו החוקתיות כדי לפזר את הממשלה, אם זו תקבל את הדו"ח בנוסחו המקורי, כפי שרצה בו הקאנצלר.

דוברו של ואלדהיים, גרהרד קירכשלאגר הכחיש בשבוע שעבר ידיעות אלה. היום אמור ואלדהיים לשאת נאום בן חמש דקות בטלוויזיה האוסטרית ובו יביע, לראשונה בפומבי כה נרחב, את התייחסותו למסקנות דו"ח ועדת ההיסטוריונים.

בעל מכונית בודק את הנזק שנגרם לו בהצתה שהיתה בגבעה הצרפתית. (צילום: יצחק הררי)

תשע מכוניות הוצתו בשכונת הגבעה הצרפתית בירושלים

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

תשע מכוניות הוצתו אתמול לפנות בוקר בשכונת הגבעה הצרפתית בירושלים.

סמוך לשעה 3.00 לפנות בוקר שמעו דיירי בית מס' 12 ברחוב אצ"ל בשכונה קולות נפץ. במגרש החניה בערו כלפידים ארבע מכוניות. למקום הוזעקו מיד כוחות כיבוי ומשטרה שכיבו את האש. לארבע מכוניות נגרם נזק ללא תקנה ולחמש אחרות נגרם נזק מועט. התברר כי אלמונים שפכו דלק על גגות כל המכוניות שחנו זו ליד זו במגרש החניה.

קרבתו של מגרש החניה לכביש הראשי ירושלים־רמאללה מחזקת את השערת המשטרה כי את ההצתה ביצעו ערבים, אולם נבדקים כיווני חקירה נוספים. סופר „דבר" מציין כי לפני מספר חודשים נעשה ניסיון להצית מכוניות במגרש חניה ברחוב מה"ל בשכונת מעלות דפנה, שנכשל לאחר שהמציתים הופרעו בטרם הספיקו להדליק את הדלק. חוקרי המשטרה בודקים אם יש דימיון וקשר בין שני האירועים.

גם אתמול נמשכה הרגיעה בירושלים. רק בעטורא התפרעו אחה"צ כמה צעירים וזרקו אבנים. כוח משטרה נכנס לכפר באוטובוס מקומי ודרף אחרי הצעירים. ארבעה נעצרו לחקירה. סמוך לשעה 18.30 הובערו צמיגים בשכונת ראס־אל־עמוד, שתושביה כמעט לא השתתפו עד כה במהלך המהומות.

איגוד קציני־הים יחרים ספינות יווניות בעקבות תמיכתו באש"ף

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

עימות חריף פרץ בסוף השבוע בין הפדראציה של איגודי הימאים היוונים לבין איגוד קציני הים הישראלי על רקע תמיכת הפדראציה היוונית במסע ספינת המגורשים לחופי ישראל.

בעקבות זאת הודיע האיגוד הישראלי ביום ו' לעמיתו היווני, שאם תימשך תמיכה זו יוחרמו האניות היווניות שיפקדו את נמלי הארץ.

נציג האיגוד הישראלי וארגון התובלה הבין־לאומי, רב חובל ישעיהו גרזמן, מסר, שאת נמלי ישראל פוקדות מדי שנה מאות אניות יווניות: עשרות אניות יווניות חכורות על־ידי גורמים ישראלים ואלפי יוונים מתפרנסים מספינות הקשורות בצי הישראלי. לעומת זאת, פוקדות מדי שנה את יוון רק כמה עשרות אניות ישראליות. העימות פרץ אחרי שהפדראציה היוונית הודיעה על החלטתה לסייע לאש"ף להוציא לפועל את הפלגת ספינת המגורשים.

בהודעת הפדראציה נאמר, כי אנשיה מזדהים עם המאבק הצודק של הפלשתינים וכי חברי הפדראציה יספקו את האניה ואת הצוות הדרוש, חרף הסיכונים והאיומים המופעלים על־ידי שירותי הבטחון של ישראל.

בעקבות ההודעה הזאת התקשרו ראשי האיגוד הישראלי עם אחד המזכירים של הפדראציה היוונית מיכאל האפילס לברר את הדבר. האיש התחמק וטען שהפדראציה מאגדת 18 ארגוני ימאים ויתכן שאחד מהם פרסם את ההודעה.

תשובה זו לא סיפקה את האיגוד הישראלי, משום שאחד ממזכירי הפדראציה היה חתום על ההודעה. האיגוד הישראלי שיגר טלקס והעתק למרכז ארגון התובלה הבין־לאומי שבלונדון ובו כתוב: „אין זה מתקבל על דעתנו, שהחברים המסונפים לארגון יכולים להיות מעורבים בעניין כזה. אם לא יחזרו בהם, לא תהיה לנו ברירה אלא להחרים אניות יווניות".

קוסיגה החזיר התפטרות גוריה אך שיבתו לממשלה לזמן מוגבל

מאת מיכל פלג, סופרת „דבר" באיטליה

רומא (מיוחד ל„דבר"). – נשיא איטליה פראנצ'סקו קוסיגה דחה את מכתב ההתפטרות של ראש הממשלה גוריה, שבבוקר יום רביעי יתייצב שוב בפרלמנט להצבעת אמון.

ההחלטה נפלה בשבת בתום התייעצויותיו של קוסיגה עם ראשי כל הסיעות של הפרלמנט האיטלקי.

אולם שובו של גוריה לממשלה הוא לזמן מוגבל, עד תום הדיונים לאישור תקציב המדינה.

גוריה קיבל את ההחלטה ללא התלהבות „מתוך רגש אחריות". בינתיים מתגבשת הטענה שבקרוב יחליף צ'יריקו דה־מיטה, מזכיר המפלגה הדמו־נוצרית, את גוריה בראשות הממשלה.

החלטתו של קוסיגה, שנתקבלה על דעת הרוב כצעד ההגיוני היחיד לסיום הדיונים על התקציב, נתקלה בהתנגדות חריפה מצד אלסנדרו נאטה, מנהיג המפלגה הקומוניסטית העומדת בראש האופוזיציה. נאטה הצהיר כי הדמו־נוצרים והסוציאליסטים, שתי המפלגות העומדות בראש הקואליציה באיטליה, „מבקשות אימפרוביזציות".

هكذا من الأصل

נמשכת ההתייצבות בשוק המניות

• עליות שערים במניות המשתנים מגמה מעורבת בחופשיות. • הפסקות מסחר במניות פולגת וכלל תעשיות בעקבות רכישת פולגת ע"י כלל. • הנזילות הכספית של קונצרן כלל הוכחה שוב כאלמנט חשוב ביותר והדוגמאות לכך מצויות בקרגל ובפולגת. בשוק המניות הורידה כלל את פרופיל הפעילות. • הנטיה החיובית אתמול במסחר הייתה למרות המלצות ועדת שישינסקי האמורות להתפרסם בקרוב. בבורסה מתרעמים כי עוד בטרם עיין שר האוצר בהמלצות עיין בהם הציבור. • תופעה חדשה ישנה בשוק ההון – חברי כנסת נגד מיסוי נכסים סולידיים, חברי כנסת נגד מיסוי הבורסה, חברי כנסת בעד מיסוי שוק ההון, שדולות לאין סוף וציבור מבולבל. • ביקושים בבנקאיות ובצמודים, יציבות בדולר השחור 1.65, ירידה בריבית לפקדונות. • פרשנים עדיין מהססים לגבי עתיד המניות לאור המשבר הפוליטי והאוירה העכורה. • בקרנות הנאמנות נבלמו הפדיונות, בעלי ענין ממשיכים לרכוש סחורה. • היום מתפרסם מדד המחירים, עקב סל המרכיבים החדש במדד מתקשים להעריכו. נגיד בנק ישראל הכריז על המשך יציבות שער החליפין בטווח הקרוב.

מאת שמואל רוזנבלום

תהליך ההתייצבות בשוק המניות נמשך אתמול לאחר יומיים של עליות שערים נאות במהלך סוף השבוע האחרון. במהלך סוף השבוע עת נפוצו שוב השמועות בנושא ועדת שישינסקי ומיסוי שוק ההון היו חששות לירידות שערים בבורסה. במסחר במשתנים נרשמה מגמה חיובית במסחר 0.68%+ בסיומו למרות המפסקת מדיוני הועדה שהפכה עקב ההדלפות למורשמת בבורסה. במניות החופשיות נרשמה מגמה מעורבת בנטיה לירידות אך גם באפיק זה לא שררה בהלה. בבורסה טוענים רבים כי מסקנות שישינסקי למיסוי שוק ההון כלולות בעצם במחירים הירוד של מניות רבות ונראה כי לטעון זה אכן יש על מה להסתמך במציאות הבורסאית. הסיפור המרכזי בבורסה אתמול היה כמובן רכישת השליטה בפולגת ע"י קונצרן כלל. נראה כי הנזילות בה מצויה כלל מאפשרת לראשי הקונצרן רכישת מפעלים תעשייתיים גדולים כפולגת וקרגל במחירים סבירים. אין ספק שהמפתח לפעילות בשוק ההון טמון בהיקף הנזילות. בבורסה חוששים להתנבא לגבי הצפוי במניות בעת הקרובה, נראה כי האוירה הפוליטית הקשה בצירוף המצב בשטחים מהווים כעת גימוק מרכזי לחששות מהעתיד. במסחר במשתנים בלטו לחיוב מניות הפטרוכימיים 2.25%+, הבינלאומי 1.75%+ ודלק 1.5%+. מחזור עיסקאות נאה נרשם בדיסקונט השקעות. במניות החופשיות נרשמה כאמור מגמה מעורבת, בכיוון ירידות בלטו מניות כבנק ספנות 5 63%-, הדר 1 6.4%-, ליפשיץ 1 7.4%-, מן מוכרים בלבד, קרמני 1 10%-, ציקלון 5 10%-, אליאנס מוכרים בלבד עקב מצב עיסקי קשה. בכיוון העליות בלטו פרוטרום 6%+, צור 10.2%+, ציון 10%+, מקס 8.2%+, אבריך 5 8%+, ונוספות. ביקושים ועליות שערים נרשמו בבנקאיות בעיקר עקב ירידת הריבית בפיקדונות השקליים.

ציון ביטוח – טעם טעם טעות

מניות חברת הביטוח ציון זוכות באחרונה לתנודות בורסאיות תלולות וחזרות הגיון לשני הכיוונים. לפני למעלה משבוע נרשמה מנית ציון 1 מוכרים בלבד בפעם השלישית כאשר עורכי ההיצע עמד לעיתים על כמה מאות שקלים בודדים. לאחר מכן ירד שערה של ציון 32.9%- ביום מסחר אחד במחזור כספי מגוחך. הנה ראו זה פלא, לאחר הירידות התלולות תוך נפח כספי דל נמצאו לפתע פתאום קונים נמרצים ונלהבים למניות ציון שעלו 20% תוך יומיים במחזורים כספיים סבירים ביותר. אתמול נרשם למניות ציון 1 326 ע.נ. ביקוש תוך מחזור מלא ובעליה של 10%. נראה שכדאי במקרים דומים כשל מניות ציון למנוע תנודות שערים חדות בנפח פעילות כספי אפסי, בבורסה נורמלית חייב שיהיה עושה שוק במקרים אבסורדיים. בסופו של ענין לרדת על מאתיים שקל אפשר גם אפשר אך אין ספק שזה מעבר למנוהג ויש למנוע תופעות מוזרות שכאלה.

מרלז – רווחים שנית

חברת מרלז (בשמה החדש – בנין (נכסים)) מהווה בחומר רגיש להשתוללות שערים בלתי ברורות בניגוד לציון עם נפח כספי סביר. מרמת שערים של כ־2000 ירדה מנית מרלז לרמה של כ־1300 תוך ירידות תלולות ותלולות וחיצים גדולים. מרמת שערים של 1300 לערך החלו ביקושי ענק ושער המניה נוסק למרומים כציפור דרור. [illegible] מי שקנה במרלז תוך תנודות אגרסיביות כל כך [illegible] בתהליך שבבורסה הינה השקעה טובה. מי שנמצא בתהליך ההתרסקות צריך כנראה להתאזר בסבלנות ולא להיתפס לפאניקה. דומני כי במידה והנסים ליצור לחברת מלרז דימוי רציני ומכובד לא זו הדרך הנאותה ליישם מדיניות שכזו.

קונצרן כלל – פעילות שולית בבורסה ופעילות נאה מחוץ לבורסה.

מקורבים לקונצרן כלל נשמעים באחרונה כמאוכזבים מפעילות הקונצרן בשוק המניות. בעוד שבמהלך סוף השנה רכש הקונצרן מניות בהיקף נרחב בבורסה הרי שבעקבות הירידות מינואר הוריד הקונצרן פרופיל וגישתו לשוק הינה חסרת התלהבות לחלוטין. בכלל השקיעו אמצעים גדולים יקרי המציאות בקנית מניות במחירים הגבוהים עד 30% לערך ממחירי הבורסה הנוכחיים, נראה כי בקונצרן "חתכים" הזלות והפסדים זמניים במהירות מרובה, ורכישת המניות קטנה באורח משמעותי ביותר. בעוד שבשוק עצמו פעילים בכלל באופן יחסי קטן אזי מחוץ לבורסה פועלים בכלל בגדול על ממש, דוגמאות לכך נראות היטב ברכישות אחוזי שליטה ניכרים במפעלים גדולים במשק כקרגל ופולגת. הנזילות של כלל הוכחה שוב כמציאה של ממש לאור הפעילות מחוץ לכותלי הבורסה.

ועדת שישינסקי – תעשיית השמועות והדימויים.

בבורסה נשמעו אתמול פעילים רבים כמתמרמרים באופן קיצוני על ההדלפות החוזרות והנשנות מדיוני ועדת שישינסקי. עוד בטרם הונח דו"ח הועדה על שולחנו של שר האוצר לעיונו מפרסמים אמצעי התקשורת את מסקנות הועדה. אין ספק שמינהל תקין לא היה סובל הדלפות שכאלה ועוד בקצב גובר הולך. עוד בהדלפות מלמד ע"פ מקור אחד כי מדובר במס בשיעור של כ־220% לערך, מקור אחר טוען שמדובר במס גבוה יותר. אחרים טוענים שמדובר במס ריאלי ולא נומינלי, נוספים עוסקים באפשרות קיזוז הפסדי בורסה. האבסורד הגדול טמון בשדולות שההדלפות יוצרות, חברי כנסת מסויימים זועקים נגד מיסוי במניות הבורסה, אחרים אומרים שמס על הבורסה הינו מס צודק אבל אסור להטיל מס על תוכניות חיסכון וכמובן מיני שדולות לביצה שעדיין לא נולדה. פרופסור שישינסקי צוטט באחרונה כמי שחושד במדליף אך זהו חסר הוכחות בכדי להצביע עליו באורח ברור, כמו"כ מעריך שישינסקי שהירידות בבורסה לא באו עקב הדלפות דיוני הועדה. מבלי לנקוט בעמדה מסויימת כלפי דו"ח שישינסקי נראה כי ההדלפות יצרו צעדים חריפים ומתריעים פוטנציאליים רבים עוד בטרם פרסום הדו"ח. מצב זה בוודאי שלא יתרום להתייחסות רצינית ביותר לדו"ח האמור להיות מהותי חשוב בשוק ההון.

ריבית שקלית – מגמת ירידה.

ריבית הזכות שמוכנים בבנקים לשלם למפקידים בפיקדונות שקליים מצויה באחרונה במגמת ירידה קבועה. בעלי פקדונות ג'מבו של 200,000 שקלים ויותר יכולים כיום לקבל שיעור ריבית שנתית הנע בין 13% ועד כ־14% או מעט פחות. פקדונות בסכומים של 500,000 שקל ויותר יזכו בריבית של 14%. מי שמוכנים לסגור את פקדונותיהם לתקופה של חודש במק"מ יזכו בריבית של עד כ־16.5% לערך בחישוב שנתי. פיקדונות שמסגירים לתקופות הנעות בין חודשיים ועד לשנה מקבלים כיום ריבית של 21% בחישוב שנתי.

* [illegible]

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אוה.ה. ש	17910	10.0			-10.0
ספנות 1ש"ח	1090	552	-11	-1.0	-1540
ספנות 5ש"ח	620 תב	550	-42	-6.3	-852
כלכלי לא בהסדר 1	14100	169	+401	+2.9	+122
ת.ב.ב. 0.5	6425	2147			-489

בהסדר הצמדה ל־88

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אדיר' ב"ד ל־88	105880	590	+1000	+1.0	+1252
אדיר' ב' ל־88	105600	8.0	+1100	+1.1	+325
אדיר' בב"א 88	638300	2.0	+8000	+1.3	+15.0
איגוד 1ש"ח ל־88	78800	47.0	+600	+.8	+45.0
דיסקונט ב' ל־88	136650	21.0	+2000	+1.5	+14.0
דיסקונט א' ל־88	135170	433	+1200	+.9	+440
דיסקונט שה ב' 88	15680				
כמרות ש' ל־88	43552	1074	+350	+.8	+2577
כמרות ב' ל־88	43300	47.0	-50	-.1	-47.0
הפועלים מבכ 88	92000				
הפועלים ש' ל־88	71760	1299	+620	+.9	+4703
הפועלים ב' ל־88	71480	101	+350	+.5	+705
כלל' א' ל־88	182700	39.0	+1600	+.9	+313
כלל' ש"ה 7 ל־88	8700	20.8	+62	+.7	+9.0
כלל' סמק ל־88	45670	2179	+400	+.9	+4011
כלל ש"ח 11 ל־88	16850	87.0			+54.0
בטון ומה 1 88	60000				
בטון ומה 5 88	30550				

בהסדר הצמדה ל־89

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אדיר' ב"ד ל־89	127600	56.0			+44.0
אדיר' ב' ל־89	לא נסחר				
אדיר' בב"א 89	לא נסחר				
איגוד 1ש"ח ל־89	95650	6.0			+95.0
דיסקונט ב' ל־89	לא נסחר				
דיסקונט א' ל־89	163550	3.0			+97.0
כמרות ש' ל־89	52500	97.0			+71.0
כמרות ב' ל־89	לא נסחר				
הפועלים ש' ל־89	86300	35.0			+63.0
הפועלים ב' ל־89	86900	16.0			+97.0
כלל' א' ל־89	222480	2.0	+100		+48.0

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
כל"ל סמוק ל־89	54890	310			-68.0

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אדנים 0.1	20956				-10.0
לאומי משכנתאו ש	6800	88.0			-27.0
לאומי משכנתא מ	7130	58.0	+320	+4.7	+53.0
כרמל ש	4545 •	48.0	+45	+1.0	+15.0
* ביצוע חלקי 76.20%					
כרמל שה 1	4360	50.0			+480
פיתוח המסל' 1ש"ח	1690	715	+20	+1.2	+155
משכן ב ש	2946	200			-125
עצמאות 0.1	15850				
בינלאומי למשכ'ו	6440	29.0	+300	+4.9	+28.0
טפחות מבכ ש	19900				
טפחות רג ש	18490	20.0			-8.0
טפחות שה 2	5600	610			+440
יעסור 1.0	הפסקת מסחר				
יעסור 5.0	הפסקת מסחר				

מוסדות מימון

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
שלטון א 1ש"ח	630	8656	+14	+2.5	+4544
החקלאות מבכ א	לא נסחר				
החקלאות מבכ ג	לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	9850	102	+200	+2.1	+256
פתוח תעשיה מבב	לא נסחר				
פת תעשיבכ ג	לא נסחר				
פת תעש בכ גג	לא נסחר				
פת תעש בכ גג1	לא נסחר				
פת תעש בכ ד	לא נסחר				
פת תעש בכ דד	לא נסחר				
מרכז קבלנים 5.0	1096	1393			-1198
תיירות בב	לא נסחר				
כלל ליסינג 0.1א	20500				
כלל ליסינג 0.5ב	19377	1.0			-1.0

ביטוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אילון בטוח 1ש"ח	100.5	4260			-1417
אילון ביטוח 1ש"ח	116.0	8523	-5.0	-4.1	-8523
אדרים 0.1	1400	40.0	-5	-4	-1447
אדרים א 0.5	980	1624	-10	-1.0	-5714
בטוח משנה 1ש"ח	314				+300
בטוח משנה 5ש"ח	172.5	3975	-5	-3	-1099
בטוח משנה אופ 2	198.0				
בטוח מש' שה־אפ	181.0				+10000
הדר 1ש"ח	109.5 תב	6142	-7.5	-6.4	-10146
הדר 5ש"ח	94.5	16632	-4.5	-4.6	-44666
הדר אופ 2	91.0	8500	-8.0	-8.1	-18100
הפניקס 1ש"ח	563 תב	300	+51	+10.0	+700
הפניקס 5ש"ח	426	6380			-330
המסנר־הראל 1ש	4250	571	-175	-4.0	-671
המסנר־הראל 5ש	3018	140			-80.0
מנורה 1.0	960 •	503	-28	-2.8	-640
* ביצוע חלקי 78.20%					
מנורה 5.0	823				
סהר מיזוג 3	289	2229			-2056
סהרייבם 1ש"ח	765		-10	-1.3	-610
צור 1ש"ח	248 תב	1500	+23	+10.2	+2340
ציון החזקות 1ש"ח	2868 תב	320	+261	+10.0	+362
ציון החזקות 5ש"ח	807	232			-232

מסחר ושרותים

מסחר

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אינטרגאמא 1ש"ח	675	2403	-32	-4.5	-2674
אינטרגאמא 5ש"ח	498	4750			-1008
מאיר עזרא 1ש"ח	560	1507			-777
מאיר עזרא אופ 2	310				-61.0
כלל סחר אופ ד	263	14549	+8	+3.1	+5681
כלל סחר אגח 2	137.0	12550	-2.0	-1.4	-12550
קריסטל 1.0	850	817	+35	+4.4	+322
רפק כ"ד 1ש"ח	13230				
רפק כ"ד 5ש"ח	16780				
שופרסל א 0.02ש"ח	868 תב	2150	-96	-10.0	-1850
כמה					
שופר־סל אופ ד	3610	670	-100	-2.7	-310
שופר־סל אגח א	102.0	103500	-5	-5	-111881

שרותים

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אמוזא 0.01ש"ח	321	3788			-5093
ספנות הספקה 1ש"ח	557 •	844	+6	+1.1	+256
* ביצוע חלקי 76.70%					
ספנות הספקה 5ש"ח	191.0	8314	-4.0	-2.1	-7130
קיור הספקה 1ש"ח	700 תב	400	-70	-9.1	-895
קיור הספקה 10ש"ח	205	9301	-5	-2.4	-10472
מחסני ערובה 1ש"ח	1093 תב	276	-60	-5.2	-196
מחסני ערובה 5ש"ח	785	1732			-736

מלונות ושרותי תיירות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
גלי זוהר 1.0	הפסקת מסחר				
גלי זוהר 5.0	הפסקת מסחר				
מלונות דן 1 ש"ח	1207	272	-20	-1.6	-586
מלונות דן 5 ש"ח	875	1200	-30	-3.3	-1200
חוף האלמוג 0.1	5742	38.0	+1.		+162
מלונות ירדן 1.0	2390	82.0			-77.0
ים סוף 1ש"ח	191.5	24313	-2.0	-1.0	-12509
ים סוף אופ' (1)	113.5	9724			-120

מחשבים ושרותי מחשב

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
ת.י.ל.ג. 1ש"ח	162.0	6148			-6657
ת.י.ל.ג. אופ ב	60.5	33976	-1.5	-2.4	-51084
ת.י.ל.ג. אגח א	97.0	6658			+3362
יעצ"א 1ש"ח	4400 •	293	+300	+7.3	+299
* ביצוע חלקי 96.70%					
מ.ל.ל. 0.1ש"ח	7888 תב	13.0	-500	-6.0	-32.0
מ.ל.ל. 0.5ש"ח	1620	109			-107
ניקוב 1ש"ח	740	273	+6	+.8	+120
ניקוב 5ש"ח	255	3137			+1122
ניקוב אופ 2	498	920			-57.0
תיס מחשבים 1ש"ח	650	1140			-1140

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אזורים אופ 1	508	4332	-16	-3.1	-5793
אזורים אגח 3	128.0	17000	-3.0	-2.3	-22563
איזון מלונ' 1ש"ח	120.5	7227	-1.5	-1.2	-11652
אל־רוב 1.0	300	2985	-5	-1.6	-1985
אפריקה 0.1ש"ח	31370	90.0	-700	-2.2	-92.0
אפריקה אופ 5	13700	10.0	-500	-3.5	-61.0
ארזים 1ש"ח	1010 תב	839	+53	+5.5	+564
אילון 1ש"ח	2080	332	+65	+3.2	+194
אילון 5ש"ח	1575	701	-30	-1.9	-501
ברנוביץ 1ש"ח	2670	338			-338
ברנוביץ 5ש"ח	2009				
דור הגבר 1ש"ח	4750	220	-44	-.9	-115
רדגל 1ש"ח	165.0	676	-3.0	-1.8	-676
רדגל 5ש"ח	125.0				+3291
חר־לן 1ש"ח	1617 קו		+77	+5.0	+4344
המסלול 1.0	לא נסחר				
המסלול 5.0	לא נסחר				
ת.ב.ב. 0.1	הפסקת מסחר				
ת.ב.ב. 0.5	הפסקת מסחר				
כלכלית י־ם 1ש"ח	237	8979			-3729
כלכלית ים אופ 1	83.5 תב	34531	-5.0	-5.7	-62681
גב־ים 0.1	3020	1092			-1099
גב־ים 0.5	2710	821	-10	-.4	-899
ישראלום 1ש"ח	3035	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-1049
ישראלום 5ש"ח	992	48.0			-47.0
ישרום 1ש"ח	16000	161			-105
כנן פיתוח 1.0	4900	123	-49	-1.0	-379
לומיר 1ש"ח	6481	134	-69	-1.1	-119
לומיר 5ש"ח	1820	54.0	-4	-2	-610
מ.ח.ב. 1ש"ח	לא נסחר				
מ.ח.ב. אופ 2	לא נסחר				
מ.ח.ב. אגח א	לא נסחר				
מגורי בניה 1.0	לא נסחר				
מישכאל 1ש"ח	161.0	8433			-9293
מישכאל אופ א	153.0	11190			-8900
מנרב 5ש"ח	1277	245	+15	+1.2	+25.0
לוינשטיין 1ש"ח	329		-14	-4.1	-1212
לוינשטיין 5ש"ח	116.0	16998	+2.0	+1.8	+12707
ליפשיץ 1ש"ח	249 תב	1082	-20	-7.4	-6029
ליפשיץ 5ש"ח	148.5	16870			-17870
ליפשיץ אופ 2	84.0	7688			-4278
ליפשיץ אגח 1	93.0	20810			-20810
נכסי אביב 0.5	2958 תב	100	+204	+7.4	+58.0
נכסי אזורים 1ש"ח	235	8300	-8	-3.3	-7400
סהר השקעות 1.0	598		-4	-.7	-500
סוף כ"ד 1ש"ח	1187 מו		-63	-5.0	-1102
עמר זמלע 1.0	הפסקת מסחר				
קיסריה 1ש"ח	2765	90.0			-173
קיסריה 5ש"ח	1034 תב	734	+77	+8.1	+884
רוגובין 1ש"ח	255	3400			-2020
רוגובין 5ש"ח	150.0	6350	-3.0	-2.0	-5350
רוגובין אופ 2	750				-100
רוגובין אגח א	121.8	7500			+2500

חקלאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
מסעף הדר 0.1	2012	115			-115
מסעף הדר 0.5	1785	38.0	-55	-3.0	-538
מהדרין 1ש"ח	4801	424			-957
מהדרין אופ 1	2539				
נכסי הדרים 1.0	1350	316			-707
פריאור 5ש"ח	2000	165			-1278

תעשייה

מזון ומבק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
דובק מב ש	2540	669	-80	-3.1	-749
דובק מב מ	2575	155	-25	-1.0	-90.0
וולקל 1ש"ח	435	3000	+15	+3.6	+2960
וולקל 5ש"ח	306		+3	+1.0	+24.0
וולקל אגח 1	102.0	15000			-15000
טמפו בירה 1ש"ח	27300	27.0	-50	-.2	-15.0
טמפו בירה 5ש"ח	18786 •	33.0	+186	+1.0	+2.0
* ביצוע חלקי 94.20%					
יבגר 1ש"ח	890		-10	-1.1	-72.0
יבגר א 5ש"ח	577				
יבגר אופ 2	245	240	+5	+2.1	+260
מן 1ש"ח	345 •	1288	+15	+4.6	+1469
* ביצוע חלקי 58.20%					
מן 5ש"ח	271 מו		-14	-4.9	-2445
סנפרוסט 1ש"ח	13100	30.0	-50	-4	-78.0
עסיס ב 5ש"ח	260 תב	5785	+19	+7.9	+10023
שלמה אבג"ל 1ש"ח	1881 תב	161	-209	-10.0	-928
שמן מבר"א 4 ש"ח	1298 •	551	-1	-.1	-189

טקסטיל והלבשה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
ארגמן 1ש"ח	298	2506	-10	-3.3	-12347
ארגמן אופ 2	138.0	1000			
ארגמן אגח 1	104.0	508			-1000
אתא 1 ש"ח	447	500	-1	-.2	-86.0
אופנת ברוך 1 ש"ח	260	500	-5	-1.9	-670
אופנת ברוך 5 ש"ח	195.0	1500			-474
אופנת ברוך אופ	240	500	-1	-.4	-200
ארגמן רג ש	8600	190	+300	+3.6	+126
דלתא־כלל 0.1ש"ח	הפסקת מסחר				
דלתא־כלל 0.5ש"ח	הפסקת מסחר				
מטוויות נאוגר 1.	1300				
מטוויות נאוגר 5.	550				+92.8
ויטלגד 1ש"ח	320	600	+13	+4.2	+602
ויטלגד 5ש"ח	229	300			-100
חדיגן 1.0	3890	48.0	+10	+3	+60.0
דיקת 1ש"ח	1303 •	1181	+15	+1.0	+48.0
* ביצוע חלקי 96.40%					
דיקת 5ש"ח	1080	200			-210
דיקת אופ ב	440				
טופר 1ש"ח	140.0	3586			-3481
טופר אופ 1	67.5	3764	-1.0	-1.5	-684
לנדיה 1ש"ח	653 •	700	-37	-5.4	-794
* ביצוע חלקי 92.10%					
לנדיה 5ש"ח	415	2294	-10	-2.4	-1794
לימת 1ש"ח	הפסקת מסחר				
עיט 1.0	320	2661	-3	-.9	-2477
עיט 5.0	138.5	2067			-3323
עיט אופ 2	105.0	5231	-1.0	-.9	-3761
עיט אגח 1	109.0	3700	-3.0	-2.7	-6800
עסק 1.0	168.0	2542	-3.0	-1.8	-5332
עסק אופ 1	79.5	6950			-1270
פולגת א 1ש"ח	הפסקת מסחר				
פולגון א 0.5	8080 •	10.0	+115	+1.4	+30.0
* ביצוע חלקי 66.60%					
פרגוד 1ש"ח	1050	1005	-10	-.9	-1285
כיתור־סבינה	הפסקת מסחר				

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אורדן 10.0	5130	90.0			-84.0
אורדן 50.0	4760				
אלקוית 1ש"ח	6350				
אלקוית 5ש"ח	4800				
כבלים 1ש"ח	289	4207	+4	+1.4	+1217
כבלים אופ 1	76.0	11132	+3.0	+4.1	+5996
כבלים אג"ח־אופ'	91.0	5441	-1.0	-1.1	-18243
כבלים אגח א	93.0	22864	-1.5	-1.6	-22864
התבור 1.0	465	800			-76.0
התבור 5.0	286	2000	+14	+5.2	+1300
התבור אופ	2119	-	+40	+1.9	+160

(המשך)

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
ויקה 1ש"ח	1755 תב	124	-195	-10.0	-239
ויקה 5ש"ח	1050		+49	+4.9	+90.0
קטקטצה מה 5ש"ח	2990	101	-10	-3	-151
כלכלי ציון 1.0	2015	390	-70	-3.4	-346
כלכלי ציון 5.0	1850	1598			-598
מהבת קרטני 1 ש"ח	189.0 תב	5668	-21.0	-10.0	-5845
מהבת קרטני 5 ש"ח	117.0 תב	6850	+2.0	+1.7	+5400
נחושתן 0.1	הפסקת מסחר				
נחושתן 0.5	הפסקת מסחר				
סקר פלזה 1 ש"ח	1790	1655			-1653
קינג 1 ש"ח	507 תב	680	+35	+7.4	+813
קינג 5 ש"ח	330	350	+14	+4.4	+450
כליל 1.0	2270	770	-60	-2.6	-1290
כליל 5.0	1770	420			+181
כליל אופ	875	950	-30	-3.3	-2904
כליל אגח	113.5		-3.5	-3.0	-4840
שלדות 5.0	4700	40.0	+170	+3.8	+124
לכיש 1ש"ח	695	297	+25	+3.7	+319
לכיש 5ש"ח	370	558	-4	-1.1	-558

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אלביט 5.0	234220	18.0			-22.0
אלקו 0.1	8667 תב	16.0	-672	-7.2	-16.0
אלקו 0.25 ש	3792 תב	165	-421	-10.0	-660
אלקו 0.25 מ	3840	70.0			-1.0
אלקטרה 0.1ש"ח	1616	1801			-1156
אלקטרה א 0.5ש"ח	1083	3539	+50	+4.8	+2459
אלקטרה אופ 5	720	2622			-2409
אלקטרה אגח 3	120.8	38955			-602
אורית 0.02ש"ח	הפסקת מסחר				
כלל תע' אלק' 1ש	1536	2231			-1946
כלל אלקט' אופ א	481	7880	+21	+4.6	+5498
כלל אלק' אגח 1	94.5	26032			-24132
ספקטרודיקס 1.0	910	2500	-30	-3.2	-4898
ספקטרודיקס 5.0	800	5002	-5	-.4	-4002
פריכתגר 1ש"ח	350	2906	+14	+4.2	+2006
פריכתגר 5ש"ח	290	500			-500
ציקלון 1ש"ח	2100	301	-50	-2.3	-325
ציקלון 5ש"ח	1170 תב	863	-130	-10.0	-813
קבוצטיין 1ש"ח	3215 תב	80.0	-357	-10.0	-110
קבוצטיין 5ש"ח	2260	20.0			+180
ת.א.ת. 1ש"ח	765 תב	1149	-85	-10.0	-2243
ת.א.ת. 5ש"ח	585	1885			-145
תדיראן 1ש"ח	650	1580	+5	+.8	+285

מוצרי בניה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
א.פ.בללבנין 1ש"ח	146.0	47490			-60776
א.פ. בנין אופ א	470	2486			-2322
א.פ.בנין אגח א	123.5	3000	-1.5	-1.2	-1500
אקרשטיין 1ש"ח	381	1510			-1510
אקרשטיין 5ש"ח	290	1420	+5	+1.1	+1420
אקרשטיין אופ א	327	1163			-1163
אקרשטיין אג"ח 1	123.5	20946			-20946
האחים בלוס 1ש"ח	99.0	19102	-1.0	-1.0	-8265
אחים בלוס אפ1	60.0	19600			-12888
מודול השק 1ש"ח	725	2051			+2709
מהאיקה 1 ש"ח	19063				
מהאיקה 5 ש"ח	13800				
נגב קרמיקה 1ש"ח	277	5800	+8	+3.0	+6705
נגב קרמיקה אופ	148.0	878			-1944

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אבן 5 ש"ח	1315	1179	+15	+1.2	+1079
אליאנס ב 200.0	1268 מו		-67	-5.0	-721
גל תעשיות 1ש"ח	350	600	-4	-1.1	-600
גל תעשיות 5ש"ח	209	94.0			-94.0
גל תעשיות אופ	86.5	5000	-2.5	-2.8	-2000
גל תעשיות אגח 1	93.8				
דשנים 0.1	4176	92.0			-143
דשנים 0.5	1550	460			-460
זיקה כמיקל 10.0	771	5950			-3935
ליפסקי 1.0	1650	100			-275
מקסימה 1ש"ח	720				
מקסימה 5ש"ח	500	47.0	+10	+2.0	+47.0
סבו 1 ש"ח	18110	94.0	+210	+1.2	+60.0
סבו 5 ש"ח	15183	40.0	+400	+2.7	+40.0
פייקלאס 1ש"ח	465	1438			-2796
פייקלאס אופ 1	120.0	5146			+5854
קים 1ש"ח	4470	200	-100	-2.2	-256
קים אופ 2	2624		-10	-.4	-100
קים אגח 1	110.5		-1.0	-.9	-20008
תיא 5ש"ח	3534	189	+100	+2.9	+193
פרוטרום 10.0	54001 תב	253	+5071	+6.0	+209

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
כתר 1ש"ח	145.0	9700			-1997
רפודין 1.0	5862				
רפודין 5.0	3778				
חבגל 1.0	הפסקת מסחר				
יאה 1ש"ח	1639	941	+40	+2.5	+791
לבידי אשקלון 1.	704	1048			-357
מולקו ב 0.5	22180	20.0	+400	+1.8	+17.0
קרגל 1ש"ח	699	17191			-22730
קרגל אופ 1	377	13821	-10	-2.6	-12857
רים 1ש"ח	422 •	1978	+12	+2.9	+1489
* ביצוע חלקי 97.10%					
רים 5ש"ח	192.0				
תעל ב 0.2	15440	75.0	-10	-.1	-38.0

תעשיות שונות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אבריך 1ש"ח	205	3525			-1792
אבריך 5ש"ח	104.0 תב	4000	+7.0	+7.2	+6862
[illegible] 1ש"ח	1910	160	-40	-2.1	-160
[illegible]	115		-20	[illegible]	-110
[illegible] 5ש"ח	900				

השקעה בתעשיה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
כור בכ' 1.0	6200	170			-177
כלל תעש אופ ד	הפסקת מסחר				
כלל תעש אגח 6	לא נסחר				

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אוניקו ש	5349				
אי"די פית אופ	2500	759	-70	-2.7	-1778
אי"די פית אג"ח	95.0	143188	-5	-5	-316875
אלבר 1ש"ח	860 •	1063	+30	+3.6	+1250
* ביצוע חלקי 92.40%					
גולת השקע' 1ש	951				
גולת אופ א	755	36.0	-7	-.9	-34.0
גולת אגח 1	102.5	21000	-5	-5	-21000
דנבאר 1ש"ח	426	1330			-450
דנבאר 5ש"ח	357	2884	-20	-5.3	-2952
הבינ לישראל 5ש"ח	2880	2194			-1567
ולקסבן 0.1	116000				
ולקסבן 1.0 ש	19600	20.0	+300	+1.6	+20.0
אגמא א 0.5 ש"ח	18635 תב	86.0	+1200	+6.9	+165
פועלים השק 1ש"ח	595	11406			-13484
השק דיסק אופ	704	4941			-1080
השק דיסק אגח א	104.5	11990	-3.5	-3.2	-78490
כוחד השק ס	23300	81.0	-1000	-4.1	-52.0
מור השק אגח 124	13482				
וירדן 1ש"ח	1584	111	-50	-3.1	-356
וירדן 5ש"ח	600	350	-9	-1.5	-656
יכוא ש	10100 •	20.0	+100	+1.0	+5.0
* ביצוע חלקי 88.00%					
ירדן א 0.1	921	260			-151
כלל ישראל 50.0	883	1898			-249
מגור 1ש"ח	300	650	-5	-1.6	-650
מגור א 5ש"ח	317	348			-1644
מגור אופ ב	100.0	1800			+648
מגור אג"ח 1	118.5	1000			+9080
סו השק ש	2388	820			-1325
מבה א' 1ש"ח	5652 •	55.0	-300	-5.0	-132
* ביצוע חלקי 85.90%					
מבה 5ש"ח	3626	290	+1		+410
פרין ב 0.2ש"ח	10200	936			-742
קרדן 1ש"ח	100.0	30669	-3.0	-2.9	-31387
קרדן 5ש"ח	68.0	11810	-3.0	-4.2	-9432
קרדן אופ 2	68.5	54951	-2.0	-4.0	-74627
קרדן אגח 1	99.5	11850			-150

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
גזית ס	266		-3	-1.1	-500

רשימה מקבילה

שרותים

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
הראל שרותה 1ש"ח	הפסקת מסחר				
י.ס.ק. 1ש"ח	261	4000	-3	-1.1	-6241
קומפרים 0.1	1352 תב	351	-150	-10.0	-291
קומפרים 0.5	504	2126			-1675
קומפרים אופ ב	90.0	5505	+2.0	+2.3	+1335
סופר ושת	651				
תבל 1ש"ח	220	1800	-7	-3.1	-3700

מלונאות ושרותי תיירות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
בני הדר 1ש"ח	108.0	14490			-12853
בני הדר אופ 1	76.0	18000	-2.0	-2.6	-14272
תורה ישראלית 1	59.5 תב	13407	+3.0	+5.3	+19186
כנס 1ש"ח	1770	16.0	+20	+1.1	+16.0

מחשב ושרותי מחשב

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
איכות 1ש"ח	275	1500	-6	-2.1	-2112
רשה מיכון 1ש"ח	3079	580	-31	-1.0	-603
רשק אופציה (1)	725	721			+229
כל מחשבים 1.0	4413 תב	46.0	+401	+10.0	+213
משוב 1ש"ח	226	489			-911
רשף 1ש"ח	422	1475	+1	+.2	+20.0

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
ארזן מבנים 1.0	הפסקת מסחר				
ארזן מבנים 5.0	הפסקת מסחר				
אבגרים 1ש"ח	460 •	908	+40	+9.5	+1621
* ביצוע חלקי 70.90%					
בן־יקר בת 1.0	2642 תב	118	-280	-9.6	-262
רדוקר 1.0	הפסקת מסחר				
רדוקר 5.0	הפסקת מסחר				
עוד 3.0	1078 •	1387	+98	+10.0	+2084
* ביצוע חלקי 67.60%					
רסק מבוק	הפסקת מסחר				
רסק ת	הפסקת מסחר				

חקלאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
שז־הר 0.1ש"ח	הפסקת מסחר				
שז־הר אופ א	הפסקת מסחר				

מזון ומבק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אסמש 1 ש"ח	1361 תב	1000	-100	-6.8	-641
גולדפרוסט 1ש"ח	733	143			+57.0
גולדפרוסט 5ש"ח	311	38.0	-5	-1.0	-40.0

טקסטיל והלבשה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
יהודית 1 ש"ח	231 •	830	-2	-.9	-269
* ביצוע חלקי 75.50%					
מקס 0.1	2122 תב	238	+160	+8.2	+173
מקס 0.5	1160	359	+50	+4.5	+243
תעש רהיטין 1.0	1769	55.0	-1	-.1	-53.0

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אופקטן 5.0	לא נסחר				
מולגן 1.0	לא נסחר				
מכאנות סלע 1ש	75.0 תב	5000	-4.5	-5.7	-2600
מתכת מרום 1.0	79.0 תב	16500	-6.5	-7.6	-26068
מתכת מרום אופ'	51.0 תב	16588	-3.0	-8.8	-37652

מוצרי בניה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אלקל 1ש"ח	הפסקת מסחר				
אלקל אופ 2	הפסקת מסחר				
בר־טון 1.0	3200	270			-167
בר־טון 5.0	1645	110	+25	+1.5	+110
פרומוקסוס 1.0	5700 תב		-200	-5.1	-10.0
פרומוקסוס 5.0	1035 •	240	-100	-8.8	-275
* ביצוע חלקי 90.60%					
ת.ל.ב. 1.0	707 •	120	+7	+1.0	+78.0
* ביצוע חלקי 60.60%					
ת.ל.ב. 5.0	390 תב	170	+25	+6.9	+170

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אלרן־סק 1ש"ח	149.5 •	2700	-3.5	-2.3	-2516
* ביצוע חלקי 86.60%					
ויקסטר 1ש"ח	2250				
גפן 1ש"ח	3550	150	-49	-1.4	-73.0
ת.ג.ל. 1.0	1512 תב		+73	+5.1	+27.0
ת.ג.ל. 5.0	1476		-30	-2.8	-163
תעד א' 5ש"ח	5353	12.0			-12.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אורדע פרינט 1ש"ח	683	536			-443
סקאבריה 1.0	4499	150	+59	+1.3	+124

תעשיות שונות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
גולן 1ש"ח	370				
טו־תן 1ש"ח	325	1531	-3	-.9	-354

השקעה בתעשיה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
כלל פיתוח 1ש"ח	115.0	5200			-290

חברות השקעה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אינטרבה 1ש"ח	38.0 •	13379	+5.0	+15.2	+141419

(המשך)

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
* ביצוע חלקי 64.00%					
איתנים 1ש"ח	294	2500	-6	-2.0	-2500
איתנים אופ 1	88.0	960	-2.0	-2.2	-860
אבישר בכ' 1ש"ח	582 תב	465	-38	-6.1	-865
אפיק 1.0	לא נסחר				
אפיק 5.0	לא נסחר				
בניין השק ב 5	10790	10.0	+240	+2.5	+10.0
ישום 1ש"ח	74.0 תב	16165	+4.0	+5.7	+4136
ישום אגח־אופ 1	83.5	2715	-5	-.6	-4215
לבנון 1ש"ח	לא נסחר				
לבנון 5ש"ח	לא נסחר				
עזי השקעות 1ש"ח	1922	233	+2	+.1	+167
עזי השקעות 5ש"ח	1857	250			-101

חיפושי נפט

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
דלק חיפושים 0.1	1699	120	-61	-3.5	-735
דלק חיפושים 5.0	768 תב	1054	-42	-5.2	-2358
מן חיפושי נפט	17100	87.8	+100	+.6	+18.0
יו.א.ג. 5ש"ח	206	11044	-9	-3.1	-22489
יו.א.ג. אופ 2	75.0	15898			-5357
מ.ג.ג. 1.0	3501	168			-57.0
מ.ג.ג. 5.0	1560	651	-9	-.6	-844
פוראיל ב 0.03ש"ח	6700	31.0	+135	+2.1	+45.0
נפטא ש	274	4309	-7	-2.5	-4742

מעותנים

הבינלאומי	26	5348	5256	1.75	6184.0
הפקה	11	153.80	150.50	1.66	66520.0
כלל־סחר	15	337	333	1.81	38422.0
שופרסל ב'	8	821	811	.74	14120.0
דיק ב'	30	1872	1844	1.32	17042.0
אפריקה־1	8	25394	25458	-.25	463.0
אזורים	20	796	792	.51	18028.0
נכסים ובנ'	26	2251	2234	.76	12811.0
הקשרות הש'		54260	54260	.00	.0
כלל־נדל"ן	7	545	545	.00	7859.0
עלית	10	10424	10346	.75	980.0
פולגת ב'		528	528	.00	.0
קופמאר פח	3	3346	5557	.51	940.0
אלרון	8	182184	179935	1.25	65.0
סבע	13	6620	6539	1.75	2219.0
ים המלח	20	1818	1791	1.51	16156.0
פטרוכימים	25	780	763	2.23	36009.0
נייר חדרה	24	229676	228535	.50	97.0
מרכזית	9	9793	9793	-1.00	563.0
כלל תעשיות		175.00	175.00	.00	.0
אי.די.בי. פ	10	5148	5110	.74	1816.0
אלרן ע' ש	4	732	728	.55	4094.0
תבל־ישר'1	11	3277	3277	.00	4958.0
דיסקשקעות	42	1806	1795	.73	36255.0
כלל ישר'10	19	958	958	.00	53258.0

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר ההוצאה	מחיר הפדיון
אב	4983.05	4910.81
אבוקה	391.06	385.52
אגוז	260.74	255.79
אגם	101.20	99.25
אדיר	1703.05	1690.52
אדם	148.89	147.41
אופיר	160.95	159.83
אור	432.51	428.75
אורין	135.16	132.48
אורלי	288.44	286.31
אורן	791.56	776.33
אייל	5194.53	5093.54
איריס	5537.85	5418.62
איתן	774.45	759.15
אלון	634.18	621.21
אלמוג	681.65	668.34
אליוסף א	102.48	101.10
אליוסף ב	96.88	94.63
אליוסף ם	83.45	81.45
ארז	285.54	279.96
אש	125.88	125.14
אשל	185.12	181.54
אתגר	79.94	78.42
אתרוג	255.56	253.26
בדולח	148.89	147.48
ברוש	490.80	481.40
ברק	444.69	435.95
ברקת	319.43	317.15
גביש	1506.09	1495.58
גבע	—	—
גורן	451.52	442.99
גיא	103.26	101.73
גיל	3128.26	3066.99
גלית	645.47	642.52
דובדבן	328.92	325.73
דוכיפת	485.05	475.54
דולב	248.59	243.49
דורון	1573.19	1544.45
דנור	270.40	265.47
דליה	571.95	562.66
הדור	307.30	301.69
הדקל	328.13	321.84
הדס	368.36	365.21
הילה	404.86	401.13
הדר	558.44	541.48
חבית	1968.57	1918.22
זוהר	108.75	107.12
זיו	134.10	132.11
זינוק	100.45	99.91
זמיר	414.32	406.26
חוחית	165.60	160.00
חליבן	143.51	145.11
חלמיש	215.83	214.38
חן	150.45	149.85
טופז	113.16	112.10
טל	6370.27	6295.77
יובל	457.03	448.27
יהלום	156.73	153.24
יסודות	352.02	349.44
יעלה	447.40	438.83
כוכב	278.33	272.93
כד	134.24	131.64
כלנית	625.52	615.29
כספית	264.85	262.94
כרמל	138.58	136.44
כתר	1197.52	1180.61
להב	4589.73	4499.84
למשקיע	129.49	127.96
לביד	320.92	314.71
לקט	1898.08	1883.88
לשם	377.90	375.40
מבחר	1378.99	1352.65
מגמה	3987.64	3955.11
מגבר	257.58	253.83
מגוון	3749.18	3716.27
מור	1506.84	1485.96
מורן	845.48	837.41
מטה	24864.90	24490.34
מיטב	1051.65	1031.89
מכלול	89.88	89.50
משוף	4409.61	4526.31
מעיין	769.24	754.99
מקשה	384.92	382.40
מרווח	125.72	125.22
מרום	1370.26	1344.76
נוגה	145.42	145.26
נטוף	250.62	248.91
נחש	440.70	434.11
נילי	128.53	126.65
נבון	626.31	615.74
סגולה	137.32	136.28
סלע	375.25	372.76
סנונית	538.72	528.21
סער	366.55	359.60
ספיר	175.66	175.22
עופר	346.65	340.35
עדית	708.26	703.10
עירד	485.82	478.61
עבר	113.47	112.45
עתה	2310.52	2292.76
ערוגה	503.18	495.36
ערמון	130.72	128.27
פרא	1530.99	1519.78
צבר	553.67	542.56
צופית	457.32	448.34
צוק	126.99	126.49
צביר	1117.48	1108.56
צמרמה	510.80	505.29
צבירה	147.45	146.40
צריה	100.96	100.54
קלע	161.65	161.25
קשת	102.38	100.28
רננה	17239.85	17091.88
רימון	135.70	135.55
רקפת	836.95	823.94
רשף	419.63	411.84
שגיא	452.77	444.07
שוהם	464.75	345.61
שחף	103.09	101.09
שירה	437.21	433.97
שמיר	404.57	401.68
שנהב	653.58	644.42
שקד	655.94	655.34
ספר	187.64	183.98
תאנה	231.41	229.43
תומר	476.09	473.72
תירוש	550.32	548.79
תמורה	101.23	100.44
תמר	250.31	245.46
תבונה	195.32	193.98
תרשיש	115.86	115.11
תשרי	530.24	526.06

הלוח הכללי

וילות ובתים

• למכירה שלד וילה כ־140 מ"ר בגרש ½ דונם טאבו בגרייבנה (28685) 08-574278 08-436778

דירות למכירה

• בנ"א 4 חדרים במלמוד ריינס [illegible] 03-244173 (6409)

עסקים

• להשכרה בראשל"צ בבניין חדש 400 מ"ר לעסק. 03-9665070 אחה"צ 03-997982 (10290)

• לרציניים האחראיים דרוש שותף, משקיע לעסק רציני 03-882174 (6369)

אולמות

• בשכ"ור בת"ם אולמות בכל הגדלים 100 עד 400 מ"ר לאור שימוש מאושר מתאים לכל מטרה מסחרית בסביבות הדר בנ"א 03-232368 (6401)

הצעות עבודה

חוק הזדמנות שוות בתעסוקה, תשמ"א 1981 לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מטעמי מינו או מעמדו האישי או הורות, אלא אם אופי או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

• 55000 לעבודת יעוץ והדרכה ללימוד תיירים באלקטרוניקה בחברה המובילה באזור 03-284316 (11642)

• דרושים מתרגמים ממסים וספח או אנגלית לתרגום מקצועי מעברית לאנגלית בנושאים רפואיים. עדיפות ראשונה למסמכים. 03-5101420 (10358)

• דרושה פקידה בכפרסבא ב־0808 15.00 5 ימים בשבוע אנגלית טובה. 052-917588, 052-441006 (10217)

• להבחרה כלכלית בת"א דרושה נערה עד גיל 17½ לעבודות משרד, ידע במחשב. 03-261251 14.00-8.00 (10149)

• בוגר לעבודה בחנות ודפוס, ידע בכנרות 03-814705 (8733)

• מזכירה, כתבנית דו־לשונית, עברית אנגלית. לעבודה קבועה 16.30-8.30 (18710) 03-5101420

• לאמור בע"מ באשכובים לראשל"צ בשעה 14.00-8.00 3518542 832455 (17657)

• דרוש נהג לשני צמא וסיוע לרכב ולשמש 03-5440279 (17573)

ריפוי והדיה

• פנסיה בכיאחותה חולה מסעיה הדצל 98 03-821617 (11640)

• חדש נקיון ברכישת חבות עד 03-652270 (11689)

• מקסיות ותרפה עד הצחון חבלת 03-658594 (11658)

• מסלינות רשומות 03-204680 (11637)

• 03-252965 (11636)

• 03-457747 (11634)

• 03-284316 03-703629 (11680)

• 03-249606 (10592)

• (10575)

• 03-827520 (10413)

• 03-445252 (10410)

• 03-624212 (10409)

• 03-372987 (10405)

• 03-657915 (10399)

• 03-222891 (10398)

• 03-287740 (10394)

• 03-293071 (10393)

• 03-375838 (10391)

• 03-911555, 03-915178 (10389)

• 03-371770 (10387)

• 03-288493 (10371)

• 03-288730 (10370)

• 03-654291-2 (10369)

• 861946 (10367)

• 03-292594 (10361)

• 03-5742084 (10360)

• 03-5460761 (10349)

• 03-376626 (10346)

• 03-824006 (10335)

• 03-222071 (10334)

• 03-288618 (10333)

• 03-7515001 (10330)

• 03-842689 (10327)

• 03-452612 (10322)

• 03-5460666 (10315)

• 03-5700519 (10318)

• 03-235723 (10311)

• 03-238685 (10312)

• 052-570073 (10309)

• 03-234527 (10310)

• (10308)

• 03-7521199 (10306)

• (10305)

• 03-286174-5 (10223)

מכוניות

• מאזדה 1300 1985 ראשונה 03-881697 (6410)

• קורטינה אסגאל 1600 1974 03-5051896 (6403)

• 02-788573 (6396)

• 08-224223 (6399)

• 03-314595 (6398)

• 03-906103, 03-798583 (6389)

• 03-7520846 (6383)

• 03-729916 (6380)

• 03-5462294 (6373)

• G.L.F 1800 03-318789 (6374)

• 03-9521914 (6376)

• 03-583189 (6368)

• 03-9321098 03-910154 (6356)

• 052-557835 (6360)

• 052-557835 (6358)

• 03-5400612 052-557855 (6351)

• 03-397451 (6346)

• 052-543940 (6327)

• 03-866721 (6345)

• 052-543940 (6325)

• 03-334791 (6324)

• 03-5057621 (6318)

• 03-878457 (6317)

• 03-7513792 (6313)

• 03-592318 (6314)

• 03-303044 (6311)

• 03-798520 (6308)

מכירות

• 03-252738, 03-259031 (10358)

• 03-827839 (6895)

• 04-975316, 04-977961 (6492)

רוצים לקנות

• 03-828567, 03-958678 (10152)

רהיטים

• 03-838057, 03-787818 (10400)

• 03-754887 (6686)

מקררים

• 03-384535 (10408)

מכונות כתיבה

• 03-724688, 03-659046 (10404)

הלוואות

• 03-378122 (10368)

• 03-378112 (7155)

• G.T.S 1600 1982 03-314595 (10337)

• 03-590959, 03-653964 (10352)

• 08-573113 (10299)

• 03-868229, 03-848444 (10303)

• 03-781898 (9773)

• 03-731335 (9045)

• 03-998485 (17761)

• 03-311049, 03-261638 (7226)

• 03-258278 (7145)

• 03-261852 (7141)

• XL 1600 03-383704 (7138)

• 03-5448344 (7100)

• 03-7519665 (7001)

• 03-363722 (7058)

• 84-666614 (7044)

• 03-905831 (6655)

• 03-905831 (6874)

• 03-780448 (6886)

• 03-822611 (6361)

• 03-781286 (6552)

• 03-731342 (6528)

• 03-5744630 (6472)

• 03-5744815 (6427)

• 03-581695 (6414)

• 03-5032426 (6413)

• 03-882592 (6411)

למפעל תעשייתי מנהח"ש עם נסיון בתוכנה חשבשבת כולל מלאי לחצי משרה. דרושות המלצות. 03-654889

למשרד נסיעות בתל־אביב דרושות
1. פקידת מכירות נסיון הכרחי
2. מזכירה עברית/אנגלית נסיון הכרחי
נא לפנות לרחל טל. 03-5449196

להברה אריזת מתכות רוימאסות העוסקת בתחום שוקי יהודי דרושים/ות
★ אנשי/נשות תדמית למכירות באזורים: ראשל"צ, רחובות, חולון, בת־ים ות"א. הדרישות גיל 25-45. השכלה תיכונית ומעלה, רכב רצוי. הכשרה מקצועית המיוחדת תינתן בקסם. למצולחים מבכות משרה וקידום. 03-247586
★ דיילים/ות לעבודה בשעות אחה"צ והערב באזורים ת"א + צפון, הרצליה, רמת אביב, רמת השרון, כפר סבא, רעננה ונתניה. שכר גבוה! 03-238105

סוף לוח בעמוד 11

מוריה אבימלך

משק וכספים

ארבע חברות בינלאומיות מנסות להבריח ידע טכנולוגי מישראל

מאת דני גוב

ארבע חברות רב-לאומיות גדולות הקימו באחרונה סניפים בישראל כדי להבריח באמצעותם ידע מקורי ישראלי מתחומי הטכנולוגיה והתעשיה. נודע כי החברות הזרות פעילות בעיקר בתחומי הכימיה, האלקטרוניקה והמחשבים. משה כהן יו"ר ארגון התעשיות עתירות הידע בישראל, אמר אתמול לסופר "דבר", כי החברות הללו מבצעות בשלב ראשון בדיקה בישראל מי מתאים להן ובשלב שני מציעות למפעל המקומי להקים מפעל דומה בחו"ל נוכח העדר הסיכוי לרפיצה בשוק המקומי. ברוב המקרים העיסקה מסתיימת במכירת הידע הישראלי.

לדברי כהן, הידע שנמכר לחו"ל ממומן על ידי משרד המדען הראשי של משרד התעשיה והמסחר.

הקמת סניפי החברות האלה היא תוצאה ישירה של מדיניות הממשלה שאיננה מסייעת לתעשיה עתירת הידע לצמוח להתפתח ולפרוץ לשווקים בינלאומיים. הממשלה נוהגת לה לנוע אם אם ובבטחון, כך מסר התעשיין משה כהן, יו"ר אירגון התעשיות עתירות הידע בישראל.

לדבריו, כל אחד מנציגי החברות הללו פנה למפעלים מתוחכמים מארגונו והציע להם להעביר הידע שהצטבר במפעלים לחו"ל. בפגישה עם תעשיינים צעירים מהתאחדות התעשיינים מסר כהן, כי לאור שיחותיו עם שרים, חכ"ים ואנשי כלכלה וכספים ולאחר שביקר באחרונה במוקדים פיננסיים בינלאומיים בקנדה ארה"ב ולונדון ונפגש עם משקיעי חוץ והתמים הגיע למסקנה הקשה, כי אין מה לעשות עם ידע ישראלי מדעי וטכנולוגי בארץ, כי אין דרך לממשו. "כל מי שצבר ידע בתחום מדעי כלשהו לא יוכל לצפות כי ניתן יהיה לממש את הידע הזה בשנה שנתיים הקרובות בשל חוסר היכולת של התעשיה המתוחכמת לגייס הון לצורך השיווק".

"הידע היחיד, שניתן לממשו כיום בארץ, הוא הידע איך לפתוח במהירות בית קפה, מסעדה, סטקיה, ספרית וידאו או מאפית באגטים. זוהי התוצאה של מדיניות ממשלת ישראל כלפי התעשיה עתירת הידע".

כהן טען, כי קברניטי המשק המבינים כי הטיעונים שהוא וחבריו משמיעים אומרים לו בגלוי כי אינם יכולים לעשות עתה דבר עקב הבחירות הקרובות וכי כל ההכרעות הכלכליות הקשות חייבות להידחות לשנה הבאה.

תדיראן פיתחה מערכת דואר אלקטרוני חדשה

מחלקת המיכון של תדיראן השלימה פיתוח והחלה בשיווק מערכת דואר אלקטרוני חדשה - תדואר. ההשקעה בפיתוח המערכת החדשה מסתכמת בכ-300 אלף דולר בשנתיים. המערכת החדשה פותחה על בסיס הניסיון והלקחים שהופקו במהלך חמש השנים האחרונות מהפעלת מערכת דואר אלקטרוני בתדיראן. כן מסתמכת המערכת על סקר עומק שנערך בקרב כ-2000 משתמשי תדואר המפיקים במערכת כ-1,500 מכתבים ביממה.

אוסי לאונר, מנהל מרכז המיכון מסר כי תדיראן מעוניינת עתה לשווק את המערכת החדשה בשוק הישראלי וכי המערכת הותקנה לניסוי במספר מקומות.

המערכת מטפלת בתחומי המשרד הממוחשב כגון משלוח מכתבים וקבלתם, תיוק מסמכים ואחזורם וכד'.

תדיראן מבקשת עתה למכור ידע שנצבר אצלה בנושא לשווקים אחרים. החברה במגעים עם גורמים שונים למספר פרויקטים כמו עבור חברת הבזק, צ.ה.ל. , משרד החוץ ואחרים. מטרת הפרויקטים הללו לנצל את הידע והנכסים שקיימים במחלקת המיכון על מנת להגביר את השיווק.

דני גוב

הסוכנות היהודית מכרה את מניות היסוד של "הכשרת הישוב" לנימרודי תמורת 5.6 מיליון דולר במזומן

מכרה גם מניות "פלשתין פוסט" (בעלת הג'רוזלם פוסט) לאמפ"ל ומניות "שיט בכינרת" לקיבוץ עין גב

מאת יקיר צור

הסוכנות היהודית הגיעה להסכם על העברת מניות היסוד של "הכשרת הישוב" ועל מכירת חלקה של הסוכנות בחברות "פלשתיין פוסט" ו"שיט בכנרת" – כך מסרו אתמול יו"ר הסוכנות היהודית, שמחה דיניץ ויו"ר חבר הנאמנים, מנדל קפלן.

300 מניות היסוד של "הכשרת הישוב", שהיו בידי המוסדות הלאומיים (קרן הקיימת, קרן היסוד והסוכנות היהודית), נמכרו תמורת 5.6 מליון דולר במזומן לקבוצת "נמרודי – פיתוח קרקע בע"מ", שהיא חברה בינלאומית. מניות יסוד אלו אינן נסחרות בבורסה ואינן נושאות רווחים, אולם הן נותנות למחזיקיהן את הזכות למינוי מנהלים ודירקטורים בחברה. קבוצת נמרודי רכשה קודם לכן 42.9 אחוז מהמניות הרגילות של "הכשרת הישוב", שהיו בבעלות בנק לאומי לישראל. חברת "הכשרת הישוב" הוקמה בשנת 1909 והיתה משך שנים זרוע התיישבותית חשובה. בשנים האחרונות עסקה בעיקר במקרקעין ובנכסי דלא-ניידי (בעיקר בתי מלון).

הסוכנות היהודית החזיקה ב-10 אחוז ממניות חברת "פלשתיין פוסט" – המחזיקה 50 אחוז ממניות העתון ג'רוזלם פוסט. מניות אלו נמכרו לקבוצת הרוב בחברת תמורת 150,000 דולר. 10 אחוז ממניות חברת "שיט בכנרת", שהיו בבעלות הסוכנות היהודית, נמכרו לקיבוץ עין-גב (בעל רוב המניות) בסכום של 50,000 דולר. שלושת המכירות אושרו פה אחד על ידי ועדת החברות של חבר הנאמנים בראשותו של ארווינג לוי ממיאמי, במסגרת המדיניות של מכירת חברות ונכסים של הסוכנות היהודית שאינם קשורים למשימות וליעדים הישירים של הסוכנות היהודית.

אין הצדקה כלכלית להתפלה

מאת דוד מושיוב

בעשור הקרוב אין הצדקה כלכלית לשלב תכניות והתפלת מים במערכת אספקת המים של ישראל. למסקנה זו הגיעו במשרד האוצר, נוכח העובדה כי עלות התפלת מטר מעוקב מי ים בטכנולוגית הזיקוק הרב שלבי היא 60 סנט בקירוב.

אומדן זה הוכן בחברת תה"ל והוא מתבסס על הנחות טכנולוגיות ואומדנים של עלות הקמה כפי שנמסרו על ידי חברת הנדסת התפלה.

האומדן מתבסס על ההנחות הבאות: תחנות הכוח העתידיות לייצור חשמל יוקמו ליד חוף הים.

העלויות להתפלה תושבו ללא רווח, תקורה והוצאות פיתוח. עלויות אלה מהוות כשלושים עד חמישים אחוז מההשקעה ומהוות תוספת של חמישה עשר עד עשרים אחוז בעלות ההתפלה למטר מעוקב.

בתחשיב לא קבלו בטוי מספיק ערך הקרקע בתחנת הכוח, עלויות ההון בזמן ההקמה ואפשרות להתייקרות ערך הציוד לרמה המקובלת בשנים האחרונות.

יצויין, כי עלויות המים המותפלים גבוהות לעין ערוך מהתועלת המושגת בעזרת מים אלה. על כן נראה, כי בעשור הקרוב לא תהיה הצדקה כלכלית לשילוב התפלה במערכת אספקת המים.

היצוא הישראלי לאסיה גדל ב-50% בשנת 1987

גידול חד ביותר נרשם אשתקד ביצוא הישראלי למדינות אסיה. זה הסתכם ב-1.05 מיליארד דולר לעומת 705 מיליון דולר ב-1986 והו גידול של 50%. היבוא מאסיה ארצה גדל אשתקד ב-30% להגיע ל-724 מיליון דולר.

חלק ניכר מהגידול ביצוא משקף התאוששות בענף היהלומים, אך במקביל ישנו גידול בשאר המוצרים האחרים כמו: אלקטרוניקה, מתכת, כימיקלים ועוד.

בתחילת מארס מארגן משרד התעשיה והמסחר בשיתוף לשכת המסחר ישראל אסיה, משלחת ישראלית שתבקר בתאילנד, סינגפור, דרום קוריאה והפיליפינים.

דני גוב

כור מתכת מאחדת מפעלי הקונסטרוקציה

קבוצת כור מתכת הורתה על איחודם של שני מפעלי יחידת ההנדסה, חמת הנדסה ואגן בת ים, במסגרת תכנית ההתייעלות בקבוצה.

מנכ"ל הקבוצה, יעקב בירותי אומר, כי החסכון הצפוי ממיזוג שני המפעלים עלה על מיליון דולר בשנה כתוצאה מהקטנת התקורות, צמצום הנהלות וחסכון בהוצאות.

מפעל אגן המייצר מבנים מתועשים ממתכת ופחים מעורגלים השיטות מתקדמות וברמה גבוהה, ימוזג עם חמת הנדסה שבחולון. קווי היצור של אגן בת ים יועתקו תוך השקעות ופיתוח לאתר חמת חולון.

דני גוב

לשכת מסחר ישראל-יון בהקמה

הנהלת ארגון הגג של לשכות המסחר הדו-לאומיות החליטה להענות לפנית משרד התעשיה והמסחר והאגודה לידידות ישראל יון ולסייע בהקמת לשכת מסחר עם מדינה זו. שר החוץ היוני, שביקר באחרונה בארץ, תמך בהקמתה.

לשכה זו, אם תקום, תהיה הלשכה ה-16 בארגון הגג.

דני גוב

מפעל "הלנה רובינשטיין" יגדיל השנה יצוא ב-50%

מפעל התמרוקים "הלנה רובינשטיין" מתכוון להגדיל את היקף היצוא שלו במהלך שנת 1988 בכ-50% לעומת היצוא ב-1987.

מנכ"ל הלנה רובינשטיין, אברהם נוסן, אומר לסופר "דבר" כי סך כל היצוא של הלנה רובינשטיין באמצעות חברת-הבת ליצוא "אוריס קוסמטיקס", הסתכם ב-1987 בכמיליון דולר.

לדברי נוסן החלה החברה במגעים שונים לשיווק מוצריה מתוצרת המפעל במגדל העמק, גם בשוק האמריקני. השיווק בשוק זה אמור להתבצע באמצעות חברת "אי.אם.אימפורטינג" של איש העסקים האמריקני מוריי לנדר. לעת עתה "תקוע" הנושא נוכח הקשיים שהתגלו בהפעלת חברה זו, אומר נוסן. לכן, תבחן הלנה רובינשטיין כלים אחרים לשווק את מוצרי "אוריס" בשוק של ארה"ב.

דני גוב

צפוי שיבוש באספקת עגבניות לתעשייה

עיכוב בחתימת הסכם בין מגדלי עגבניות לתעשייה לבין המפעלים המעבדים עגבניות לתעשייה עלול לשבש את אספקת העגבניות לתעשייה וכתוצאה מכך את תחזיות הייצוא של מוצרי עגבניות השנה. חתימת ההסכם מתעכב בגלל סירוב המפעלים לשלם למגדלים מחיר שיבטיח כדאיות כלכלית.

שטח העגבניות לתעשייה צומצם בשנים האחרונות והיבולים קטנו בגלל מחירים נמוכים שקבלו המגדלים ואשר גרמו הפסדים למגדלי עגבניות לתעשייה. אשתקד סיפקו המגדלים לתעשייה 180,000 טונות עגבניות לתעשייה והיתה זו ירידה ניכרת בכמות לעומת שנה לפני כן. השנה תכננו המגדלים לספק כמות זהה של עגבניות, אולם העיכוב בחתימת ההסכם גורמת לעיכובים לזריעת השטחים בעגבניות.

ממועצת הירקות נמסר, כי ארגוני המגדלים הודיעו למגדלי עגבניות לתעשייה, כי מאחר שטרם נחתם ההסכם עם התעשייה על המגדלים לשקול בעצמם את כדאיות גידול עגבניות לתעשייה השנה.

דוד מושיוב

יצוא הפלסטיקה צפוי לגדול לחצי מיליארד דולר תוך 5 שנים

בתוך חמש שנים אמור יצוא הפלסטיקה לגדול להיקף כספי של כחצי מיליארד דולר, כך מעריכים במשרד התעשיה והמסחר, נוכח הגידול הנומינלי בשעור של 36% שנרשם אשתקד ביצוא ענף זה.

היקפו הכספי של היצוא אשתקד היה 191 מיליון דולר ובעשור האחרון בכלל, מתאפיין הענף הזה, בגידול מואץ בתפוקה וביצוא. תפוקת הענף אשתקד הסתכמה בכ-900 מיליון דולר, גידול של 12%. אשתקד אגב, נרשמו עליות ניכרות במחירי חומרי הגלם הפלסטיים והשפעתן תורגש בעיקר רק במהלך השנה הקרובה. רמת ההשקעות בענף הפלסטיק היא גבוהה יחסית ונאמדת בכ-8% מהמחזור.

דני גוב

הכנסות צ.ב.ר. מתיירות פנים – 11.8 מיל. דולר

מאת דוד מושיוב

מחזור המכירות של חברת צ.ב.ר. בתיירות פנים בשנת 1987 היה 11.8 מיליון דולר וזהו גידול בשיעור 50 אחוז בהשוואה למחזור בשנת 1986. המחזור הצפוי של החברה לשנת 1988 הוא 15 מיליון דולר בקירוב – פרטים אלה מסר לסופר "דבר" מנכ"ל החברה עודד קרן.

החברה עוסקת בהפניית קבוצות ויחידים לנופש ולבלוי בבתי מלון בארץ ויש לך מערכת ממוחשבת בה מרוכזים הנתונים על כל המלונות בארץ ואפשרויות הנופש בהם. מערכת ההזמנות של החברה היא ממוחשבת.

לדברי קרן תיירות הפנים מהווה גורם כלכלי חשוב לענף המלונאות והמלונות בארץ, שהעדיפו בעבר תיירים מחו"ל גילו את הישראלי ושינו את היחס אליו וכן התאימו עצמם לדרישות ולצרכים של השוק המקומי.

הישראלי אוהב לבלות בבתי מלון ואלה מציעים לו חבילות נופש המשלבות בתוכן תכניות בידור, משחקי חברה, פעילויות ספורט ובן פעילויות מיוחדות לילדים.

חמישים אחוז ממכירות צ.ב.ר. הופנו לשירותי התיירות באילת וטבריה ונתניה. החלק האחר התחלק בין תל-אביב ושאר מוקדי התיירות בארץ.

לאחרונה החלה החברה עוסקת גם בתיירות יוצאת לחו"ל ולצורך זה היא פתחה משרד בדיזנגוף סנטר בתל-אביב. בשלב מאוחר יותר מתכוונת החברה לעסוק גם בתיירות נכנסת, כלומר בהבאת קבוצות תיירים מחו"ל לישראל.

טלטלה בענף חיפושי נפט

משרד האנרגיה יזם לפני כמה שבועות מהפך בענף

מאת דני גוב

1988 תהיה שנה קשה למחפשי הנפט. שר האנרגיה, משה שחל, הנהיג "מיני רפורמה" בענף שתשנה דמותו.

זו מתבטאת כבר במסגרת התקציב החדש שהניח שר האוצר משה נסים על שולחן הכנסת הממשלה. עיקר הפעילות בענף חיפושי הנפט תתרכז במהלך 1988 בעבודות תשתית ומחקרים בגיאופיזיקה. במהלך השנה תיושם החלטת הממשלה לגבי הרפורמה בענף חיפושי הנפט.

במסגרת זו תוקם חברת תשתית אשר תכלול את החברות "לפידות מחפשי נפט בע"מ", "מצדה – החברה המאוחדת לחיפושי נפט בע"מ", "חיפושי נפט השקעות בע"מ" (חנ"ה) המכון למחקרי נפט וגיאופיזיקה.

החברות העוסקות ביזום ובהשקעות בחיפושי נפט יופרדו מחברות התשתית. החברות היזמיות הן "חברת הנפט הלאומית" (חנ"ל), "נפטא – חברה ישראלית לנפט בע"מ" וחברת "מגן – משאבי גז ונפט בע"מ".

צמצום המעורבות

מטבע הדברים, ה"מיני" רפורמה במשק הנפט המקומי תעמוד בצילה של האחות הגדולה, הרפורמה במשק הדלק בכלל. יש לזכור כי היעד המרכזי של משרד האנרגיה בשנת התקציב הקרובה יהיה בתחום משק הדלק הכולל. מטרת המדיניות היא להקטין את מעורבות הממשלה בניהול משק הדלק ומתן יותר חופש פעולה לגופים המסחריים הפועלים במערכת. יעד זה יושג במסגרת הרפורמה המתוכננת במשק הדלק. שלב א' של הרפורמה ייבחן וינותח באופן שוטף במסגרת האגף לתכנון ומדיניות, על מנת להסיק מסקנות לקראת הפעלת הרפורמה המלאה במשק הדלק.

בישיבתה מיום 3 בינואר 8891 החליטה ממשלת ישראל על ארגון מחדש של ענף חיפושי הנפט בישראל. הממשלה החליטה במועד זה על מיזוגן של החברות חיפושי נפט השקעות, לפידות, מצדה והמכון למחקרי נפט וגיאופיזיקה.

שתי זרועות

מטרת ההחלטה היתה ליצור שתי זרועות, אשר באמצעותן תבוצע המדיניות הממשלתית בענף:

א. החברות הממשלתיות היזמיות: חנ"ל, נפטא, מגן.

ב. חברת תשתית: ממג"ג, לפידות, מצבה, חנ"ה.

החברות הממשלתיות היזמיות:

חברת הנפט הלאומית (חנ"ל) שתפקידה יהיה לרכז את הפעילות הממשלתית היזמית בחיפושי נפט. היא תנסה לגייס משקיעים מקומיים וזרים על מנת לקדם שותפויות שתבצענה פעילות חיפושי נפט. היא תפעל כחברה מסחרית ותממן את פעילותה ממקורותיה העצמיים.

משאבי נפט וגז (מגן) לפי החלטת הממשלה הקימה חנ"ל את מג"ן כדי לגייס הון מהציבור למימון השקעות בחיפושי נפט וגז, פיתוחם וניצולם בכלל רכישת זיכיונות, רשיונות, הרשאות הכנות לחיפושים ולהפקה.

היקף ההון שגויס בהנפקה הראשונה הינו כ-7 מיליון דולר. החברה אינה מעסיקה צוות עובדים משלה ומקבלת שירותי ניהול מחברת הנפט הלאומית.

נפטא תתרכז אף היא בגיוס הון למימון השקעות בתחום חיפושי נפט, פיתוחם וניצולם ורכישת זכיונות, רשיונות והרשאות וזכויות לחיפושים והפקה. הממשלה באמצעות החברות לפידות וחנ"ל מחזיקה ב-% 09 ממניותיה והשאר בידי הציבור הרחב. עם יישום המבנה החדש יועברו מניותיה לחברת חנ"ל.

חברת התשתית תעסוק בתחומי איסוף ועיבוד נתונים גאוגרפיים: מתן שירותי קידוח, הפקה ולוגים; מחקרי תשתית כלל אגניים; מחקרים וסקרים גיאופיסיים: מחקרים וניטור סיסמולוגי (רעידות אדמה).

החברה תורכב ממיזוגן של החברות הבאות: המכון למחקרי נפט וגיאופיזיקה, לפידות, מצדה, חברת חיפושי נפט (השקעות).

העדרות חברות בינלאומיות

יצוין כי מאז החל מאמץ חיפושי הנפט באזור, בלטו בהעדרן (להוציא מקרה חריג אחד) חברות הנפט הבינלאומיות הגדולות. העדרות זו מוסברת בחשש להסתבכות בגלל השקעותיהן העקיפות של חברות אלה במדינות ערב עתירות הנפט. בנוסף לכך, בולטת גם השפעתו של החרם הערבי, המתבטאת בקשיים בהספקת שירותי קידוח חיוניים, כמו שירותי לוגים ומבחנים. ההכרח לספק שירותים אלה ממקורות ישראלים בלבד מקשה על המאמץ הכלכלי, הכבד כלאו הכי, ומחייב הנהגת מדיניות של שימור וקיום תשתית אשר שיעורה יקבע מדי פעם ויותאם בהתאם לצרכים, אומר משרד האנרגיה.

לאחרונה, בעקבות כניסתם של איל הנפט הארמנד האמר וקבוצתו למערכת החיפושים בארץ, מתחילה תזוזה קלה של משקיעים לשטח זה.

ישראל צורכת, אגב, כ-130 אלף חביות נפט גולמי ליום, בעוד שהיא מספקת ממקורותיה כ-1300 חביות ליום בלבד. תלות מוחלטת זו ביבוא נפט הביאה את המשרד לראות בפעילות החיפושים נושא המחייב ביצוע תכנית חיפושים מקפת המבוססת על תשתית מקצועית נרחבת. הניתוח והתכנית ארכו שנתיים וחצי ועם סיומה הצפוי בחודשים הקרובים, צפוי חידוש תנופת החיפושים וגיוס המשקיעים הזרים והמקומיים.

יצוין כי מאז 1975 הושקעו בחיפושים כ-293 מיליון דולר מהם כ-117 מיליון דולר מתקציב המדינה, כ-57 מיליון דולר ממקורות עצמיים של חנ"ל וכ-119 מיליון דולר ממשקיעים (פרטיים, שותפויות, חברות וחברות ציבוריות). כ-69 מיליון דולר הושקעו בפיתוח תשתית (סקרים גיאופיזיים ומחקרים) והיתרה בקידוחים.

בסך הכל יחס ההשקעה הכללית של ההון הממשלתי ביחס למשקיעים האחרים הוא 1.5 ל-1 כרבע מסך ההשקעה היא בגיאופיזיקה ובתשתית.

תמונת המצב בשטח מציגה העדפות לחיפושי נפט, שבה משלבות חברות פרטיות וציבוריות, שלא מהמגזר הממשלתי, במאמץ חיפושים על בסיס אזורי רב שנתי. באזור הר הנגב והנגב הצפוני, החלה בשנת התקציב 1985-86 "עסקת הנגב", פרויקט רב שנתי, המשתרע על כ-7 מיליון דונם המשותף לקבוצת משקיעים אמריקאים ולמספר חברות ישראליות.

בשלב הנוכחי הסתיימו שני קידוחי מבחן, עגור 1 ואפעה 1. ממצאי הקידוחים הללו נמצאים כיום בבחינה וניתוח תוצרים. מסקנות הלימוד הזה יביאו למיקוד מאמצי הקידוחים באזורי מטרה מצומצמים ביותר.

אשר להפקת נפט, זו נמשכת באופן צנוע אך סדיר מבארות הנפט בשדות חלץ-ברור-כוכב וכן מהשדה הקטן שבאשדוד. כמות הנפט שהופקה בשנת 1986 היתה כ-105 אלף חביות (שהיא עליה של 23% מהתפוקה בשנה החולפת) ומתחילת ההפקה כ-16.6 מיליון חביות.

אשר לגזוהרי שבשרות הגז בזוהר-כידוד-קנאים וכן שקמה ואשדוד, נמשכה הפקת הגז הסדירה שהסתכמה בשנת 1986 בכמיליארד וחצי רגל מעוקב גז (שהיא עליה בכ-8% מהתפוקה בשנה שחלפה). מבחינת שווה הערך שווה כמות זו לכ-263,000 חביות נפט.

בסך הכל הופקו ב-1986 כ-368,000 חביות נפט (בנפט ובשווה ערך נפט).

תכניות השקעה ב-176 מיליון דולר אושרו בערי פיתוח ב-1987

מאת דני גוב

115 תכניות השקעה בערי פיתוח בהיקף של כ-176 מיליון דולר אושרו ב-1987. השקעות אלה יביאו תוספת של כ-5720 מועסקים. כמו כן אושרו בתקופה זו כ-137 אלף מ"ר מבנים לבניה בהשכרה בישובי הפיתוח.

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון אמר בפגישה עם פורום ראשי 25 ערי פיתוח, כי בעקבות הסכמת האוצר יינתנו עוד 10 מיליון שקל לנושא תקציב פיתוח ותשתית בערי הפיתוח במהלך השנה.

שרון דן עם ראשי ערי הפיתוח בניסיונות למניעת אבטלה ובפתרון בעיות שוטפות המתעוררות בעיירות אלה.

בענין אחר מציין סופר "דבר", כי ועדת המחקר בראשות המדען הראשי במשרד התמ"ס דנה בינואר ב-70 פרויקטים ואישרה סיוע ל-62 פרויקטים בתחומי האלקטרוניקה, תוכנה, כימיה, מכונות, תעופה, ביוטכנולוגיה, פלסטיקה, מזון, מתכת, אופטיקה, פרמצבטיקה מערכות רפואיות.

סך כל המענקים שאושרו כסיוע של המדען הראשי בחודש זה הוא 7.6 מיליון דולר. 6 מהפרויקטים אושרו הם באזורי פיתוח א' בהם שעור המענק הוא של 60%.

כץ-עוז: ניסיון ליצא תוצרת חקלאית לסוריה לא מומש מחוסר כדאיות

ניסיון ישראלי לייצא תוצרת חקלאית, בעיקר תפוחים מרמת הגולן, לשוק הסורי לא עלה יפה מאחר והסתבר כי אין בכך תועלת כלכלית.

סגן שר החקלאות, חבר הכנסת אברהם כץ עוז אומר ל"דבר", כי לפני זמן הועלתה אפשרות לייצא תפוחים שמגדלים הדרוזים ברמת הגולן לסוריה. אולם לדבריו, המגדלים הדרוזים סירבו לעשות כן מהטעם הפשוט שמכירה בישראל מניבה תמורה גבוהה הרבה יותר.

האופציה עדיין קיימת, אומר כץ-עוז, יש הסכמה עקרונית של כל הצדדים, כולל מערכת הבטחון. בתשובה לשאלת "דבר" אומר כץ-עוז, כי הסחורה אם תצא אי פעם תועבר דרך הגשרים לירדן ומשם במשאיות צפונה לסוריה.

דני גוב

נדל"ן / דני גוב

עסקות קומבינציה ללא הון עצמי נותנות תמורה גבוהה ביותר

סקר שביצעה לשכת שמאי המקרקעין באזור המרכז מצביע על כך שעיסקות קומבינציה ללא הון עצמי של קבלנים נותנות תמורה גבוהה מכל ערך כלכלי מתקבל על הדעת. הסקר מתמקד בעיסקות קומבינציה המפיקות יתרונות לכל הצדדים: לקבלן שאינו צריך להשקיע כסף ולבעל הקרקע המוכר במיסוי.

בדיקת הנתונים מראה שבעסקות הנ"ל כאשר אין הון עצמי לקבלנים השואפים לבנות ולהשאר בשוק הבנייה הם מגיעים למצב שהתמורה שהם נותנים בעיסקות הקומבינציה גבוהה מכל ערך כלכלי מתקבל על הדעת. קבלנים גדולים ומנוסים נזהרים מלהכנס לעסקות באלו בכדי לא לעמוד בפני התחייבויות עתידיות, שיעמידו בספק את כדאיות הפרויקט.

לדוגמה בולט מצב שהמחירים בעסקות הקומבינציה בערים כגון רחובות, נתניה, רעננה והרצליה הגיעו לרמת המחירים של רמת גן וגבעתיים ורמת השרון כאשר בעבר המחירים בקבוצת הערים האחרונה עלו במידה ניכרת על המחירים בקבוצת הערים הראשונה. לשכת שמאי המקרקעין מצביעה על כך שתמונת מצב זו מחזירה אותו למצב בשנים 83 ו-84 בתקופה בה היו נפילות גדולות של קבלנים כגון שכטר, גינדי, קלרין וכו'.

נקודה נוספת שהקבלנים אינם לוקחים בחשבון לדברי שמאי המקרקעין היא שבנוסף לעלות הבניה הרגילה שמסתכמת בממוצע בכ-400 דולר למטר, מוטלות עליהם גם אגרות של העירייה שמגיעות לבין 50 עד 100 דולר למטר.

שיכון עובדים בנתה 7.6% מהדירות שניבנו מאז 1968

חברת "שיכון עובדים" בנתה נתח של 7.6% מכלל הדירות שניבנו בשנים 1968-1987 בישראל. נתון זה מתורגם ליחידות הוא 55,738 יחידות דיור מתוך הסך הכולל של 728,160 יחידות דיור.

בשנים 1979-87 הגבירה חברת שיכון עובדים את פעילותה העצמאית מחוץ לבניה המוכוונת של משרד הבינוי והשיכון וחלקה בשוק הבניה הפרטית עלה מ-1.3-2.0% בשנים 1979-81 לכ-6% בשנת 1987.

עליה זו מבטאת בניה בכל הארץ וכוללת גם בניה פרטית בערי שדה כמו אשקלון, טבריה, באר שבע, נהריה ואחרות. במקביל שמרה החברה על מקומה בבניה הציבורית בסך הכל החלה החברה בשנים 1979-1987 בבנית 14,004 דירות.

מעתה יזכו רוכשי דירות בשיכון עובדים בהלוואה בתנאים מועדפים. יו"ר החברה רפי אודרי מסר, כי מדובר במבצע בו תינתן לזכאי משרד השיכון הלוואה של עד 50% מערך הדירה בריבית שנתית של 9% לתקופה של 17 שנה.

מכרז הענק של מינהל מקרקעי ישראל לבנית מרינה בהרצליה פורסם ביום ו'

המכרז הענק, הגדול בתולדותיו להקמת מרינה בחוף הרצליה יפורסם על ידי מינהל מקרקעי ישראל ביום ו' הקרוב. הפרויקט ישתרע מדרום למלון אכדיה על שטח של 415 דונם מהם 133 שטח מיובש מהים.

במקום תוקם מרינה למעגן של 800 יאכטות, אזור תיירות ונופש, מלונות ודירות נופש, מסעדות, בתי קפה, מועדוני ספורט ואזור ציבורי פתוח.

משה ליפקה, מנהל המינהל אמר אתמול, כי למכרז יוכלו לגשת בעלי נסיון מקצועי ויכולת כספית. המשתתפים במכרז יצטרכו להפקיד ערבות בסך שני מיליון שקל.

אראלה דאור תתכנן מערכת תחבורה ציבורית בתל אביב

הועדה למסירת עבודות למתכננים של עיריית ת"א אביב מסרה עבודות יעוץ בנושא תכנון וניהול מערכות תחבורה ציבורית בתל אביב לד"ר אריאלה דאור. היעוץ יכלול מערכות חילופיות של תחבורה ציבורית (אוטובוסים, אוטובוסים מפרקיים; מיניבוסים, רכבת קלה ורכבת תחתית), דמניות התחבורה בתחום החניה ופיצול הנסיעות, מדיניות העדפה לתחבורה ציבורית והכניסות לעיר. הועדה אישרה גם מסירת עבודות פיתוח תכנית לשבילי אופניים ותכנון מסודר של מערך שבילי אופניים בשתי שכונות ולאורך צירים מסוימים בעיר.

מעון קשישים יוקם בחיפה

מינהל מקרקעי ישראל מציע בחיפה מגרש להקמת מעון קשישים על שטח של 3390 מ"ר. מחיר המינימום הנדרש כ-950 אלף שקל.

ברמלה מעמיד המינהל מגרש של 2500 מ"ר להקמת מבנה מסחרי במחיר מינימום של 323 אלף שקל.

המינהל הציע לפני כמה ימים באריאל 12 מגרשים ל"בנה ביתך" ובקרית ים מגרש אחד לבניה עצמית במחיר התחלתי של 66.6 אלף שקל.

המינהל גם פרסם לפני כמה ימים מכרז להקמת 128 יחידות דיור בגלות ראשל"צ על שטח של 7280 מ"ר. השטח המותר לבניה יגיע ל-14 אלף מ"ר. מחיר המינימום הנדרש כולל הוצאות פיתוח כ-3.3 מיליון שקל. עד כה שיווק המינהל בגלות ראשון לציון כ-200 יחידות דיור.

נמשכת מגמת גידול בתעשיית אבן וסיד

מגמת הגידול הריאלי בהכנסות חברת "תעשיית אבן וסיד", שהחלה ברבעון האחרון של 1986 נמשכה במחצית השנה הראשונה של 1987 במקביל לשיפור מתמיד בתנאי הסחר. היקף המחזור לתקופת ינואר-יוני 1987 גדל ב-35% במונחים ריאליים לעומת התקופה המקבילה בינואר-יוני 1986.

בתקופת הדו"ח נמצאת החברה בגבולות האיזון בתוצאות הפעילות לפני מס לעומת הפסד בתקופה המקבילה אשתקד. על בסיס זה מעריכה הנהלת החברה כי שנת 1987 תסתיים ברווח.

חברת בן יקר גת הפסידה גם ב-1987

חברת "בן יקר גת" רשמה רווח לאחר מס על ההכנסות בסך 154 אלף שקל. התאמת הרווח הנקי לאינפלציה מורה על הפסד בסך 139 אלף שקל לעומת הפסד של 299 אלף שקל בתקופה המקבילה שנה קודם לכן.

בדו"ח החצי שנתי לסוף ספטמבר 1987 מצוין, כי הכנסות החברה הסתכמו ב-5.8 מיליון שקל לעומת 6.06 מיליון שקל בתקופה המקבילה שנה קודם לכן.

יתרה לביצוע של העבודות בחברה נכון לינואר 1988 הוא 31.74 מיליון שקל מתוך כך סך של 16.19 מיליון שקל הן עבודות חוזיות. בתחום העבודה לבניה למגורים החברה תבצע עבודות בסך 15.55 מיליון שקל.

לחברה שלושה פרויקטים חדשים – בנית 42 קוטג'ים באריאל, בנית 60 יחידות בנתיבות ובניית 60 קוטג'ים ודירות באילת. החברה מכרה את כל היחידות – 24 – באריאל ג'. כן היא מכרה 53 מתוך 87 הדירות באריאלה ומכרה 58 יחידות מתוך 64 יחידות באילת.

ינסו למשוך יוצאי צבא לענף הבנייה

הקבלנים מתכננים מבצע חדש למשיכת יוצאי צבא לענף הבנייה תוך שיתוף פעולה עם המרכז לטכנולוגיות הבניה בחולון. לדעת הקבלנים הפעולה הזו חיונית ולכן היא תפעל כדי להגדיל את מספר הקורסים במרכז בחולון, מתן תמריצים ליוצאי צבא, שיגיעו לבית הספר ויקשרו את עתידם עם ענף הבניה.

שערי מטבע חוץ ביום 14.02.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5752	1.5948	1.5762	1.5958	1.5742	1.5940	1.5851
1 מארק גרמני	0.91	0.95	0.91	0.96	0.91	0.95	0.9285	0.9401	0.9307	0.9423	0.9281	0.9398	0.9352
1 ליש"ט	2.70	2.82	2.72	2.84	2.71	2.84	2.7676	2.8021	2.7646	2.7991	2.7618	2.7966	2.7831
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2747	0.2781	0.4747	0.2782	0.2744	0.2779	0.2766
100 ינים יפאניים	1.19	1.24	1.19	1.25	1.19	1.25	1.2154	1.2306	1.2160	1.2312	1.2141	1.2294	1.2217
1 גולדן הולנדי	0.81	0.85	0.81	0.85	0.81	0.85	0.8282	0.8385	0.8287	0.8390	0.8268	0.8372	0.8327
1 פרנק שוויצרי	1.11	1.16	1.11	1.16	1.11	1.16	1.1332	1.1473	1.1311	1.1452	1.1316	1.1459	1.1387
1 כתר שוודי	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2603	0.2635	0.2605	0.2637	0.2598	0.2631	0.2617
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2437	0.2467	0.2439	0.2469	0.2434	0.2465	0.2455
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2423	0.2454	0.2430	0.2461	0.2425	0.2456	0.2442
1 מארק פיני	0.37	0.39	0.37	0.39	0.37	0.40	0.3827	0.3875	0.3854	0.3882	0.3821	0.3869	0.3852
1 דולר קנדי	1.22	1.27	1.23	1.28	1.22	1.28	1.2462	1.2617	1.2482	1.2638	1.2449	1.2605	1.2251
1 דולר אוסטרלי	1.05	1.16	1.07	1.15	1.08	1.16	1.1105	1.1243	1.1121	1.1259	1.1145	1.1285	1.1191
1 ראנד דרא"פ	0.50	0.60	0.46	0.78	0.49	0.68	0.7705	0.7799	0.7723	0.7820	0.7705	0.7802	0.7752
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.45	0.43	0.46	0.45	0.46	0.4428	0.4484	0.4450	0.4505	0.4438	0.4495	0.4468
10 שילינגים אוסטריים	1.29	1.35	1.30	1.36	1.30	1.36	1.3220	1.3385	1.3238	1.3403	1.3217	1.3383	1.3312
1000 לירטות איטלקיות	1.23	1.29	1.24	1.31	1.23	1.32	1.2597	1.2753	1.2616	1.2774	1.2603	1.2762	1.2676
1 מל"י (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.9178	1.9417	1.9209	1.9448	—	—	1.9305
1 דינר ירדני	4.30	4.57	4.36	4.64	4.47	4.37	—	—	—	—	—	—	4.5492
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.02	0.03	—	—	—	—	—	—	0.0325
1 לירה מצרית	0.65	0.69	0.63	0.67	0.65	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7054

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل

דאגה בקיבוצי קו העימות בצפון מאי־קליטת אנשים

מאת שמעון ויים
סופר „דבר" בצפון

דאגה חמורה מהעדר גידול וקליטה של חברים חדשים שוררת בתקופה האחרונה בקיבוצי קו העימות. במיוחד קשה התופעה בקיבוצים מנרה ומשגב עם שבקרבתם אירעו בעת האחרונה שלושה נסיונות חדירה של מחבלים. קשיי הקליטה והעזיבות מוסברים במצב הבטחוני ובמתיחות באיזור שגברה בעת האחרונה.

מתברר כי על רקע האירועים הבטחוניים האחרונים, ביטלו משפחות, שהיו אמורות להגיע למנרה, את בואן. מזכירת הקיבוץ רחל רבין־יעקב אמרה כי בשנים האחרונות לא נקלטו אנשים חדשים ומשלושת הגרעינים האחרונים ששהו במשק לא נשאר איש. גם במשגב עם התמונה דומה ואף חמורה יותר.

במנרה החשש הוא כי מספר החברים יירד ממספרם הנוכחי. כך גם במשגב עם. ביפתח החשש דומה על אף שמצבו טוב בהרבה מזה של שכניו.

אנשי משגב ומנרה אמרו בסוף השבוע לשר הקליטה יעקב צור כי למרות שהם משקיעים מאמצים ומשאבים רבים בנסיונות קליטה ומשיכה של חברים חדשים לקיבוצים, אין הדבר עולה בידם. מזכירת מנרה אמרה כי ללא התערבות התק"ם וסיוע מסיבי מצד התנועה, יקשה על הקיבוצים להתגבר על הקשיים בקליטת חברים חדשים ולמנוע את עזיבתן של משפחות ובודדים רבים.

השר צור, שהוא מראשי התק"ם, אמר לחברי משגב ומנרה כי אין באמתחתו פתרונות קלים ומהירים. לדעתו על הממשלה והתנועה לומר בפירוש ובאורח חד־משמעי כי יש צורך לתת עדיפות לפיתוח הכולל של האיזור ולפעול בהתאם לכך. „פיתוחה הכולל של קריית שמונה", אמר צור, „יוצר תשתית ואקלים חברתי ואנושי גם לגידולם של מנרה ומשגב־עם וישובים אחרים באיזור", הטעים. הוא הבטיח להעלות את הנושא בממשלה ובתק"ם.

★ בבית המשפט המחוזי בחיפה נגזר אתמול מאסר עולם על אברהאים בן נאג'יב ענבטאוי (47) משפרעם על רצח אשתו בכוונה תחילה.

„כמו בהמות לפני שחיטה"

600 עבריייני תנועה הוזמנו ביום אחד לבית המשפט בעכו

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

שיא חדש נקבע אתמול בבית משפט השלום בעכו כאשר 600 עבריייני תנועה הוזמנו לאתמול כדי לעמוד למשפט. פקידי בית המשפט, שידעו על השיטפון הצפוי רק ימים ספורים לפני כן, טענו כי הזמנת רבים כל כך ליום אחד נבעה מטעות של משטרת מרחב הגליל.

כבר משעות הבוקר המוקדמות החלו עשרות עבריייני תנועה להציף את מסדרונות בית המשפט הקטן בעכו, שקומתו התחתונה נשרפה זה מכבר על ידי אלמונים. התביעה פתחה לשכת בירורים מיוחדת צמודה לתא המעצר. זה אחרי זה הוזמנו האנשים פנימה, כשהם נשאלים על ידי השוטרים: „אתה מודה או לא?". המודים נשלחו הביתה. גזר דינם יישלח בדואר. היתר הצטרפו לתור ארוך שהשתרך לפתח לשכתו הצרה של השופט רחמים ששון צמח.

הממתינים לא הפסיקו לגדף את „מערכת הצדק של בתי המשפט" הנותנת להם הרגשה, כטענתם, כמו „בהמות לפני שחיטה". אחרים צעקו: „מה זה פה? עובדים בקבלנות?" או „אנחנו רוצים משפטים הוגנים, לא סרט נע".

כל משפט ארך כחמש דקות. ב־9.30 בבוקר נעצר השופט צמח באחד הנאשמים, יוסף אבו נאסר, שהתמהמה בתשובתו אם הוא מודה או לא. „בחוץ ממתינים עוד 590 איש, תודרז בבקשה". מזכיר בית המשפט תאופיק עמרי אמר אתמול לסופר „דבר" כי הופתע מאוד מכמות העבריינים שהוזמנו למשפט וציין כי אף פעם לא הוצף בית המשפט בכמות כזו.

סופר „דבר" מציין כי לפני חודשים אחדים, כאשר הוזמנו לבית משפט השלום בעכו „רק" 120 עבריייני תנועה ביום אחד, החליט השופט שמואל ברלינר להטיל עליהם קנס סמלי בלי להתחשב בחומרת העבירה. זאת, במחאה על הלחץ העצום ששרר בבית המשפט.

כונס „מעוף" מייחס למנכ"ל יצחק גדיש הברחת כסף ושוחד

(ע). – דו"ח כונס הנכסים הרשמי של חברת התעופה „מעוף", שהוגש אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב, מייחס למנכ"ל החברה, יצחק גדיש, עבירות פליליות לכאורה שפגעו בצורה קשה ביותר במצבה של החברה.

בדו"ח, שהוגש לנשיאת בית המשפט המחוזי חנה אבנור מייחס הכונס, עו"ד עזרא חבשה, לגדיש הברחת כספי החברה, שימוש בכספיה למטרות אישיות, בניהן קניית דירות לחתנו ולבנו וקניית מכונית לאשתו, מתן שוחד לעובדי ציבור, הסתרת מידע ממפרק החברות ועוד.

גדיש עצמו לא נחקר במסגרת פעולתו של הכונס מאחר שעזב את הארץ סמוך למתן הצו למינוי כונס זמני לחברותיו.

הפחד מנקמת דם בדווית הבריח את בני אל עביד

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

קטטה בין שני צעירים בדווים בנגב, שהסתיימה במותו של אחד מהם, המיטה טרגדיה גדולה לא רק על משפחת אבו עברה, שאיבדה את בנה, אלא גם על פלג אל עביד, אליו משתייך הנער שהרג. מחשש לנקמת־דם, עזבו בני אל־עביד את ישובם, חורה, והם נודדים ללא אדמותיהם, ללא פרנסה ונאלצים להסתייע בידידים ובקרובי משפחה רחוקים.

תחילתה של הפרשה לפני כתשעה חודשים. באוטובוס שהסיע תלמידים מבית הספר, התפתחה קטטה שבמהלכה שלף נער בן 13 וחצי ממשפחת אל־עביד אולר ודקר למוות את חברו בן ה־14 ממשפחת אבו־עברה. הדוקר נעצר מיד ובאפריל נידון בפני שופט נוער לשנתיים במעון סגור בעכו.

כבר ביום שבו אירע הרצח, נאלצו בני משפחת אל עביד לעקור להם מחשש לנקמת דם. יותר מ־100 איש, שכללו את הדודים של הנער שדקר, אחים רבים, סבים ובני כל החמולה, נאלצו לעזוב את בתיהם ואת אדמותיהם. בתחילה הסתמנה אפשרות כי הפרשה תסתיים בתשלום כופר למשפחת ההרוג, שכן בין שתי המשפחות מעולם לא שררו יחסי איבה. אולם, ככל שנוקפים הימים, הצדדים אינם מצליחים להגיע לפשרה שתביא לסולחה.

היחידים הזוכים מכל העניין הם השייכים. מדי חודש מתייצבים אצלם נציגי המשפחות המעורבות בסכסוך ומשלמים להם במיטב כספם כדי שיפעלו להפסקת האש המיוחלת. מומחים במסורת הבדווית מביעים חשש שאם לא יימצא הסדר לסכסוך, עלולה הפרשה להסתיים בשרשרת מעשי רצח.

תנ"צ גונן עוזב היחידה לחקירות הונאה – לארה"ב

מאת נתן רועי
סופר „דבר" לענייני משטרה

ראש היחידה הארצית לחקירות הונאה, תת־ניצב יורם גונן, יעזוב את היחידה בחודש הבא: הוא יתמנה לנציג המשטרה בארה"ב. עדיין לא הוחלט על מחליפו, אך נראה כי יהיה זה עוזר ראש אגף החקירות תת־ניצב זכריה בנאי.

התפתחות זו באה לאחר תקופה ארוכה של שמועות על עזיבתו בגלל קשייו לנהל את צוות החוקרים. הוא יחליף בארה"ב את ניצב יהושע כספי שיחזור כדי להתמנות כנראה לראש אגף חקירות במקומו של ניצב יגאל מרכוס שיהיה מפקד משטרת מחוז תל־אביב. גונן ייצא לארה"ב במהלך מארס או בתחילת אפריל. רעייתו, קצינת המשטרה ניצב משנה יונינה גונן, תצא בקיץ עם בני המשפחה. בתחילה לא היה ברור אם אומנם ייצא מאחר שאמר כי בנו מתגייס לצה"ל, אולם בשיחות שנערכו עימו הסכים לבסוף לעשות זאת.

יורם גונן

את היחידה בראשות גונן איפיינו עזיבת חוקרים סיטונית ואי־שביעות של עבריינים מקרב אנשי הצווארון הלבן. ביחידה משרתים היום 66 איש. שבעה מהם קצינים בדרגת סגן ניצב שאינם משמשים כמפקדים.

דובר המשטרה סגן ניצב עדי גונן אמר אתמול בתגובה כי המשטרה אינה מודיעה על מינויים בטרם עת.

אושרה פרישת הורוביץ מ„דן"

מאת אריה אורד
סופר „דבר"

הנהלת קואופרטיב „דן" אישרה שלשום את בקשת היו"ר יוסי הורוביץ לפרוש מתפקידו בתום 24 שנות כהונתו. מקורביו מדגישים כי אין מניעה פורמלית שיחזור בו מכוונתו להתפטר והם מקווים שאכן יעשה זאת, כפי שקרה בחמש הפעמים הקודמות שבהן ביקש לפרוש.

במכתב, שבו הודיע הורוביץ על התפטרותו ועל כוונתו לפרוש מהקואופרטיב, לא נימק צעדו זה. משקיפים סבורים שאם אכן יפרוש, הוא עשוי להיבחר למועמדה של מפלגת העבודה לראשות עיריית תל־אביב. על־פי הערכה אחרת עשויה המפלגה להציבו במקום ריאלי ברשימתה לכנסת הבאה גם כאישיות בזכות עצמה גם כנציג הקואופרטיב.

הסיעה, שבראשה עומד הורוביץ, מונה 13 מתוך 15 חברי ההנהלה ואין ספק שאם יעמוד על התפטרותו, ייבחר אחד מתומכיו במקומו.

ממצאים ראשוניים של סקר שהזמין משרד החינוך על תופעת החינוך האפור מגלים כי מספר שעות הלימוד השבועיות שמממנים ההורים נע בין 2 ל־11 לתלמיד המהוות עד כ־20 אחוז מסך־כל השעות השבועיות בבתי־הספר.

אין ראיות נגד שלמה בוחבוט; לא יישפט – נסגרו התיקים

מאת יוסי ליבוביץ
סופר „דבר"

פרקליטות המדינה לא תגיש ככל הנראה כתב אישום נגד ראש מועצת מעלות־תרשיחא, שלמה בוחבוט, לאחר שלא נמצאו ראיות מספיקות להעמידו למשפט.

חקירת המשטרה החלה לפני כשמונה חודשים בעקבות תלונה שהגיש תושב מעלות. בלשים הגיעו לביתו של בוחבוט ולמשרדי המועצה והחרימו מסמכים רבים. לעיתונות הודלף כי בוחבוט חשוד בקבלת טובות הנאה תמורת העדפת קבלנים. הוא האשים את יריבים פוליטיים מהליכוד בניסיון לפגוע בשמו הטוב לקראת הבחירות המוניציפאליות והבחירות לכנסת – בשתיהן הוא מתכוון ליטול חלק פעיל. במהלך החקירה הוצאו צווי חיפוש בחשבונות הבנק שלו והוא אף נחקר במשרדי השלוחה הצפונית של היחידה הארצית לחקירות הונאה בתחנת זבולון.

שלמה בוחבוט

בחקירה לא נשאל בוחבוט על חשדות לקבלת שוחד מקבלנים אלא רק בנושא מתן רשיון עסק לאחד מתושבי מעלות תמורת טובת הנאה.

בעת החקירה הממושכת נפגש בוחבוט עם מפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס וביקש לזרז את החקירה בעניינו. הוא אף פנה בהקשר זה לנשיא המדינה חיים הרצוג.

בסוף השבוע שעבר קיבל תשובה מלשכת הנשיא כי תיקי החקירה נגדו ייסגרו. הוא סירב אתמול להגיב בנושא באומרו: „עד שלא אקבל תשובה בכתב מהפרקליטות שאכן התיקים נסגרו – לא אגיב".

יצויין כי היתה זו החקירה השניה נגדו בחמש השנים האחרונות. גם במקרה הקודם נסגרו התיקים מחוסר הוכחות. כשנפתחה החקירה החדשה הגיב: „אצל זיגל עשיתי את התואר הראשון, עכשיו אני עושה תואר שני אצל גונן. כפי שהראשון לא מצא כלום – כך יקרה גם הפעם".

עובדי חטיבת הקשר בתדיראן שבשו העבודה עקב הפיטורים

מאת חיים ביאור
סופר „דבר"

2500 העובדים בחטיבת הקשר של „תדיראן" בחולון קיימו אתמול אסיפת מחאה ושיבשו את העבודה שעה ארוכה, בעקבות מכתבי הפיטורים ששלחה ההנהלה ל־350 מהם.

באסיפה, שבה השתתף מזכיר מועצת פועלי חולון משה רינת, דרשו העובדים כי לפני כל דיון על פיטורים תופסק העסקתם של עובדים זמניים שהובאו באמצעות חברה קבלנית.

המשבר ב„תדיראן" הועלה אתמול בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות ביוזמתם של נציגי מפ"ם, אפרים דילוני ודעיה רטיג. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הטעים שהקשיים ב„תדיראן" נוצרו בגלל מדיניות הממשלה הקשה, „הכורכת על הייצוא והתעשייה". עם זאת הודה כי בחברה קיימת „בעיית ניהול".

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, האשים את המנהלים בדרגי הביניים ואת ועדי העובדים כאחד באחריות למשבר ביחסי העבודה ב„תדיראן", המעסיקה 12,000 עובדים. „מותר לדרוש ממנהלים, גם אם הם במצוקה ובלחץ, לגלות יותר בגרות ולא למהר לשלוף ולפעול בפזיזות", אמר הברפלד.

(ראה גם מאמר בעמוד 7)

יתר לחץ דם ל־19 אחוז מעובדי עיריית ת"א

מאת נתן רועי סופר „דבר" בתל־אביב

עיריית תל־אביב תשקיע 30,000 שקל בבדיקות רפואיות תקופתיות של כל עובדיה לאחר שהתגלה כי ל־19 אחוז מהם יש יתר לחץ דם. כל עובד ישתתף בשני שקלים תמורת הבדיקה.

ממצא ה־19 אחוז הוא תוצאה של בדיקה שערך אשתקד האגף לרפואה ציבורית ל־1085 עובדים.

ב־16 בדצמבר 1987 שלח מנהל המנגנון של העירייה לסגל הבכיר ולחברי מועצת העיר הודעה על בדיקות ל־200 בכירים במחיר 150 שקל הבדיקה. לאחר שנמתחה ביקורת על העדפת הבכירים על פני העובדים הרגילים, הגיב ראש העירייה שלמה להט: „לא היתה כל העדפת הבכירים על פני עובדים אחרים משום שאנו עורכים בדיקות לכל עובד, הנולש בעבודה, באורח שוטף על ידי המנגנון. בריאותם וכושר תפקודם של כל העובדים חשובים ועל כן יזמנו בעבר בדיקות המעי הגס, בדיקת השד ובדיקות לחץ דם לכל העובדים".

צו הבאה נגד שמואל עינב

(ע).– נשיאת בית המשפט המחוזי בתל אביב, השופטת חנה אבנור, הוציאה אתמול צו הבאה נגד סוחר הקרקעות שמואל עינב מפני שלא הופיע לבית המשפט כדי להעיד במשפטם של יצחק ינאי ואלי ישראלי, הנאשמים במתן שוחד לאבי צור, שהיה עוזרו של סגן שר החקלאות לשעבר מיכאל דקל.

עינב, כזכור, כבר הורשע על מעורבותו בפרשה זו וריצה כמה חודשי מאסר במתן עבודות שירות.

על פי צו ההבאה נגדו ייעצר עינב וישוחרר בערבות בסך 3000 שקל בתנאי שיופיע להעיד בדיון שייערך בשבוע הבא.

טופאנו אינו אוהב סקנדלים

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

עם בחירתו של ג'ילברטו טופאנו למנהל האמנותי החדש של תיאטרון חיפה וקביעת נוהלים קפדניים יותר לשיתוף פעולה בין הנהלת התיאטרון לבין הדירקטוריון, אישי ציבור ותרבות בקהילה, נכנס התיאטרון לעידן חדש תוך שמירה על שמו כתיאטרון ייחודי. ההנהלה, שוקיני המנהל הציבורי יעשו כל שביכולתם כדי שיהיה זה תיאטרון טוב" – הבטחה זו נתן אתמול בחיפה עו"ד יונה יהב, יו"ר מועצת המנהלים במסיבת עיתונאים בעיר.

ג'ילברטו טופאנו (59), יהודי איטלקי, הנמנה עם הנהלת „תיאטרון אירופה" וההנהלה האמנותית של תיאטרון פיקולו במילאנו, אמר כי הקריטריון שלו בבחירת הרפרטואר של תיאטרון חיפה יהיה „מחזאות טובה, קלאסית ומקורית תוך קידומו למחזאות האירופית, המקווה ציר מרכזי של התיאטרון הבינלאומי וכן הגברת הקשר בין הקהילה, פרנסיה ואנשי התרבות שלה ובין התיאטרון. אינני אוהב סקנדלים וברוגזים, להמשיך בקיומה [illegible] האמנותיים המשפטיים של התיאטרון. כדי שיהיו עם גורמי תרבות בעיר, יהיה אפשר לעמוד מקרוב על [illegible] לשכבות רחבות את דרך עבודתו בלי להרגיז", אמר.

טופאנו, המבקר בימים אלה בחיפה את המחזה „יהודי מזער הזכוכית", שיבח את צוות השחקנים ואמר כי בדעתו לצרף לתיאטרון שחקנים נוספים לפי הצורך. יהב אמר בעניין נסיעותיו של התיאטרון למופעים בחו"ל כי הוא מבורך בהן, אולם הדבר צריך להיות מתוכנן ומאושר על ידי מועצת המנהלים. „אני מתנגד לצורה של שליפת נסיעות ואעשה כל שביכולתי כדי שהדירקטוריון בשיתוף עם ההנהלה יכבירו סדר בנושא זה ויקבעו כללים ונוהגים מחייבים".

מת פרופ' יוסף טוביה

(ע). – פרופ' יוסף טוביה (טרי דוידסון), מנהל מחלקת ההרדמה בבית החולים הדסה עין־כרם, מת ביום שישי לאחר מחלה ממושכת. בן 60. הלווייתו נערכה אותו יום בבית העלמין בגבעת שאול.

נולד בדבלין, ועלה בגיל 31. הצטרף למחלקת ההרדמה של בית החולים הדסה ואחר כך עמד בראשה. [illegible] בנושאי ההרדמה וכן לפרסום בינלאומי. [illegible]

★ ועדת השרים לענייני חקיקה אישרה אתמול הצעת התוכנית לאיחוד רשות הנמלים והרכבת. ההצעה תועלה לאישור ועדת חוקה חוק ומשפט ואחר כך לאישור הכנסת. סופר „דבר" מציין כי המערך והליכוד הסכימו על האיחוד ולכן צפוי יישומו בחודש הקרוב. אחר כך יופעל הגוף המשותף בניהולו של מנכ"ל רשות הנמלים ומנכ"ל הרכבת יהיה סגנו.

אלימות רבה ב„גלעם" על רקע שליטה במוסד

מאת יוסי ליבוביץ
סופר „דבר"

במוסד לעבריינים צעירים „גלעם" שליד שפרעם היו ב־1987 מעשי אלימות רבים בכללם דקירות בין חוסים בני 16־17 על רקע שליטה במוסד, סחר־סמים, סחיטה, ועבירות רכוש על ידי החוסים בעת חופשותיהם ובריחותיהם מהמוסד. זאת גילה אתמול מפקד תחנת זבולון, סנ"צ יעקב ברזובסקי, במסיבת עיתונאים לרגל סיכום נתוני הפשיעה באיזור, שהיתה מהגדולות בארץ אשתקד.

מספר תיקי הסחר בסמים בבתי הספר בקריות עלה ב־1987 לעומת 1986 ב־250 אחוז. בסך הכל נעצרו בשנה זו 32 סוחרים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם (לעומת 19 ב־1986).

★ משרד הפנים פתח שני מרכזי [illegible] הרשויות המקומיות המתווספים לעשרת מרכזי ההדרכה הפרוסים מזה שנתיים [illegible] פועלים בשיתוף עם מרכז השלטון המקומי ומטרתם להקנות כלים, מיומנויות וידע לשם העלאה יעילה של מערכת השלטון המקומי.

★ אילן ללוש (24) מגבעת אולגה וחברו רוני ג'ומעה (21) מיהוד הורשעו אתמול בבית המשפט המחוזי בחיפה בגניבת תחמושת וחומרי חבלה מבסיס־סירונים. עונשם – חמש שנות מאסר מתוכן שלוש בפועל.

רק מעטים נרשמו לצעדת הגלבוע בגלל האבנים

מאת יצחק [illegible]
סופר „דבר" בעמק

קבוצות מטיילים מבתי ספר שונים ביטלו השתתפותן בטיולים מתוכננים באיזור הגלבוע בשל יידויי האבנים. ראש המועצה האזורית הגלבוע, אברהם ידיב, קרא אתמול לשוב ולטייל שם. הוא אמר שהאיזור שקט ובטוח וכי ביטולי הטיולים הם „הישג למיידי האבנים".

נמסר כי לצעדת־הגלבוע, המושכת מדי שנה יותר מרבבת מטיילים, נרשמו עד כה מעטים. „האתגר צריך להיות, דווקא בימים אלה, השתתפות מוגברת בצעדה כך שתקיף השנה שתי רבבות", אמר ידיב.

ישראל ISRAEL
68 שנה להסתדרות
הוועדה לקידום החינוך המקצועי בהסתדרות

טכס חלוקת פרס ביה"ס המצטיין

מחר, יום שלישי כ"ח בשבט 16.2.88 בשעה 16.30 תתקיים באולם הישיבות של הוועד הפועל (קומה 7) רח' ארלוזורוב 93, תל־אביב

חלוקת הפרס לביה"ס המצטיין בחינוך המקצועי והערכי

בתוכנית:
ברכות ודברים למקבלי הפרס
נחום פסה – יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך ויו"ר ועדת הפרס
אורי אגמי – יו"ר רשת עמל ויו"ר הוועדה לקידום החינוך המקצועי בהסתדרות
מסקנות חבר השופטים
ד"ר יצחק פרי – יו"ר חבר השופטים
בשם בתי־הספר הזוכים
חדוה איש־שלום – מנהלת בית הספר דנמרק ירושלים
תוכנית אמנותית
מקהלת „עמל" ל. דייויס, ת"א
חלוקת הפרסים לזוכים
מנחה: יחיעם בר־יהודה

לחברינו רן נתן ופנינה
ברכות מזל־טוב
להולדת
הנכדה
בית „דבר"

עכשיו באיחוד מיוחד
חתום על דבר
לשנת 1988
ותהנה מטובי הכותבים
דבר
דבר השבוע
דבר־אחד
שם דבר בעתונות
„דבר" אגף השיווק, טל. 03־286141

משחת השיניים אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת
תורנות בתי מרקחת
תל־אביב
שור – המלך ג'ורג' 54 – 280644
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 232383
ירושלים
ירושלים – יפו 212 – 380073
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
המגן – ביאליק 30 רמת־גן – 723674
בת־ים – חולון
מור – הכינה רייק 20 בת־ים – 583360
אהרון – הסתיין 52 חולון – 889153
רחובות
ברק – הרצל 155 – 452154
אלמקס

פקסימיליה MURATA מורטה
קומפקטית
גם במחיר!
נציגים מקבוצת כלל

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק אזרחי 1668/86
המבקשת: מירי ברוך ברכר ע"י ב"כ עו"ד צ. וקסמן מרח' אחד העם 2 חיפה 33103
נגד
המשיב מס' 2: משה ברוך כתובתו כיום בלתי ידועה
הזמנה לדין
אל המשיב הנ"ל. הנך מוזמן לדין ביום 24.3.88 בשעה 08.15 בפני כב' השופט י. מרגלית לשינוי שם בתך.
והיה ולא תופיע בתאריך האמור יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
ג. מאיר
מנהל מדור אזרחי

במלאת חמש שנים לנפילתו של בננו־חברנו
רונן בורנשטיין ז"ל
נעלה לקברו – המשפחה ומוקירי זכרו – ביום ד' כ"ט בשבט תשמ"ח 17.2.88 בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין בקיבוצנו.
המשפחה
ובית דפנה

לשלמה שגיא והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד על מותה הטראגי של
הדס ביטון ז"ל
תלמידי מורי ועובדי „התיכונית" אפעל

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
שמעון לוין
במות
אביו ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
„תנובה" סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

לעליזה ותגי אשד
אתכם באבלכם הכבד
על מות
האב ז"ל
סוניה ושמעון פרס

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
של חברנו (בגמלאות)
פסח פלאי בן יצחק ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוז ירושלים
ההנהלה, ועד עובדים,
ועד הגמלאים ועובדיה

ליצחק שרם
איתך באבלך
במות
אחיך
בית חולתה

לחברנו רוזנברג צבי
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בית „דבר"

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מועצת פועלי רמת־גן
אבלה על מותו של עובדנו לשעבר
דב מילביצקי ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
שאול סירי
מזכיר המועצה
המזכירות והעובדים

במלאת ארבע שנים למותו של
יעקב לוינסון
נעלה לקברו ביום שלישי 23.2.88 בשעה 3.30 אחה"צ
בבית הקברות בצרעה.
המשפחה

במלאת חמש שנים למותה של יקירתנו
יהודית וינברג
ז"ל
פקדנו את קברה והתייחדנו עם זכרה
המשפחה

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מועצת פועלי רמת־גן
לאריאלה סירי
משתתפים באבלך במות עליך
אמך ז"ל
מזכירות ועובדי
מועצת פועלי רמת־גן

דבר היום

פנים מכוערות במראה

ההפגנות המהומות שהיו אתמול בעיירה הדרוזית מג'דל שאמס ברמת הגולן כאילו באו להזכיר לנו כי גם במציאות הדוויה והלוהטה שבה אנו חיים כיום בארץ, תמיד יכול להיות גרוע יותר.

מטבע הדברים, אוכלוסית המיעוטים ברמה, המונה רק 15 אלף נפש, איננה יכולה להוות פוטנציאל של תסיסה ושל ריתוק כוחות בטחון ישראליים, כפי שקורה בעשרת השבועות האחרונים בגדה וברצועה. השפעתה של סוריה על דרוזי הגולן עשויה להיות אף היא גורם מרסן, שהרי לא־יכול להיעלם משיקוליה של דמשק כי לבעיות הסטאטוס של הבטחון השוטף ברמת הגולן יש השלכות ישירות על מערכת היחסים האסטראטגית בינה לבין ישראל.

אך דווקא בשל היות האוכלוסיה הזאת דרוזית יש לעניין פרובלמטיקה משלו המחייבת תבונה וטאקט בטיפול בבעיותיה, לאו דווקא בעת ההתגעשויות. מעבר לזה, ההפגנות־מהומות במג'דל שאמס אתמול, שבאו לציין מלאות שש שנים להחלת החוק הישראלי על הרמה, צריכות להזכיר לכל חסידי הסיפוח כי אקט חד־צדדי של ישראל, אין בו כדי לפתור שום בעייה מהותית ביחסי ישראל־ערב, ולא במעמדם של השטחים.

בימים כתיקנם, אם אפשר לדבר על ימים כאלה בישראל, די היה באירועים כאלה שהיו אתמול במג'דל שאמס כדי לרתק אליה לא רק את מלוא תשומת הלב התקשורתית והציבורית, אלא גם את המחשבה הפוליטית־מדינית. אבל במצב העניינים בעת האחרונה, אין הם אלא עוד גילוי של בעייה מבכלול רחב של בעיות קשות ודחופות, היוצרות מועקה מוצדקת. גם המציאות בשטחים איננה מראה סימנים של שיפור ממשי, והנסיון להתמודד אתם מלווה בתופעות שאסור לנו להתרגל אליהן ולהיות שאננים כלפיהן. בהשפעתן נוצרה גם היוזמה האמריקאית, מאוחרת ככל שתהיה, וגם היא מבטיחה התחממות נוספת באווירה הישראלית הפנימית, הרוויה בלאו הכי דמאגוגיה ימנית מדהימה בחוצפתה.

ובתוך כל אלה אין מדינת ישראל ואין ממשלת ישראל מסוגלת להתמודד עם בעיות פנימיות בוערות שקיומן היא אות קלון לחברה הישראלית. המצב בבתי החולים הוא בגדר חרפה, וצווי הריתוק הם נסיון לרפא מחלה ממארת באספירין. לאוצר המדינה יש כסף רק כדי להיטיב עם עשירים, כפי שמעיד גם כשלונו של מס היסף אתמול בממשלה. לחברה הישראלית יש עכשיו פנים מכוערות במראה, כמעט מכל זווית.

שותפים למהלך מדיני

מאת יעקב צור

שר הקליטה מסביר לסופר דני שביט מדוע לדעתו בימים אלה, שבהם חוט השערה מפריד בין הסיכוי לבין המפולת, אסור לעבודה לעזוב בשלב זה את הממשלה

דני היקר

כמוך גם אני מעריך שהתקוממות הפלשתינאית בשטחים „פתחה עידן חדש, שמחייב הערכות מחודשת". עם זה אינני יכול להיענות לקריאתך, אלי ואל התנועה, לעזוב עכשיו את הממשלה. אכן, אין חזרה למה שהיה לפני המרי בשטחים, למה שקרוי בלשון המדינאים הסטאטוס־קוו. זה נמחק במפלי האבנים ובמטחי כדורי הגומי. אני מבין את קריאת המחאה שלך ואת הרצון לברוח מ„אות קין", אך אני רוצה להאמין שיחד עם המציאות החדשה נולד גם הסיכוי לשינוי ולמוצא. לראשונה [illegible] הפלשתינאים בשטחים [illegible] אלא גם שאין לצפות עוד לישועה מבחוץ, לא ממדינות ערב ולא מהמתנת אש"ף [illegible] תתגבש בשטחים הנהגה פלשתינאית שתוכל להדבר איתנו.

ואשר לישראלים, אף שהסקרים מלמדים על הקצנה ימינה, אני משוכנע כי בסופו של דבר, רב יותר יהיה מספרם של הישראלים שיבינו, כי אין מוצא אלא בחלוקתה מחדש של הארץ המיוסרת. זאת אני אומר בלי להיכנס עכשיו לויכוחים על שרטוטי גבול או על הגררות מדוייקות של מהויות מדיניות. בד בבד, כמובן, עלינו להזהר שלא ניפול בפח התיאור האופטימי הזה ולא נשתכנע כי זה הכיוון היחיד האפשרי, הן בקרב הישראלים והן בקרב הפלשתינאים. עלינו לזכור כי גם מבחוץ וגם מבפנים מאיימים עלינו הקיצוניות של חזית הסירוב הפנאטית־משיחית והחיפוש אחרי פתרונות של כוח בלבד. דווקא הימים של עין הסערה, כפי שאתה מגדיר ימים אלה, הם ימים שרק כחוט השערה מפריד בהם בין הסיכוי לבין המפולת, בין פריצת־הדרך לבין השקיעה.

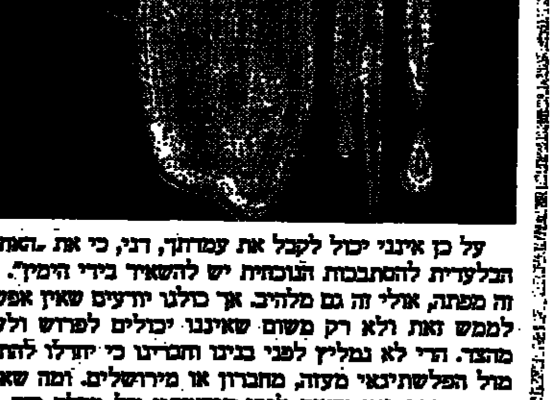

על כן אינני יכול לקבל את עמדתך, דני, כי את „האחריות הבלעדית להסתבכות הנוכחית יש להשאיר בידי הימין". אולי זה מפתה, אולי זה גם מלהיב. אך כולנו יודעים שאין אפשרות לממש זאת ולא רק משום שאיננו יכולים לפרוש ולעמוד מהצד. הרי לא נמליץ לפני בנינו ותחזירנו כי יואילו להתייצב מול הפלשתינאי מעזה, מחברון או מירושלים. ומה שאפילו מסוכן יותר, אין וראות לגבי תוצאותיו של מהלך כזה. הנה, את האחריות הבלעדית להסתבכות הנוראה בלבנון, שעלתה במחיר מאות הרוגים, השארנו בידי הימין, וכל־כך תוק החזיק בה, עד שגם כאשר חזרנו לממשלה המשיכו שרי הליכוד להתנגד ליציאה מלבנון. בסופו של דבר נפלה ההכרעה בממשלה על חודם של קולות יחידים.

בשעה שאני עמל לנסח תשובתי אליך מודיעים בחדשות כי שר־החוץ האמריקאי עומד להגיע לשיחות מדיניות עם ממשלת ישראל על הסדרים שיתבססו על העקרון של שלום תמורת שטחים. אין לדעת עדיין עד כמה נחושים האמריקאים בדבקותם במהלך החדש. אין גם לדעת מה עמדת ברה"מ. לא ברורה מידת הנכונות של ירדן, מצרים והפלשתינאים עצמם להכנס למהלך הזה. ואצלנו, לצערי, אנו שומעים רק את קול הסירוב של ראש הממשלה. אך למרות כל הקשיים, הסבכים והסתירות עלינו להבטיח, שנהיה שותפים למהלך מדיני זה, כדי שנוכל לקבוע את כיוונו. כל עוד יש סיכויים, ולו הקלושים ביותר, להביא לידי שינוי מדיני בימי ממשלה זו, אסור לנו לפרוש מהמאבק לעבר המוצא והאופוזיציה. לעומת זאת, אם יתברר, חלילה, כי ממשלת ישראל היא זו שמכשילה את הצעד הראשון במהלך המדיני, אסור יהיה לנו להמשיך ולהיות שותפים בממשלה, מעבר לכל חשבון אלקטורלי. זה הגבול וזו המשמעות של הקו האדום לשותפות המכבידה בממשלה.

אם נשאיר היום את הנהגת המדינה בידי הליכוד בלבד, עלול הדבר להתברר כמשגה היסטורי וכמירשם לאסון, הן מבחינת הסיכוי לממש מהלך מדיני והן מבחינת סיכויי ההשפעה על עמדות הציבור, שייקרא בקרוב להכריע, בבחירות, מה יהיו דמותה של הארץ, סיכויי השלום ואופיה של החברה הישראלית.

שנאת עתונאים

מאת דני רובינשטיין

השנאה בצה"ל לעתונות המסקרת את השטחים גדולה, אבל האמת היא שאי־אפשר היום לדווח דיווח אוהד לצה"ל

קשה למדוד תופעות כאלה, אבל מידת העוינות, ואפילו השנאה, של חיילי צה"ל בסדיר ובמילואים (בעיקר בסדיר) לעתונאים זרים וישראלים, המסקרים את השטחים, היא גדולה. ממש גדולה. כתשעה שבועות בוערות הגדה המערבית ורצועת עזה, וכל הזמן הזה כועסים החיילים לא רק על הנערים הערבים, המיידים בהם אבנים, אלא גם על העתונאים הנצים בכל פינה. עתונאים ותיקים יעידו, שמעולם לא נתקלו במשטמה כזאת מצד חיילים וקצינים, משטמה המלווה בגידופים ואפילו בהאשמת העתונאים והתקשורת באחריות לא קטנה למהומות הללו.

נכון שיש לתקשורת, ובמיוחד למצלמות הטלוויזיה, תכונה של גירוי וליבוי היצרים. בזמנו נשלחתי מטעם „דבר" לכתוב על מצוקת פועלי בית־החרושת „אתא", בעיצומו של המשבר שם. ישבנו כמה עתונאים בחדר־האוכל של המפעל בקריית־אתא ושמענו את תלונות־הכאב של הפועלים, שעולמם חרב עליהם. לפתע הגיע צוות טלוויזיה למקום. רבים מהפועלים והפועלות כמו נתקפו רוח תזזית והחלו להשמיע צעקות ולהקים מהומה מול המצלמה. לא צריך להיות מומחה לתקשורת כדי לדעת, שפועלים אלה הבינו היטב שכמה תמונות דרמאטיות בטלוויזיה יגוללו את צרתם ואת צעקתם לפני כל העם בישראל. אך למה להביא דוגמאות מקריית־אתא? כל באי הכנסת בירושלים יספרו לכם מה קורה באולם המליאה כאשר נדלקים אורות מצלמות הטלוויזיה, כיצד חברי הכנסת הנכבדים משנים מיד את התנהגותם ו„עושים הצגה" שתתפוס את עין המצלמה. ואם כך נוהגים הח"כים, שנביא מפ"ל קרא להם פעם „יחידי סגולה", מה לנו כי נלין על נערי שכם ועזה? הם נוהגים בדיוק כפי שנוהגים הכל בעידן התקשורת ההמונית.

האמת היא, שכמעט אי־אפשר לדווח דיווח אוהד לצה"ל מהשטחים. מחסומי אבנים, ילדים צועקים ומקללים וצמיגים בוערים אינם דיווחים בעלי עוצמה כמו חיילים שמסתערים על הילדים הללו ומכים אותם. כמעט כל סיפור מהשטחים נפתח כמו עדותו של אותו נאשם לפני שופט, שנפתחה במילים: „אדוני השופט, הכל התחיל כאשר הוא החזיר לי סטירה". המכות שמחזירים החיילים בשטחים מגיעות מדי ערב, בכמויות עצומות, למערכות העתונים. חלק מן הידיעות נכון, חלק פחות נכון. בשבוע שעבר הגיעו סיפורים מכפר סאלם שליד אלון־מורה על חיילים ומתנחלים שקברו חיים נערים מיידי אבנים ואלה חולצו על־ידי בני־משפחותיהם. הגיעו סיפורי־אימים מחלחול, על הבאת נערים כפותים והשלכתם אחר־כך ליד המזבלה המקומית. חבר שנקלע לאחד ממתקני המעצר סיפר לי, שכל חיילי השירותים במתקן מתעללים בעצורים — יורקים, מקללים, מכים. לדבריו, כמעט כל החיילים הצעירים שפגש מדברים כאילו עמדותיהם הפוליטיות הן משהו בין „התחיה" לכהנא. חברים אחרים סיפרו לי על אזהרות, ואפילו איומים, של קצין בכיר, שלא ידליפו לעתונים מה שעיניהם ראו.

לא רק קשה לבדוק את הסיפורים, אלא שלאחרונה אין שום טעם בבדיקה כזאת, מפני שהרושם הוא שפרסומים כאלה כה מרגיזים, עד שאיש לא רוצה לשמוע אותם. לא מדובר בחיילים חריגים; מדובר במערכה שלמה שהיא חריגה ושמבצעיה הם צה"ל כולו, העומד במצב בלתי אפשרי של מאבק בילדים ובנשים. עתונאי שמדווח על מאבק כזה של אזרחים בחיילים מוגדר, כמעט אוטומטית, כאויב. כך היה גם במערכה בלבנון, שהיתה כולה חריגה.

בשכם, ברמאללה, בטול־כרם ובעזה רואים כיום החיילים את העתונאים, ואת התקשורת כולה, כיריבים שנואים, כמעט כמו הילדים הערבים מיידי האבנים.

גלוי ומכוסה / יצחק רועה

והספינה שטה ...

אם תפליג ספינת אש"ף או לא – זה כבר אינו משנה. האירוע התקשורתי כבר התרחש ואירוע כזה אינו פחות ממשי מאירוע במציאות

תפליג או לא תפליג, זה כבר לא מה שישנה כל־כך את מקום האירוע בהיסטוריה הציונית ובזכרון הקולקטיבי של עמי המרחב. מלכתחילה הרי דובר באירוע סימבולי פאר־אקסלאנס. המימוש המלא בחומר ובמים איננו הכרחי לחיי הסמל הזה, ממש כשם שלא הכרח הוא שהספינות שבדרך יגיעו לנמל היעד, כדי שירימו כוס לחייהן. די שהן בדרך, כדי שיכתבו עליהן שירים, כדי שיחיו בעולם האסוציאציות ובלשון. הלא זהו־זה תחום המחיה של סמלים: הלשון, עולם הדימויים, תודעת ציבור המפליגים. אשר למפליגים, אפשר שיפליגו ממש ואפשר שיפליגו על סיפוני־משאלות־ליבם. כך שאפשר לומר שהספינה כבר שטה, אם לא בלשון עבר, בלשון הווה.

אמר קרל מארקס, אמר הגל: כל העובדות ההיסטוריות הגדולות, כל האישים הגדולים, מופיעים בהיסטוריה פעמיים. ותיקן מארקס את הגל והוסיף: בפעם השניה הם פארסה, או פארודיה, או כעין־אירוניזציה של הפעם הראשונה. מארקס אמר כך על מהפכת 1848, על עלייתו של נאפוליון השלישי לשלטון (ראה „18 בברומייר"), וסיפק חומר טוב למחשבה.

האירוע „ספינת השיבה" – אם תעגון ספינה ממשית כזאת בנמל חיפה ואם לא תעגון ולא תרים עוגן – הוא „פעם שניה" כזאת עוד יותר משהיה נאפוליון השלישי חזרה על נאפוליון הראשון. כי כאן כל הקיום של האירוע כולו הוא קיום בעולם הדימויים, האסוציאציות ומשאלות הלב. במלים אחרות, וגם בלי עזרת הגל ומארקס, אנחנו נוהגים לקרוא לתופעה כזאת „אירוע־תקשורתי", ורוצים לומר שאין לו קיום במקום אחר מחוץ לעולם התקשורת.

אבל שלא תהיה טעות בהבנת הכתוב: אירוע שקיים רק בעולם המלים והתמונות – עולם הסמלים – איננו „פחות קיים" מאירוע שאפשר גם למשש ביד, גם לדרוך ברגל על רצפת העץ של סיפונו. אולי אפילו להיפך: אנשים מוכנים לשלם מחיר גבוה מאוד בעד אשליית הפלגה. אנשים שילמו מחירים שאין להם שיעור בעד נגיעה בשולי אדרתו של רב־חובל [illegible] או של משיח שב ומתגלה לרגע. וזה כבר לא כל־כך משנה, אם יבוא איזה מארקס ויראה לך אחר־כך כמה זה פארודי ונלעג, וכמה מגוחך היה המחיר.

המלים / ח־גי

ימין ושמאל לקו בטירוף הזה, להפוך את סמלי הנאצים לחלק מהמחלוקת הלאומית

זה היה לפני שנים רבות בעיר חוף נכרית רחוקה, באיטליה, לאחר השמדת היהודים. ליוויתי שיירה של בני־נוער יהודים אל העיר ההיא בדרכם הרומה, לעבר איטליה, לעבר הים התיכון, לעבר ספינות ההעפלה. הגענו עם ערב. חצינו רחובות הרוסים למחצה, מוארים חלושות, אל בית־החולים הגדול, אשר שימש בימים ההם כמחנה־מעבר ענק של „הבריחה". ידיד ארץ־ישראלי שעבר שם הוליכני, בשעה מאוחרת יותר, אל מסתרי הבניין ההוא. פסענו לאורך מסדרונות ארוכים שריחם זכור בי עד היום: תערובת אטומה של סבון קרבולי, [illegible] ואמוניאק [illegible] ועשן סיגריות אמריקאיות. עברנו באולמות־חולים, ראיתי את „אותו הלא ידוע". זו היתה פגישה ששינתה את חיי.

באחד הערבים נכנסתי לחפש מישהו באחד האולמות הצרים. הצטופפו שם מאות גברים ונשים על פני שלוש קומות של דרגשי־עץ. העשן גזל את המשכו של החדר. תנור ברזל הפיץ חום כבד. בתוך היה החורף האפל והנורא. חיים כוותיים. חיים שלאחר. בין התבוסה המוחלטת וראשית צמיחת הכוח והגאווה. עיר מיניאטורית של ניצולים, על ערגות מטורפת של חיי „אורגניזירן", תושיה ותשוקות וקולות קוראים מעבר, על מבטים בוהים אל חלל אין־סופי, על מחשבות שיש בכוחן לשנות את מסלולי הכוכבים שבשמים ולעורר לתחיה, כך חשבתי, את הקשות שבאבנים.

לרגע דימיתי כי הגעתי אל כמה מהחזיונות של דנטה ב„קומדיה האלוהית" שלו באשר ניסיתי לתפוס בבת־אחת את משמעות המראה הגגול ולגעת בכאב המאקסימלי ובחיים העולים מתוכו. ואולי גרמה לכך הצפיפות העשנה וכמה חזיונות שהזכירו לי את שירתו של האיטלקי.

„זה ממש גיהנום", אמרתי אחר־כך לצעירה אחת שהכרתי בדרך. היא הסתכלה בי והשיבה לי בהונגרית, שהתחלתי להבין, ובראשית העברית שבפיה: „שמעתי שאתה משורר, משורר צריך להזהר במלים. הגיהנום זה משהו אחר".

פני עודן צבות מסטירת הלחי ההיא. „ילד תנובה", שאינו תופס את משמעות המלים. היא רצתה לומר כי אולי כאן לא הכי נעים ונוח, אך „הגיהנום הוא משהו אחר".

יסלח לי הקורא על כי שבתי וסיפרתי במלים אחרות את הסיפור הזה, השב והנזכר בי והמסופר מאז. אני חושב כעת על משמעות המלים. בשנת 44' קונן זלמן רובשוב שהיה לשז"ר: „לא ידענו להבין פירושן של מלים. חשבנו כי נאצים פירושו שד"ר לוי לא יהיה רופא וד"ר כהן לא יהיה עורך־דין ולא ידענו להבין פירושן של מלים". הנואם הגדול [illegible] כמותו. שיבוש משמעות המלים, אמרתי זאת לפני רבים ושבים [illegible] לעמים ולתרבויות. לעתים הנזק הוא קיומי ממש. לעתים הוא כרוך בחורבן הרוח.

אני עד לשגעון הנמשך בעם ישראל, באותה תשוקה גוברת ופורצת כ„אובססיה" לאומית להפוך את סמלי הנאציזם, הרדיפות וההשמדה, לחלק מהמחלוקת הארסית המטריפה את דעתם של הישראלים, כאשר השפיטה והתבונה השופטת חיוניים כל־כך לחשיבה נכונה ולפעולה בתנאי לחץ. ימין ושמאל לקו בטירוף הזה הפוקד את ישראל חדשות לבקרים באולמי ההרצאות ובעתונות ובספרות וברדיו ובטלוויזיה ובתיאטרון. הצורך הזה שאין להכבירו להשוות את מעשי הישראלים למעשי הנאצים או לדמות את הערבים להיטלריסטים. הרשימה ארוכה. יש העורכים גזירה שווה במישרין ויש המוסיפים ש„כמובן יש הבדל אבל..." ולוקים בכך גדולי הרוח ודרדקי העם. לכן שמענו „יודאו־נאצים" והשוואת המכות כאן ל„שואה" והערבים הם קרבנותיה. לכן הבונקר של ערפאת בביירות משול ל„בונקר" ההוא של היטלר בברלין, מתחת לבניין הקנצלריה. לכן מפליגי „אל עאודה" משולים לאנשי „אקסודוס". לכן אמר ביום ו' בטלוויזיה חברי משה שמיר, סופר הנחשב בעיני מאד, כי השבאב הרוגם הוא ה„היטלר־יוגנד", כלומר הנוער ההיטלראי. כאשר העירותי לו כי לו, כסופר עברי, אסור להשתמש בדימוי הזה, דחה לצערי את דברי ולא חזר בו. לכן סובול את מיטלפונקט ב„עמוד העץ" שלהם מראים זוג שחקניות במגפיים צועדות במצעד אווזים נאצי ומראות שלט „ערבים החוצה" שמעברו צלב־קרס ולידו כתובת בגרמנית: „יודן ראוס!", כלומר „יהודים החוצה", וכו'. עוד לגיטימציה להיסטוריונים הטוענים שהיטלר לא היה יוצא־דופן. נדמה לי שאני שומע את צחוקו המתגלגל.

דברים אלה שאני חוזר עליהם מראים בעיני כהתפרצות מטופשת לדלת פתוחה. ועצם ההדבקות [illegible] נראית נלעגת מאד בחברה שלא איבדה את הכרתה ואף הם חלק מן המחלה. אך מה לעשות ואין יום ללא השוואה כזאת, ללא הדבקות להיקש הזה, בין אם מדובר בישראלים ובין אם מדובר בערבים. ומה שנאמר בינינו לבין עצמנו חוזר אלינו מעוברים בכל העתונות העולמית. מדוע לא? אתם אמרתם. ולישראלים אסור. למלך העבר־ירדני הטוען כי „מעשי הישראלים בגדה המערבית גרועים ממעשי הנאצים", מותר. מותר לו ומותר לעתונות הערבית. לישראלים אסור להפוך את אויביהם ל„נאצי", כי בכך הם מאבדים את משמעות המלים וגוזרים מלחמת נצח או נצחון עד ברלין.

אינני משלה את עצמי. הספורט הלאומי הזה יימשך. עוד מחאה לפרוטוקול. בפעם המאה. אני חושב על דברי הנערה ההיא בעניין משמעות המלים.

השאלה הגדולה

מאת יוסי מלמן

האם יוותר הפעם הממשל לשמיר וללכוד ויתקפל, או שמא יסתכן בעימות גלוי עמם?

„האם ירדן תוכל לשקול אפשרות של הסכם־ביניים כדי לקדם את תהליך השלום?" שאל לפני כשמונה חודשים שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי את ריצ'ארד מרפי, תת שר־החוץ של ארה"ב. השיחה התנהלה בסטייט דיפרטמנט בוושינגטון. יעקבי היה אז בביקור בארה"ב בעניני משרדיו וחתם על הסכם להקמת משדרי קול־אמריקה בערבה. הוא ניצל את ההזדמנות להחלפת דעות עם הפקיד הבכיר במימשל האמריקאי, האחראי למזרח־התיכון. תוכן שיחתם, [illegible] שנרשם במברק סודי ביותר של משרד החוץ, יכול לשמש חומר מאלף להבנת היוזמה החדשה של שר החוץ ג'ורג' שולץ.

„לא", היתה תשובתו של ריצ'ארד מרפי על שאלתו הנ"ל של השר יעקבי, „הירדנים זקוקים למשהו מעבר לכך. חוסיין מוכן לדבר על צעדי הביניים, אך הוא זקוק גם להתייחסות להסדר הסופי, אחרת יאשימו אותו בנטישת הפתרון. צעדי ביניים צריכים להיעשות במסגרת דיון כולל על שלום. קיים חוסר הראות לגבי עמדת סוריה. אין לנו מגעים. חוסיין אומר שסוריה שינתה את עמדתה והיא מוכנה עכשיו לקבל את הנוסחה למשא־ומתן בין ישראל לכמה משלחות, על בסיס גיאוגרפי ולא עוד בין ישראל למשלחת ערבית אחת משותפת. המלך חוסיין ביקש גם לדעת אם אין אפשרות שהוועידה תוגדר ביתר בירור ותעורר פחות התנגדות. הרי אין כוונת ארה"ב להכתיב לאחד הצדדים, ואם לא תהיה התקדמות, רשאי כל צד לפרוש".

מה בעצם אמר אז ריצ'ארד מרפי? הוא הסביר כי חוסיין יהיה מוכן להגיע להסדר־ביניים עם ישראל, בתנאי שיאמר במפורש כי אין כוונה לתחליף על חשבון החתירה לפתרון־קבע ובלבד שכל המשא־ומתן ייעשה בחסות ועידה בין־לאומית. וזה בדיוק מה שמכילה יוזמת השלום החדשה של ארה"ב. יש בה שלושה מרכיבים יסודיים, ולא חשוב כיצד הם נקראים עתה: א. ועידה בין־לאומית, המכונה עתה „אירוע בין־לאומי"; ב. הסדר־ביניים במקום „אוטונומיה"; ג. משא־ומתן להסדר סופי, על בסיס תוכנית רייגן מספטמבר 1982, המדברת על נוסחת „שטחים תמורת שלום".

שר החוץ שמעון פרס הביע, לפני ימים אחדים, את צערו על כך שארה"ב מכרה רק כעת, בגלל המרד בשטחים, לפעול במלוא המרץ לקידום תהליך השלום. פרס סבור, ואולי בצדק, כי כבר באפריל 1987 [illegible] לאחר פגישתו עם חוסיין מלך ירדן בלונדון ותחימתם על המזכר המשותף – צריכה היתה וושינגטון להכנס לעובי קורת השלום במזרח־התיכון.

שאלות של „מה היה קורה אילו" הן אולי נכבדות, אך אין להן כל רלוואנטיות היסטורית. עובדה, ארה"ב מוכנה עכשיו לעשות דברים, שחששה או לא רצתה לעשותם אז. מוטב מאוחר מאשר לעולם לא. בעקבות המרד בשטחים חדרה לראשי הממשל האמריקאי ההכרה, שהשר גד יעקבי ביקש להחדירה להם עוד ביוני 1987, בשיחתו עם הפקיד האמריקאי: המשך הסטאטוס־קוו מסוכן לא רק לישראל ולרוב מדינות האיזור אלא גם לאינטרסים האמריקאיים באיזור.

„הפעם זה רציני", אמר ריצ'ארד מרפי ערב בואו למזרח־התיכון, לשר־החוץ הבריטי ג'פרי האו, בשיחתם בלונדון. גם לראש ממשלת ישראל יצחק שמיר ולעוזריו ברור עתה, כי ארה"ב מתכוונת הפעם ברצינות לקדם ביסודיות את המהלך המדיני. ראש הממשלה בירך תחילה על יוזמת השלום, משום שסבר כי וושינגטון קיבלה את עמדתו, שיש להגיע להסדר עם ירדן על בסיס תוכנית האוטונומיה. ואמנם, וושינגטון אמרה לו תחילה טוב ויפה, אך לאחר ימים אחדים הוסיפה את יתר היסודות – קרי, ועידה בין־לאומית והסדר של קבע – והעמידה את יצחק שמיר ועוזריו במצב מביך.

עתה הם מבינים כי המהלך האמריקאי הוא מסובך ביותר וכי לא יהיה אפשר להסתפק באוטונומיה, כפי שהעריך כבר מרפי בשיחתו עם יעקבי. מכאן גם הרמזים, המגיעים בימים האחרונים מלשכתו של יצחק שמיר, כי יש סכנה שהממשלה תתפרק. האיום המרומז הזה, שהמושך בחוטיו הוא סגן־השר רוני מילוא, מיועד בעיקר לאוזניים אמריקאיות. שמיר, מילוא ואנשיהם משתמשים בנימוק הזה כמו [illegible] ובאה. האיום בפירוק הממשלה שימש היטב את הליכוד בקרבות המאסף הקודמים נגד רעיונותיו של שמעון פרס. לפני שנתיים ולפני שנה נבהל ג'ורג' שולץ מאיומי הליכוד והעדיף שלא להכניס את ראשו הבריא למיטה החולה של הפוליטיקה הפנימית בישראל.

השאלה הגדולה – שאלת ששים־וארבעת אלפי הדולרים – היא, האם יוותר הפעם הממשל האמריקאי לראש הממשלה שמיר וללכוד? האם יסתפק בהתנגדותם ויתקפל או שמא יסתכן בעימות גלוי עמם? האם יאות מימשל אמריקאי, שימיו ספורים, לעשות מה שחשש לעשות במשך ארבע השנים האחרונות? האם אי־התחייבות של רייגן ושולץ כלפי גורמים אינטרסנטיים כלשהם, יש בה כדי לרמוז על נכונות שלא היתה קיימת בעבר? תשובה ברורה נקבל בעוד עשרה ימים, כשיגיע שר־החוץ של ארה"ב למזרח־התיכון.

תדיראן זה לא סולל בונה

מאת מוריה אבנימלך

מה שרואים בתדיראן אינו קצה הקרחון, זהו הקרחון כולו, ויגאל באמן מתריע על כך כבר שנתיים

„תדיראן" איננה מרוויחה. חברת האלקטרוניקה, שהיתה עד לאחרונה „פרה חולבת" והניבה רווח של עשרות מיליוני דולרים בשנה, תרשום מספר עגום בשורה התחתונה של הדו"חות המסכמים שנת פעילות, שבה הגיעו מכירותיה ל־800 מיליון דולר. לקבוצת הקשר ול„אלישרא־מערכות", נרשמו הפסדים גדולים. גם קבוצת הרכיבים הפסידה. שתי הקבוצות הפועלות בתחום הצבאי, שעיקר מכירותיהן לשוק האמריקאי ולמשרד הבטחון, סופגות מאז יולי 1985 שחיקה מצטברת של כ־45 אחוז בערך הכנסותיהן, בגלל הקפאת ערך הדולר בהשוואה לעליות המחירים בארץ. גם אם ננכה מזה את הזולת התשומות הדולריות, עדיין ישארו 30 אחוז שחיקה בהכנסות. משמעות שחיקה כזו על הכנסות דולריות של 400 מיליון דולר – 300 מיליון דולר יצוא ו־100 מיליון דולר רכישות משרד הבטחון בכספי הסיוע הצבאי האמריקאי – היא אובדן הכנסות של 120 מיליון דולר. אפילו „תדיראן" אינה יכולה לספוג זאת.

במצב זה נאלצת „תדיראן" לפטר עובדים. למעשה, היא כבר עושה זאת כשנתיים. אשתקד פיטרה מאות עובדים והשנה תפטר עוד 1200. סערת הרוחות פרצה כש„תדיראן" הוציאה לאחרונה הודעות פיטורים לכ־250 עובדים מקבוצת הקשר, שהם כ־10 אחוזים מכלל העובדים בקבוצה.

עד כה היו הפיטורים שקטים: במקום עובדים שפרשו, מסיבות גיל או מסיבות אחרות, לא התקבלו עובדים חדשים; לביצוע פעילויות שצמחו והתרחבו, קלטו עובדים נוספים מתוך יחידות שצומצמו; ההנהלה עודדה עובדים יחידים, ש„נגמר להם הסוס" בחברה, לפרוש. פיטורים לא־פומביים אלה יימשכו, אך נוסף עליהם הכינה ההנהלה גם רשימת מפוטרים – 250 איש מתוך 350 שיפרשו מחטיבת הקשר ו־1200 שיפרשו מ„תדיראן" במשך השנה. על רשימת המפוטרים יצא קצפם של הוועדים ושל מועצת פועלי חולון.

עובדי „תדיראן" יודעים, לא מהיום, על המשבר שעוברת החברה, בגלל מדיניות שער החליפין והקיצוצים בתקציבי הבטחון, אך עד כה נמנעה מהם עוצמת המכה. הם לא קיבלו את תוספות השכר השנתיות שהורגלו לקבל בשנים הטובות, אך שכרם גם לא קוצץ. הבכירים, לעומת זאת, ויתרו על אחוזי שכר רבים. גם הפיטורים נעשו בצורה מתונה ובלתי מכאיבה. ההנהלה דווקא ויתרה על שירותם של שלושה סמנכ"לים מתוך שמונה – נתי שרוני סמנכ"ל תכנון וארגון (כיום מנכ"ל אל־אופ), משה פארן סמנכ"ל לחברות בנות ויצחק איש הורביץ, נשיא „תדיראן" בארה"ב, פרשו ותפקידיהם בוטלו. שנתיים וחצי לא חדלה הנהלת „תדיראן" מלהתריע על תוצאות מדיניות הממשלה כלפי התעשיה המייצאת לגוש הדולר, ובסופו של דבר לא יכלה עוד להתחמק מהכנת רשימת המפוטרים. היחידים ש„הופתעו" מהצעד הצפוי הזה היו ועדי העובדים, או אנשי יחסי הציבור שלהם.

ועדי העובדים נעזרים בעורכי־דין וביועצים, הדוחפים אותם להקצנת עמדות. העובדים עצמם יודעים כי הנהלת „תדיראן" נחושה בהחלטתה לבצע את תכנית ההבראה, וכי „תדיראן" אינה, ולא תהיה „סולל בונה" ב', ובין שני הקונצרנים של חברת העובדים יש הבדלים מהותיים.

ראשית, ב„תדיראן" לא איבדו מעולם את השליטה על הבקרה הכספית. מערכת הדיווח הכספי והבקרה של „תדיראן" מאפשרת למנהליה לדעת בדיוק, בזמן אמיתי, מה קורה בכל אחת מהיחידות ובקונצרן כולו. כל קבוצה וכל מפעל הם מרכזי רווח והפסד. ב־5 בכל חודש מחזיק מנכ"ל „תדיראן" בידיו את המאזן החודשי של החברה וב־20 בינואר היו בידיו הדו"חות הכספיים של 1987. בראשית מארס יסתיימו תהליכי ביקורת רואי־החשבון החיצוניים ואישור מועצת המנהלים והדו"חות יוצגו לבורסה ולציבור. אין חברות רבות בארץ שזו רמת הדיווח הכספי שלהן. מה שרואים היום ב„תדיראן", על כן, אינו קצה קרחון. זהו הקרחון כולו.

שנית, „תדיראן" אמנם מפסידה, אך אין לה בעיות של נזילות. תזרים המזומנים שלה חיובי גם היום. יש לה הון עצמי של 300 מיליון דולר. שנתם של הבנקאים שלה אינה נודדת. גם על המלאים היא שולטת. בכמה מהקבוצות, ב„אלישרא־מערכות", למשל, אין כלל מלאי. ההזמנות קודמות לייצור. בקבוצות שבהן יש מלאי חומרי־גלם, מוצרים בתהליך ומוצרים מוגמרים, ברמה שתאמה ציפיות למכירות גבוהות יותר, יורדים היום במלאים לרמה התואמת את רמת המכירות.

שלישית, חברת העובדים שלאחר האירועים ב„סולל בונה" אינה אותה חברת עובדים שלפניהם. „פסיקת הרפלד" לא חזרה על עצמה ב„פסיקת סולתם" ובוודאי לא תחזור על עצמה ב„תדיראן". מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר מעניק גיבוי שקט להנהלת „תדיראן". גם באיגוד המקצועי לא רוצים לראות את הוועדים מוליכים את החברה לסימטה ללא מוצא. חברת העובדים לא מתכוונת לשלם את החשבון ולא תעודד „תגיבה" שאין כסף לממנה. ההסתדרות אינה מתכוונת להתערב בקביעת היקף הפיטורים הנדרשים ב„תדיראן" ולא בעיתויים. גורם בכיר בהסתדרות אמר לאחרונה, כי הוועד מנסה להוכיח לציבור העובדים שהוא „עושה בשבילו", אך למעשה הוא כבר נערך לקו המיקוח השני – הרכב רשימת המפוטרים. הנהלת „תדיראן" מציגה עמדה קשוחה גם ברמה זו. פיטורים בשיטת „אחרון נכנס ראשון יוצא", אומרים שם, יהרסו את תשתית הידע של החברה, אך היא כנראה תיאלץ להתפשר בנקודה זאת. ההתפרעויות של הוועדים מכוונות, במידה רבה, להשגת תנאי פרישה משופרים, המובטחים בחוזים. תנאים כאלה לא יהיו, אומרים ב„תדיראן", משום שאין כסף לכך. גם בתנאי המעבר והפרישה המועדפים שהובטחו לעובדי „אלישרא" לשעבר, שנדרשו לאחר המיזוג עם „תדיראן" לעבור מהקאמפוס בבני־ברק לזה שבחולון, מבקשת ההנהלה לחזור, משום ש„אין כסף". פיצויי פרישה של 200, 300 ו־400 אחוז לא יהיו, מבטיחה הנהלת „תדיראן".

רביעית, אף ש„תדיראן" קיצצה בשנתיים האחרונות גם בהשקעות במחקר ופיתוח ובעובדי מחקר היא המשיכה לפתח את מוצרי העתיד מהשורה הראשונה, ביניהם ציוד קשר צבאי מתקדם ומערכות לוחמה אלקטרונית מוטסות, ימיות וקרקעיות. בזכות פיתוחים אלה מתעניינות חברות בין־לאומיות מהשורה הראשונה, בהן „ג'נראל דיינמיקס", „לוראל" ו„הניוול", בשותפות ב„תדיראן", גם אם אין היום משא־ומתן להתקשרות מיידית. ל„תדיראן" יש אופציות להערכות ההבראה, הכוללות התקשרויות חדשות.

„תדיראן", מעריכים מנהליה, תרוויח בשנת 1989. „ריאטה", הערכות מחדש, וכנראה גם כניסת שותף בכיר, יאפשרו לקונצרן האלקטרוניקה לממש את הפוטנציאל שלו. ב„תדיראן" מוכנים להרחיק תחזית, אך לא להתנבא מה יראו המאזנים בסוף 1988. התוצאות של השנה הנוכחית תלויות במידת שיתוף הפעולה עם העובדים בביצוע תכניות ההבראה.

בין הוועדים, שתודרכו על־ידי יועציהם להטיח בהנהלה שהפיטורים נועדו לחפות על כשלונותיה, לבין אלה הטוענים כי „תדיראן" היתה צריכה להקדים בפיטורים, לפטר יותר ולקצץ בשכר העובדים מנסה יגאל באמן להבריא את החברה. מנכ"ל „תדיראן", שהשכיל בשנים הטובות לצבור רזרבות שיבטיחו חוסנה של החברה גם בזמנים קשים, מבקש להוליך את „תדיראן" לחוף מבטחים, גם אם מי שהיה צריך להושיט לו יד מסייעת מסב, במקרה הטוב, את ראשו הצידה ובמקרה הגרוע, שולח רגל להכשילו.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

שותפות אמת בין ישראל והתפוצות

מערכת היחסים בין ישראל ליהדות התפוצות היא חד־סיטרית. אמנם פה ושם נבטו ניצנים של דיאלוגים משותפים, של רב־שיח בין קבוצות מהארץ ומחו"ל, אולם ניתן לקבוע בוודאות, כי לא נוצרו פרוייקטים משותפים ולא התפתחו יחסים דו־סיטריים במלוא מובן המלה, להוציא את הניסיון החדש והמבורך של פרוייקט התחדשות השכונות. פרוייקט היכול להוות דגם של שיתוף־פעולה פורה ומצליח שיש לאמצו גם בתחומים אחרים. תחומי הפעולה והאפשרויות לדו־שיח כזה הן רבות. אם נשכיל לבנות פרוייקטים כשותפים במסגרתם נקיים דיאלוג כזה נוכל לבסס את שיתוף־הפעולה בין ישראל והתפוצות על האינטרס החזק מכל – אינטרס הקיום של ישראל והעולם היהודי.

בין הנושאים המשותפים לנו וליהדות העולם ניתן להגשים את הפרוייקטים הבאים:

● אוניברסיטה יהודית – עולמית, שתנוהל בשותפות של ישראל ויהדות העולם, תפרה את החשיבה הישראלית־יהודית משותפת. תיצור קאדרים של מרצים וסטודנטים שעניינם המרכזי ההוויה הישראלית־יהודית.

● בתי־ספר משותפים לבני נוער ישראלים ויהודים יחזקו את קליטת הילדים היהודים מחו"ל, יאפשרו להם הכרה מקרוב של הנוער הישראלי ונופה של ארץ ישראל, ומעל לכל יקנו להם חינוך יהודי ושפה עברית, נכסי צאן ברזל בשובם לארצותיהם.

● פרוייקטים מדעיים משותפים למדענים ישראליים ומדענים מחו"ל, בשילוב עם הקמה או הרחבה של מכונים משותפים למדע ולמחקר, יהוו גורם משיכה למדענים יהודים לעשות כאן שנת השבתון האקדמאית.

שותפות בפרוייקטים כגון הקמת חבלי מדע ותעשיה בנגב ובגליל, מסילת הברזל לאילת ומפעלי תעשיה בירושלים הם נושאים החייבים להיות במרכז ההוויה של ישראל והתפוצות בשנת ה־2000.

יעדי הציונות כיום הם לפתח את מדינת ישראל כמרכז הרוחני היהודי הגדול בעולם וכמרכז החינוכי המדעי תרבותי של העם היהודי. הגשמת מטרה זו מותנית בפיתוח שותפות מקיפה, החובקת את כל התחומים האמורים, בין מדינת ישראל ויהדות התפוצות. משקלה של שותפות זו בחיזוקה של ישראל ובהקטנת ממדי ההתבוללות, האוכלת כל חלקה טובה בתפוצות, עשוי להיות מכריע – אם אכן תכונן בהקדם ובעוד מועד ולא תידחה לפרקי זמן מיותרים.

ניסן הרפז
יו"ר המועצה הציונית בישראל

טעות בכתובת

פנייתו של חבר קיבוץ רשפים אברהם שרון אל חברי מרכז מפלגת העבודה („דבר" 27.1.88) בדבר „הצורך להסב סביב שולחן אחד עם הליכוד, לשאת ולתת עימו היות שהוא הגורם היחיד המונע שלום בין ישראל לשכנותיה, וזאת דווקא עכשיו לפני שיתגלו המהומות וייחשפו הזיהומים, והארץ תהיה שטופה בריב נורא, וכל זאת כדי להסכים על הדרך בה יש להתחיל ללכת לקראת השלום", מוכיחה על תודעתו ודאגתו האמיתית של בעל המכתב לגורל המדינה ועתידה.

ברם, עם כל הזדהותי עם תחושותיו וכוונותיו הנאצלות של חברי לתנועה הקיבוצית הנני סבור, כי הוא טועה לא רק בכתובת אליה הוא מפנה את קריאתו, אלא בעיקר – באפשרות השתכנעותו של הידיבה הנוקשה איתו הוא ממליץ להסב סביב שולחן אחד, דבר שלמעשה מתקיים כבר זה למעלה משלוש שנים בממשלה ובכנסת.

לצערנו בשאלה המרכזית, קרי – המדינית, שהפכה עבורנו שאלה קיומית פשוטו כמשמעו, המחייבת דרך מגובשת ומוסכמת לשלום המיוחל שהוא „משאת הנפש ההיסטורית ותקווה לעתיד" לא חל שום שינוי מהותי או הגמשה משמעותית בעמדותיו המוצהרות והבלתי־מתפשרות של הליכוד, שיש בהן כדי להוציאנו מן המבוי הסתום ולקרבנו להבנה כלשהי ולדו־שיח עם הפרטנר האמיתי – הערבים. התבטאותו האחרונה של ראש הממשלה על אפשרות לשוחח גם על „פשרה טריטוריאלית" (ללא משמעותית) במסגרת „תוכנית האוטונומיה" או לאחריה, עוררה מיד את תגובותיהם הנזעמות של עמיתיו ב„מחנה הלאומי" ומי יודע אם בעקבות „פליטת הפה" או התקר הנ"ל לא „יציעו" לו חבריו „הנאמנים" ל„הצטרף" אל שורת ה„בוגדים" כמו אריה נאור ומשה עמיר.

אף־על־פי־כן לא מן הנמנע שכתוצאה מהאירועים האחרונים שטרם פסקו ושגרמו לנו נזק חמור בייחוד בדעת־הקהל העולמית וכן הלחץ של ידידתנו הגדולה ארה"ב, יחול אולי מיפנה מסויים בכיוון הנכון ונזכה לראות גם אור קלוש בקצה המנהרה, ורגיעה לא רק בשטחים אלא גם ובעיקר רגיעה נפשית ופיסית.

לסיכום יורשה לי להציע לאברהם שרון שיגלה בהזדמנות „חגיגית" זו יוזמה נוספת ויפנה במכתב דומה אל חבריו לתנועה, אל חברי מרכז מפ"ם שינתקו את עצמם, לדעתי, ללא הצדקה אובייקטיבית ובניגוד לאינטרסים של מפלגתם הם מהמערך, שישובו עכשיו בטרם פורענות ו„בטרם שהארץ תהיה שטופה בריב נורא" אל כור מחצבתם כדי לחזק את מחנה העבודה, דבר שבה רבים ממפלגתו וממפלגתי כמוהם ומצפים לו, מעשה יותר תכליתי ואפקטיבי.

דב רוזנטל
רמת דוד

היושבים במגדל שן

מדי שבוע קולטים את קולותיהם של פרופסורים ומדענים מאוניברסיטאות שונות בדבר הזכות לעם היושב בארץ. ממגדלי השן דורשים ויתורים, הגנה ופעילות למען הערבים הקוראים לעצמם פלשתינאים, המתקוממים ומבקשים לרשת את הארץ כולה, כולל הקמפוס של האוניברסיטה העברית שהוא בטריטוריה ערבית. את אוניברסיטת הנגב בבאר שבע שאף היא בשטח שהיה משל ערבים לפני קום המדינה. וכך ידרשו את שטחי כל האוניברסיטאות כי בתפיסה הפלשתינית, אין מכירים בשטחים ואדמות שנרכשו על־ידי הציונים בעזרת הקק"ל.

על פי תפיסת הפלשתינים, ולא־חשוב אלה היושבים ביו"ש ועזה או אלה היושבים בגליל ובגוש עציון, כל אדמות הארץ הזו, שייכות רק להם. היהודים, הציונים, העולים – ותקראו את כל אלה שאינם מוסלמים או ערבים כפי שתקראו – אין להם זכות על הארץ הזו, כולל הפרופסורים המכובדים הנצמדים לצד „המיעוט הערבי" או המקופחים או אלה שמגיע להם.

מה יגיע להם לפרופסורים ולמדענים אחרי כל הוויתורים? קתדראות לא תהיינה עוד והדרך היחידה לפני חיסול הציונים בארץ, היא בריחה לגלות! אכן, חסל כל אשר ביקשנו לעשות בארץ היהודה והגיעה לעם ישראל והיא מולדתו [illegible] שהם קוראים שטחים, יש שטחים נוספים מהירדן ועד הים התיכון, כל אלה שטחים השייכים לערבים. יש רק להקשיב קשב רב, כדי להבין את מטרות אש"ף ומדינות ערב.

היש בין הפרופסורים אחד, שגדל בקרב הערבים והבדווים, המכיר את המנטאליות, היודע מה המושג ג'יהאד, היודע מה היא איבה מוסלמית כלפי יהודים? לו היו אותם יושבי מגדלי השן גדלים וחיים באוהלי קידר, לא היו מרימים את קולותיהם למען אלה הרוצים להרוס את המדינה ולחסל את היהודים [illegible]

יהודה אריאל

מכתב לחייל

חייל, שלום
אתה אינך בודד

מאז טבע השופט בנימין הלוי (בבית־דין צבאי לפני כ־30 שנה) את המטבע, שיש פקודות מעליהן מתנוסס „דגל שחור" של אי־חוקיות, שום פקודה אינה יכולה להיות „שמיכה", שאפשר ל„כסות" בה כל „עריג" מעוות או פשע מלחמה.

לפיכך, אתה כחייל וכאדם חייב להפעיל שיקול־דעת אנושי ובימים קשים כאלה להשתמש במצפונך „שעות נוספות", לעצור, לשאול שאלות נוקבות את עצמך ואת אלה שסביבך, חיילים ומפקדים, ועל שפת התהום המוסרית, אולי אף להצריע בניגוד לפקודה.

דע, זו לא רק זכותך זו חובתך!

שולמי רגב
כפר החורש

שאלה ל„שלום עכשיו"

אני לא אשאל אתכם למה הפגנתם אני אשאל אתכם למה לא הפגנתם כאשר נרצחו ונדקרו יהודים. למה לא הפגנתם כאשר נרצח בדם קר הילד דני בן הי"ד, או 2 המורים מעפולה, או הרס קרמי ואחרים, חיילים, חיילות ואזרחים.

ועוד שאלה: כמה יהודים רצוחים ודקורים, וכמה באורות תנוקות וכמה ילדים הרוגים עוד חסרים לכם, כדי שתצאו להפגין נגד מבצעי פעולות אלה ושולחיהם.

שלמה שטיפמן
קיבוץ אפק

התייעלות במערכת הבריאות

הכותרת נשמעת מעודדת: הממשלה הולכה על התייעלות. מה טוב מזה. ברם, היכן החליטו לייעל? במרפאות. מעתה יצמצמו במרפאות המקצועיות ויפנו יותר למרפאות המקצועיות של בתי־החולים.

כל מי שנקלע למרפאות המקצועיות של בתי־החולים נאלץ להמתין שעות בתורים מתפתלים. סיפר לי רופא בכיר ב„סורוקה", האחראי על אחת המרפאות החיצוניות למחלות קרדיות, שהוא ועמיתיו רואים מדי יום למעלה ממאה חולים, בדרך כלל מאתר הוא את המקרים הקשים אך מצפונו הרפואי אינו שלם, שכן מתוך מספר כה גדול של חולים אי־אפשר שלא להחטיא.

מן הראוי שיובן, ריבוי מרפאות רק מקל על העומס, מאפשר לרופא להתעכב בכל חולה וחולה ויוצר אצל החולה הרגשה שמטפלים בו כראוי, לא כבתחנת רכבת. וכל זאת נעשה באווירה נינוחה ללא האווירה הדחוסה והעצבנית היום.

לסיכומו של דבר: רפואה ציבורית איננה סטטיסטיקה ואם רוצים לייעל, אדרבה, אבל לא על חשבון החולה, לא על חשבונם של אלה שאינם יכולים להרשות לעצמם רפואה פרטית. דווקא בימים אלה חובה עלינו לדאוג לאזרח הקטן כאשר הוא, וצמצום המרפאות אינו אלא סטירת לחי מצלצלת לנזקק.

שלמה קצנלסון
באר שבע

גשרי מעבר להולכי רגל

ליד הצומת המרומזר של רח' רקנטי, שדרות קק"ל והאוניברסיטה נבנה גשר עילי להולכי רגל מרמת אביב ג' לנווה אביבים.

קרבתו של הגשר לצומת המרומזר ברח' רקנטי מחד ואורכם ופיתוליהם של העליה והמורד מאידך גרמו לשימושו הזעיר.

ואילו בכביש היחידה לאפקה, במקום בו התנועה סואנת פי כמה מהמקום בו הוקם הגשר לנווה אביבים, אין רמזור ואין גשר להולכי רגל.

במקום זה אירעו מספר רב של תאונות ושני ילדים שילמו בחייהם.

נשאלת השאלה: מה הם הקריטריונים למקומם של הגשרים להולכי רגל? האם תנועה סואנת של כלי רכב במקום ומספר התאונות אינם קנה־מידה?

מאיר עירוני
תל־אביב

● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ●

פוזל לסין

חבר הוועדה המרכזת נחום פסה, שחזר לאחרונה מפורטוגל, שם ייצג את ההסתדרות בוועידה הארצית של פדרציית האיגודים המקצועיים הפורטוגזיים, נפגש באקראי עם ארבעה חברי משלחת סין־העממית לוועידה זו. מכאן לכאן נתגלגלה השיחה של פסה עם הסינים על האפשרות לקשירת יחסי־גומלין בין ההסתדרות בישראל לבין האיגודים המקצועיים בסין־העממית. הסינים הסכימו עקרונית לקשור קשרים רק עם אותו האיגוד המקצועי במזרח־התיכון שבו מאורגנים חברים ערבים במספר הגדול ביותר. „יש לי הרשות בשבילכם" – אמר נחום פסה לארבעת הסינים – „בהסתדרות הכללית בישראל מאורגנים למעלה ממאה ושישים אלף חברים ערביים ואין איגוד מקצועי אחר במזרח־התיכון שבו מספר גדול כזה של ערבים". מכל מקום: הסינים הבטיחו להעביר את המידע וההצעה של נחום פסה למרכז שלהם בפקינג, וימים ידברו...

מ. שמואל

במסיבה מאד עליזה בפאב התל־אביבי „המיתרס" חגגו שחקני ההצגה „בוטיק השקרים" ענת עצמון ודן תורג'מן עם הרבה ידידים את הצגת הבכורה שלהם. באותו ערב חגג אביה של ענת, שמוליק עצמון, את הבכורה של הצגתו הוא, „קשה להיות יהודי". בסוף הערב נפגשה המשפחה במסיבה. ענת ודן הביאו ליואל זילברג, במאי ההצגה, מתנה – ספר שירים. הרבה יין, גבינות ומאכלים טעימים תרמו למצב הרוח המרומם והמסיבה הסתיימה בריקודים בשעות הקטנות של הלילה.

חברים חדשים

להנהלת „המרכז לשלום במזרח התיכון" – גוף בין־לאומי בראשותו של ח"כ אבא אבן (בתמונה), העוסק בפעילות למען קידום תהליך השלום במזרח התיכון, צורפו באחרונה שלושה חברים חדשים, מצעירי מפלגת העבודה. השלושה: מולי דור, איש „חברת העובדים" וחבר לשכת מפלגת העבודה, יהודה פז, מנהל המכון האפרו־אסייני ודפנה שרפמן, מרצה באוניברסיטת חיפה וחברת לשכת המפלגה. במקרה או שלא במקרה נמנים השלושה גם על מחנה רבין במפלגת העבודה.

יקיר צור

„לקחו לו את הוולוו..."

„כאשר החלטתי להתפטר מהממשלה, ידעתי שאצטרך לשלם מחיר... אך במקרה שלי, משלמת את המחיר... אשתי: כי לקחו ממני את הוולוו – ואני לקחתי את המכונית שלה, והיא נוסעת עכשיו באוטובוס... ובעד האמונה והעקרונות שלי, היא המשלמת...". כך „התלונן" אתמול פרופסור משה ארנס (בתמונה) באוזני הפעילים הערבים של הליכוד, איתם הוא נפגש במלון „גרנד ניו" בנצרת. „אני רוצה לומר", הוסיף „שאם היה לי קשה לעזוב את הממשלה, זה לא מפני שנדבקתי לכיסא, אלא מפני שהתאהבתי בתפקידי שאיפשר לי ליצור קשר ישיר עם האוכלוסיה הערבית של ישראל..."

טיפוח מנהיגות

1000 העובדים הבכירים ברשויות המקומיות בישראל מקימים עתה מועדון ראשון מסוגו בארץ – מועדון חברתי וכלכלי. בראש ועד המנהלים הציבורי של המכון עומד דב תבורי – יו"ר מרכז השלטון המקומי בישראל. מטרת הקמת המועדון של העובדים הבכירים ברשויות המקומיות היא לטפח את מנהיגותם, לסייע להם במילוי תפקידיהם המורכבים והמגוונים ולטפח בקרבם רוח צוות. המועדון יפעל בתל־אביב וחבריו מצטרפים אליו על בסיס אישי. מרכז השלטון המקומי ומשרד הפנים מעודדים את הקמת המועדון. פעולתו הראשונה של המועדון תערך לאחר חג הפסח.

אתגר קשה

ג'ילברטו טופאנו, שנבחר בסוף השבוע למנהלו האמנותי החדש של תיאטרון חיפה, נולד ברומא בשנת 1929. בגיל 13 התגייר כדי להזדהות עם גורל היהודים בתקופת השואה. כיום הוא נשוי לסופרת והמתרגמת הישראלית בינה טופאנו ואב לילד בן 12. לישראל הגיע לראשונה ב־1960 ומאז הוא מחלק את זמנו בין התיאטרונים בישראל ובין עבודות בימוי וניהול של תיאטרון „פיקולו במילאנו" ו„תיאטרון אירופה" שמרכזו בפריז ואשר הוקם לפני 5 שנים ע"י מיטראן. בארץ הוא ביים את המחזות הנודעים „טרטיף", „בונבנטורה" ואת הסרטים „מצור" ועוד. הוא גם הדריך את הצוותים הראשונים לקראת הקמת הטלוויזיה הישראלית. כיום מביים טופאנו בתיאטרון חיפה את המחזה „יהודי בחצר הרוכס". „התפקיד הוא אתגר קשה", אמר טופאנו והוסיף, כי יעשה כמיטב יכולתו כדי לשמור על שמו הייחודי של התיאטרון.

אריאלה ראובני

מנכ"ל חדש

איתן סולמי (בתמונה), 37, נתמנה למנכ"ל עמידר ע"י הדירקטוריון של החברה בראשותו של עו"ד מיכאל קליינר. סולמי, תושב ת"א, בעל השכלה אוניברסיטאית בפסיכולוגיה ופילוסופיה, נשוי ואב לשני ילדים, שימש בעבר כמנהל שכונות בדרום־מזרח ת"א. לאחר מכן – כסמנכ"ל החברה הממשלתית־עירונית „חלמיש" ובמסגרתה – אחראי על שיקום שכונות ת"א. לאחרונה, סמנכ"ל מרכז הבנייה של משרד הבינוי והשיכון – ובתוכו – אחראי על כוח־אדם ומינהל, כספים, תקציב ועוד. במישור הציבורי פעיל מר איתן סולמי כחבר מועצת עיריית ת"א והינו ראש המחלקה לשיפור פני העיר ותפקידים מיוחדים. המנכ"ל החדש כבר החל במילוי תפקידו בפועל.

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

קשר ישן־חדש

בראשית החודש הבא תיכרת ברית ערים תאומות בין עכו לבין העיר האיטלקית פיזה. הקשר הוא לא חדש. מסתבר, כי במאה הי"ג הקימו סוחרים מפיזה רובע בעכו והתגוררו שם עד שגורשו ע"י המוסלמים בשנת 1291. כעת, לרגל כריתת הברית, תיפתח ב„אולמות האבירים" בעכו תערוכה שתציג את הקשר בין הערים ולשם כך יוטסו מאיטליה מוצגים שונים שהובאו לשם ע"י הצלבנים.

מה קורה בחולון?

פרוייקט „מוניקה" הבין־לאומי למניעת מחלות לב יתחיל לפעול בחולון במהלך השנה הקרובה. פרוייקט „מוניקה" נערך ע"י ארגון בריאות בין־לאומי של האומות המאוחדות והוא כולל בדיקת תושבים באזור מסוים, קביעת מצב בריאותם והדרכה מונעת. הוא מופעל ב־42 ארצות ברחבי תבל. בישראל עומד בראשו פרופ' דניאל ברונר, מומחה למחלות לב. מסתבר, כי באזור חולון נתגלו ממצאים חמורים בדבר אחוז גבוה של מקרי אוטם שריר הלב, יחסית לאזורים אחרים בארץ. הנסיון המצטבר בארה"ב, שהביא להקטנת התמותה עקב אוטם שריר הלב בכ־30 אחוזים, יושם בחולון, והתוצאות ישמשו כמודל לכל אזורי הארץ.

ע.ב.

נפרדים

הנהלת משרד הפנים נפרדה אתמול מאריה הכט, מנהל המנהל לשלטון מקומי בתום 35 שנות עבודה בשירות המדינה. הכט פרש לעסקים פרטיים אך הוא ימשיך לייעץ למשרד הפנים גם בעתיד. בטקס הפרידה שהתקיים אתמול השמיע מנכ"ל המשרד דברי תודה והערכה להכט על כל פעולותיו למען המשרד ולקידום השלטון המקומי בישראל.

יורם לוי

ימק"א וג'נרלי – לתערוכת „עצמאות 40"

בולים

מאת אריה לינדנבאום

תערוכת הבולים הלאומית „עצמאות 40" תתקיים בבנייני האומה בירושלים, במסגרת חגיגות ה־40 של מדינת ישראל. זו התערוכה ה־18 בישראל והחמישית המתקיימת בירושלים.

התערוכה מאורגנת על־ידי עמותת בולאי ירושלים, רשות הדואר והתאחדות בולאי ישראל. שר התקשורת גד יעקובי נתן חסותו לתערוכה וכן ראש עיריית ירושלים, תדי קולק שיארח אף קבוצות בולאים מהארץ ומחו"ל בקבלת פנים מיוחדת. התערוכה מוגדרת כלאומית בהשתתפות בין־לאומית, בנושא „לבנט" הארץ הקודש. כ־90 משתתפים מחו"ל יציגו חומר בולאי הקשור כבולאות ארץ הקודש, הלבנט ו„יודאיקה". במסגרת התערוכה יתקיימו כנסים ואירועים בולאיים, כמקובל: כל יום מימי התערוכה יוקדש לנושא אחר שיבוא לביטוי בחותמת דואר מיוחדת.

השרות הבולאי מכין גיליון מזכרת מיוחד וכן בול רגיל. הבול וגיליון המזכרת מתארים אתרים בירושלים ביניהם בניין המוסדות הלאומיים, ימק"א, מוזיאון ישראל, בית הכנסת באוניברסיטה העברית בגבעת רם, תיאטרון ירושלים, בניין ג'נרלי, שיכון גילה ובית בונם ברחביה.

ערכו הנקוב של הבול נקבע ל־1 ש"ח והגיליון – 2 ש"ח כאשר הוא יימכר לציבור בתוספת ערך בסך 3.– ש"ח.

הבול וגיליון המזכרת צוירו בידי אסף ברג מירושלים, צייר בולים ותיק. מהנהלת השרות הבולאי נמסר שלא תהיינה מעטפות יום ראשון מיוחדות לגיליון המזכרת. הבול יופיע גם על־גבי מעטפת יום ראשון. הבולים והגיליון יודפסו ברשות לורין אפשטיין בבתיים.

עמותת בולאי ירושלים חוגגת השנה מלאות 50 שנה להיווסדה וזו אחת הסיבות שזכתה להיות המארחת של תערוכת „עצמאות 40". בעבר התקיימה בירושלים תערוכת „עצמאות 40". בעבר התקיימה בירושלים תערוכת „תבירה" בשנת ה־20 למדינה, „תביר" בשנת ה־30 למדינה וכן התערוכה הבין־לאומית „ירושלים 73", נוסף לתערוכות קטנות.

ועד חדש לעמותה התל־אביבית

העמותה התל־אביבית לבולאות בחרה בוועד חדש לשנת 1988. יו"ר הוועד נבחר ל. רוסמן, סגן יו"ר – דפי נחום, עניני תרבות – י. הגם וש. שמואלי, יחסי ציבור – י. אוקו.

בעמותה התל־אביבית ברח' הס 16 מתקיימות פגישות קבועות בימי ב' וה' בשבוע החל משעה 17.00. מבקרים מוזמנים.

30 לאיגוד „יודאיקה"

השנה ימלאו 30 לאיגוד „יודאיקה" בישראל המאורע צויין במפגש מיוחד שהתקיים בתל־אביב. איגוד אספני „יודאיקה" בישראל בא מיסודו של חוג אספני „יודאיקה" שהוקם זמן מה לפני כן באשקלון על־ידי גרשון אדומי ז"ל, מראשוני אספני „יודאיקה" בישראל.

על הקמת האיגוד והצטרפותם של כמה אספנים פעילים, ביניהם אשר בראוני ז"ל, שהיה עורך במאון „יודאיקה" הראשון, ועורך מדור זה שניהל את החוג התל־אביבי וד"ר שאול דגוני שניהל חוג פעיל מאד בחיפה.

ב־1958 הופיע אלבום יודאיקה הראשון שבימים ההם כלל את כל האישים היהודים שהופיעו בבולי דואר. ב־1964 הופיע קטלוג יודאיקה מיוחד, עבודתם המשותפת של א. לינדנבאום וד"ר ש. דגוני וזה כלל בולי יודאיקה נוספים, כמו מגן־דוד, תנ"ך וכו'.

איגוד אספני יודאיקה בישראל נהג להוציא בולטינים מיוחדים עם חדשות וגם היום מופיע בולטין כזה, עם שפע ידיעות על הופעת בולי יודאיקה חדשים בעולם. העורכים הם ד"ר בני הירשר וחיים מאיר בסיוע א. לי, בעל טורי יודאיקה הרחבים בירחון הישראלי לבולאות.

אגודת יודאיקה היא חברה בהתאחדות בולאי ישראל והיא הגדולה באגודות אחרי עמותות תל־אביב וחיפה. חברי העמותה מתכנסים במסגרת ארצית מספר פעמים בשנה, נוסף לקשר הנשמר באמצעות משלוח הבולטין התלת־חודשי. גולת הכותרת של האיגוד השנה היא התקנון המיוחד של קריטריונים לאיסוף יודאיקה.

„הולנד–אירופה" – תערוכה בין־לאומית

„פילטקס הולנד־אירופה" זה שמה של תערוכת בולים בין־לאומית מיוחדת שתתקיים השנה בהולנד בהשתתפות מדינות החברות באיחוד הדואר האירופאי (C.E.P.T).

התערוכה תהיה בחסות פי"פ – הפדרציה הבין־לאומית לבולאות בין ה־18 – ל־23 באוקטובר 1988, במרכז הקונגרסים בהאג.

הנהלת התערוכה תממן את הוצאות התערוכה על־ידי שתי הנפקות בולים של הולנד שישאו ערך כספי מוסף לצד הערך הנקוב של הבולים.

כבר ב־23 בחודש זה מופיעה הסידרה הראשונה בת 3 הבולים עם עתיקי בולי פרחים. הערכים הם 55+55 סנט; 70+75; 70+75. הערך המוסף בכל אחד מן הבולים הוא כמעט 100 אחוז וזה מפליא שכן עד כה היה מקובל לא לעבור מעל ל־50% מן הערך הנקוב.

סידרה שניה של בולים לכבוד התערוכה תופיע ב־18 באוקטובר לפתיחת התערוכה.

לואיס דה אנג'ל ודון יצחק אברבנאל, שניים מתוך ארבעת היהודים שהופיעו בבולי סיירה ליאונה. שני נוספים הם לואיס דה טורס ואברהם זכות.

בקשות לפירוק חברה
בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק 93/88

בעניין פירוק החברה רז הרטים בע"מ והמבקש חיטאוי אחמד
ע"י ב"כ עוה"ד א. אבריאל ואח' מרח' נורדוי 9 חיפה

נמסרה בזה הודעה כי ביום 26.1.88 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה בקשה לפרק את החברה הנ"ל, וכי בקשה זו תישמע בבית המשפט חיפה ביום 29.5.88 בשעה 8.30.

כל נושה או משתתף של החברה שרצונו לתמוך בעשיית צו הפירוק או להתנגד לו, רשאי להופיע בשעת הדיון, בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו, לאחר שימסור למבקש הודעה על רצונו זה.

את ההודעה יש למסור למבקש או לשלוח בדואר באופן שתגיע לידיו של המבקש לפי המען חיפה רח' נורדוי 9 מיקוד 33122 לא יאוחר משעה 12.00 ביום 28.5.88

לנושה או למשתתף שיבקש זאת, ימסור המבקש, תמורת תשלום, העתק מהבקשה לפירוק.

א. גרין עו"ד

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 3598/1
הודעה על פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 184 בגוש 6759 רח' אהרונוביץ מס' 84 חולון הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה – 2% משטח המגרש (1307/4) בקומת הקרקע בלבד.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב־1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

שייר ח. שרון
ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתיבות

בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י מר עמוס סופר. מהות הבקשה: שימוש חורג ממבני תעשייה למבני מסחר וסככות פתוחות קיימות שנמצאות על קו בניין – 0 בניגוד לת.ב. 1/104/03/22 באיזור התעשיה מגרש – 76, גוש – 39576.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרד מהנדס המועצה הנמצא ברחוב ירושלים 4 בימים ובשעות ב', ד', ה' 16.00–19.00 ללא תשלום, ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני עותקים לוועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה.

י. אבה, ראש המועצה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתיבות

הודעה ללקוחותינו

עידכון שיעורי הריבית בפר"י

1. החל מיום ג' 16.2.88 משתנים שיעורי הריבית בפר"י לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

היתרה שקלים חדשים	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית מתואמת
מ־50 עד 9,999	11	11.61
מ־10,000 עד 49,999	12.	12.73
מ־50,000 עד 99,999	12.50	13.30
מ־100,000 ומעלה	12.50	13.30

2. שינוי ביתרת הפר"י (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

בנק הפועלים

עיריית ראשון־לציון

מכרז מס' 7/88

עיריית ראשון־לציון מכריזה בזה על קבלת הצעות מאת קבלנים לבניית היכל התרבות (שלב ב) ביצוע פתחים וגימורים – שלד ושרותי עזר.
ניתן לקבל פרטים על המכרז במשרדי אגף ההנדסה במרכז בניה ציבורית רח' ז"ל 3, ראשל"צ וכן טופסי הצעות מחירים ותנאי המכרז והחוזה המוצע בצרוף מעטפות מיוחדות בשעות קבלת קהל תמורת תשלום של 2,200 ש"ח (שלא יוחזרו).
את ההצעות בהתאם לתנאי המכרז יש למסור לידיו של מנכ"ל העיריה (לא לשלוח בדואר) במעטפה סגורה נושאת ציון „מכרז מס' 7/88" עד ליום שני, כ"ה אדר תשמ"ח, 14.3.88 בשעה 18.00.
סיור קבלנים ביום רביעי, ז' אדר תשמ"ח, 24/2/88, שעה 10.00 בבוקר. מקום מפגש מאתר הקמת מבנה היכל התרבות.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מאיר ניצן, ראש העיריה

מכון התקנים הישראלי

הודעה על ביטול תוקפם של היתרים לסמן מצרכים בתו־תקן
(סיבת הביטול: הפסקת ייצור).

בהתאם לתקנה 14(ג) לתקנות התקנים (תו תקן/ סימן השגחה) התשמ"ב – 1982 ולסעיף 12 (ב) לחוק התקנים תשי"ג–1953, יבוטלו ההיתרים דלהלן:

היצרן	המצרך	היתר
אברהם שילת בע"מ גבעתיים	מטפים מיטלטלים של אבקה יבשה בהם הגז והאבקה מאוחסנים בנפרד.	526
תריסול בע"מ רמת־השרון	חלונות אלומיניום	1737

אינג' מרים סולר
מנכ"ל המכון

רשימת המוצרים בתו־תקן תמצא בחוברת המוצר

סורגן תעשיות בע"מ

אסיפה כללית שלא מן המניין

ביום ג' 23.2.88 בשעה 17.00 תתקיים אסיפה כללית שלא מן המניין על הפרק: בחירת דירקטורים
האסיפה תתקיים במשרד החברה שלמה המלך 8 בני־ברק
במקרה של חוסר קוורום תידחה האסיפה
בשעה שעה ותתקיים בכל מספר משתתפים שיהיה נוכח

מזכיר החברה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

מרחב תכנון מקומי גבעתיים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, החליטה בישיבתה לאשר תכנית מתאר גב/358 שינוי לת.ב.ע. מס' 53 על שינוייה.
השטח הכלולים בשינוי התכנית ומקומם שטח בינוי
גוש 6154 חלקות 474, 476, 477, 481, 482, 493, 494, 495, 496, 512 חלק, 117 חלק, 118 חלק, 416 חלק.
גוש 6164 חלקה 249 חלק – דרך השלום – דרך הגבורה – רח' ההגנה
עיקרי הוראות השינוי: שינוי אזור בתי מלאכה – לאזור מרכז עסקים, אזור מגורים מיוחד, שטח ציבורי פתוח, ודרכים.
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3012 תשמ"ג עמ' 12.1.85 1285.
השינוי האמור במורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שבהם המשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי ברונא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב

ינואר 1988

דבר לפני 60 שנה

הרב קוק נגד זכות נשים ב„כנסת"

לרגלי הידיעות שנתפרסמו בעתונים בענין זכות נשים, ענה הרב קוק שהכרחי לתקן בחוקה „דברים המתנגדים לרוח הדת ואנו לכולם שאלת זכות בחירה לנשים". כל זמן שלא תוסר שאלה זו אין אפשר לדון בשאר הדברים.

מלחמה חדשה ליהודי פולין

הקהלה הוורשאית פנתה בקריאה לקהילות גדולות בחוץ לארץ, להמציא לה חומר לשם מלחמה בסכנה הנשקפת לשחיטה היהודית בפולין.

לפני 40 שנה

תכנית „פתרון" ערבית

נודע ממקור נאמן, כי במושב הליגה הערבית בקאהיר דנים עתה בתכנית חדשה לישוב ניגוד האינטרסים שבין המדינות הערביות השכנות, באופן שא"י ביהודה פוליטית תחול להתקיים.

סקירה כלכלית

לא חלו שינויים עקרוניים בתמונה הכלכלית הכללית. בדרך כלל הגיע המשק ליציבות ולשיווי משקל, ופועלים בו כוחות דינאמיים בכיוון של הרחבה. הענפים שנפגעו, כטכסטיל והנעלה, קיבלו סעד־מה ע"י הזמנות של כוחות הבטחון. המצב בענף המזונות טוב. עליית המחירים נפסקה בלחץ הייבוא. אך גוברים הקשיים בקבלת אשראי לשחרור סחורות. שוק הקרקעות שותק ברובו ובענף הבניה נמשך הרפיון.

עכשיו

תיק חולצה וסנדלים, ומה צריך עוד בחיים

מאת ורדה צימרמן

לתיקי בית הספר ולתיקי הנסיעות הוסיפה עתה „מחוך" סדרה חדשה של תיק נשים. גם הפעם אין מדובר בתיקי עור אמיתי אלא בתיקי עור סינטתי שאנשי החברה מעידים כי כמה יתרונות לו על העור הטבעי. ראשית הוא חזק יותר, הם אומרים, ובנוסף לכך הוא גם אינו נרטב, אינו מדיר צבע, הוא נעים וחלק וגם ניתן לניקוי.

תהליך עיבודו דומה לזה של עיבוד עור. גזירה ידנית והדבקה והם מרגישים כי תשעים אחוזים מן העבודה מתבצעת על ידי אומני תפירה והדבקה, ביד. מבחינת העיצוב הם מבקשים להדגיש כי החשיבה היתה אופנתית ופרקטית כאחד והתוצאה, תיקים שמיגוון אפשרויות השימוש בהם רב (פתיחה חיצונית, חלוקות פנימיות, כיסים חיצוניים, תיקים קטנים יותר וגדולים, מלבבים ומזכירים תיקי עבודה אך הם רכים ומעוגלים). שילובי הצבעים לחוף הם שחור, חום ולבנה שרופה ולקראת הקיץ

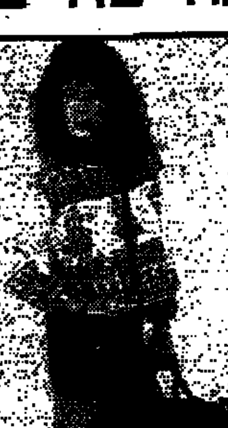

ישתנו אלו ויתחלפו בבז', חרדל, לבן וקרם. לתיקים מתוספים פריטים בעור טבעי, טבעות ומתחנים ממתכת. הם ימכרו בכ־400 חנויות במחירים שבין 59 עד 119 ש"ח. מנכ"ל מחוך, איל שפירא, מקוה כי המכירות בשנתיים הקרובות יגיעו לשני מיליון דולאר בעוד שההשקעה היתה כרבע מיליון דולאר.

מפעל „להב" חוגג ארבעים שנות ייצור. מזל טוב. המספרים מורים על הגידול וההתפתחות במשך השנים: 650 עובדים, ייצור לשוק המקומי בסכום של שניים וחצי מיליון דולאר וסכום דומה ליצוא בשנת 87. התוכניות הן להגדיל את היקף הייצור לשוק המקומי ב־30 אחוזים והיצוא בשנה הבאה, ב־25%.

מנקודת מבט אופנתית „להב" שומרת על הקו הקלאסי. לאביב ולקיץ הקרוב הוא מתבטא בחולצות גברים בשרוול ארוך וקצר, חלקות ומעוטרות במשחקי צווארונים וכפתורים נסתרים. במחלקה הספורטיבית יותר מוצאים חולצות משובצות בכתף שמוטה ושני כיסים, חולצות ספארי וכאלה שלהן צווארון סיני. כולן מכותנה בשילוב פוליאסטר בעירובים שונים ובמחירים המתחילים בקצת למעלה מארבעים שקל ומגיעים עד למעלה משישים.

החידוש הגדול בתחום המכנסיים לקיץ זה הוא שיש להם גומי במותן וגם שרוך, מכנסיים ארוכים וגם קצרים. בנוסף דבקים עדיין ב„להב" במכנסי פנסים ומשתדלים להשתחרר מעט ממכנסי ברמודה, גלישה ומכנסי טניס. המחירים למכנסיים קצרים 32 עד 41 ש"ח ולארוכים מ־55 ועד 68 ש"ח.

★★★

כרבע מיליון ישראלים קנו בקיץ החולף את סנדלי הפלסטיק של „יוונית" ומספר דומה של סנדלים נמכר בחו"ל. ועל כן ממשיך המפעל בייצור הלהיטים מן השנה שעברה בשינוי של גוונים ובהתאמתם לצבעי לבוש הקיץ. החידוש [illegible] המאפשר שילובי צבעים באותו סנדל. ארבעה פסי רוחב שכל אחד מהם בצבע שונה מאפשר התאמתם כמעט לכל בגד. חסידי סנדלי הפלסטיק לא ייצאו מקופחים גם השנה.

כבר לא ילדה – אבל שוב אמא

מאת נורית חליף

יעל ילדה את בן זקוניה כשהיא כמעט בת 46. הריון בגיל כה מבוגר היה, לדבריה, „מחוץ לכל התכניות". יעל, גרושתו של גדעון לב־ארי איש הרדיו, עורכת דין במקצועה, זוכרת שבהיותה כבת 39 מאוד חשקה בילד נוסף, אך הטרידה אותה המחשבה והחשש שמא תאחר את המועד. אבל בהיותה אז אשה לא נשואה, נדחה הרעיון. כעבור זמן פגשה את אריה אמיר, נישאה לו והרתה. עכשיו, בת 47, מתרוצץ בנה ניל בן השנה על פני הבית ובעקבותיו אצה־רצה מטפלת צעירה.

„דבר ראשון בררתי עד כמה אני מסתכנת מבחינה פיזית ומה הם הסיכונים המאיימים על ההריון והתינוק. הרופא שטיפל בי הסביר שעל מצבו של התינוק ניתן ללמוד בשלב מוקדם באמצעות בדיקת מי שפיר. כל השאר, אמר, אינו תלוי בגיל אלא במצב הבריאות הכללי. שני הריונותי הקודמים היו תקינים. יש לי בן בגיל 22 ובן בגיל 11. כעשר שנים עוברות ביניהם. ושוב לאחר עשר שנים, נולד ניל. כשהתבשרתי על ההריון החלטתי שאת עצמי אהיה מוכנה להעמיד במבחן הגיל, מפני שאני אשה בריאה, אבל בקוצר רוח המתנתי לתוצאות בדיקת מי־שפיר שבוצעה, כמקובל, רק בסוף החודש הרביעי. כידוע, כאשר תוצאות הבדיקה הזו אינן טובות, אין מבצעים הפלה אלא לידה מוקדמת. בינתיים למדתי שקיימת בדיקה נוספת, שאותה ניתן לבצע בשלב מוקדם יותר של ההריון, אבל את זו לא הציעו לי משום מה לעשות".

כוונתה של יעל לבדיקת סי.וי.אס. אותה מבצעים בשבוע התשיעי או העשירי להריון. זו בדיקת רגימת השיליה, כלומר, בדיקת תקינות המבנה הכרומוזומי של השיליה, כמייצגת את תאי העובר. היא מתבצעת דרך הנרתיק וצוואר הרחם, ולא כבדיקת מי־שפיר המתבצעת על ידי דיקור דופן הרחם. בתקופת הריונה של יעל עוד היתה בדיקת הסי.וי.אס. בגדר מחקר בארץ ורק לאחרונה היא נעשתה מקובלת במרבית בתי החולים.

כל הריון – מלווה בדרך כלל מתחים וחששות, בגיל גבוה על אחת כמה וכמה. האם יש הצדקה לחששות היתר של אשה הרה שגילה בסביבות הארבעים? האומנם שונה מאד הוא הריון בגיל הארבעים מהריון בגיל העשרים [illegible] משיב על כך ד"ר יונה תדיר, גינקולוג, מנהל היחידה לפוריות והפריה חוץ־גופית בביה"ח בילינסון:

„באופן כללי אין צפויים בגיל מבוגר יותר סיבוכים מאשר בהריון בגיל צעיר. השאלות המתעוררות נוגעות למצב הבריאות הכללי המשתנה עם הגיל. בדורות האחרונים התארכה תוחלת חיינו, גם אורחות חיינו השתנו וכך גם השקפתנו וגישתנו להריון ולידה. מובן הוא שבשנים האחרונות יותר נשים רוצות ומעיזות להרות בגיל מאוחר. ההסבר לכך אינו פיזיולוגי, אלא סוציולוגי וכרוך בו גם נושא השאיפה לקריירה והמעמד הכלכלי. נשים משיגות קריירה, ילד ראשון ושני גדלו ובגרו, רמת החיים גבוהה ואפשר להעז. בעשר השנים האחרונות חלו שינויים עצומים בגניקולוגיה. בנושא ההפרייה החוץ־גופית יש פריצת דרך אדירה, אך כאילו אין מהפכות גדולות בכל הנוגע לבטחון ההריון והלידה. מכשיר האולטרא־סאונד יכול לגלות מומים בתינוק, גם בדיקת מי־שפיר מאד חשובה אבל בסך הכל נשים אינן חזקות יותר משהיו לפני חמש־עשרה שנה. רק סדר העדיפויות בחייהן השתנה. הן יותר מעשיות, הן רוצות תפקידים בכירים הגוזלים הרבה זמן מן המשפחה ויש להן יותר כסף. מצד שני לא פחת רצונה של המשפחה היהודית בילדים, להבדיל מארה"ב למשל, שם זוגות רבים מוותרים לגמרי על ילדים למען הקריירה. כך קורה שבגיל מאוחר, מחליטות נשים שכבר מסודרות בחיים, ללדת ילד נוסף".

ד"ר תדיר מדגיש את העובדה שפוריות האשה פוחתת בהדרגה אחרי גיל 35 ועל כן קיים סיכון גבוה יותר להפלות. הסיכונים הללו מתרבים לקראת גיל ארבעים ולאחריו. „מגיל מסויים יש אי תקינות מסויימת של הביצית ולכן קיבלה המדינה על עצמה לבצע על חשבונה בדיקת מי־שפיר לכל אשה בהריון שהיא מעל גיל 37. מעל לגיל זה קיימת סכנה שיתגלו מומים גנטיים בתינוק, תיסמונת־דאון למשל. גם בעיות הורמונליות ובעיות וסקולריות של כלי־הדם, צפויות יותר בגיל מבוגר. הרחם עצמו בגילים אלה עלול לפתח שרירנים („מיומות"), לאחר שעבר כבר התרחשויות שונות לאורך השנים כמו הריונות, גרידות, דלקות וכדומה".

הוא לא יאמר לאשה מה עליה לעשות עם עצמה מגיל מסויים, מפני שמדובר בעניין מאד אישי ועליה להחליט בעצמה על גורלה חייה. מובן שלנשים בנות ארבעים יסביר בדיוק בפני מה הן עומדות, למשל את סיכויי ההפלה והמומים הצפויים לוולד. „אשה בדרך כלל לא באה לרופא כדי להתייעץ עמו אם להכנס להריון, היא באה לפתור קשיים, להמעיט סיכונים וסיבוכים ולשמור על הריון שכבר החליטה עליו", אומר ד"ר תדיר.

בכל הנוגע לתזונה, תרופות ושיגרת יום יום, אין כאמור הבדל רב בין הריון בגיל עשרים לבין הריון בגיל ארבעים פלוס. [illegible] תלוי בבריאותה הכללית ובמצבה הפיזי של האשה ההרה. בגיל מאוחר יש קצת יותר בעיות של לחץ דם וסוכרת, על כן תבוצענה בדיקות מעקב סדירות לאורך ההריון.

„נשים מבוגרות העומדות בפני לידה, אשר מצבן הכלכלי מאפשר זאת, בוחרות לעבור את הלידה בדרך נוחה יותר, עם מיילדת פרטית או רופא צמוד בתנאים של פינוק. אולי מפני שיש פחדים. אולי מפני שהיד משגת," אומר ד"ר תדיר.

יעל לב־ארי־אמיר: „למרות שהריוני היה תקין והכל עבר בשלום, הייתי מאד מתוחה במהלכו ועוד יותר לקראת סופו. כיון שלא זכיתי ליחס מיוחד מהרופא שלי, הייתי מופתעת ומאוכזבת. בהחלט ציפיתי ליחס מיוחד. רציתי ללדת בביתו, אבל הרופא לא הסכים. ביקשתי יותר בדיקות אולטרא־סאונד, והוא עצר בעדי, הבטיח שאין צורך. למרות שלא הופיעו סיבוכים וקשיים, בכל זאת נעשיתי היסטרית, פחדתי מפני הלידה, חששתי שלא יהיה לי כח סבל, שאיני די גמישה. בסופו של ענין לאחר כמה שעות של צירים, קיבלתי רק זרוז־לידה ואפילו לא זריקת אפידורל בגב לטשטוש הכאבים. בגיל 46 עברתי לידה טובה."

הוריה שהם בגיל 76 לא אהבו את רעיון ההריון בגיל מאוחר. שני בניה ושני בניו של אריה הבעל, התלוצצו הרבה, רצו לנחש מה יקרה כשהתינוק יתגייס לטירונות, אם האמא־הסבתא, שתהיה אז כבת 65, תבוא לבקר. חברים לא חיסכו יותר מדי, אמרו לה „את אמיצה", התלוצצו קצת בהקשר לעורכת־הדין ולחיתולים. היא עצמה אפילו ספרות על הריון ולידה לא טרחה לקרוא, אף לא ספר אחד.

ליעל לב־ארי, אשה נאה ובעלת מראה צעיר, אין גם עכשיו מגע רב עם חיתולים, עגלה וטיולים בשמש ול„טיפת חלב" אינה הולכת לאחר שפעם־פעמיים העזה. „אבל כולן כל כך צעירות שם" היא אומרת. ומוסיפה: „למען האמת חזרתי מהר מהר לסורי, התגרדרתי לעניני העבודה, לעומס המשפחתי, לעיסוקים. על הקריירה שלי לא אוכל לוותר, גם לא כדי להיות יותר עם ניל. „אין ספק שהשיקול הכספי והרווחה הכלכלית הקיימת, היו שיקול מכריע בהחלטה אם להביא עוד ילד לעולם, שאם לא אלה, מודה יעל, היא לא היתה מעיזה להתפנק בחווית האמהות המאוחרת.

ד"ר תדיר: „מובן שעדיף להרות בגיל של פוריות גבוהה, שהרי הטבע לא סתם־כך תוזם אותנו. יש סיבה לכך שהוא מטביע בנו יותר מומים וקשיים בגיל גבוה. הרקמות בגיל הזה הן לא כפי שהיו בגיל 30 ואף על פי כן, יש נסיבות של חיים שאי אפשר להתעלם מהן. הם גם מתיחסים אליה ביתר זהירות במהלך הלידה, גם מחליטים ביתר ליברליות על ניתוח קיסרי."

פריצת הדרך הגדולה אשר נעשתה בעשור האחרון בנושא ההפרייה החוץ־גופית, נותנת לנשים רבות שהיו עקרות, אם בגלל חצוצרות סתומות או שאר פגמים פיזיולוגיים, אפשרות חדשה וסיכוי להרות. בתחום זה אכן הוצפה המערכת הטיפולית בזוגות רבים אשר בחלקם קרובים יותר לגיל ארבעים. זוגות אלה אכן נפתח בפניהם פתח לתקוה.

„ישראל היא אחת המדינות היחידות בעולם הנותנת טיפולי הפרייה יקרים כאלה ללא תשלום. בחו"ל מבוצעים הריונות מבחנה והפרייה חוץ־גופית בתמיכת חברות הביטוח למשל. אצלנו, שוב בגלל ההתיחסות היהודית המיוחדת למשפחה ולהורות, ניתן הטיפול חינם. שעורי ההצלחה להריונות חוץ גופיים גם בגיל גבוה, הם בערך כ־20% לכל מחזור טיפולי. במחלקה היחידה להפרייה כאבצע מטפלים בנשים שגילן הוא בסביבות גיל 40–42. אנחנו בבילינסון מנסים לאמוד את סיכויי ההצלחה לפני תחילת הטיפול, באמצעות מבחנים הורמונליים."

ד"ר יונה תדיר מעריך שבעוד כעשר שנים, יגיעו סיכויי ההצלחה של הפריית המבחנה לכדי 50%־60%, לעומת כ־20% היום. או אז יהיה סיכוי גדול יותר לצאת מבית החולים לא רק עם הריון, אלא גם עם התינוק המיוחל.

ניל בן שנה – האם אמא־סבתא תבוא למסדר סיום הטירונות?

דין אחד לאמהות־נהגות ולנהגי מוניות

אני רוצה למחות נגד הגזירה הטיפשית שנגזרה עלינו [illegible] בטיחות גם בעיר. [illegible] בעיר גם קודם. החובה הביאה המוני נשים לעירות, שבחלק מנסיעותיהן הן מלוות בילדים רכים, למצב טיפשי. אפילו בבטיחות יחסית, נניח ליד רמזור, אי אפשר לסייע לילד ע"י ליטוף וכדומה מבלי להרגיש את לחצה של החגורה.

והרי הנסיעות בעיר הן קודם כל אמצעי שמסייע לאם עובדת להגיע מהבית למעון ומשם לעבודה! אם אנו שומעים שייתכן שהגזירה עומדת להתבטל לגבי נהגי מוניות בתוך העיר, אז מדוע שלא יורחב הביטול ויכלול גם אמהות נהגות בתוך העיר?!

בית הכרם – ירושלים

חנה הלוי

כמו ברומא

מאת איזי לונג

מישהו הרגיש פעם כמו נירון קיסר? כלומר איך זה לשבת ולנגן כאשר מסביב הכל בוער?

אז לי זה קרה בשבוע שעבר.

נכון שלא הייתי לבד, היו שם ביחד איתי עוד כ... לא ספרתי כמה ולא ישבנו וניגנו בדיוק, אלא ישבנו ואכלנו ויתכן שרק אני הרגשתי כמו נירון קיסר ולא אף אחד מאלה שהיו שם איתי. אבל כל היתר היה נורא דומה – מסביב הכל בער ואנחנו אכלנו...

ועוד איך אכלנו, הוגש לנו:

מרק קרם גזר

טרין השף (75 ש"ח לק"ג)

סול ברוטב אליאנה הקדושה (35 ש"ח לק"ג ראה תמונה)

קוקטייל עוף בטרגון, יין לבן ושמנת (15 ש"ח לק"ג)

קיש פטריות יער ובצל (15 ש"ח לק"ג)

קארה חזיר ברוטב פלפל ירוק (24 ש"ח לק"ג)

לשון ברוטב הבית (35 ש"ח לק"ג)

כתף כבש במנתה (49.50 ש"ח לק"ג)

ושלווים בנוסח הצייד (11.50 ש"ח לשלוו)

ואני שואל אתכם?

אתם הייתם גומרים את זה?

אין לכם מה לדאוג גם אני וגם אלה שאכלו (אכלו?) לידי לא הצליחו לגמור הכל.

אתם בטח מתפלאים למה מופיע, ליד כל מנה המחיר לק"ג.

ראשית המנות היו באמת עצומות

ושנית – הארוחה נערכה לכבוד הקמת מחלקה מיוחדת למנות מוכנות ב„הכט" האטליז־חנות־מסעדה שליד כפר שמריהו.

מה שקיבלנו, היה חלק קטן מ־55 מנות שהשף אלן מבשל שם בשבילכם וחלק גדול ממה שאכלתי כל אותו שבוע.

הפעם הגזימו שם ב„הכט", תאמינו לי, באמת הגזימו...

ולהיפך...

היה זה רק טבעי שאחרי הארוע הגסטרונומי ב„הכט" מגיעה לנו ארוחה דיאטטית מלאה בריאות.

הוזמנו אליה ע"י חברת כרמליה – פיתוח טכנולוגי בע"מ, שהשם שלה אינו מעיד עליה שכל מעיניה הם אך ורק בריאותנו ואריכות ימינו.

ובשביל מעיינים אלה מייצרת החברה עבורנו את „נוטילי" שהן מיני אבקות המכילות בתוכן כל מה שהגוף זקוק לו בלי שיתוספו עליו הגרמים הקטנים של השומן ואפילו להיפך. [illegible]

היא מייצרת גם מרקים בעלי ערך קלורי אפסי.

משקאות־קלים שלא באו סוכר אפילו מרחוק.

כדורי שמן־דגים כדי שנהיה כמו האסקימוסים שלא חוו מעולם את החוויה של התקף לב.

ועוד משהו בשם G.L.A שהוא נגד כאבי וסת, בעד שיפור מצב העור, עוזר לסובלים מדלקת פרקים, לוחם במחלות הלב וטוב גם לטיפול בחולי סכרת ובאלכוהוליסטים.

מה שיפה בכל החומרים שמניתי, הוא שהם אינם תרופות אלא תוספות למזון ומסופקים לכל דורש עם הדרכה, יעוץ, ומעקב.

זה עולה כסף, אבל אנחנו קיבלנו את ההסברים בתוספת ארוחות בריאות – חינם ולו רק מפני שאחרי הארוחה, ב„הכט" זה פשוט הגיע לנו.

הסל של מרתה

מאת מרתה מיילס

• לעתים נדמה שאין קץ לדברים שהארץ הזאת מייבאת. מדוע, למשל, יבחר מישהו שיושב על גבעת חול במזרח התיכון, לייבא בתי־עץ מיוצרים במערב התיכון האמריקאי?

הסיבות, אומרים היבואנים, הן בין היתר מהירות, חיסכון, בידוד טוב, איכות הגימור, תנאי המשכנתא והרצון שיהיה זה בית מיוחד במינו.

• הפירמה הידועה והפעילה ביותר בתחום זה כיום היא אמקון מגבעתיים, חברה־בת של פטרולגז. החברה, שקיימת כבר שבע שנים, בנתה בארץ כ־150 בתים עד עתה ואחדים מהם פתוחים לביקור הקהל.

אמקון מקימה מבנים בגובה עד שלוש קומות, למשפחה אחת או דו־משפחתיים, כשהנפוץ שבהם הוא בית משפחתי המשתרע על שטח בין 150 ל־170 מ"ר. הפירמה מציעה גם יחידות שאפשר להוסיף לבתים קיימים, במיוחד כשמישהו רוצה להוסיף חדרים על הגג.

למעשה כל המרכיבים של בתי אמקון באים מחברה ששמה „עיר היער" בקליבלנד, אוהיו. המסגרות, הקירות החיצוניים עשויים עץ אורן ומעובדים כך שיוכלו לעמוד בפני חדירת מים וחרקים. הצד החיצוני של הבית אינו בהכרח עשוי עץ – אמנם אפשר לבחור בארז אך יש גם כאלה המצופים בפי.וי.סי. דמוי־עץ, לבנים, אבן ירושלמית ואפילו אלומיניום דמוי־עץ.

הצרכן של אמקון משלם בעד עיסקת־חבילה, כדברי אבי לביא המנכ"ל. כל פרט מתוכנן מראש בקפידה יחד עם הארכיטקטים של החברה וכל החומרים מגיעים יחד בתוך מכולה אישית שמגיעה ישר למקום הבניה. צוותי ההקמה של הבתים מורכבים ברובם מתושבים מקומיים ויוצאי ארה"ב שהתנסו בבניה מסוג זה.

המחיר הסופי של העיסקה מצויין בחוזה, שלא כנהוג אצלנו, אומר לביא, כשהמחירים עולים תוך כדי הבניה „ואין כל קשר בין המחיר ההתחלתי למחיר הסופי".

גם המהירות היא נקודה חשובה: ברגע שנקבע אתר הבניה והחוזה נחתם עם אמקון, מבטיחה החברה שהרוכשים יוכלו לקבל את מפתחות ביתם תוך שישה חודשים, להבדיל משנה או שנתיים הנחוצות לבניה הקונבנציונלית.

עוד לפני שמגיעים החומרים יוצקים כבר את יסודות הבטון ובונים את המקלט. אמקון תתחיל לבנות רק ברגע שרשיון הבניה מטעם הרשות המקומית יימצא בידי הלקוח והארכיטקטים של החברה יסייעו בידי הקונה לעבור את המכשולים הביורוקרטיים הכרוכים בדבר. החברה רשומה כחוק כקבלן בניה מוסמך. (כדי לבדוק אם קבלן כלשהו רשום כחוק יש לפנות אל רשם הקבלנים במשרד הבינוי והשיכון בירושלים טל. 02־277211).

בניגוד למה שאפשר לחשוב ועל אף 20 האחוזים הנגבים כמכס עבור חלקים מיובאים, עולה פחות לבנות בית אמקון ממוצע, מאשר לבנות בית במגורים דומים מבטון ובלוקים כנהוג. אומר לביא: „בית בן קומתיים בסגנון אמריקאי על שטח 150 מ"ר עם אינסטלציה למטבח ולאמבטיה עולה בסביבות 90,000 דולר כולל מע"מ (לא כולל מגרש, כמובן)". לשם השוואה הוא טוען שאותו בית בנוי בטון ובלוקים יעלה 30% יותר.

אמקון מוכנה לתת משכנתה לעשר שנים עבור 25% מעלות הבניה והיא מציעה ערבות בנקאית על הכסף ששולם לחברה במקדמה. הטיעון החזק ביותר של אמקון הוא שלקירות שלו יש „בידוד תרמי טוב פי תשעה מאשר לבניינים הרגילים ופי שלושה מאשר לאלה הבנויים בלוקים של איטונג" (הבלוקים בעלי הבידוד התרמי הגבוה ביותר מתוצרת המקומית). „בידוד תרמי" פירושו הגנה בפני חום וקור והוא גורם רב חשיבות במונחים של צריכת אנרגיה. הסוד טמון, אומרים באמקון, בקירות החיצוניים העשויים שני לוחות עץ עם שכבת צמר זכוכית בעובי 9 ס"מ ביניהן.

כדי להבטיח איטום ממליצים על חלונות בעלי זכוכית כפולה והם ניתנים להשגה בסגנון אמריקאי בעיצוב „ג'ילוסינה" וניתנים להרמה והורדה במקום לפתיחה רגילה או להזזה על מסילה. הרצפות, אגב, אינן עשויות עץ, אלא אם מישהו רוצה להוסיף למחיר. כרגיל הן עשויות מרצפות או חומר פלסטי.

במה שנוגע לעמידות בפני אש מדגישה החברה שלא יותר מסוכן לגור בבתים שלה מבבתים אחרים: „שריפות ביתיות מתחילות ברוב המקרים מבפנים ולא במעטפה החיצונית של הבניין", אומר לביא, „בניינו שהקירות הפנימיים של בית אמקון אינם עשויים עץ אלא לוחות גבס. הוא אומר שבדיקות אשר נערכו ביוזמת החברה על ידי מכון התקנים הישראלי הראו שגבס מונע את מעבר האש במשך שעה ומחצה. טיח קירות רגיל, הוא אומר, מעכב אש רק במשך 15 דקות.

אף כי מוסמכים באמקון טוענים שחומרי הבניה שלה עומדים בתקן של ארה"ב וישראל, מתברר שלמכון התקנים הישראלי אין כלל תקן מקומי לבדיקת קירות עץ לבניה שמשתמשים בהם לבתי־עץ, כנ"ל לגבי לוחות גבס. אמנם קיים מפרט כתוב לגבי כל אלה, אך לא תקן רשמי.

כדי להקדים רפואה למכה מתקינה אמקון גלאי עשן בבתי העץ שהיא בונה. החברה מבטיחה שחברות ביטוח מקומיות מבטחות את בתי העץ שלה נגד אש במחירים הנהוגים ביחס לבתים רגילים.

כשמוסיפים תוספת לבניין מבטיחה אמקון לבצע זאת לא רק בזריזות אלא גם תוך שמירת נקיון מרבית: „אנחנו לא נהרוס את הגינה שלכם ולא נלכלך את ביתכם באבק הצבע", מבטיח לביא. בנוסף לכך, על בתים בעלי גגות רעפים ניתן להוסיף רצפה קלת־משקל שניתן להרכיבה ללא תמיכת עמודים שנחוצה לרצפת בטון.

כשנעניתי להזמנת אמקון לסיור מקיף דפדפתי קודם בחוברת הצבעונית שבה תצלומים של בתים שהיא בנתה פה. המגוון של העיצוב החיצוני מרשים ואפילו סוריאליסטי אם נביא לדוגמא בית בסגנון ניו־אינגלנד מוקף דקלים.

אמקון תעניק אינפורמציה נוספת וסיורים מודרכים ללקוחות פוטנציאליים שיתקשרו למשרד ברחוב הנריב 37, גבעתיים, טל. 03־779065.

בתי עץ מיובאים

מרכז הבניה הישראלי מספק כמה שירותי חינם מועילים לקהל למי שמתכנן בעצמו את ביתו. הלכתי לברר מה דעתם בקשר ל„השתלת" בית־עץ אמריקאי בנוף ישראלי.

המרכז שבשכונת רמת־אביב בת"א, רחוב האוניברסיטה 40 (טל' 03־425221) פתוח להתייעצות בימי שלישי וחמישי בין השעות 3 ל־7 אחה"צ. ברור שהייעוץ המוצע אינו מחליף ייעוץ עם ארכיטקט או מהנדס, אך הצוות המיומן של המרכז יעיין בתכניות ויציע ייעוץ כללי. ישנו מדור מיוחד לייעוץ בעניין שימור אנרגיה. עורכי־דין של המרכז גם יעיינו בחוזים לפני שחותמים עליהם וייעצו ביחס למסמכים נחוצים אחרים. הייעוץ של מרכז הבניה לקהל הירושלמי ניתן בימי ראשון, גם כן בין 3 ל־7 אחה"צ ברחוב הילל 23 ובחיפה בימי שלישי באותן שעות ברחוב י.ל. פרץ 32. אין נותנים ייעוץ בטלפון.

אם אתה מתכנן בית עליך לשכור קודם כל ארכיטקט, אומר הארכיטקט הראשי של המרכז, עמירם תרל"פ. „שאל מסביב כפי שאתה עושה כשאתה רוצה לבחור ברופא", הוא מייעץ. „לבנות בית זה דבר מאד אינטימי וחשוב שיהיה לך קשר טוב עם הארכיטקט שלך". התבונן בעבודות קודמות שלו ואם אתה רוצה לשמוע גם דעה מקצועית פנה לאגודות האינג'ינרים והארכיטקטים (טל' 03־240274), שאליה משתייכים רוב הארכיטקטים המוסמכים.

החוק אינו דורש שכל בית קטן יהיה מתוכנן על ידי ארכיטקט, אך תוכניות הבניה חייבות להיות מאושרות על ידי מהנדס מוסמך לפני שניתן להן רשיון בניה. בחוץ לארץ נהוג להגיש תכנית של ארכיטקט לשלושה ארבעה קבלנים לשם קבלת הצעות. הצרה אצלנו, מסכים תרל"פ, היא שקבלנים לבתים קטנים עורכים אך לעתים רחוקות חישובים מפורטים שיתאימו למחירים המשוערים. הם מעריכים בדרך כלל לפי מטרים רבועים או לפי חוזה המאפשר גמישות במחיר במשך שלבי הבניה.

עכ"פ „ככל שהתכנון הראשוני מדויק יותר כן יימנעו בעיות מיותרות, מייעץ תרל"פ, וגם המחיר יהיה ריאלי יותר".

בניה רגילה אורכת אצלנו זמן בלתי מתקבל על הדעת, מסכים תרל"פ וזאת מכמה סיבות וביניהן ריבוי השביתות ואי כיבוד התחייבויות. סיבה נוספת – הענישה על אי עמידה בלוח הזמנים איננה חמורה פה כפי שהיא בארה"ב.

חשוב לציין שהארכיטקט הראשי של המרכז לבניה אינו דוחה על הסף את הרעיון להקים פה בתי־עץ מיובאים, אך הוא מציע להרהר בכמה נקודות לפני שעושים צעד כל כך לא קונבנציונלי.

הסתייגותו העיקרית היא זאת: „אין די נסיון בבניה בעץ בישראל כדי לדעת מה יקרה במשך השנים", עץ איננו חומר בניה מקובל באזור ובתי־עץ מעוצבים בדרך כלל בהתאם לתנאים שונים מאלה שלנו. בשמעו שהחברה המדוברת בסיפה באוהיו היתה תגובתו „הייתי שקט יותר אילו היבוא היה בא מחברה בקליפורניה, שם האקלים דומה יותר לזה שלנו".

הוא מציין שעץ הוא חומר „חי" המושפע מתנאים חיצוניים. הוא פגיע לגבי חרקים ומתייבש או מרקיב אם אינו מטופל כראוי. הוא מציין שבקליפורניה יש לצפות כל 15 שנה את בתי העץ בציפוי מגן נגד נמלים ושאר מזיקים. לביא מאמקון טוען שלא שמע דבר על טיפול מוזר בעץ בחו"ל, עכ"פ המדיניות המקומית המחייבת יסוד מבטון בתחתית לבתי־עץ, מונעת כל מגע עם חרקים הבאים מן הקרקע, לדבריו.

תרל"פ מעלה גם הרהור ביחס לאספקת חלקי חילוף לבתים שהובאו בשלמותם מחו"ל. „מה יקרה לבית אמריקאי כזה, בעל חלונות כפולים אם ברבות השנים ייתקע איזה חלק?" הוא שואל. „איזו ערובה יש לקונה שאמקון עצמו יהיה בסביבה, אם ירצה תוספות בניה בעתיד?"

רשמית נותן אמקון אחריות לשנה על חלקים ואביזרים, כפי שעושה זאת כל קבלן בישראל על פי החוק. אך באופן בלתי רשמי, אומר לביא מאמקון, החברה יכולה להזמין כל דבר שמוצר מחו"ל.

תרל"פ אומר שבתי־עץ זקוקים בדרך כלל לתחזוקה יותר קפדנית משאנו רגילים כאן, בפרט אם גם צידם החיצוני מצופה עץ. הוא מציין גם שבתי־עץ פגיעים יותר לשריפות ושאם חברה טוענת כי יש בידה תוצאות של מבדקי בטיחות מטעם מכון התקנים כאן או בכל מקום אחר – לקוח זהיר צריך לבקש לראות אותם. כן צריך לבדוק את הדבר עם חברות הביטוח.

ביחס לקירות הפנימיים העשויים לוחות גבס אומר תרל"פ שלא קל לתלות על גבי לוחות שכאלה תמונות כבדות או מדפים כמו על קירות בטון ושהרגלי ה„ספונג'ה" הישראליים, כלומר באמצעות מים רבים עלולים להזיק לקירות הגבס.

גם את הטענה שלבתי־עץ יש הבידוד הטוב ביותר מבטל תרל"פ באומרו, „עץ כשלעצמו אינו מבטיח בידוד טוב יותר מחומרים אחרים". אם לבית־עץ מסוים יש איטום תרמי טוב במיוחד זה רק בגלל עיצובו ועוביין של שכבות העץ.

אינג' עדה רדיסגור ממרכז הבניה, היועצת בעניין שימור אנרגיה, מסבירה שניתן להגיע לאותה דרגת בידוד על ידי קומבינציה של כל מיני חומרי בניה. „זוהי סינתיזה בין החומרים שנבחרו ועוביים", היא מסכמת. מידת הבידוד שאתה זקוק לה תלויה במקום שבו אתה גר. מה שקרוי „הסנדביץ' הירושלמי" מורכב מבלוק בניה פלוס שכבת אויר, שכבת קלקר, עוד בלוק ושכבה דקורטיבית של אבן ירושלמית מבחוץ. נוסחה זו תעניק בידוד טוב בכל מקום אבל יש פתרונות זולים יותר שיתאימו לאזורים בעלי אקלים נוח יותר בארצנו.

ביחס לבתי־עץ מיובאים, אומרת רדיסגור, שלפי אלה שהיא ראתה נראה כי הם טובים בבחינת האיטום התרמי: „אחרי הכל הם טובים בשביל ארה"ב שבה האקלים יותר הפכפך". היא גם רואה בחיוב את העובדה שרוב הבתים המעוצבים בסגנון אמריקאי יש בהם פחות שטח זכוכית בחלונות מאשר אצלנו וכך ילך לאיבוד פחות חום וגם קור. היא טוענת שלארכיטקטים ישראלים יש נטיה לקבוע יותר חלונות וזכוכית מאשר נחוץ להפרדת הבית.

איטונג הוא בלוק בטון בעל תאים העשוי חול וסיד בקוטיים בתוספת מים ואבקת אלומיניום מיובאת. קיר חיצוני בנוי בלוקים של איטונג אטום פי שלושה מקיר רגיל – מבהירה החברה.

כ־35% מהקירות החיצוניים של בתים חדשים הנבנים בארץ בנויים מחומר זה, אומרת אינג' ורה קורן במשרד התל־אביבי של החברה. היא מגדירה זאת כ„פתרון הטוב ביותר לשאלת האיטום". כי בדרך זאת ניתן לראות את הבניה בעתיד בבלוקים של איטונג ללא תוספת תהליכים לאיטום או בניית קירות כפולים. היא מודה שהבלוקים של איטונג יקרים ב־30־40 אחוז מהבלוקים הרגילים העשויים בטון, אך טוענת שזה מתקזז אם לוקחים בחשבון את עלות הטיפול שיביא לאיטומם של בלוקים רגילים. יחד עם זאת היא מודה שעדיין לא התגברו על בעיית הלחות והעובש שהבלוקים של איטונג נוטים לספוג אם אין מצפים אותם בחומר ביחוד. הם מכחישים בתוקף את הטענה שהבלוקים של איטונג סופגים מים – והחוברת הרשמית שלהם מסבירה שהבלוק סופג מים רק עד לעומק 2 ס"מ כשעוביו של בלוק רגיל הוא 20 ס"מ.

קורן אומרת שאיטונג נושא תו־תקן רשמי הכולל את כל תכונותיו ובתוכן אלה של האיטום התרמי. היא מוכנה לעמוד בויכוח ביחס להשוואה בין תכונות האיטום התרמי של איטונג לבין מה שטוענים היבואנים של בתי העץ האמריקאים.

מי שמעוניין ביותר פרטים ביחס לאיטונג ושימושיו יכול להתקשר למשרד המכירות שלהם בתל־אביב טל' 03־491515.

مكذا من الاصل

هكذا من الأصل

מכתב לאם פלשתינאית

מאת זהבה דנציגר

אם פלשתינאית, רק היום את פונה אלי, כאשר הכאב והמצוקה האמיתיים הגיעו גם לביתך ולילדיך, רק היום את נזכרת כי, האם הישראלית.

אנו, האמהות הישראליות, מבכות את בנינו, קרבנות העקשנות והטרור הערבי והרשעות וצרות־העין, מזה כמה דורות. היכן היית כששחטו משפחות שלמות בחברון? היכן היית כאשר המופתי שלך הסית נגדנו וסגר לנו את רוב כבישי הארץ, וכל נסיעה היתה כרוכה בסכנת נפשות? היכן היית כאשר פליטים שלנו, אודים מוצלים מאש, התחננו שיתנו להם מקלט בארץ הזאת? היכן היית כאשר המופתי שלך וההולכים אחריו לא הסכימו בשום פנים ואופן להכניס לארץ 100,000 ילדים קטנים ורצוצים, שאולי אפשר היה להציל אותם אז?

היכן היית כאשר כתבו את „האמנה הפלשתינאית", שמדובר בה רק על נישול וגירוש ואין אף שורה אחת על תקווה לחיים זה לצד זה? היכן היית כאשר כתבו את שלושת הלאווים של חרטום? והיכן היית בשנת 1948, כאשר „אחיך הטובים" מארצות ערב הסובבות אותנו, פלשו אלינו מכל העברים וניסו פשוט לחסל אותנו? לא שמענו את קולך כאשר „אחיך הערבים" תקפו את בנינו ביום כיפור, יום קדוש. לא הקמת קול צעקה על הבנים שלי, שהיו צריכים שוב להגן בגופם על שארית הפליטה של עמם.

לא שמעתי אותך פונה אפילו פעם אחת אל „אחיך" העשירים והשבעים באדמה, בנפט ובכסף, בבקשה שיעזרו לכם – לא במלחמות ולא באיומים, אלא בפיתוח ובהתיישבות.

את כל המרירות והכעס שלך את מפנה אלינו. האם לא שאלת את עצמך, אפילו פעם אחת, מדוע הסיתו אתכם המופתים לא להסכים לחלוקה של 1947? מדוע הסיתו אתכם לברוח מכפריכם? ומדוע הם שוב מסיתים היום מראשי המסגרים למלחמה ולחורבן ואף פעם אחת אינם קוראים לדו־קיום ולשלום?

האם לא שאלת את עצמך, מדוע יש אצלנו תנועה המבקשת „שלום עכשיו" ואצלכם אין אף הד קלוש לשאיפת שלום? ואולי יש מבקשי שלום גם אצלכם, אלא שאתם לא נותנים להם לפתוח פה? בכל שנות חיינו בארץ הזאת, הרגתם כל מי שניסה לבנות גשר לחיים משותפים. הטרור שלכם בשנות השלושים הרג ערבים לא פחות משהרג יהודים, והוא ממשיך בזאת עד היום. אבל את זאת את מנסה לשכוח.

את מכריזה בבטחון רב שאש"ף הוא המייצג היחיד של הפלשתינאים. האם מישהו ברק אם זה באמת נכון? האם מישהו מכם איפשר למנהיגות אחרת לקום ולהתבטא? הרי אצלכם הכל נקבע בטרור ובאלימות. האם את באמת חושבת, שאם תחזרו על ההצהרה שאש"ף הוא הנציג היחיד של העם הפלשתינאי אלף פעמים זה הופך את ההצהרה לאמת? לא אמא נכבדה! אין זו אמת! רוב בני־האדם – וגם ערביי ישראל והשטחים – רוצים לחיות בשלום ובבטחון. אלא שהמנהיגות הקיצונית והמרושעת שלכם אף פעם לא איפשרה זאת.

כתבת שהעם הפלשתינאי ירש את הארץ הזאת לפני אלפי שנים. וגם זה שקר. רובכם יושב פה עשרות שנים בלבד. הארץ הזאת היתה של היהודים, ויהודים לא חדלו לגור בה אפילו דור אחד, למרות הקשיים הכבירים. מיום שחידשו היהודים את השיבה לישראל, התחילה הארץ לפרוח. בעמל ובמאמצים נהפכה ארץ ביצות ושממה לארץ מתפתחת ומושבת. חלק גדול מן הפלשתינאים של היום בא לכאן בעקבות ההתיישבות היהודית ולא לפניה. פני היהודים היו לבניה ולפיתוח; תמיד חשבנו שיש פה מקום גם לנו וגם לתושבים הערביים. אבל המנהיגות שלכם לא הסכימה. היא רצתה את הארץ רק בשבילכם, אפילו תישאר שוממה כשהיתה.

למרות כל ההתנכלויות, למרות המלחמות, למרות הכאב והקורבנות, למרות המשאבים הרבים שהיה עלינו להפנות להגנתנו – הקמנו את המדינה, המפרנסת ומקדמת גם את תושביה הערביים. תושבי השטחים חיים טוב יותר מאחיהם הערביים במדינות הערביות, והם גם חפשיים יותר (הייתי רוצה לראות עתון ערבי אחר, המדפיס מכתב של אם ערביה אחת, התושבת לא מה שהשלטון בארצה רוצה שתחשוב).

לא גזל מכם כלום ב־1947, רק מאתנו נגזלו 6000 ממיטב בנינו. יכולתם להסכים לתכנית החלוקה ויכולתם לחיות אתנו בשלום ובשלווה. כל מה שרצינו זה קצת שלום ושלווה. לא רצינו עוד שטחים. לא רצינו להיות כובשים. אבל המנהיגים שלכם חשבו שהם יוכלו לטבוח את כולנו ולרשת את מה שכבר הספקנו לבנות. ועל כן אמרו לכם לברוח והפכו אתכם לפליטים.

גם ב־1967 לא רצינו עוד שטחים. מה שרצינו זה, שלא יאיימו עלינו. התחננו לפני המלך חוסיין שלא יתקוף אותנו. אבל הוא לא עמד בפיתוי. הארץ הגדולה שיש לו לא הספיקה לו.

האם תוכלי להסביר לנו – או רק לעצמך – למה סגר נאצר את מצרי טיראן? מדוע הכניס צבא אדיר לסיני? מדוע בזבז את כוחו, כספו ואנשיו למלחמה בנו, במקום להלחם בעוני, ברעב ובנחשלות של בני עמו?

וסאדאת, משכין השלום, האם לא יכול היה להציע לפחות קטע קטן מן המדבר הגדול שקיבל לישובם מחדש של פליטי הרצועה? האם היה נגרע ממנו משהו? איזו צרות עין! איזו רשעות! ועל כל זה לא ערערת. וכל השנים שתקת. כי כל השנים הלוויות היו רק של בנינו. פתאום, כאשר לוויות יש גם אצלכם, את פונה לאמא היהודיה שתרחם עליך? מדוע לא ריחמת על האמהות המצריות שסאדאת אמר להן, שגם אם יצטרך להקריב מיליון חיילים (חיילים הם, לידיעתך, בנים של אמהות), גם אז ילחם בנו, וכל זאת כדי לקבל את המדבר, שממילא אינו יודע מה לעשות בו.

גם כשחדר השודד האש"פי למקומות אחרים בעולם; כשפגעו במטוס „סוויס אייר" באוויר, כששלחו נערות תמימות עם מזוודות נפץ למות בטוח, וכשהפכו את כל שדות התעופה לשדות־קטל־בכוח – לא פצית פה ולא ריחמת על איש. האם לא כאב לך דבר?

הנייר של עתון „דבר" סובל הכל, כנראה, ועל־כן את יכולה גם להרשות לעצמך להאשים אותנו בגזענות. אבל אנחנו עדיין לא שמענו על יהודים המתפרעים וצועקים „אידבח אל ערב": לעומת זאת כבר שמענו מתפרעים רבים שלכם צועקים „אידבח אל יהוד". אז מי בינינו הגזעני?

יחדלו מדינות ערב שסביבנו לאיים עלינו, יצהירו שהן רוצות בשלום; יצהירו ערביי ישראל שהם רוצים לחיות במדינת ישראל כאזרחים שומרי חוק ואוהבי שלום; יצהירו תושבי מחנות הפליטים שאין הם רוצים לחזור למקומות שמהם ברחו בלחץ מנהיגיהם, ואין הם רוצים לגרש אותנו או להשליך אותנו לים, יצהירו שפניהם לדו־קיום בשלום, ויצהירו על כך בגלוי – לא רק באנגלית לעתונאים זרים, אלא גם בערבית – ואז, יחד, נמצא דרך גם לפנות את מחנות הפליטים, גם ליישב מחדש את מי שצריך וגם לאחד משפחות.

אמא נכבדה, אולי תפני גם ל„אחיך" שמעבר לגבול ותתבעי שישקיעו את מאמציהם בפיתוח, בבניין, בהטבת תנאי חיים, במקום באיומים ובמלחמות, אולי תבקשי מהם שיחדלו להבטיח לרוצחים גן־עדן אחרי מותם, שיחדלו להאכיל את ילדיהם וילדיכם בסיפורי שנאה וכעס.

גם בימים הקשים ביותר, אנחנו לא הטפנו לשנאה. להיפך, אצלנו מסתירים את זוועות מעשי הרוצחים הטרוריסטים. לא מצלמים. מתביישים בשבילם. גם את ההתעללות בגופות לא מפיצים ברבים. אצלנו גם היום יכול כל ערבי לנסוע, בכל כפר ועיר בישראל, ואיש לא יזרוק עליו לא אבן ולא בקבוק תבערה. אצלנו המסיתים היחידים שישנם הם מחוץ למחנה. ואצלכם?

פטרול ב„קו ברקאי"

מאת שושנה ארבלי־אלמוזלינו

פרופ' חיים ברקאי, במאמרו „קו מדינה" של שרת הבריאות („דבר" 17.1.88), יצא חוצץ בעניין התנגדותי להטלת תשלומים על המבוטחים בעד כל ביקור אצל רופא במרפאה ותמורת כל יום אשפוז. הוא התייצב לימינו של שר האוצר, הפועל ללא ליאות לביטול העקרון עליו מושתתת מערכת הבריאות בישראל: האזרח משלם בעד ביטוח בריאות באמצעות קופות החולים בהתאם להכנסתו ומקבל שירותי בריאות לפי צרכיו.

את מניעיו של שר האוצר אני מבינה. מקורם בתפיסת עולמו הפוליטית־אידיאולוגית. כנציג נאמן של האגף השמרני של הליברלים בממשלה. אך מה ללהיטותו של ידידי הפרופסור לסגת מערכי היסוד של תנועת העבודה, הרואה בקיום שירותי בריאות ציבוריים ומושתתים על ערכי העזרה ההדדית אחת מאבני היסוד של המדיניות החברתית?

המערכה על הטלת תשלומים היא ויכוח ישן־נושן בין המפלגות הסוציאליסטיות למפלגות הימין: האם יש לסבסד שירותים חיוניים או את הנצרך מחוסר האמצעים.

הצעות שר האוצר להטיל תשלומים, אומנם תשלומים קטנים כצעד ראשון, היא ביטוי למדיניות הנקוטה על ידו: עידוד המסחור ברפואה תוך עידוד הרפואה הפרטית והפיכת בתי החולים הממשלתיים לאכסניה של רפואה פרטית, הנהגת השר"פ בתוכם וכן הטלת תשלומים על בעלי היכולת להקדמת תורם לניתוח.

מדיניות זו של שר האוצר מנוגדת לעקרונות מדיניות הרווחה של תנועת העבודה, הגורסת שעל הממשלה לסבסד שירותים חיוניים כשאחזקתם תתוקצב ממס הכנסה פרוגרסיבי. כך ניתן להקטין את הפער בחלוקת ההכנסה הלאומית בין שכבות האוכלוסיה.

פרופ' ברקאי טועה כשהוא מניח שההכנסות מתשלומים שיוטלו על המבוטחים בעד ביקור אצל הרופא ואשפוז בבית חולים, יועמדו לרשות מערכת הבריאות ויגדילו את תקציב משרד הבריאות ועל ידי כך גם ישפרו את המצב הכספי של בתי החולים. מדיניותו של שר האוצר, כפי שבוטאה בהצעות התקציב שהגיש, סותרת הנחה זו.

כוונתו היא לקצץ 65 מיליון שקל בתקציב משרד הבריאות ואת התמורה על סכום זה לגבות בהטלת תשלומים. פרופ' ברקאי אמור לדעת כי מדובר במדיניות מכוונת, המבוססת על אידיאולוגיה שמטרתה להקטין עד מינימום השתתפות הממשלה במערכת הבריאות ולהסתפק רק בתשלום בעד שירותי הבריאות שינתנו למקבלי הסיעוד. האם לתמוה מלבב זה חותר פרופ' ברקאי בתמיכתו במדיניות שר האוצר?

במאמרו הוא פוסק באורח חד־משמעי כי „מערכת הבריאות בישראל היא בזבזנית", הן מבחינת כוח העבודה המוחזק בה הן מבחינת עודף הביקורים של המבוטחים. על כן „לא רק שאין להיענות לתביעות שרת הבריאות להגדלת תקציב משרדה אלא יש עוד לקצץ", וזה בהתחשב במצב הכלכלי בו נתונה המדינה ועומס הוצאות הביטחון המוטלות על התקציב.

פרופ' ברקאי שואל במאמרו האם הגדלת תקציב משרד הבריאות צריכה לבוא על חשבון קיצוץ בתקציב הביטחון או בתקציבים הרחוקים של ישובי הספר בבקעה, ברמה ובערבה.

אני תמהה על תוכן שאלתו. הרי הוא מכיר אותי ואת ידיעותי הפוליטיות שנים רבות. בטוחני שלא נבצרה ממנו העובדה שתמכתי וממשיכה לתמוך ב„תוכנית אלון" המבוססת על פשרה טריטוריאלית, כשעל ישובי הבקעה מוטל תפקיד בטחוני – נהר הירדן הוא גבול הבטחון בין ישראל לממלכת ירדן. לא רק שאינני מעלה על דעתי קיצוץ נוסף בתקציב המיועד לישובי הספר, אלא אני רואה כצו לאומי ובטחוני חיזוקם של ישובים אלה מבחינה כלכלית כדי לאפשר גידול האוכלוסיה בהם. הרגשתי לא פעם, גם עתה, כי יש לקבוע סולם עדיפויות ביעודי התקציב כאשר הבטחון בראש הסולם ואחריו החינוך והבריאות.

את הכסף החסר למערכת הבריאות, הדרוש לה כדי לתפקד ולענות על הצרכים ההולכים וגדלים בעקבות גידול והזדקנות האוכלוסיה, גידול בתחלואה והשכלולים הטכנולוגיים המחייבים רכישת ציוד חדשני ויקר, יש לממן ממס היסף שיש להשאירו לפחות עוד שנה. נאמן לתפיסתו הפוליטית יישם שר האוצר לפני כשנה רפורמה במס הכנסה שהקטינה את הכנסות המדינה ביותר ממיליארד שקל בעקבות הורדת המס מ־60 אחוז ל־48 אחוז.

רפורמה זו נתנה במחי יד לעשירון העליון יותר מ־400 מיליון שקל הכנסה נוספת. לאחוז אחד מהמפרנסים, 17,000 משלמי מס, הועברו כ־150 מיליון שקל הכנסה נוספת.

ליבו הנדיב של שר האוצר, בניגוד לידו הקמוצה לגבי עובדי מערכת הבריאות, לא אמרה די. ביטול מס היסף עשוי להכניס לאוצר כ־75 מיליון שקל בשנת התקציב 1987/88, סכום שהיה ממלא את החוסר למערכת החינוך והבריאות גם יחד.

קביעתו של פרופ' ברקאי, כי מערכת הבריאות בזבזנית, מתבססת על הטענה שהביקורים אצל הרופא במרפאה ובבית רבים יותר בישראל בהשוואה למדינות אירופה ובארה"ב ומגיעה לחמישה־שמונה בממוצע לנפש בשנה בעוד שבמדינות אירופה הממוצע ארבעה־שישה.

טענה זו נכונה. אך זו חצי אמת, וכדי להגיע למלוא האמת רצוי והכרחי שפרופ' ברקאי ישווה את המצב בישראל לזה שבאירופה בתחום האשפוז.

המדדים ההכרחיים להשוואה הם: השהייה הממוצעת בבית החולים וסך הכל המיטות העומדות לרשות האוכלוסיה. רק אז תתברר האמת לאמיתה אם מערכת הבריאות בזבזנית או חסכנית.

מנתונים שפרסם ארגון הבריאות העולמי מתחוור:

★ מספר המאושפזים לכל 1,000 נפש בישראל הוא אחד מהנמוכים ביותר בהשוואה למדינות באירופה ובארה"ב, והשהייה בבתי חולים אף היא נמוכה ביותר.

★ השהייה הממוצעת של מאושפז בישראל היא 5.5 ימים, ארה"ב 7.9, קנדה 6, אירלנד 10.6, הולנד 11.5, שוודיה 11.9, גרמניה המערבית 14.0. נתונים אלה מצביעים בעליל על הצלחה סבירה של השירות הרפואי בקהילה. יש לזקוף אותה לזכות הרפואה הראשונית במרפאות, לטיפול המסור הניתן בהן אשר כתוצאה מכך נמנע מרבים הצורך באשפוז.

בגלל השהייה הנמוכה של המאושפזים בבתי חולים, מספר המיטות בישראל לכל 1000 נפש הוא מהנמוכים ביותר בהשוואה למדינות אירופה וארה"ב: 2.83 מיטות. בספרד 3.70, ביוגוסלאויה 3.95, בהולנד 4.11, בארה"ב 4.88, בגרמניה המערבית 6.92, בצרפת 8.22 מיטות. אומנם בעקבות המדיניות הקמוצה לגבי מערכת הבריאות ב־10 השנים האחרונות, ירדה ישראל מתחת לקו האדום בתחום מספר המיטות הכלליות בבתי חולים, דבר הגורם אשפוז חולים בצפיפות ובמסדרונות בתי החולים.

את ידיעותיו של הפרופ' ברקאי בתחומי הכלכלה אני מעריכה ומכבדת. אך האם הטריח עצמו בשאלות כלכליות כמו:

★ כמה משאבים כספיים היה צריך להוסיף למערכת הבריאות אם השהייה בבתי החולים היתה כמו בגרמניה המערבית או בארה"ב?

★ כמה מיטות נוספות היו דרושות לבתי החולים הקיימים אם הרפואה הראשונית לא היתה חוסכת בימי אשפוז?

הביקורים הנערכים אצל רופא במרפאה, גם המיותרים, לרוב מצד אוכלוסיית הקשישים, בסופו של חשבון מורידים את העלות הכוללת של מערכת הבריאות. בעזרתם מונעים את „הצפת" בתי החולים, אשר עלות יום־אשפוז בהם היא פי 10 או פי 20 ממחיר ביקור אצל רופא.

אני מסכימה בדבר אחד עם פרופ' ברקאי: מערכת הבריאות חייבת בשינויים בתחום המבנה הארגוני ושיטות התפעול. זו הסיבה שהביאה אותי למנות ועדה ציבורית בראשות פרופ' נתן טריינין, שתמליץ על רפורמה במערכת הבריאות. חלק מהמלצות כבר הוגשו ובכוונתי ליישמן.

הקסם של סיעת יחיד

מאת זאב טריינין

בבחירות לכנסת הי־12 יתמודדו כמה ח"כים יחידים מחוץ למסגרת שבה נבחרו לכנסת הי־11, בין מפני שאין להם סיכוי להיות כלולים מחדש ברשימת המועמדים של סיעתם הנוכחית ובין מפני שיש להם סיכוי, לדעתם, להגיע לכנסת ברשימה משל עצמם. בדרך מן החיק החמים והנוח של הרשימה שבמסגרתה נבחרו אל הבלתי־נודע, פתוחה לפניהם האפשרות להצטרף לרשימת מועמדים אחרת, כמו שעשה ח"כ וירשובסקי, או לקבל מעמד של סיעת־יחיד בכנסת, כמו שקיבל ח"כ רפאל איתן (רפול) וכמו שמבקש להשיג גם ח"כ דראושה. מעמד זה מותיר בידי חבר הכנסת את האופציה של הצטרפות לרשימה אחרת, בצד היתרון הגדול שהחוק מעניק לסיעה בכנסת, מבחינת הפעילות השוטפת ומבחינת מערכת הבחירות.

רשימת מועמדים חדשה, שמגישה לבחירות קבוצת בוחרים מסויימת, חייבת לשאת עליה חתימות של לא פחות מ־2500 בוחרים והיא חייבת במתן ערבות כספית לוועדת הכנסת. לעומת זאת, רשימת מועמדים שמגישה סיעה של הכנסת היוצאת, פטורה מעול זה, כשם שהיא פטורה מערבות כספית.

לרשימת מועמדים שמגישה סיעה של הכנסת היוצאת יתרונות נוספים, שכולם יחד וכל אחד מהם לחוד די בהם להניע את הח"כ שפרש מרשימתו, לשאוף להכרה כ„סיעת יחיד". הכרה זו אינה מוקנית לו אוטומטית ואף אם זכה להכרה כסיעת יחיד במישור אחד אין בכך להקנות לו, בהכרח, זכויות במסגרת מערכות חוקים אחרות, שזכאיות להם הסיעות האחרות בכנסת.

אחת מאבני הנגף בדרגה של סיעת יחיד אל מכלול הזכויות שזכאיות להן הסיעות בכנסת היא, שאין בנמצא הגדרה ל„סיעה" בכנסת, פרט לחוק מימון מפלגות, וכיוון שזה חוק ספציפי, הרי הגדרת סיעה בחוק זה איננה חלה על חוקים אחרים.

הפרובלמאטיקה הכרוכה בסטאטוס של סיעת יחיד הגיעה לא אחת לדיון בפני בג"צ (בג"צ 73/85). בג"צ אחר שבו נדונה סיעת יחיד מזווית של מימון מפלגות הוא בג"צ 753/80 שהגישה בזמנו סיעת של"י, שחלפה בינתיים מהעולם הפוליטי, נגד ח"כ סעדיה מרציאנו, אחד משני חברי הכנסת בסיעת של"י, ונגד יו"ר הכנסת וועדת הכנסת. עתירת של"י הוגשה לאחר שוועדת הכנסת הגדירה את פרישתו של ח"כ מרציאנו מהסיעה כהתפלגות הסיעה לשניים. בג"צ לא קיבל את טענת סיעת של"י, כי אין המדובר בהתפלגות אלא בפרישה, וקבע כי התפלגות סיעה תיתכן אף בעקבות פרישה. כן קבע בג"צ כי ועדת הכנסת היא המוסמכת, על־פי החוק, להכיר בשתי הסיעות שצמחו מן הסיעה שהתפלגה. מאחר שההתפלגות היתה בשני חלקים שווים, זכאית היתה, לדעת בג"צ, גם סיעת היחיד של מרציאנו למימון הוצאותיה השוטפות, על־פי חוק מימון מפלגות.

להחלטת בג"צ אין נגיעה למימון בחירות, שכן לגבי מימון בחירות, אם יזכה הח"כ הפורש בהכרת ועדת הכנסת כסיעה, תהיה הסיעה זכאית למימון בחירות על־פי חוק מימון מפלגות, הקובע כי כל סיעה זכאית למימון הוצאות הבחירות בתקופת בחירות, בתנאי שתגיש רשימת מועמדים לכנסת.

זכויות אחרות של סיעת יחיד – להיות מוזמן לנשיא המדינה, שעל־פי חוק יסוד הממשלה עליו להיוועץ עם נציגי הסיעות בכנסת לפני שהוא מטיל על אחד מחברי הכנסת את התפקיד להרכיב ממשלה. אין ספק שסיעת יחיד, המוזמנת לנשיא להתייעצות, כוח המיקוח שלה עם המפלגות החפצות ביקרה, הולך וגדל לקראת ההתייעצות הזו.

פרישה זו של יחידים מהסיעות, בין הם נבחרו לעתים לא באשמתם, הוא אחד הסימפטומים של התרבות הפוליטית אליה מידרדרים צרכניה מבחירות לבחירות. לא פלא הוא על־כן כי מעמד של סיעת־יחיד מושך, כבחבלי קסם, חברי כנסת שפרשו מסיעותיהם או שמועמדים לפרישה.

שינויים בחברת העובדים

מאת שמואל בהט

הוויכוח בתקשורת ובציבור על מקומה ותפקידיה של חברת העובדים מתמקד בכפל הפנים של ההסתדרות, המייצגת עובדים מחד גיסא ומעסיקה אלפים מאידך. הקריאה שיצאה מבית־מדרשה של „חירות" להוציא את חברת העובדים מההסתדרות ולהפוך את ההסתדרות ל„איגוד מקצועי בלבד", קנתה לה יותר ויותר אוהדים בשני העשורים האחרונים. ההסתדרות עשתה מעט מאד כדי להתמודד עם קריאה זו.

הליכוד, מאז עלותו לשלטון, עשה מאמצים מכוונים להחליש את המערכת הכלכלית של חברת העובדים, ובמקביל ניהל מערכה ציבורית לדיסקרדיטציה כוללת של חברת העובדים. אף־על־פי שהתקפה הזאת לא באה מקבוצה אופוזיציונית שולית, אלא ממפלגה מרכזית בעם, שיש לה השפעה בממשלה ובהסתדרות עצמה – לא התייצבו כל אגפי תנועת העבודה להגנת ההסתדרות מפניה. אולי בגלל שיקולי נוחיות, אולי בגלל הרצון להיות ממלכתיים, אך בלי ספק גם בגלל התלבטות אמיתית בתוך התנועה.

כיום עומדות לפני תנועת העבודה שלוש אפשרויות: האחת – להיבהל מ„דעת־הקהל", האמיתית או המדומה, לקפל את דגליה וליהפך לתנועה פופוליסטית, כלומר לוותר על שאיפתה לעצב את פני החברה במדינה הציונית, על־פי ערכיה ואמונתה.

האפשרות השניה – לא לעשות מאומה. ללכת בדרך שנראית קלה ופשוטה ולהניח לדברים להתגלגל, בהתאם לאירועים, מתוך מחשבה ש„לא עלינו המלאכה לגמור" ומי שיבוא אחרינו הוא יעשה זאת. הדרך הזו תוליך לאותו מקום שהוליכה הדרך הראשונה – למעין מלחמת מאסף, נסיון לשרוד ותו לא.

הדרך השלישית היא להיאבק. דרך זו, כמובן, קשה וארוכה יותר. אין בה קיצורים. היא מחייבת אסטראטגיה מעמיקה ונכונות להמשיך על־אף כל המכשולים. אבל אם תנועת העבודה מאמינה בעצמה, אם חפצת חיים היא, אין לפניה אלא הדרך הזו.

אם בוחרים בדרך המאבק, הדבר הראשון שיש לעשותו הוא לקיים בירורים פנימיים, להפריד בהם בין עיקר לטפל ולהגיע להכרעות תנועתיות אמיצות. לאורן של הכרעות אלה צריך יהיה לפעול בשלושה מישורים במקביל: לפתוח במערכות חינוך והסברה מאסיביות; לבצע בתוך המערכת, ובאומץ, לעתים בסכין־מנתחים את השינויים הנדרשים; ולקיים מערכה ציבורית־פוליטית מול הימין, בלי לחשוש מחוסר־פופולאריות.

הבירורים הפנימיים צריכים לענות על שתי שאלות עיקריות. האחת – מדוע ולשם מה הוקמה חברת העובדים; השניה, כיצד תנוהל חברת העובדים.

באווירה של קדושת ההון הפרטי והפריבאטיזציה של נכסי ציבור, עלינו להבהיר מחדש, קודם־כל לעצמנו ואחר־כך לציבור הרחב, את חשיבותו של המשק הציבורי במדינה כמו שלנו. עלינו להשתכנע מחדש כי המשק הציבורי תורם ליתר שוויוניות בחברה, משום שבעצם קיומו הוא משפיע על חלוקת ההון וההכנסות במשק. עלינו לחזור ולהבהיר, כי רק משק ציבורי יכול להתגייס למילוי משימות לאומיות וחברתיות, מעבר לשיקולי רווח. עלינו גם להראות כי משק ציבורי אינו חייב להיות כשלון כלכלי וכי ניתן לנהלו בלא־פחות יעילות מזו של משק פרטי.

את הדברים הללו אפשר להוכיח הן במישור הכלל־עולמי, והן במישור הישראלי.

רק אם מצדיקים, אידיאולוגית ומעשית כאחת, את המשק הציבורי בכלל, אפשר להוכיח, עקרונית ומעשית, את ההכרח בקיומו של משק עובדים במדינת ישראל, כאחד המרכיבים של המשק הציבורי. זכותה של ההסתדרות לקיים משק משל עצמה אינה פחותה מזו של כל פרט אחר בחברה. מגזרה היא הגישה הדמאגוגית, הגורסת, כי כל מה ששייך לאדם פרטי אחד הוא „קדוש" ואילו מה ששייך לתנועה חברתית הוא פסול. דווקא התהליכים שהתחוללו בשנים האחרונות בעולם מלמדים, כי משק העובדים נהיה לנושא אקטואלי יותר ויותר. על־אף המשבר בגרמניה, מעסיק הנושא יותר ויותר תנועת פועלים בארצות שונות, ואף בארה"ב הקפיטאליסטית נראים ניצנים של משק זה.

איגוד מקצועי, שיש בבעלותו גם אמצעי ייצור, הוא ללא ספק חזק יותר מאיגוד הנאבק על תוספות שכר בלבד. איגוד מקצועי, שמסוגל להשפיע על ההתפתחויות הכלכליות במדינה כולה או באזורים מסויימים שלה, מסוגל לדאוג לחבריו יותר מאיגוד שאין לו השפעה במישור זה. מכאן, שתנועה חברתית, שמטרותיה מקיפות ומעמיקות מאלה של ארגון טרייד־יוניוניסטי, אינה יכולה לוותר לא על השפעה פוליטית ולא על השפעה כלכלית בחברה.

הצדק, כידוע, צריך גם שייראה. לא די שנשתכנע בצדקת תפיסתנו. צריך שהמערכת תפעל על־פי העקרונות, ושלא תקום על יוצרה. לשם כך צריכה חברת העובדים להוכיח במעשה, כי היא יכולה להיות יעילה ויכולה להיות רווחית, וכי רווחיה אכן מוקדשים למימוש יעדיה. העובדים בה קשורים אליה לא רק מפני שהיא מספקת להם פרנסה.

לשם כך יש להגדיר בבירור את היעדים, ולהתגבר על סיסמאות־סרק, שלא ניתן להגשימן. כך, למשל, צריך להבין מדוע, בתנאים מסויימים, פיטורים בחברת העובדים אינם עומדים בסתירה לעקרונות. ומאידך גיסא, התנשאות של מנהלים או נתק בינם לבין העובדים אינם עולים בקנה אחד עם אותם עקרונות. צריך גם לבחון רעיונות חדשים ולרענן רעיונות ישנים. האומנם, לשם דוגמה, צדקנו כאשר למעשה קבענו, כי תם עידן הקואופרציה והמשק־העצמי בערים? גם בתחום החברתי בתוך משק העובדים עצמו לא התקדמנו די.

את הבירור הנחוץ לתנועה יש לחלק לשני חלקים. שניהם תלויים זה בזה, אך יש לטפל בכל אחד בנפרד. עלינו להכריע ברמה העקרונית על המשך קיומה, קידומה וטיפוחה של חברת עובדים בהסתדרות, ועלינו לחפש במקביל כל דרך כדי שחברת עובדים זו תגשים את הציפיות שלנו ממנה.

גם בתקופה זו, כשהנושא המדיני ונושא השטחים מטרידים את כולנו, איננו יכולים להרשות לעצמנו לדחות את העיסוק בנושאים חברתיים, אם ברצוננו לקבוע את גורל החברה בישראל ולא להניח לו שייקבע בידי אחרים.

על מה לדבר שם

מאת בארי רובין

לפני צאתו לארה"ב למסע הרצאות, בעקבות המאורעות האחרונים, בא אלי חבר כדי להתייעץ איתי.

„אל תזכיר את וייטנאם ואת דיכוי השחורים. כל אדם יאמר לך שהתנגד לאלה, כמובן", אמרתי והוספתי, „אנשים רבים כאן חושבים שיש סיבה של ממש לביקורת הנמתחת על חלק ממדיניותה של ישראל. הכאת אנשים, שלא השתתפו אפילו בהפגנות, היא מעשה נורא. אך מה מציעים האמריקאים במקום זה? מוטב מכות מהרג יום־יומי. הרי אנשים אינם נורים עוד למוות כאן.

„נקודת־מפתח אחת היא ההיקף המגוחך של הסיקור התקשורתי, הנוטה לנפח כל אירוע, כאילו שום דבר אחר לא מתרחש בעולם. אנשים בארה"ב אומרים דברים מדהימים ומגוחכים. כאשר מאה נערים משליכים אבנים, מתארים זאת כמהפכה. בשיחת טלפון טען באוזני חבר בתוקף, כי כלכלת ישראל מתמוטטת. כאשר אמרתי שהחיים נמשכים כתקנם, השיב לי שאני חי בעולם של חלומות. הם סבורים שבארץ מתחוללת מלחמת אזרחים. 'אתה זוכר

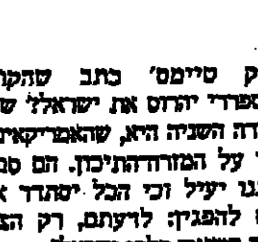

ש'ניו־יורק טיימס' כתב שהקונפליקט האשכנזי־ספרדי יהרוס את ישראל?' שאל אותו חבר. הנקודה השניה היא, שהאמריקאים יודעים מעט מאד על המזרח־התיכון. הם סבורים כי ריכוך איננו יעיל וכי הכל יסתדר אם יניחו למפגינים להפגין לדעתם, רק הצבא הוא שמלבה את השנאה כלפי ישראל".

– הם לא נתקלו ברבים מאנשי הג'יהאד האיסלאמי, אמר איש־שיחי, אם מתירים הפגנות, נגרמת הסלמה והקיצונים דוחקים באיומים לצעדים נוספים.

„בדיוק", השיבותי. „עליך להזכיר את טהראן ואת ביירות. וכמובן, ההנחה היא שאם רק תסכים ישראל לוויתורים, יהיה פתרון יפה של שלום וכולם יהיו למתונים. מבחינתם, אך הגיוני הוא להניח שאם מאפשרים לאנשים להפגין ואחר־כך עושים אתם עיסקה, אפשר יהיה בסופו של דבר לחיות באושר זה לצד זה במדינה דמוקראטית שלווה ושקטה. העיקר הוא", המשכתי, „לא לומר כי תחילה יש להחזיר את הסדר על כנו, לפני שמתחילים בדיפלומאטיה. מוטב לומר כי אם הפונדאמנטליסטים ואש"ף יצליחו, הם יהיו מסוגלים לדחוק את ישראל מהשטחים באמצעות הפגנות, ואז איש לא יגיע אל שולחן המו"מ".

– אינני מבין – שאל ידידי – אם ארה"ב היא אכן מדינה כה ידידותית, מדוע תוקפים אותנו אמצעי־התקשורת שלה בחריפות כזו?

„בדיוק משום כך הם תוקפים אתכם", הסברתי, „כדי להפגין עד כמה עמדתם עצמאית".

– עצמאות מהממשל?

„לא", אמרתי. „מאחר שישראל נהנית מתמיכה כה רבה, משכנעים עצמם כתבים ועורכים כאחד, כי הם נוהגים באומץ־לב ההורגים פרות קדושות – שני דימויים האהובים עליהם במיוחד – בכך שהם תוקפים את ישראל. משום־מה יהודי ארה"ב חשים כי הדיבורים על אנטישמיות הם מגוחכים. האמת היא כי האנטישמיות כמעט שלא קיימת בארה"ב, אך מדאיגה אותי ההתלהבות, ואפילו השמחה, שמתעוררת כאשר התקשורת תוקפת את ישראל".

– ומה לגבי הנשיא רייגן? קראתי שהשמיע הערות שליליות על ישראל, אך הצהרות אחרות שלו היו טובות יותר.

„כל אחד מגיב על הסיקור באמצעי־התקשורת. מה באמת השתנה במונחים של מדיניות ממשלות? האם גברה עתה נכונות אש"ף או ירדן להכנס למו"מ? האם ממשלת ישראל מאוחדת? על ממשלת ארה"ב לפעול על בסיס האפשר. עתה, מול המערכה שמנהלת התקשורת, הם חייבים להוכיח שהם לפחות מנסים".

– האם תהיה לכך השפעה על הבחירות?

„קשה לומר. כמובן, הכל טענו כי החיכוך שנוצר ב־1982 בשאלת לבנון עלול היה להביא להחרפת היחסים, אך דבר לא קרה. קיימת שחיקה בתמיכה בישראל, אך נראה לי שהיא איטית ביותר וארוכת טווח. כמובן, אין פירוש הדבר שישראל אינה צריכה לנסות ולהתמודד עם הבעיות בדרך מוצלחת יותר. אשר לקהילה היהודית, לעתים המצב מגיע עד גיחוך. הם כה מודאגים ממה שחושבים הגויים, עד שהם ממהרים להתגונן תחילה ולהזהיר את ישראל בדברם נגדה. רוב האמריקאים, כמובן מאליו, לא איכפת להם, בעצם, מה קורה במזרח־התיכון".

– יהודי אמריקה נוטים לתגובת־יתר ובכך מחמירים את המצב?

„כן, כך אני חושב. אמנם כיום מידת 'השנאה־העצמית' בקרב יהודי ארה"ב היא מעטה, אך יש רבים – ובמיוחד עתונאים יהודים ובעלי מקצועות חופשיים – הסבורים, כי הצלחתם תגדל אם יפגינו עד כמה הם אובייקטיביים. שנינו מסוגלים לנקוב בשמותיהם של כמה אנשים, שמזכירים את יהדותם או את ישראל, רק בשעה שהם רוצים לתקוף אותה. עליך לזכור שיש סיבה אחת טובה מאד לחיות בישראל: אינך צריך לכוון את כל זמנך בהגנה על ישראל.

המחבר, פרופסור באוניברסיטת ג'ון הופקינס, הוא עתה חוקר אורח באוניברסיטת תל־אביב.

השוער חדד הוחזר לסגל

מאת שמואל קליגר

השוער אבי חדד הוחזר לסגל הלאומי שיחל היום ההכנות למשחק נגד אנגליה מחרתיים ברמ"ג. בין המוזמנים גם השוערים הראשונים בוני גינצבורג ואריה שמיר, אך ברור כי גינצבורג ימשיך להגן על שער הנבחרת.

בהרכב הסגל המונה עתה 21 שחקנים יתייצב לאימון רק „זר" אחד – אבי כהן שהגיע לארץ בסוף השבוע. מאידך, לא הגיעו אלי אוחנה ורוני רוזנטל, שלא שוחררו ע"י קבוצותיהם. המשחק ביום ד' יהיה האחרון לפני יציאת הנבחרת לטורניר הקדם־אולימפי באוקיאניה.

הפועל תציע שוב לפטר את מיהיץ'

מאת ג. אשר

מזכירות ההתאחדות לכדורגל תדון היום שוב במערכת היחסים בין המאמן מילינקו מיהיץ' והמתורגמן ניניו קאריו ותחליט האם להפסיק את עבודת קריו.

יו"ר הנהלת ההתאחדות, שאול סוידי, נפגש אתמול עם מיהיץ' והבהיר לו את עמדת ההתאחדות וביקש לדעת כיצד ינוצל הזמן להמשך הכנת הנבחרת עד המסע לאוקיאניה. סוידי הבטיח למאמן שההתאחדות תעניק לו גיבוי.

מיהיץ' השיב כי אין לו בעיה עם המתורגמן ההולנדי, אם תיפול, היא על אחריות ההתאחדות. קיים סיכוי סביר שההצעה לפיטורי קריו תיפול, כדי לא לפגוע במיהיץ'.

אמש נודע, כי חברים בסיעת הפועל בהנהלת ההתאחדות יעלו מחדש את ההצעה לפטר את מיהיץ' על רקע כשלונות הנבחרת במשחקי המבחן. ח"כ היו"ר עוזיקם מילצן, הגן על המאמן והסביר כי ירידתה היו מהצמרת האירופית ואיש לא אשם בהפסדים.

טניס

מנסודרף שישי בטורניר ממפיס

אלוף הטניס הישראלי, עמוס מנסודרף, מדורג שישי בטורניר ממפיס, טנסי, שיפתח היום. לפני מנסודרף מדורגים לפי הסדר: סטפן אדברג, אנדראס גומז, דייויד פייט, אליוט טלצ'ר ואנדרה אגאסי. אחרי עמוס מדורגים פטר לונגרן, בריסקו ואורנטבורג.

סיוף

ישראל נוצחה ע"י נבחרת אנגליה 9:6

מאת שמואל קליגר

במסגרת ההכנות לאליפות העולם של ישראל בסיוף (נוער) נוצחה נבחרת ישראל בידי נבחרת אנגליה 9:6. התחרות נערכה בשבוע שעבר באנגליה, שסיפיה מדורגים במקום התשיעי בעולם.

לישראל השיגו את הנצחונות אורי כרמי (3), ניסן בלנק (2), וים מיכאלי (1).

התחרות נערכה בלונדון במסגרת גביע „ליאון פול".

נבחרת אנגליה הגיעה
בובי רובסון: נשחק חזק וטוב כפי שאנו יודעים

מאת שמואל קליגר

נבחרת הכדורגל של אנגליה הגיעה אמש לישראל. „באנו לשחק כדורגל חזק וטוב כפי שאנו יודעים, על פי מיטב המסורת האנגלית", אמר בנמל התעופה לוד המנג'ר, בובי רובסון, שהגיע עם 16 שחקניו ומשלחת גדולה של כלי התקשורת לקראת המשחק נגד ישראל ביום רביעי ברמ"ג.

בין השחקנים בלטו השוער הותיק בן ה־38, פיטר שילטון, שעדיין נחשב לאחד מגדולי עולם בין הקורות וכן הקפטן בראיין רובסון, שהבקיע את שני שערי הנצחון האנגליים לרשת ישראל במפגש לפני שנתיים (1:2). כמובן, גם צמד הליברפולים הנפלאים, בירדסלי ובארנס.

הגיע גם הבלם פנוויק, שהועקף לסגל רק שלשום, בשל גל פציעות שפקד את שחקני הסגל במחזור הליגה האחרון. בין הנעדרים ריד ואגבם.

הסגל האנגלי כולל עוד את וודס, סטיבנס, ווטסון, ווב, מקמהון (מרי בסגל), וואדל, קלייב אלן. איזה שמות מהוללים!

שאלתי את רובסון אם האנגלים הגיעו לשעשע את הקהל והוא השיב בנימה כעוסה: „אנגליה מעולם לא באה לשחק בשביל השעשוע, אלא למען הדגל והמדינה. שמחנו להענות להזמנה מישראל. באנו לכאן מרבית השחקנים שניצחו בקדם אליפות אירופה־ביוגוסלאוויה 1:4. המשחק בישראל יהיה במסגרת ההכנות לגמר האירופי. נקיים עוד 5 משחקים. נגלה רצינות. השחקנים ילחמו כדי לתפוס מקום בהרכב".

המשחק יועבר בשידור חי בטלוויזיה האנגלית ולכן, מאמין רובסון, ישתדלו שחקניו להיות במיטבם.

עם הנבחרת הגיע האוהד הזקן, קן ביילי בן ה־75, שמלווה 27 שנה את נבחרתו עם דגלים, שלטים וסמלים. יליד בורנמות ואוהד ליברפול. המשחק הזכור לו ביותר: בגמר המונדיאל ב־1966 בנצחון על גרמניה 2:4.

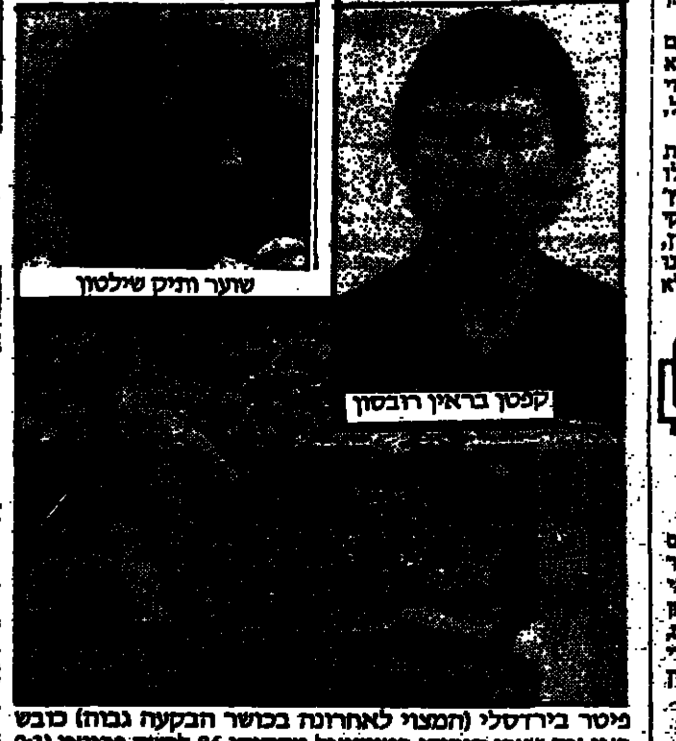

שוער ותיק שילטון

קפטן בראיין רובסון

פיטר בירדסלי (המצוי לאחרונה בכושר הבקעה גבוה) כובש כאן את שערו היחיד במונדיאל מקסיקו 86 לרשת פרגוואי (0:3 לאנגליה מצמד נוסף של לינקר)

הכדוריד נשאר בדרג ג'

נבחרת ישראל החמיצה אמש הזדמנות נדירה להעפיל לדרג ב' של הכדוריד העולמי. הישראלים עמדו על סף חילוץ תיקו מהולנד, אבל החמצות מגיזיות של הזוקר, [illegible] החזירו את הישראלים המנוסים.

המשחק מול הולנד היה מרתק. הניכוי של איגור ביאליק לא שיחרר את יכולתם הטובה מול איטליה ואוסטריה. ההולנדים ניצלו זאת כדי לעלות ליתרון – 15:21. במצב זה התעורר הכחולים־לבנים וצימקו בהדרגה.

ברקע הסיום עלה המתח במגרש. במצב של 22:23 להולנד יצאה ישראל להתקפה האחרונה במשחק.

יואב דודקר המציץ בסיודן מ־6 מ'. על הכדור ההוזר־קט אליעזר חיו וגם הוא החטיא. הכדור נחזר לקשטניה, ששוב החטיא ונתן בכך את האות לשמחה רבתי במחנה ההולנדים.

ישראל היתה זקוקה לתיקו כדי להבטיח את עלייתה לדרג ב'. לאחר המשחק עוד קיוו הישראלים, כי איטליה תזכה בנצחון קל על אוסטריה, אבל האיטלקים שכבר הבטיחו את עלייתם לדרג ב' לא גילו שאפתנות מיוחדת והכדור נוצל עד תום ע"י האוסטרים, שזכו בנצחון קל – 19:26, שהותיר את הישראלים המומים ולא מאמינים.

במוקד: משחקי המחזור ה־17 בכדורסל:

„אצבע הגליל" תופנה הערב לעבר חולון

מאת משה כהן

המשחק בין הפועל חולון להפועל גליל־עליון יעמוד הערב במוקד משחקי המחזור ה־17 בליגה הלאומית בכדורסל.

למשחק זה יש חשיבות רבה לגבי המאבק בצמרת הטבלה. החולונים לא גילו יכולת משכנעת במחזורים האחרונים, אבל לרשותו של מרזין קסלר עומד צוות שחקנים מעולה ומול אוהדיה הקנאים של חולון מסוגלים אלימלך והחבריה לזכות בנצחון. אולם, הפועל גליל־עליון כבר ניצח פעמיים את חולון ולרשותו של מולי קצורין עומד צוות מגובש. נראה שצפוי לנו מאבק שקול, שבו חולון היא המועמדת לזכות בנצחון.

גם בעיר הכרמל יערך משחק מעניין. מכבי חיפה תארח את מכבי ת"א. הניכיו של רלף קליין ישאפו להתאושש מהלם ברצלונה, אולם הערב הם יאלצו לגלות יכולת טובה יותר מהשבוע שעבר, אם ברצונם לשוב לביתם מנצחים. החיפאים ישחקו בשאפתנות רבה, אבל תוצאת המשחק תלויה בעיקר בקוין מאגי וחבריו.

אליצור נווה דוד ורמלה תהגה הערב מדריבת אימון חלשה. הרמלאים יארחו את קבוצתה המצורות של מכבי נתניה והם יזכו לבטח בנצחון מוחץ.

גם לאליצור נתניה מצפה משחק קל. אומנם הפועל ירושלים תשחק בשאפתנות רבה, אבל ללא ארז חזן יאלצו הניכיו של שמחה ריגר לחפש את הנצחון במקום אחר.

„פסק זמן" מדראזן פטרוביץ'

הפועל ת"א 101 (53)
מכבי ר"ג 82 (42)

המצטיין: יונתן דלול
המאכזב: ליאור ארדיטי
שופטים: ורניק וקליגר
צופים: 1000
אולם: אוסישקין
הפועל ת"א: דלול 29, טאונס 23, מרסר 25, פרישמן 9, אייזנוס 8, אריליך 4, אמסלם 4, לאופר 2.
מכבי ר"ג: קולינג 22, מאיר 19, רכליס 15, בינו 9, סילר 7, ארדיטי 6, שורצמן 2, תייר 2.

מאת משה כהן

למכבי ר"ג אין דראזן פטרוביץ'. מעובדה זו נהנו אמש שחקני הפועל ת"א שלא התקשו לזכות בנצחון ביתי קל – 82:101 (42:53).

כשר"ג משחקת בחוסר התלהבות אין לה הרבה מה למכור. אמש לא הועילו הניכיו של אפי בירנבוים את נשק הלחימה והדבר עלה להם בסיום בתבוסה צורבת. לא רק חוסר השאפתנות היתה בעוכרי שחקני עיר הגנים, גם חסרונו של עמי נאורי הפצוע ויציאתו של סטן מאיר מהמשחק כבר בדקה ה־30 פגעו קשות בקבוצה.

הפועל לא היתה במיטבה ובראה שרויה עדיין בהלם פטרוביץ'. שחקניה סבלו מחוסר יציבות ורק ההגנה גילתה יכולת מניחה את הדעת. שניים בלטו: יונתן דלול, שקלע ללא הרף מחצי מרחוק ולאבאן מרסר, שגילה יכולת טובה מתחת לסלים. לינטון טאונס סבל מחוסר יציבות.

רק ב־8 הדקות הראשונות היה משחק שקול, אבל החל מהדקה ה־9 ברחו ה„אדומים" ולר"ג לא היה מענה. במחצית השניה דמה המשחק לאימון ובדקות הסיום הרשו לעצמם שני המאמנים לשתף את שחקני הספסל.

• הרכז המצטיין, רותם אוליך נופה מסגל נבחרת הנוער, היוצאת ביום שלישי לטורניר הכנה באירופה. אוליך היוצא עם הפועל ת"א לזאגרב נאלץ לוותר על השתתפותו בסגל הנוער.

בית"ר נפלה מ„מגדל יוסטון"

הפ. חיפה 83 (47)
בית"ר ת"א 71 (44)

המצטיין: רולנד יוסטון
המאכזב: מרק ספספון
שופטים: וירזבוביץ' ופישר
צופים: 400
אולם: עיר
★ הפועל חיפה: יוסטון 27, גודס 19, יוברס 14, וולס 13, ססקי 10.
★ בית"ר ת"א: ספספון 19, [illegible]

מאת יובל קרני

הענק של הפועל חיפה, רולנד יוסטון, הכריע אמש את בית"ר ת"א לליגה הארצית. שמירה מעולה שלו על הצלף מרק ספספון, סידרת ריבאונדים מתחת לשני הסלים ו־27 נקודות שלו הובילו את חיפה לנצחון חוץ גדול 71:83.

המחצית הראשונה היתה שקולה לגמרי. ספספון הצליח לקלוע 3 סלי 3 נקודות ולהגיע על חולשת חברו, מורו. בית"ר היתה מאורגנת יותר מחיפה, שסבלה מחולשת הרכז שטרטר.

בדקה ה־27 עדיין הובילה חיפה רק 54:61, אך 6 דקות ללא סל בית"ר יצרו פער גדול לזכות חיפה. יתרון השיא היה 59:77. שחקן נבחרת הנוער, גיא גודס, הפגין יכולת טובה. בית"ר נשברה ושיחקה בעצבנות ובפיזור. הסיפור נגמר.

מכבי ראשל"צ עלתה ללאומית

מאת עמיר גבין

שחקני מכבי ראשל"צ לגמור אמש חגיגה רבה. הם זכו בכרטיס העליה לליגה הלאומית, לאחר שגברו במשחק מרתק בהארכה על אליצור קרית־אונו בתוצאה 90:91 (41:46).

800 הצופים שגדשו לאולמה הביתי של קרית־אונו נהנו מאחד המשחקים המרתקים ביותר שנראו באולם זה. ברוב דקות המשחק גילו האורחים מעיד חיון יתרון קל ובמחצית הם הוליכו ביתרון של חמש נקודות – 41:46.

בדקות הסיום עלה המתח במגרש. בדקה ה־39 הצליחה קרית־אונו לעלות ליתרון 89:90. שחקני ראשל"צ יצאו להתקפה האחרונה במשחק וכשנותרו חמש שניות לסיום הצליח ג'ון ויליס לקלוע מקרוב את הסל היקר ביותר בקריירה שלו – 90:91.

שפטו הרמן ורמות בקרית אונו.

הרבו לקלוע לראשל"צ: יואל כהן 25, בוסאני 21, ויליס 19, גלמון 14. הרבו לקלוע לקיא: יהודה לוי 27, רייס 16, לבנובסקי ואגמי 15 כ"א.

רצים מאוגנדה והגוש המזרחי למרתון ה־8

רץ מאוגנדה ורצים מצטיינים מהונגריה, פולין ורומניה אישרו כבר את השתתפותם במרתון תל־אביב ה־8, שיערך ב־10 במארס. מרתון ת"א יערך בפעם ה־8 ברציפות והשנה הוא יתקיים לאחר חג הפורים, כדי לאפשר לתלמידי בתי הספר לבוא במאורגן למירוץ וכן למנוע עומס תחבורה.

אולימפיאדת החורף – קאלגארי 88

משחקי אולימפיאדת החורף בקאלגארי נפתחו בשבת וכבר ביום הפתיחה נרשמה ההפתעה הראשונה. בטורניר ההוקי־קרח ניצחו המערב גרמנים את הצ'כים, אחת המועמדות לזכיה במדליה אולימפית, בתוצאה 1:2. מבקיע שער הנצחון היה פיטר שילר שעשה זאת שבע דקות לפני הסיום.

המועמדת למדליית הזהב נבחרת ברה"מ לא התקשתה לגבור על הנורווגים בשיעור 0:5 לא לפני ששחקניה נאלצו לנהל קרבות עם יריביהם (בתמונה הסובייטי צ'רביאק הופך באופן מהנורווגי יוהנסן).

★ דף חשבון אחרי שבת ★

4 שוערי הסגל ספגו בשבת תשעה שערים

מאת ניסן פרידמן

מילינקו מיהיץ' מכין את האליבי שלו על נקודות התורפה, שהפכו לקונצנזוס לאומי. יש לו שלוש בעיות בולטות בהרכב: היעדר תחליף מתאים לשוער אבי רן ז"ל, היעדר תחליף מתאים למגן השמאלי המושעה, שלמה שירזי והיעדר תחליפים לחלוצים ה„בלגיים" רונטל ואוחנה, למקרה שלא ישוחררו למסע לאוקיאניה. הוסיפו לכך גורם אובייקטיבי לחלוטין כהיעדר ביתיות (אבל, אם להתחשב באשמת הקהל המקומי, משחקי החוץ הופכים ליתרון...) ותקבלו מרשם בדוק לכשלון עוד בטרם נשמעה שריקת הפתיחה.

ארבעה שוערים התחלפו בין קורות שערי הנבחרת במשחקיה האחרונים. אבי חדד משמשון, עופר פביאן ממכבי פ"ת, בוני גינצבורג ממכבי חיפה ואריה שמיר מהפועל כפ"ס (במשחק העתודה).

ארבעתם לא הצליחו לשחק בשבת הזולפת. חדד ספג רק שער יחיד, מרגלי הבין־לאומי המצטיין של השבת, אבי כהן מבית"ר ים. בוני ספג שני שערים מחלוצי הפועל ת"א ואילו פביאן ושמיר „חספו" שלישיות מבני־יהודה ומכבי ת"א. בס"ה 9 שערים בין־לאומיים.

לא רק השוערים בלטו בחולשתם השבת. גם שני ה„בירים" המושיעים מפ"ת, אלון ולוין; שני החופשים קלינגר ובריילובסקי ועוד. הפתיעו לטובה הפעם שחקני מכבי ת"א, דריקס ושמעוני.

בתחרויות השחיה שנסתיימו אתמול בבון:

שחיינינו השלימו ניפוץ 11 שיאים לאומיים

4 שיאים לאומיים הושגו אתמול ביום השלישי והאחרון בתחרות הבין־לאומית בשחיה, בבון, מערב־גרמניה.

גלעד חן שיפר את השיא ב־200 מ' מ.א, כשקבע זמן של 2:08.07 ד'. ערן גרזמי קבע ב־200 מ' גב זמן שיא של 2:08.14 ד'. ברק שגל עשה זאת ב־100 מ' פרפר בזמן של 56.58 ש'. אייל שטיגמן שיפר את השיא ב־100 מ' חזה בזמן של 1:03.42 ד'.

כן נקבעו שיאי גילאים. בס"ה „שברו" שחיינינו במשך התחרות 11 שיאי בוגרים [illegible] שיאי גילאים.

ואיטלקי קבע שיא עולמי

האיטלקי ג'ורג'יו לאמברטי קבע אתמול בבון שיא עולמי שני תוך 24 שעות בשוחה כשעבר 200 מ' חופשי בזמן של 1:43.95 ד'. השיא הקודם הוחזק ע"י המערב גרמני מיכאל גרוס ונקבע לפני תשעה ימים (1:44.14). שיא נוסף נקבע ע"י המזרח גרמניה סוסאן בורניקה שעברה 200 מ' בסגנון חזה בזמן של 2:24.24 ד' וקיצרה 37 מאיות מהשיא הקודם.

שתי אבידות למילאן: נקודה והכוכב חוליט

נאפולי ממשיכה בדהירתה. אתמול, במחזור ה־19, מחצה האלופה את אודינזה 0:4 והגדילה את יתרונה בפיסגה לחמש נקודות. מילאן, הדולקת בעקבות נאפולי, נפרדה בתיקו 1:1 במשחק החוץ נגד אסקולי.

המכה היותר גדולה של מילאן היא עזיבת הרחקתו של כדורגלן השנה באירופה ההולנדי רוד חוליט מהמגרש כבר בדקה השמינית.

נצחונה של נאפולי הושג בתוך חמש דקות במחצית הראשונה. אלסנדרו רניקה נגח את השער הראשון בדקה ה־17. שתי דקות לאחר מכן הוסיף המגן ג'יובאני פרנקיני שער שני בבעיטה מדויקת מחוץ לרחבה. השלים את המלאכה (בדקה ה־22) הקפטן דייגו מארדונה שנטל כדור במרכז השדה וחלף בכדרור מהיר על פני מגיני אודינזה לפני שבעט לרשת.

היה זה שערו ה־12 של מארדונה העונה והוא מוליך את טבלת מלך השערים לפני חברו הברזילאי קארקה במאזן שמונה שערים.

השער הרביעי במשחק הובקע בדקה ה־66 מרגלי רומנו.

באסקולי היה משחק סוער ושתי הקבוצות סיימו אותו עם 10 שחקנים. חוליט שפגע ברסטרד ספג כרטיס צהוב. הוא מחא כפיים לשופט על החלטתו ונשלח אל מחוץ לשדה. אסקולי ניצלה את הרחקתו של ההולנדי המצטיין רק שתי דקות לאחר פתיחת המחצית השניה כאשר רסטרד בעט מקרוב פנימה. 20 דקות לאחר מכן הורחק אוגוסטינו המקומי ומילאן ניצלה זאת כדי להשוות מרגלי הקשר מאסארו.

רומא השלישית בטבלה סיימה בתיקו 1:1 עם פיזה בעוד סמפדוריה (רביעית) ניצחה את קומו 0:3. וירשווד (21), הנס פיטר בריגל (63) ויאלי (76) הבקיעו למנצחים.

יתר התוצאות: פיורנטינה – אמפולי 0:0; פאסקארה – צסנה 1:0; טורינו – אינטר 0:1; יובנטוס – וורונה 0:0

• בסיבוב השלישי בליגה הגרמנית גברה באיירן מינכן על נירנברג 1:3 ובוכום ניצחה בקושי רב את שטוטגרט אסן מליגת החובבים 0:1.

• ביוון ניצחה המוליכה לאריסה את דיאגוראס 0:1 ונותרה בראש עם 29 נקודות, שלוש יותר מאשר לאופי שניצחה בתוצאה זהה את פאנסריאקוס. א.א.ק ניצחה את אריס 1:2 ופאוק הביסה את להאריאקוס 1:4.

• יאיה דומביה מסנגל המדורג 455 בעולם זכה אתמול בטורניר הטניס של ליון כשגבר בגמר על האמריקאי טוד נלסון 4:6, 6:3, 3:6.

• השוודי סטפן אדברג זכה אתמול בטורניר ה„פרס הגדול" לאחר שגבר על הצ'כי מילוסלאב מציר, בשתי מערכות 6:7, 2:6.

• קוון בראון, מנהלה לשעבר של נוריץ', עשוי לזכות בתפקיד מנהלה של נבחרת וולס. ההתאחדות הוולסית מקווה להחתימו עד סוף השבוע. כזכור הוצע התפקיד לבראיין קלאף, אולם הוולשים הודיעו כי אינם מוכנים לחכות עד לחודש מאי כי ישנו חוזה של קלאף עם פורסט.

חוליט מתחנן אך השופט קורניאטי לא ויתר והרחיקו מהשדה. מילאן סיימה בתיקו 1:1 עם אסקולי

ועדה מטעם מזכ"ל ההסתדרות פועלת למינוי הרשימה המרכזית ב„הפועל"

בעקבות אישור חוקת הפועל בהוקת ההסתדרות במועצת ההסתדרות הק', שנתקבל ללא מתנגדים, שלח יעקב ישי, ראש אגף צעירים־נוער־סטודנטים וספורט – חוזר לכל מזכירי מועצות הפועלים בענין ועידת הפועל ה־10, שתתכנס למושב בן יומיים ב־30–31 למארס בירושלים.

כותב ישי בחוזר: הנה זאת ועידה חשובה לתנועה תוססת כראוי להסתדרות הכללית ולזרוע הספורטיבית שלה – התאגדות הפועל. וראי עקבתם מקרוב אחר המאמצים שנעשו בשנתיים האחרונות לשינויים מערכתיים לפרק הפועל בחוקת ההסתדרות. תנועת העבודה זקוקה יותר מתמיד לבדק בית במערכותיה. יד התבונה, הפשרה והקונצנזוס היו הפעם על העליונה.

אל דברי הקדמה אלה צירף יעקב ישי את ההחלטות שנתקבלו ומבקש מכל מזכיר מועצת פועלים לשים לב לשלושה חידושים רבי משמעות בחוקת הפועל.

א. רשימה מרכזית: 25 אחוז מצירי הועידה, המרכז והמזכירות של הפועל ייקבעו מעתה על־ידי ועדה שאותה ממנה מזכ"ל ההסתדרות. הועדה כבר מונתה ופועלת בהרכב: יורם אזבקוביץ' (יו"ר), גד אגוזי, הרצל חגי, גבי סבג, מישל פרוסי, יוסף ענבר, צפורה צור. ישי אומר במכתבו, כי הועדה תביא בשיקוליה פנים חדשות, רענון המערכת וייצוג למגזרים השונים.

ב. בחירת צירי הפועל בסניפים: ביקשנו, ועל כך גם יצאה הנחייה ממזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, כי מזכירות מועצת הפועלים תאשר את צירי סניף הפועל לועידה. בידכם מעתה היכולת לנתב את הסניף באורח ישיר כאשר שליחיכם מקבלים גושפנקא של מוסד העל בישוב.

ג. עיגון החלטות מוסדות הפועל – משמעות סעיף 16 בהחלטת מועצת ההסתדרות הק' תאפשר לך מעתה להעיר תשומת ליבנו בהסתדרות אם חלילה תבחין בדרך הנוגדת „מהותו ואופיו של הפועל כגוף הסתדרותי".

במכתב אחר הודה מחזיק התיק יעקב ישי למזכ"ל הפועל יצחק אורנק לדאוג להכללת פרק הפועל המחודש בחוקת ההסתדרות – כאותם קטעים רלוואנטיים – בהצעות ההחלטה לועידת הפועל ה־10 ולהשמיט נוסחים קודמים בחוקת הפועל שאינם תואמים את המציאות החדשה שנתהוותה. עם אישור הצעות ההחלטה יש לדאוג לרישום כחוק של השינויים אצל רשם העמותות. ישי מדגיש במכתבו לאורנק, כי שליחי הפועל, צירים כעוברים, מחוייבים מעתה בהחלטת המוסד העליון של ההסתדרות הכללית.

הפרק החדש על הפועל בחוקת ההסתדרות מחזיק 17 סעיפים. הוא פותח בקביעת עובדה, כי ההתאגדות לתרבות גופנית הפועל היא חלק בלתי נפרד מההסתדרות הכללית של העובדים בא"י וכי החברות בהפועל היא אישית ומותנית בחברות בהסתדרות. רוב הפרקים בחוקה, אם בניסוח דומה ואם בתוכנם ועל פי רוחם, היו עד כה את תקנון הפועל כפי שאושר בועידות קודמות של ההתאגדות.

בכל זאת ישנם כמה חידושים כמו: הזכות לבחור ולהיבחר לכל מוסדות הפועל תהא מוקנית רק לחברי הפועל. החידוש העיקרי הוא בצורת הבחירה של המוסדות המרכזיים של ההתאגדות – ועידה, מרכז ומזכירות. בעוד ש־75 אחוז של הצירים לכל אחד מהמוסדות הללו יבואו כמו עד עתה מן הסניפים הרי ש־25 אחוז ייקבעו כאמור על־ידי ועדה ממונה על־ידי מזכ"ל ההסתדרות ולא כפי שהיה נהוג בעבר על־ידי ועדת מינויים של מרכז הפועל.

חידוש נוסף יהיה גם ביחס לבית הדין העליון של ההתאגדות. על כל החלטה של בית הדין העליון של הפועל ניתן לערער לרשות השיפוט הארצית בהסתדרות, לאחר קבלת אישור מיו"ר הרשות ולא יאוחר מ־30 יום מתאריך קבלת ההחלטה על־ידי בית הדין העליון של הפועל.

הועדה המרכזת רשאית לעכב ביצוע כל החלטה שנתקבלה בכל אחד ממוסדות הפועל הנוגעת למהותו ואופיו של הפועל כגוף הסתדרותי, וכמו שנוהג, תמנה הועדה המרכזת אחד מחבריה להיות מחזיק תיק הנוער והספורט ובכלל זה הפועל הסתדרות הנוער העובד והלומד.

האגודה למען החייל בישראל

הזדהות עם חיילי צה"ל

בעקבות פניות מצד ארגונים ואזרחים המבקשים להביע את הזדהותם עם חיילי צה"ל, המשרתים ביהודה, שומרון, חבל עזה, ובצפון במשלוח חבילות שי, הרינו להודיע כי יוכלו לעשות זאת באמצעות משרדי המרחבים של האגודה, כדלקמן:

מרחב צפון: בית החייל בחיפה – 04-511234
מרחב תיכון: בית החייל בתל־אביב – 03-5464242
מרחב דרום: בית החייל בבאר־שבע – 057-416411
מרחב מרכז: בית החייל בירושלים – 02-247272

הנהלת האגודה למען החייל

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-3	3	מעונן
אמסטרדם	4	12	מעונן
באונוס איירס	19	25	מעונן
הלסינקי	0	2	מעונן
הונג קונג	16	21	בהיר
וינה	0	5	מעונן
רומה	-3	3	בהיר
טוקיו	2	8	בהיר
טורונטו	-11	-6	שלג
יוהנסבורג	16	25	מעונן
לונדון	8	13	מעונן
ליסבון	5	14	בהיר
מדריד	-2	13	בהיר
מונטריאול	-10	-5	שלג
ניו יורק	-7	-3	בהיר
סאן פאולו	16	26	מעונן
פריס	3	9	בהיר
פרנקפורט	-2	7	בהיר
ציריך	0	8	מעונן
ריו דה ז'נרו	19	27	בהיר
שטוקהולם	-2	3	מעונן
שיקגו	-11	3	גשם

swissair

קבלת מודעות 24 שעות נדחף

מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל„הלוח הכללי" דבר מתקבלות 24 שעות ביממה ב„נדחף" דיזנגוף רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)

טל. 246363, 239952

[illegible] הרצליה רמת־השרון
אגודה שיתופית בע"מ

הודעה

לאסיפה כללית שנתית של האגודה

שתתקיים ביום 29.2.1988 בשעה 7.00 בערב [illegible]

סדר היום:
1. [illegible]
2. [illegible]
3. אשור המאזן לשנים 1985–1986
4. [illegible]
5. [illegible]

[illegible]

ההנהלה

הלוח הכללי

נרשמו לנישואין

בן זוג

הכרויות

שוק המציאות

ירושלים

יופי והדיה

הכרויות

פוליש ונקיון

[illegible]

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

גדליה בסר יביים ב„הבימה"

עבודתו הראשונה של גדליה בסר אחרי פרישתו מתיאטרון חיפה תהיה ב„הבימה". בסר יביים את „טימון איש אתונה" של שקספיר, מחזה שעדיין לא הועלה בישראל, אך זכה להצלחה רבה בהפקה הלונדונית, לפני כשנה. בתפקידים המרכזיים לוהקו **ניסים עזיקרי ושלמה בר־שביט**. את התפאורה יעצב **אדריאן וקס**.

מ.פ.

מה יש? תקלה! ארז טל ואברי גלעד, אנשי גלי צה"ל, שהיו אחראים לתכנית הרדיו המצליחה „מה יש" עסוקים בימים אלה בהכנות אחרונות לערב ראיונות בהנחייתם שייקרא – „התקלה". במסגרת „התקלה" ירואיינו בכל פעם שלושה מרואיינים ובין הראיונות יופיעו שחקנים שיגישו קטעי הומור ואלתורים. את הערב תלווה להקת נגנים בניהולו המוסיקלי של **מוטי דיכנה**. המופע יוקלט על־ידי גלי־צה"ל וישודר, אחת לשבועיים, לא בשידור חי. הצגה ראשונה מתוכננת לתחילת מארס.

תיאטרון

בשם הגעגועים

תיאטרון האידיש בישראל: **„שווער צו זיין א ייד"**, מאת שלום עליכם. עיבוד ובימוי: ישראל בקר. תפאורה ותלבושות: עדינה רייך. מוסיקה: אלכסנדר יאמפולסקי. תאורה: גידי קופפרמן. משתתפים: ישראל בקר, אתל קובינסקה, לורה סהר־פרבר, יהודית יטאי, רפאל גולדווסר, יאשה גילינסקי, יצחק חביס, יעקב אלפרין, אברהם ניימרק, אברהם הורוביץ.

בראשית היה העלבון. במה מסוערת כל כך לא נראתה כבר מזמן בישראל. תפאורה עלובה כמו זו שעיצבה עדינה רייך ל„שווער צו זיין א ייד" אפשר רק לראות במחסנים עבשים, אלא אם כן אתם מהמרים על הפרמיירה של תיאטרון האידיש בישראל. המסך עולה וכמעט מסיט כמה אבזרי תפאורה לכיוון מושבי הקהל. כך גם הפאה הבלונדית, השייגצית, על ראשו של יאשה גילינסקי. אמנם לא כל הגויים בלונדיים, אבל אם כבר מתעקשים, למה הפאה מתנודדת עוד לפני הפוגרום? אם אי אפשר להדביק פאה כתיקונה, להעמיד תפאורה לא מבזה, מה הטעם בהקמת תיאטרון, ועוד תיאטרון מימסדי?

אך כנראה שיש טעמים רבים. קולות הצחוק, הבכי והנהי, האנחות קורעות הלב משורות הקהל המתמוגג מלמדים כי יש טעמים רבים. אפילו תיאטרון מרופט כזה הוא תשובה לגעגועים הנכמרים, לזכרונות, לאהבה הגדולה לשפה ולשלום עליכם בפרט.

במערכה הראשונה נסחפתי אחרי הסיפור הפשוט, הסנטימנטלי, מעין „בן המלך והעני". שני חברים – האחד גוי, האחד יהודי – מחליטים להחליף זהויות. הגוי מתחזה ליהודי ולומד בפעם הראשונה בחייו כי יש אנשים שאין להם זכות קיום טבעית. יהודי נדרש לתעודה, לאישור „זכות מחיה" (התרגום המילולי של המינוח הרוסי). היהודי מתחזה לגוי ומקבל שיעור מאלף על עוצמתה המבהילה של האנטישמיות בקרב חוגים המתקראים „מתקדמים". שניהם מתאהבים בבתו היפה של בעל הבית של הגוי שהתחזה ליהודי.

במערכה השניה מודקרות כל החולשות הנוראות של ההצגה במלואן. גם אם התכוון ישראל בקר, הבמאי והמעבד, להקים אנדרטה להצגה שהיתה, כלומר להעתיק את הנוסח הישן כמות שהוא להפקה הנוכחית, יכול היה להתייחס ביתר כבוד למחזה ולהעלות הצגה שלא תבייש את עושיה. אך אחרי כמה עשרות שנים מאז שהועלה המחזה בראשונה, האם אין מקום לעיבוד קצת יותר רענן, לאמצעי תיאטרון שידברו גם אל קהל צעיר שלא ידע את התיאטרון היידי בגדולתו? אני חוששת שצופים שזה להם מפגש ראשון עם תיאטרון יידי, ינחלו אכזבה מרה. אני מניחה שהתיאטרון היידי בישראל נוסד גם למענם. אם זה המושג הראשון שהם עשויים לקבל על התיאטרון היידי, צריך לאסור על צפיה בהפקה הזאת. שילכו אל הסינמטקים ויצפו בשלמה מיכאלס הגדול.

המשחק תואם, פחות או יותר, את שאר המרכיבים בהפקה האומללה הזאת. לא הבנתי מדוע חייב ישראל בקר למצמץ בעיניו בתזזית נוראה, מטילת אימה ממש. כשאתה רואה יהודי כזה, נדמה לך שהיהודים הם שעושים פוגרום בגויים, ולא להיפך. יאשה גילינסקי גילם את המאהב הנתמך בחיינראלאך דביקים להביך. יצחק חביס היה אמין בתפקיד הקטן של הרב. לורה סהר, בתפקיד הבת, היא בעלת הופעה בימתית נעימה. היחידה שהצליחה לצקת חום ואנושיות בתפקידה היתה אתל קובינסקה, שחקנית מצוינת הראויה לבמות מכובדות יותר. על משחקם של השאר לא כדאי להרחיב את הדיבור.

מירי פז

ארון הספרים היהודי של „עם עובד"

מסיבה לציון מפעל הוצאת כתביו של גרשם שלום ב„עם עובד", הוצאת שני הספרים „שבתאי צבי והתנועה השבתאית בימי חייו" ו„ולטר בנימין – ספורה של ידידות" ויצירת „ארון הספרים היהודי" ב„עם עובד" נערכה בשבוע שעבר בירושלים.

מנהלת מערכת „עם עובד" **נירה הראל** זימנה מפגש בהשתתפות **פניה שלום**, פרופ' **נתן רוטנשטרייך**, (שבימים אלה יצא הספר „המחשבה היהודית בעת החדשה", עם מבוא מפרי עטו), פרופ' **שלמה אבינרי** וד"ר **אברהם שפירא**, העורך המופקד על שני המפעלים.

במפגש נכחו בכירי המרצים והחוקרים בתחום המחשבה היהודית. היו שם שלושה דורות של מורים ותלמידים: פרופ' נתן רוטנשטרייך שהיה תלמידו של שלום ושלמה אבינרי שהיה תלמידו של רוטנשטרייך.

גם בעבר הוציאה „עם עובד" ספרים על יהדות, במסגרת ספרית „אופקים". „עכשיו העשיה תהיה יותר מרוכזת וממוקדת", אומרת נירה הראל. הצהרת הכוונות מאחורי שני המפעלים: „ארון הספרים היהודי שייך גם לציבור החילוני, לא רק למיגזר הדתי".

מירי פז

ולהקת המחול הקיבוצית: מופע משותף התזמורת הקאמרית הקיבוצית

התזמורת הקאמרית הקיבוצית ולהקת המחול הקיבוצית עומדות לצאת השבוע במופע משותף, במתכונת בלתי שגרתית. ערב המשלב נגינה תזמורתית ומחול, ביצועי בכורה ויצירות מאת מוצארט לעומת מוסיקה מהמאה העשרים. בחלק הראשון תנגן התזמורת לראשונה יצירה חדשה – „חלומות", מאת המלחינה **חיה ארבל**, חברת קיבוץ המעפיל. ארבל עוסקת, מזה שנים רבות, גם בחינוך מוסיקלי בקיבוצה. **מאיר רימון**, נגן הקרן מהפילהרמונית הישראלית, יהיה סולן־אורח בקונצ'רטו השלישי לקרן־יער ולתזמורת מאת מוצארט. יצירה מלאת הומור ושמחת חיים שחוברה בשביל ידיד שהיה נגן וירטואוז באמנו.

החלק השני יוקדש למוסיקה למחול עם כוריאוגרפיה, תלבושות ותאורה בהשתתפות להקת המחול הקיבוצית, המונה 18 רקדנים מקיבוצים מכל חלקי הארץ, בהנהלתה האמנותית של **יהודית ארנון** מקיבוץ געתון. **רמי באר**, מקיבוץ געתון, רקדן וכוריאוגרף הקשור ללהקה, יצר כוריאוגרפיה מקורית לסויטה „מחולות קונטרסנטיים" של סטראווינסקי – מהיצירות המאוחרות ה„אמריקאיות" של המלחין (מ־1942), המורכבת מחמישה פרקים חינניים הקשורים זה בזה: מארש־פתיחה, ריקוד רונדו, נושא וארבע ואריאציות ומארש־סיום שהוא צורה מקוצרת של הפתיחה.

„בורה" היא הכותרת למוסיקה לבאלט מתוך האופרה הרצינית „אידומינאו" מאת מוצארט שחוברה ב־1781. היא תבוצע בכוריאוגרפיה חדשה (בתמונה) שהוכנה על ידי **ג'ין היל סגאן** יליד ארה"ב, הפעיל כבר יותר מעשר שנים בארץ כרקדן וכוריאוגרף. אגב, התזמורת ולהקת המחול, שני הגופים האמנותיים החשובים והמכובדים של התנועה הקיבוצית, החלו בפעילות קבועה לפני כ־18 שנים.

על היצירות, בתכנית המשותפת, ינצח **ליאור שמבדל**, המנהל המוסיקלי והמנצח הראשי של הקאמרית הקיבוצית. המופע יתקיים, במקומות שונים בארץ, החל מיום רביעי השבוע.

ישראל דליות

פעם בשנה הפקה מוסיקלית של „הקוסם מארץ עוץ" תעלה בחג הפורים (3 ו־4 במארס) ב„היכל התרבות" בת"א ובקולנוע „שביט" בחיפה. בין 20 המשתתפים בהפקה: **עזריאל אשרוב** (הקוסם), **מיקי קם, עזרא דגן, אבי פניני** ומוסקו אלקלעי. בתפקיד דורותי – **הדס קלדרון**. בהפקה שירים חדשים שהולחנו במיוחד על־ידי **משה בלכרוביץ** – המנהל המוסיקלי של המופע.

קונצרט

לא רק ואגנר

הפסנתרן הישראלי גלעד מישורי, המשתלם בחו"ל, הגיש באולם „צוותא" בתל־אביב שורת עם תכנית לא שגרתית ואף נועזת במקצת. בלי באך, בטהובן, בראהמס. הוא התחיל במחזור „בערפל" מאת לאוש ינאצ'ק, והמשיך עם הוואריאציות מאת וברן, אופ' 27, הבולטות בקוצרן ובריכוזן המוסיקלי.

בשלושת הקטעים מאת ליסט – האטיוד „פרפורי השלג", האטיוד הקונצרטי „הקלילות", וכן הפרפראזה על „מות האהבה" מתוך „טריסטאן ואיזולדה" של ואגנר – הוא הפגין נוסף על מוסיקליות אישית גם שליטה מבריקה במקלדת, זאת גם בפרלודים הרב־סגנוניים של דביסי מתוך הכרך השני.

הקטע של ואגנר־ליסט היה גירסה פסנתרית־וירטואוזית של אותה יצירה שנתקלה בהתנגדות כאשר ניגנה אותה התזמורת הפילהרמונית בניצוח זובין מהטה בהדרן. הפסנתרן גלעד מישורי שילב אותה בתכניתו, וזו פורסמה מראש ואף הוכרזה ברדיו, אך המידע לא הגיע כנראה לאוזני אותם המתנגדים לואגנר המרימים קולם נגדו על אף שאין להם כל קשר עם מוסיקה. הקהל קיבל את הצלילים בתשואות רמות, וודאי היו באולם מאזינים שנפתח בפניהם עולם חדש.

יהודה כהן

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 ארוחות (ז'–ט') כתבה שיגרתית.
08.40 ראשית קריאה: בלי סודות, חלם 3.
09.00 אנגלית (ה').
09.20 חשבון פשוט (ד') סימני התחלקות (ב).
10.10 אנגלית (ט').
10.30 רגע עם דודלי: כאשר אנחנו יחד (ב).
11.00 ערבית מדוברת (ד'–ה') אלכנדרה.
11.15 אנגלית (ו').
11.30 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ, מעלות מעלות (ב).
12.00 אנגלית (ה').
12.25 תלמוד: שניים אוחזין, בגיא 2 (ב).
13.00 גיאוגרפיה כללית (ז'–ט') מרכז העיר.
13.30 אנגלית (יא'–יב').
13.45 צרפתית: העשרה.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף - דפי הטלטקסט.
14.05 מגע־צמיחה־רקבון (5) מסע מהיר בזמן מגלה לנו מה יקרה בעוד מליארד שנים. איך „יוצר" מארק הר געש. כיצד נוצר עולמנו.
14.35 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה מדובב לגיל הרך.
14.55 קשר משפחתי: משפחת שמש – מעקב, המשפחה נפגשת בפעם השניה עם אחי־יותם. בפגישה הראשונה סיפר רועי בן השמונה וחצי על פחדיו ועל אי רצונו להישאר כשמרטף לאחיו הקטנים.
15.35 שעת כושר.
15.45 מאזניים שניות למועצת הלול: דפי מידע טלטקסט.
15.50 גויה (פרק 3) הדוכסית מאלבה – סיפור אהבתו של גויה לדוכסית מאלבה. למרות הקשיים בפיתוח מערכת יחסים כזו עימה מקשרים לבסוף השניים ביחסים מיוחדים במינם.
16.50 40: – עד כאן מגזין טלטקסט יומי כולל מידע הסטורי, סיפורי רקע ומושגים מ־40 שנות מדינת ישראל.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 זרקורים – (סדרת הנפשה) שם הפרק: „ויריו נס".
17.40 הופה היי – חבורת „הופה היי" נוסעת להופעה בקיבוץ אילות ומארחת את ילדי המועצה האזורית, והטיול בדרך מזמן להם הרפתקאות שונות; משתתפים: ספי ריבלין, עירית ענבי, סי היימן ולהקת הצחול מעמר.
18.15 קטנטן – סרט הנפשה.
18.25 פסוקו של מקום – מבט אל בית דגון.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 סקירת התכניות.
18.35 ספורט – סקירת אירועי ספורט מן הארץ והעולם.
19.30 חדשות.
20.00 כותרות מבט.
20.02 הצפון והדרום (פרק שבעה־עשר): העיסקה לייצור תותחים, שיזמה איזבל האזארד, מצליחה מאוד מבחינה כספית, אבל סטנלי האזארד חושש מצדדיה הלא־חוקיים. ובחזית המלחמה נכנסת להילוך גבוה. בקרב קשה באנטיאטם (ספטמבר 1862) עומד צ'ארלס מיין פנים אל פנים מול חברו הטוב בילי האזארד – עכשיו אויבו בכוחות הצפון. בגלל תוצאות הקרב הקשה באנטיאטם, שוקל לינקולן למנות את גנרל גראנט למפקד כוחות הברית, בתקווה שיביא ניצחון. ולמרות התבוסה באנטיאטם מפרסם לינקולן את הכרזת שחרור העבדים במדינות הקונפדרציה, ולכך יש השפעה מידית גם על האירועים באחוזות משפחת מיין הדרומית (עברי־ערבי).
20.50 נקודת חן – טיולים עם אורי דביר.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 מלך הכיתה (פרק עשירי): „אודה לסימון". מבוכה בכיתת הגאונים: המנהל מזהיר את דניס על התנהגותו הליצנית. סימון שלחה שיר משיריה לגדול משוררי אמריקה, והוא החזיר לה את חוות דעתו המסלנית (עברי־ערבי).
22.00 זה הזמן.
22.50 בולמן (פרק חמישי): „התרנגולת של בני בסקרוויל". תופעות מסתוריות מתרחשות בקאמברלנד: משרתים נעלמים, ונערה נמצאת מתה. ג'ורג' בולמן הבלש הפרטי מציע את שירותיו כמשרת באחוזתם של תושבים במקום (עברי־ערבי).
23.40 פסוקו של יום; חדשות הלילה ומוסף הספורט „חצי פינה".

ערוץ 2

08.30 משפט דמיאניוק – שידור ישיר.
18.30 החתול שמיל מארח את „האחים והאחיות".
19.00 „אנה קרנינה" (פרק שישי): חודשיים אחרי שעזב קארנין את הבית הוא מבריז שיגרש מאנה. בסטי מגיעה לביקור, בדיוק כאשר תוקפים את אנה צירי לידה. כאשר מגיע הרופא מבקשת ממנו אנה להזעיק את קארנין ממשכבה כדי לומר לו שהיא הולכת למות ומתחננת בפניו שיחזור הביתה. קארנין חוזר לאחר שאנה ילדה בת בריאה, היא עצמה חולה אנושה. אנה מבקשת מקארנין ומורונסקי להשלים. הם עושים כך בהאמינם כי מותה קרוב. (ורונסקי המיואש יורה בעצמו).
19.50 „קונצרטיילוד" – פרנץ ליסט פנטסיה על מנגינות עם הונגריות לפסנתר ותזמורת, בביצוע התזמורת הסימפונית של רשות השידור בקלן עם דז'סו רנקי. מנצח: הוברט סאונדס. (התוכנית תשודר רק אם ימשכו עיצומי עובדי הטלוויזיה החינוכית).
20.00 תקציר משפט דמיאניוק (אם ימשכו העיצומים ראה לעיל).
20.25 „טנפיגל" – המעם: 1. צבעי היסוד, אורות צבעוניים; 2. עוורון צבעים, אלבינו; 3. פיתוח אני פרחים; 4. תמונות שמש נעות.
21.00 שירים עבריים.
21.30 תוכנית מיוחדת: ג'ון ארמטריידינג.

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה).
14.00 מועדון 700.
14.30 התעמלות.
15.00 ילדי התחבורות (מצויר).
15.30 סופר־בוק (מצויר).
16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים).
16.30 סרט „הזמנות שמיה" עם רוברט מיצ'ם.
18.00 ימים מאושרים (סידרה קומית).
18.30 לורן ושירלי (סידרה קומית).
19.00 חדשות ערבית.
19.30 חדשות אנגלית.
20.00 מגנום (בלש).
21.00 פוטבול.
23.00 מועדון 700.
23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 16.20 מקי ברוסטר (באנגלית) (ער' 1); 17.00 עבודות של צעירים (באנגלית) (ער' 1); 17.25 אוליבר טוויסט (סידרה באנגלית) (ער' 1); 18.00 סידרה דוקומנטרית (צרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 מגזין ספורט (צרפתית); 19.30 חדשות בעברית; 20.30 האם מטפלים בך (קומדיה אנגלית); 21.10 יריד ההבלים (סידרה אנגלית – על פי ספרו של טאקרי); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סרט עלילתי באורך מלא. שלישי 16 בפברואר

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – ורניצקי: סימפוניה גדולה בדו מג'ור. באך: קונצ'רטו בלה מינור לכנור ותזמורת (ע"ג תיק) שוברט: רביעייה בסול מג'ור לחליל, גיטרה, ויולה וצ'לו; מוצרט: קונצ'רטו ברה מג'ור לפסנתר ותזמורת ק. 175; סמטנה: פתיחה ומחולות מתוך „הכלה המכורה" (ע"ג תיק).
09.00 קונצרט בוקר – גולט באוזה: 4 טבלסות לתזמורת כלי קשת אופוס 53; ויולדי: קונצ'רטו בלה מינור לאבוב ותזמורת; היידן: רביעיית כלי קשת במה מג'ור, אופוס 17 מס' 2; דבוז'אק: סימפוניה מס' 7 ברה מינור אופוס 70; סרסטה: שביעייה במי במול מג'ור אופוס 65; פרלנק: קונצ'רטו בסול מינור לעוגב, תז. כלי קשת וטימפני; [illegible]
11.57 פינת השיר – משירי לאה איילון.
12.00 מן הסרטיה – היידן: דיברטימנטו מס' 2 בסול מג'ור, לחליל, כנור וצ'לו אופוס 100; בטהובן: 33 וריאציות על ואלס מאת דיאבלי, אופוס 120.
13.05 בהאזנה נינוחה – סלמנה: קונצ'רטו בסול מג'ור לויולה, כלי־קשת וקונטינואו; לקלר: סונטה בסול מג'ור, לחליל ולבאסו קונטינואו; מוצרט: קונצ'רטו מס' 23 בלה מג'ור לפסנתר ולתז'; ברהמס: ארבעה שירים לרביעייה קולית ולפסנתר; קורנגולד: שלישיה לפסנתר, כנור וצ'לו אופוס 1; רימסקי־קורסקוב: [illegible]
15.00 הסברה מוסיקלית „תוגה" – אנדרה היזוך בשיחה עם בני הנדל (ג' – ש.ת).
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – המקהלה ולהקה כלית רדיו הולנד, קנת מונטגומרי – סוון דה־לב: השבעות; רחמנינוב: ערביות אופוס 37.
18.00 דגש על הביצוע.
19.00 בין חברים – ביצוע בכורה של צ'ייקובסקי, סימפוניה מס' 1.
20.05 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – מהקלטות רדיו אוסטריה – התזמורת הקמרית של אירופה, אבדו, מוצרט: סימפוניה ברה מג'ור, ק. 385 „הפנר"; מוצרט: קונצ'רטו במי מג'ור ק. 271; שוברט: סימפוניה מס' 6 בדו מג'ור ד. 589 – שוברטיאדה הוונגס/ רסיטל לצ'יה פופ, סופראן/ ארווין גייג, פסנתר – שומאן: אהבת אישה וחייה; שוברט: שירים לפיוטים של שלגל ואחרים.
23.00 מחזורי יצירות – המוסיקה הסולנית והקאמרית של י.כ. באך; הסימפוניות של היידן.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 „הפוגה מתוגה"
09.05 סלרדיו
10.05 שירקוד
11.05 פנינו בקר
12.05 מעורב ירושלמי.
14.06 „בראש צעיר".
15.30 האוניברסיטה המשודרת
16.05 גיל הבינים.
17.10 צבעי הקשת – והפעם: „שירי עמים".
19.20 פרקי חיים בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 לכל אדם כוכב.

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.10 „אלף אלף ב„בית".
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 שירים ושיעורים.
16.05 יומן כלכלה.
16.30 [illegible]
17.05 רגעי קסם.
17.55 [illegible]
18.11 [illegible]
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 דין ודברים.
20.05 סולם הזמירות – מצעד הפזמונים המסורתי.
22.05 קפה ראשון עם שמואל רוזן.
00.15 „באו ועד".

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר חשוב.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים מי יודע.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.05 לי ולך שיר וברכה.
15.05 חדש חדש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.
18.06 מצעד המצעדים – תזכורת פזמונים לקראת יום העצמאות.
21.05 קצת אחרת.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שירים עבריים.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 דו רה יומי.
13.55 40 לאחור – [illegible]
14.05 פגישה יומית.
15.05 שירים לתנ.
16.05 שירים עבריים.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 אחת, שתיים, שלוש – [illegible]
18.45 משהו עולמי – עניינו חוץ.
18.55 הודעות לחיילים.
19.00 מבזק יזיעות.
19.05 „שירים מכאן".
20.05 בעיקר מוסיקה – המכללה המוסיקלית המשודרת „והשפעות המזרחיות על הזמר והפזמון בארץ".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
23.55 שיחות חצות – עם דינה ברונה – יורי ארגון נשים נגד פירסום פורנו.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רדומים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.05 צעד וחצי – תכנית ספורט.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגיו הזה.

בית ליסין

יתומים הערב 15.2 תקוותנו – אשקלון ב־20.30

הקיץ של אביה – גילה אלמגור מחר ג' 16.2 מופע כרמיאל ב־19.00, ו' 19.2 מופע פתח תקוה ב־21.30 הצגת ה־250, לא תותר כניסת מאחרים.

אחד משלנו מחר ג' 16.2 מופע עפולה ב־21.00, ו' 19.2 מופע חולון ב־22.00

יפה ירקוני ד' 17.2 ב־21.00

מרתף הרוק להקת טאטו ה' 18.2 ב־21.30

ג'ורג' וג'ימי–ג'ימי רבין שרה גרשווין ו' 19.2 ב־22.00

טליה שפירא משתקת עם סיפורים ושירים שבת 20.2 ב־11.00

המסע – יוסף שילוח בהצגת יחיד מוצ"ש 20.2 ב־21.00 – הצגות ראשונות

פסטיבל מל ברוקס – שגעון בחלל כל ערב ב־23.15, ו' ב־14.30 וב־23.30

חניון מרווח צמוד לתיאטרון
ויצמן 34 כיכר המדינה תל־אביב
טל' הקופה: 216653, 257966

קולנוע

תל־אביב

אסתר: לילה מגניב 9.40, 7.30, 5
אורלי: זיווג משמים 9.30, 7.15, 5
בית ליסין: שיגעון בחלל 23.15
בן־יהודה: חיזור גורלי 9.30, 7, 4.30
גורדון: אדמה זו שלי היא 9.30, 7.15
גת: הקיסר האחרון 9, 6
דיזנגוף 1: ז'אן דה פלורט 9.45, 7.15, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 2: מורים 9.45, 7.15, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 3: תקווה ותהילה 9.45, 7.15, 4.30, 1.45, 11
היכל: חשוד 9.30, 7
דרייב־אין: באדין 9.30, 7.15, 24 – סקס
הוד: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): הזאב בדלת 9.30, 7.30, 4.30
חן 1: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5, 2
חן 2: יום במלכודת 9.50, 7.25, 5
חן 3: אי אפשר לקנות אהבה 9.50, 7.25, 5.00
חן 4: הנסיכה מבבורלי הילס 9.50, 7.25, 5, 2, 11
חן 5: מלון הוד המיטות 9.55, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: נערות עבודות – 10, 8, 5, 2
לב 2: מלאכים בשמי ברלין 9.50, 7.30, 4.45, 2
לב 3: ריקוד בחשיכה 9.50, 7.40, 5, 2
לב 4: סמפופו 9.50, 7.30, מגדל הרבורים 5, 2
ליפוזה: ללא מוצא 9.30, 7.15
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון: עיניים שחורות 9.30, 7.30
מקסים: הבלתי משוחדים 9.15, 7.15, 4.30
סיון ולשעבר אלנבי: תוכנית רחוב 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: סגור לרגל שיפוצים
סמדר: סגור
פאר: יופיו של החטא 9.30, 7.15
פריז: יהושע יהושע 9.30, 7.15, 4, 2, 12 לבי 23.30
צפון: מאגון 9.30, 7
שחף: עכבר הבארים 9.30, 7.15, 5
תמוז – רמת־אביב: ילדה גדולה + עורבים 9.40, 7.30
תכלת: אריה 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: יום של כבוד 9.30, 7.15, 5
הסינמטק הישראלי: 7 בעיר הלבנה 9.30 ריינר

ירושלים

אדיסון: הנסיכה מבבורלי הילס 9, 7, 4.30
אורגיל: יום במלכודת 9, 6.45, 4.30
אורדון 1: זיווג משמים 9.15, 7, 4.30
אור 2: יהושע יהושע 9.15, 7, 4.30
אור 3: זעם של כבוד 8.45, 6.45, 4.30, 23 ½9 שבועות של שכרון חושים
אור 4: יופיו של החטא 9.00, 6.45, 4.30, 23 קרח ואש
אור 5: מלון הוד המיטות 8.45, 6.45, 4.30
בית אגרון: בלוז לחופש הגדול 4.00, 1984 – 6.00; כסף בלז 7.45
מל ברוקס פרנקנשטיין הצעיר 9.45
אורגיל: מעקב צמוד 9.15, 7, 4.30
כפיר: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
מיטשל: מאה סאר 9.15, 7.00
סמדר: סמפופו 9.15, 7
עדן: המודד 9.00, 7, 4.30
רון: חשוד 9.15, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: מאגון 9.30, 7

חיפה

אורה: יהושע יהושע 9.15, 7, 4.30
אורלי: מלאכים בשמי ברלין 9.00, 6.30
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
עצמון 3: ללא מוצא 9.10, 6.45, 4.30
חן: לילה מגניב 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 1: עכבר הבארים 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: שגעון בחלל 9.15, 7.00, 4.30
מאי: מעקב צמוד 9.15, 6.45, 4.15
קריה"אור: יופיו של החטא 9.15, 7.00, 4.30
רון: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
רב גת 1: החשוד 9.00, 6.30, 4.00
רב גת 2: הקיסר האחרון 10, 8.15, 5.00

קריות חיפה

כפיר: שבוע עדין 9.15, 7.00
סביון: המשפחה 9, 6.30
אורה: המאבק לחיים 9.15, 7
בית העם: כוכב הנוף 9.15, 7
יובל: אבא גנוב 9.15, 7
ניצן: לאבד הבתולים בטיחואנה 9.15, 7

אשדוד

צמרת: ללא מוצא 9.30, 7.15
אשדוד: נאדין 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: ריקוד מושחת 9.30, 7.00
מגדל: יום במלכודת 9.30, 7.30
רחל: מעקב צמוד 9.30, 7.30

באר־שבע

קרן: סגור

הרצליה ■ רמת השרון

היכל: חיזור גורלי 9, 7.00, 4.30
מלון דניאל: תקווה ותהילה 9.30, 7.15
כוכב: הבלתי משוחדים 9.30, 7

עפולה

עמק: גבי 9.00

חולון ■ בת־ים

ארמון: יופיו של החטא 9.30, 7.15
אורבית: אבא גנוב 9.30, 7
מגדל: מעקב צמוד 9.30, 7.15
[illegible] 9.30, 7
סביה: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
רינה: ריקוד מושחת 9.30, 7.15
עצמאות: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 5

כפר־סבא ■ רעננה

עמל: אבא גנוב 9.15, 7.00, 4.30 יום במלכודת
תף: זעקת הנשרים 9.15, 7.00
אורות: סגור

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
ברה זוה: סגור
אורון: היחידה למשימים המוזרים 9.30, 7.30

נהריה ■ עכו

הדר: המשפחה 9, 7
רון: סגור
ארמון יופי: סגור
הדר: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15

חדרה

חדרה: מלחמת 4 (הנקמה) 9.15, 7.00

נתניה

שמריה: סגור לרגל שיפוצים
אמקור: חיזור גורלי 9.15, 7
שרון: ללא מוצא 9.15, 7, 5
הדר: לא יכולה בלי זה 9.00, 7.15

קרית אונו

כתגיים: סגור
מרכז קהילתי: המכשפות מאיסטוויק 9.00, 6.30

פתח־תקוה

שלום: הצייד 9.30, 7.15
היכל 1: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
היכל 2: שגעון בחלל 9.30, 7.15, 5
היכל 3: יום במלכודת 9.30, 7, 4.30

קרית שמונה

שגיה: השוטר מבבורלי הילס 2 9, 7

ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: חיזור גורלי 9.30, 7, 4.30
ג.ג. רון 2: עכבר הבארים 9.30, 7.15, 5
נטקן: ללא מוצא 9.30, 7.00
ראשון: סגור
בית העם: ז'אן דה פלורט 9.30, 7
הדר: מאגון 9.30, 7
חן: ריקוד מושחת 9.30, 7

רמת־גן וגבעתיים

אורות: מעקב צמוד 9.45, 7.25, 4.30
ארמון: סגור
לילי: יופיו של החטא 9.30, 7.15
הדר: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
רב גן 1: ריקוד מושחת 9.30, 7.30, 5
רב גן 2: אי אפשר לקנות אהבה 9.30, 7.30, 5
רב גן 3: יום במלכודת 9.55, 7.25, 5
רב גן 4: ללא מוצא 9.55, 7.25, 5
שביט: אבא גנוב 9.30, 7.15, 5
סינמטק: ימי הרדיו 8.00